

วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

นางสาวสุนีย์รัตน์ ลิมนวิวิธ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6253-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DISCOURSE IN SUICIDE NEWS IN THAI NEWSPAPERS

Miss Suneerat Limpanavit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6253-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

โดย

นางสาวสุนีย์รัตน์ ลิมปนวิวิธ

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุดบรรทัด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

สภามหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุนีย์รัตน์ ลิ้มปณวิวิธ : วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย (DISCOURSE IN SUICIDE NEWS IN THAI NEWSPAPERS) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล, 218 หน้า. ISBN 974-17-6253-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ข่าวอัตวินิบาตกรรมในหนังสือพิมพ์ไทยประกอบด้วยประเด็นข่าวอะไรบ้าง ถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยวาทกรรมประเภทใดและหนังสือพิมพ์ใช้วิธีการใดในการสร้างวาทกรรม โดยศึกษาข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอบนหน้า 1 และหน้าข่าวต่อของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ปีพ.ศ.2544-2545 รวมเวลา 2 ปี ด้วยการวิเคราะห์การวิเคราะห์เนื้อหาามาพิจารณาประเด็นข่าวอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยใช้แนวคิดของวาทกรรมมาเป็นกรอบการวิเคราะห์หาประเภทของวาทกรรม และวิเคราะห์หาวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม รวมทั้งสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์เกี่ยวกับกระบวนการผลิตวาทกรรมทั้ง 3 ฉบับ

ผลการวิจัยพบว่า ข่าวอัตวินิบาตกรรมประกอบด้วยประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ประเด็นเรื่องเพศ สถานะและควมมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และประเด็นเรื่องความมีเจื่อนำของการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมมีทั้งหมด 12 ประเภท คือ วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม วาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง วาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม โดยที่มีสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์รองรับวาทกรรมถึง 11 ประเภท จึงสามารถสร้างความจริงได้ว่า ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำอัตวินิบาตกรรม

วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรมคือ การใช้คุณค่าข่าวต่างๆ บริบททางสังคม การผลิตซ้ำ การตอกย้ำมายาคติและภาพเหมารวม การสร้างเส้นแบ่ง การอ้างอิงกรอบของศีลธรรมและกฎหมาย การทำให้เป็นเรื่องเล็กไม่น่าสนใจ การทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว โดยเป็นช่องทางการนำเสนอในการหรือสร้างมายาคติ

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อผู้คิด.....

สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2547

4485139128 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: DISCOURSE/ SUICIDE NEWS/ NEWSPAPERS/CONSTRUCTION OF DISCOURSE

SUNEERAT LIMPANAVIVIT : DISCOURSE IN SUICIDE NEWS IN THAI NEWSPAPERS

THESIS ADVISOR : ASST.PROF.WILASINEE PHIPHITKUL, Ph.D., 218 pp. ISBN 974-17-6253-4.

The objectives of this research were to study 1) what news issues were comprised in suicide news in Thai newspapers 2) what discourses were constructed in them and 3) what means were used for constructing discourses by Thai newspapers. To study in suicide news of Thairath , Dailynews , Khaosod newspapers appearing on the first page with headlines, lead and body in 2001-2002. The news issues were conducted through content analysis. Discourses and means of constructing discourses were conducted according to discourse analysis concept. Furthermore, interviewing 3 newspapers about the process of discoures production.

The result of this research revealed that suicide news consist of causes of suicide, sex , status and reputation of suicide and the suspense of suicide. Discourses in suicide news have 12 categories : a discourse on issue of woman and child abuse which results from sexual problems that causes suicide , a discourse on issue of serious problems causing man suicide , a discourse on issue of suicide as deviant behavior , a discourse on issue of woman being a fallen victim and weakness causing suicide , a discourse on issue of legal and social punishment being solved by suicide , a discourse on issue of the psychosis or major depressive disorder being one of the factors causing suicide , a discourse on issue of woman behavior causing man suicide with love and relation cause , a discourse on issue of doubt in suicide , a discourse on issue of the effect of drugs causing suicide , a discourse on issue of imitation and obsession of media causing suicide , a discourse on issue of sexual deviant people often obsessed about sexual problems causing suicide , a discourse on issue of teacher behavior being involved in student suicide. As to all categories of discourse, love and relation cause abundantly supports 11 categories, therefore, suicide is constructed of reality on love and relation cause being the most factor of suicide.

As to means of constructing discourses, Thai newspapers use news values, the context of communication, reproduction, myth and sterotype repetition, binary, the reference to moral and law , personalization, only one cause explanation and deconstruction through newspapers.

Department.....Journalism.....Student’s signature.....
Field of study.....Journalism.....Advisor’s signature.....
Academic year.....2004.....

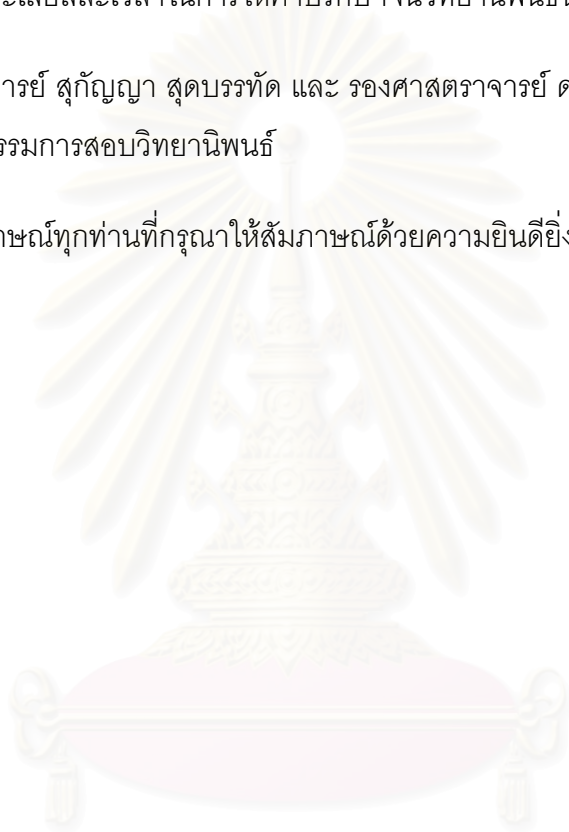
กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่ายที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอแสดงความขอบคุณทุกท่านเหล่านี้เป็นอย่างสูง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ช่วยแนะนำแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ และเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษาจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุตบรรทัด และ รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณที่กรุณาสละเวลามาเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่กรุณาให้สัมภาษณ์ด้วยความยินดียิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ (ไทย).....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ (อังกฤษ).....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรม.....	11
แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอำนาจ (Discourse and Power).....	28
วาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse and Discourse Analysis).....	28
อำนาจ ความจริงและผู้กระทำ (Power, Truth and Subject).....	33
แนวคิดเรื่องข่าว.....	40
แนวคิดเรื่องข่าวกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคม (News as social construction of reality).....	44
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
นิยามศัพท์.....	49
ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	49
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	50
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	51
เครื่องมือในการวิจัย.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การนำเสนอข้อมูล.....	55
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	57
ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย.....	58

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สรุปประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทย.....	126
จำแนกประเภทของวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม.....	128
วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม.....	147
กระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย.....	158
บทที่ 5 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	169
อภิปรายผลการวิจัย	
ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย.....	169
ประเภทของวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม.....	175
วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม.....	192
ข้อเสนอแนะ.....	201
ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	203
รายการอ้างอิง.....	204
ภาคผนวก.....	207
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	218

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	สรุปการรวบรวมจำนวนชาวอัศวินบาตกรรมในช่วงปี 2544-2545 จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์.....	58
2	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามสาเหตุของการทำอัศวินบาตกรรมและ ตามชื่อของหนังสือพิมพ์ปี 2544-2545.....	59
3	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์.....	65
4	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องการเงิน การงาน.....	83
5	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องสุขภาพ.....	92
6	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ การที่ยังไม่ระบุสาเหตุ.....	96
7	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศของสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมาย.....	101
8	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องการเรียน.....	104
9	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องสื่อมวลชน.....	108
10	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องลัทธิ ความเชื่อ.....	110
11	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ การเงิน การงาน.....	112
12	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ.....	116
13	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องสุขภาพ และ การเงิน การงาน.....	121
14	จำแนกจำนวนชาว (จีน) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัศวินบาตกรรมของ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ ความผิดทางกฎหมาย.....	123

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

15 จำแนกจำนวนข่าว (ขึ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของ
สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ การเรียน.....124

16 สรุปการวิเคราะห์วาทกรรมที่สร้างความหมายเรื่องอัตวินิบาตกรรม
ในหนังสือพิมพ์ไทย.....128

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เครียดตลาดหุ้นทรุด เสียฆ่าตัวตายประท้วงต่อหน้า “เสรี”

...เป็นนักเล่นระดับเซียน ขาดทุนย่อยยับ 30 ล้าน จ๋อยยิ่งคอบหอยลั่นเปรี้ยว ตำรวจ โดดช่วยไม่ทัน!

...นักเล่นหุ้นสร้างประวัติศาสตร์ขึ้นแล้ว หลังจากที่เกิดความซบเซาติดต่อกันมาเป็นเวลานาน หุ้นมีแต่ทรุดลงทุกวันจนทนไม่ได้ หลังตำรวจเข้าเจรจากับผจก.ตลาดหลักทรัพย์ ไม่เป็นผล เจ้าของบริษัทที่ขาดทุนในตลาดไปกว่า 30 ล้าน ใช้ทีเด็ดไม่ตาย คว้าปืนออกมาจ่อกระเดือกตัวเอง ประกาศให้ "เสรี จินตนะเสรี" ลาออก แต่ยังไม่ทันพูดกันรู้เรื่อง เสียงปืนก็ระเบิดขึ้นท่ามกลางเสียงร้องให้ระงมของสาว ๆ นักเล่นหุ้นและนักข่าว ด้านผจก.ตลาดหลักทรัพย์ เผยเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เตรียมนำเรื่องเข้าหารือใน ก.ล.ต. เป็นการด่วนต่อไป” (เดลินิวส์ 16 พฤศจิกายน 2538)

“อดีตผจก.เงินทุนฆ่า 8 ศพ! เช่นฟองสบู่แตก

...เขียนจดหมายแฉหลอกคนทั้งบ้านกนิยานอนหลับ ก่อนลงมือจ๋อยยิ่งเพื่อหนีทุกข์ยาก

...อดีตนายแบงก์และผจก.บริษัทเงินทุนเผชิญชีวิตเครียดหลังยุคฟองสบู่แตกยังไม่จาง ความรู้สึกซึ้งอก มีอาการทางประสาทมาตลอด ก่อคดีสลดตัดสินใจวางยานอนหลับทุกชีวิตในครอบครัว ทั้งแม่ยาย เมีย ลูกและน้องเมีย แล้วลั่นกระสุนเจาะกะโหลกสังหารดับดิน จากนั้นสอดแบงก์ใส่ปากหวังให้ผู้ลวงลับมีเงินใช้ในภพหน้าก่อนจะชิงจบชีวิตตัวเองกับเมียน้อย” (ไทยรัฐ 19 กุมภาพันธ์ 2544)

การทำอัตวินิบาตกรรมมักจะปรากฏเป็นข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นปัญหาสังคมที่สื่อมวลชนถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องสะท้อนออกมาให้เห็น แต่อย่างไรก็ดี การนำเสนอเหตุการณ์อันน่าสะเทือนใจมักจะหมิ่นเหม่หรือคาบเกี่ยวกับความเหมาะสมทางจริยธรรมทางวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งปัจจุบันยังคงมีการถกเถียง อภิปราย ทำการวิจัยประเด็นดังกล่าวเพื่อหาจุดพอดีที่เหมาะสมในการทำงาน

ยกตัวอย่างเช่นกรณีชาวอินแวกข้างต้น ที่สามารถให้ข้อคิดถึงความพยายามจะสะท้อนปัญหาของสื่อมวลชน กล่าวคือ ชาวดิงกล่าวซึ่งแม้จะผ่านมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว แต่ยังคงเป็นกรณีการทำอัตวินิบาตกรรมที่ติดตามและระลึกได้ถึงภาพเหตุการณ์ที่น่าที่ต่อหน้าที่ผู้กระทำอัตวินิบาตกรรมกำลังจะเหยี่ยวโกยงตัวตายหน้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสื่อมวลชนพยายามมุ่งนำเสนอเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว ฉับไว โดยให้เหตุผลเรื่องความมีคุณค่าข่าวตามหลักวิชาชีพ แต่ทั้งนี้ขอให้พิจารณาคำกล่าวของนายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม จากเอกสารรายงานการสัมมนาเรื่องแนวทางการเสนอข่าวเชิงป้องกันการฆ่าตัวตาย (ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1,บรรณานุกรม,2541:29) ที่ว่า

“รายที่ฆ่าตัวตายที่ตลาดหลักทรัพย์ ก็มีการมุงดูและรายงานข่าวกันตรงนั้นให้เขาได้ยิน ซึ่งสร้างความกดดันสับสนอย่างหนักจนปั่นป่วนขึ้นมา โชคดีที่ไม่ถูกที่สำคัญ ต่อมาหลังจากนั้นท่านได้บวชเป็นพระภิกษุและมาฝึกกรรมฐานกับผม ท่านบอกว่าตอนนั้นไม่รู้จริงๆ เหมือนกันว่าจิตใจเหยี่ยวโกหรือล้าจนปั่นป่วน”

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์แวดล้อมของเหตุการณ์ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตกเป็นข่าวอยู่บ้างไม่มากก็น้อย ซึ่งหนึ่งในนั้นก็รวมถึงการทำงานของสื่อมวลชนด้วย กรณีดังกล่าวเป็นเพียงแง่มุมหนึ่งเท่านั้นที่ให้ข้อคิดว่าการทำงานของสื่อมวลชนอาจส่งผลต่อความเป็นความตายของชีวิตผู้ตกเป็นข่าว ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงเรื่องสำคัญๆ โดยเฉพาะเรื่องการนำเสนอเนื้อหาข่าวว่าได้สร้างความเข้าใจให้กับคนในสังคมอย่างไร

มีหลายองค์กรและหน่วยงานที่กล่าวว่า การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นปัญหาที่มีผลกระทบกระเทือนอย่างมากต่อสังคม ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความเศร้าสลด กระทบต่อสุขภาพจิต และคุณภาพชีวิตของครอบครัว ญาติ พี่น้องอย่างสูงแล้ว ยังทำให้สังคมเสียสมาชิกที่มีศักยภาพไปด้วย เพราะการสูญเสียบุคคลในวัยแข็งแรงก่อนถึงเวลาอันควรเหล่านี้เป็นการสูญเสียทรัพยากรในสังคมไปโดยเปล่าประโยชน์ทั้งๆ ที่ยังมีโอกาสที่จะทำประโยชน์แก่ประเทศชาติอีกมากมาย ก่อความสูญเสียแก่ประเทศในเชิงเศรษฐกิจอย่างมาก

องค์การอนามัยโลกระบุว่า การทำอัตวินิบาตกรรมกลายเป็นปัญหาสาธารณสุขใหญ่ของโลกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 โดยทุกปีมีคนเสียชีวิตจากการทำอัตวินิบาตกรรมประมาณ 1 ล้านคน หรือกล่าวได้ว่าทุก 40 วินาทีจะมีประชากรทั่วโลกทำอัตวินิบาตกรรม 1 คน โดยผู้ชายมี

อัตราการทำอัตวินิบาตกรรมสูงกว่าผู้หญิงประมาณ 4 ต่อ 1 ซึ่งล่าสุดในปีพ.ศ. 2544 องค์การอนามัยโลกชี้ว่า การทำอัตวินิบาตกรรมเป็น 1 ใน 3 ของสาเหตุการตายของประชากรวัย 15-34 ปี โดยมีสาเหตุเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคซึมเศร้า และโรคจิตเภทรวมทั้งการติดสารเสพติด และขณะนี้ทั่วโลกมีประชากรประสบปัญหาสุขภาพจิตประมาณ 450 ล้านคน

สำหรับประเทศไทย จากรายงานของกรมสุขภาพจิตในปีพ.ศ. 2545 พบว่าคนไทยป่วยด้วยโรคจิตมากกว่า 1 ล้านคน และมีอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมเฉลี่ยแสนละ 7.7 คน หรือประมาณวันละ 14 คน ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศ สาเหตุหลักของการทำอัตวินิบาตกรรมพบว่า เกิดจากโรคซึมเศร้า ปัญหาพิษสุราเรื้อรัง รวมทั้งปัญหาการติดเชื้อเอดส์ด้วย ซึ่งพบว่ามีสัดส่วน 1 ใน 3 ของการทำอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด โดยในปีงบประมาณ 2547 กระทรวงสาธารณสุขตั้งเป้าจะลดอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมของคนไทยไม่เกินแสนละ 7.7 คน (ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1,บรรณานุกรม,2546)

สอดคล้องกับคำกล่าวของนิตินกร มีทรัพย์ (2541:4) ที่ว่า ในปัจจุบันคนที่คิดทำอัตวินิบาตกรรมหรือลงมือทำอัตวินิบาตกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต กล่าวคือ มีแนวโน้มเป็นกลุ่มคนประเภทนักเรียน นักศึกษามากขึ้น ดังนี้

“สภาพสังคมปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมาก แม้แต่ในระบบการศึกษาก็แข่งขันกันสอบเข้าเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลทำให้คนเกิดความเครียดตั้งแต่เด็ก เดิมกลุ่มคนที่มักฆ่าตัวตายจะเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ที่รู้สึกผิดหวังล้มเหลวในชีวิต แต่ในวันนี้กลับเป็นกลุ่มรุ่นหนุ่มสาวที่ยังไม่เข้าวัยเบญจเพส”

ด้วยเหตุผลต่างๆ ข้างต้นทำให้หน่วยงาน สถาบันต่างๆ ในสังคม เช่น กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พยายามที่จะแก้ปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมมาโดยตลอดไม่ว่าจะเป็นการจัดสัมมนา อภิปรายถึงสาเหตุ การป้องกันการทำอัตวินิบาตกรรม การให้ความช่วยเหลือต่างๆ ดังเช่นบริการสายด่วนสุขภาพจิต ตลอดจนกระบวนการบำบัดรักษาผู้ที่พยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมตามโรงพยาบาลต่างๆ เช่น ศิริธัญญา สมเด็จพระเจ้าพระยา เป็นต้น

สื่อมวลชนเองก็เป็นอีกสถาบันหนึ่งที่ถูกคาดหวังให้เป็นองค์กรสำคัญและเป็นกลไกหลักของสังคมที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการแก้ปัญหา การปรับเปลี่ยนทัศนคติและเสริมสร้างแง่

คิดที่เหมาะสมแก่ประชาชนโดยให้มีการนำเสนอข่าวเชิงป้องกันการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งจากคำสัมภาษณ์เรื่อง การเสนอข่าวเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายของนายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ ในเอกสารรายงานการสัมมนาเรื่องแนวทางการเสนอข่าวเชิงป้องกันการฆ่าตัวตาย (ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1,บรรณานุกรม,อ้างแล้ว:44-45) กล่าวว่า การเสนอข่าวเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมมีโอกาสที่จะทำให้เพิ่มและลดการระบาดของการทำอัตวินิบาตกรรมได้ภายหลังการเสนอข่าว โดยขึ้นอยู่กับวิธีการเสนอข่าว ซึ่งวิธีการเสนอข่าวที่จะทำให้มีการทำอัตวินิบาตกรรมในลักษณะคล้ายๆ กันมากขึ้น ได้แก่

- การลงเป็นข่าวครึกโครม
- การให้ภาพและวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างละเอียด
- การใช้วิธีการเชื่อมโยงสาเหตุการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างง่าย ๆ
- การให้สีสันของการทำอัตวินิบาตกรรม
- การพยายามทำให้เห็นว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นฮีโร่

แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า การเสนอข่าวจะทำให้คนทั่วไปคิดอยากทำอัตวินิบาตกรรม แต่หมายความว่า ในประชากรทั้งหมดจะมีคนจำนวนหนึ่งประมาณ 10% ที่มีสภาวะทางจิตใจที่ย่ำแย่หรือมีปัญหาอยู่แล้ว เมื่อได้รับข่าวในทางลบก็จะยิ่งโน้มน้ำหนักให้เขาคล้อยตามและตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมมากขึ้น ซึ่งบางคนอาจจะกำลังเล็งเลือกวิธีการ เมื่อเห็นตัวอย่างก็เลยเลือกวิธีในลักษณะเดียวกัน

สอดคล้องกับผลงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อและการทำอัตวินิบาตกรรมของ Kathryn Williams และ Keith Hawton แห่ง Centre for Suicide Research ของมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด (Oxford) ประเทศอังกฤษ ที่ศึกษาว่า การนำเสนอ และวิธีการนำเสนอจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมอาจนำไปสู่การเพิ่มของพฤติกรรมการทำอัตวินิบาตกรรม โดยเฉพาะในกรณีที่สื่อนำเสนออย่างเด่นชัด หรือนำเสนอต่อเนื่อง หรือเสนอวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมโดยละเอียด ซึ่งกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงและได้รับอิทธิพลมากที่สุดก็คือ เยาวชนและผู้สูงอายุ โดยในประเทศไทยเองจากประวัติการให้บริการของสมาคมสมาจิตันส์แห่งประเทศไทยในรอบ 24 ปีก็มีการณ์ตัวอย่างของผู้ใช้บริการที่ใช้ข้อมูลนำเสนอของสื่อ มาเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมกับตัวเอง (สมาคมสมาจิตันส์แห่งประเทศไทย,2545:6-7)

อย่างไรก็ตาม ฆงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ (อ้างแล้ว:45) ยังได้กล่าวถึง วิธีการเสนอข่าวที่สามารถช่วยลดอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมลงได้ ซึ่งได้แก่

- การเน้นว่าการทำอัตวินิบาตกรรมไม่ใช่เป็นวิธีที่ถูกต้อง
- การชี้ให้เห็นว่าการทำอัตวินิบาตกรรมมาจากหลายสาเหตุที่มีความซับซ้อน

แต่ทว่าวิธีการเสนอข่าวของสื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันเป็นงานที่กระทำในเวลาและพื้นที่อันจำกัดซึ่งทำให้เกิดวิธีการ “ประหยัดความพยายาม” (Economy of effort) ทั้งจากฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้รับสาร ในด้านผู้ผลิตต้องนำเสนออย่างกระชับที่สุด ในเวลาที่รวดเร็วที่สุด ส่วนด้านผู้รับสารนั้นก็ต้องใช้เวลาและความพยายามให้น้อยที่สุดในการตีความ (กาญจนา แก้วเทพ, 2544:494) ดังนั้น จึงเกิดคำถามสำคัญๆ ขึ้นมาว่าสื่อมวลชนสามารถช่วยป้องกันการทำอัตวินิบาตกรรมตามแนวทางที่กล่าวข้างต้นได้หรือไม่ เพราะนอกจากจะต้องรวดเร็วแล้วยังต้องเขียนข่าวให้มีความน่าสนใจ เพื่อดึงดูดผู้อ่านให้ซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ ซึ่งน่าจะเป็นการยากที่จะหลีกเลี่ยงการให้สีสันและเชื่อมโยงสาเหตุการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างง่าย ๆ

ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมจะให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องสาเหตุและวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมมาก (นอกเหนือไปจากการรายงานว่าเป็นใครคือบุคคลผู้ทำอัตวินิบาตกรรม) โดยมีวิธีการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมภายใต้กรอบความคิดต่างๆ ได้แก่ กรอบความคิดในการทำงานด้านข่าว กรอบความคิดส่วนบุคคล กรอบนโยบายของสถาบันที่เกี่ยวข้อง และกรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐาน และค่านิยม ซึ่งภายใต้กรอบความคิดดังกล่าวนี้จะนำมาซึ่งวาทกรรมที่มีอำนาจในการสร้างความเข้าใจให้กับคนในสังคม เพราะคงปฏิเสธได้ยากว่าปัจจุบันสื่อมวลชนไม่มีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องต่อการรับรู้ ตีความต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของคนในสังคม สอดคล้องกับที่สุกัญญา ตรีทิเพนทร์ (2544:2-3) กล่าวว่า สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ในการเสนอข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้สาธารณชนรับทราบโดยหน้าที่ดังกล่าวก่อให้เกิดอำนาจและอิทธิพลอย่างมากในการสร้างความคิด ทศนคติ ความเชื่อให้เป็นที่ยอมรับและเชื่ออย่างฝังแน่นจนกลายเป็นการสร้างภาพความจริงในสังคม แต่มิใช่เป็นการเสนอข้อเท็จจริงให้กับสังคม โดยวิธีการสร้างภาพความเป็นจริงทางสังคมนั้น สื่อมวลชนกระทำผ่านการเสนอภาพเรื่องราวต่อกัยความคิดความเชื่อให้กับคนในสังคมให้เชื่อตามสิ่งที่นำเสนอจนเกิดการยอมรับว่ามันเป็นความจริง

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า วาทกรรมชาวอัสติวินบาตกรรมของสื่อมวลชนสามารถสร้างภาพความเป็นจริงเรื่องการทำอัสติวินบาตกรรมให้กับคนในสังคมได้ ทั้งนี้ขอให้พิจารณาคำกล่าวที่สนับสนุนอำนาจของวาทกรรมชาวอัสติวินบาตกรรมจากนายแพทย์ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล (รายการโทรทัศน์ ชุด “ปัญหาฆ่าตัวตายในวัยรุ่น”) ที่ว่า

“ชาวที่ออกมาเมื่อไปเทียบกับข้อมูลที่เราได้มาไม่เคยตรงกันเลย เช่น ชาวพาดหัวว่า เรียนตกฆ่าตัวตาย เมื่อทำการเก็บข้อมูลย้อนหลังพบว่า เป็นอาการป่วยทางจิตที่เรียกว่าโรคจิตเภท ผลการเรียนที่ตกลงไม่ใช่สาเหตุหลัก แต่เป็นเพราะว่าเขาเริ่มป่วย และได้รับการรักษาไม่สม่ำเสมอ ข้อเสียของการเสนอข่าวที่วิเคราะห์กันง่าย ๆ ว่าเป็นเพราะเรียนตก ออกหักก็เลยฆ่าตัวตายจะกลายเป็นการสร้างความเข้าใจให้กับสังคม ให้คนทั่วไปว่าเหตุผลง่าย ๆ อย่างนี้คนก็ฆ่าตัวตายกันแล้ว กระแทกกับผู้รับข่าวคือรู้สึกหดหู่ว่าสังคมสมัยใหม่เป็นอะไรกัน โดยไม่ได้ช่วยป้องกันอะไรเลย”

มีการสำรวจความคิดเห็นต่อปัญหาการทำอัสติวินบาตกรรมในสังคมไทย พบว่ากลุ่มคนที่ไม่เคยคิดทำอัสติวินบาตกรรมและกลุ่มคนที่เคยคิดทำอัสติวินบาตกรรมมีทัศนคติในด้านลบต่อการทำอัสติวินบาตกรรมว่าเป็นการหนีปัญหา ในขณะที่กลุ่มคนที่ยังคงคิดทำอัสติวินบาตกรรมกลับมองว่าการทำอัสติวินบาตกรรมเป็นการแก้ปัญหาและเป็นทางออกของปัญหา (เชียรชัย งามทิพย์วัฒนา และ สุชีรา ภักทรายุทธวรรณ, 2542:329-343) ซึ่งทำให้น่าคิดว่าทำไมประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมถึงมีทัศนคติทางลบต่อการทำอัสติวินบาตกรรมและผู้ที่คิดจะทำอัสติวินบาตกรรมเอาทางออกด้วยการทำอัสติวินบาตกรรมมาจากที่ไหน

นายแพทย์เกษม ตันติผลชีวะ (ข่าวสด 20 กุมภาพันธ์ 2545) กล่าวว่า “ไม่อยากจะให้ประชาชนไปโยงปัญหาเศรษฐกิจหรือความเครียดทั้งหลายไปเข้ากับการทำอัสติวินบาตกรรม เพราะจะทำให้มึนงงมันแต่ว่าหากล้มเหลวทางเศรษฐกิจแล้วจะต้องมีทางออกด้วยการทำอัสติวินบาตกรรม” ซึ่งทำให้น่าคิดเช่นกันว่าสื่อมวลชนมีส่วนหาทางออกให้กับผู้ที่กำลังประสบปัญหาในชีวิตหรือไม่

มีวาทกรรมเกี่ยวกับการทำอัสติวินบาตกรรมหลายวาทกรรมซึ่งวาทกรรมที่สำคัญอันหนึ่งก็คือวาทกรรมทางการแพทย์ จากคำกล่าวของนายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม (อ้างถึงในมติชนรายวัน 22 มกราคม 2543) ที่ว่า

“การฆ่าตัวตายในแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน โดยทั่วไปเรามักจะคิดว่า สาเหตุคือ เหตุการณ์ภายนอกที่เราเห็น เช่น เรียนตง ออกหัก มีปัญหาเรื่องการเงิน มีปัญหาสุขภาพ และเรา เข้าใจว่านั่นคือสาเหตุการฆ่าตัวตาย แต่จริงๆ นั่นเป็นเพียงเหตุการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา แต่สาเหตุที่คนจะมองไม่เห็นคือ ขบวนการที่เกิดขึ้นภายในใจ ที่เราไม่มีโอกาสจะทำความเข้าใจได้ เราพบว่าคนที่มีโอกาสฆ่าตัวตายคือคนที่มีความรู้สึกสิ้นหวัง มองไม่เห็นทางออกของปัญหา และเป็นสภาวะจิตใจที่เขาเลือกที่จะจบชีวิตของตัวเองลง”

“สังคมมักจะชอบหาผลสรุปโยงเรื่องโน้นเรื่องนี้ เช่น จากจดหมายฆ่าตัวตาย หรือ จากคำพูดของญาติ 2-3 ประโยค แล้วก็สรุปว่ามันคือสาเหตุของการฆ่าตัวตาย อยากจะย้ำว่า ไม่มีคนฆ่าตัวตายคนไหนฆ่าตัวตายเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งเพียงเหตุเดียว แต่จะเป็นเรื่องหลายๆ ด้านรุ่ม ทับซับซ้อน และกดดันคนๆ นั้นจนอยู่ในสภาวะทางจิตใจที่สับสน และรู้สึกทรมานที่จะมีชีวิตอยู่ ดังนั้น อย่าโยนว่าคนฆ่าตัวตายเพราะสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง เช่น ออกหัก น้อยใจ เพราะจริงๆ มันซับซ้อน กว่านั้นมาก”

จะเห็นได้ว่า วาทกรรมทางการแพทย์กล่าวว่าการทำอัตวินิบาตกรรมไม่ได้เกิด จากสาเหตุใดเพียงสาเหตุเดียว ซึ่งขัดกับธรรมชาติของสื่อมวลชนที่มักจะสรุปภายในเวลาและพื้นที่ ที่จำกัดว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม โดยพิจารณาจากหลักฐาน คำให้การของ แหล่งข่าวหรือลักษณะทางกายภาพภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าประเด็น “ทำไม” อาจจะช่วย ให้เข้าใจถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมได้ถ้ามีการติดตามข่าวและความคืบหน้า แต่ส่วนใหญ่แล้วก็มักจะมีสีสันออกไปทางข่าวอาชญากรรมประเภทนักสืบโดยมีโครงเรื่องและวิธีการนำเสนอเป็นแบบเรื่องที่มีเงื่อนงำ (suspense) ทำให้ผู้อ่านสนุกสนานอยู่กับการพลิกปมและการปะติดปะต่อเรื่องที่เกิดขึ้นผ่านการสืบสวนหาร่องรอยของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ออกปฏิบัติการคลี่คลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้กระจ่างชัดมากกว่าที่จะนำเสนอถึงความซับซ้อนของชีวิตมนุษย์ในการ ที่คนๆ หนึ่งจะตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม

มีหลายการศึกษาที่พยายามหาสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมจากหลายๆ แง่มุม ซึ่งพอประมวลได้ว่ามีสาเหตุมาจากหลายๆ ปัจจัยได้แก่ การป่วยด้วยโรคทางจิตเวช ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตใจ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยด้านพันธุกรรม การป่วยด้วยโรคทางกาย ปัจจัยด้านสื่อ

ซึ่งพบว่ามีมากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จป่วยเป็นโรคทางจิตเวชชนิดใดชนิดหนึ่งหรือมากกว่า โดยเป็นโรคซึมเศร้า (Major Depressive Disorder) ประมาณร้อยละ 30-64 เป็นโรคจิตเภท (Schizophrenia) ประมาณร้อยละ 10 ซึ่งส่วนใหญ่มักกระทำในช่วงที่มีอาการซึมเศร้าร่วมด้วย เป็นโรคติดสารเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่ง (Substance Dependence) เช่น ดินสุรา ประมาณร้อยละ 15 ซึ่งก็มักจะพบในผู้ที่มีโรคซึมเศร้าร่วมด้วยเช่นกัน และมีเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตเป็นปัจจัยกระตุ้น นำมาก่อนการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น การสูญเสีย หรือพลัดพรากจากคนรัก ปัญหาการเงิน การเงิน และกฎหมาย นอกจากนั้น การใช้หรือติดสารเสพติดยังมีความเกี่ยวข้องกับการทำอัตวินิบาตกรรมโดยเฉพาะในผู้ป่วยที่มีปัญหาบุคลิกภาพ (Personality Disorder) ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 15 (ศิริลักษณ์ ศุภปิณฑร, 2544:357-360)

จากข้อมูลทางการแพทย์ข้างต้นพบว่า สาเหตุสำคัญของการทำอัตวินิบาตกรรมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยยังไม่ค่อยเข้าใจคือ ภาวะของการเป็นโรคซึมเศร้า ซึ่งความรู้สึกที่แสดงถึงอารมณ์เศร้ามีหลายอย่าง เช่น ใจคอหดหู่ ไม่มีชีวิตชีวา รู้สึกไม่แจ่มใส ไม่เบิกบาน เป็นต้น มีผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยที่เมื่อเศร้ามากๆ จะคิดอยากตาย ผู้ป่วยที่เศร้ามากๆ อาการไม่สบายจะมีมากและรู้สึกทรมาน เมื่อเป็นมากขึ้นถึงจุดที่ไม่อาจทนต่อไปได้ ผู้ป่วยจะหาทางหนีจากความทรมานและความตายเป็นทางออกที่ผู้ป่วยส่วนมากนึกถึงเป็นสิ่งแรก ถ้ายิ่งเศร้ามากความรู้สึกทรมานจะมีมากและความคิดอยากตายจะรุนแรงมากขึ้น ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีอาการรุนแรงและมีความคิดฆ่าตัวตายอาจฆ่าตัวเองและผู้อื่นซึ่งผู้ป่วยรัก เช่น คู่ครองหรือบุตรไปพร้อมกัน โดยเกิดความคิดว่าเพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์ และเคราะห์กรรมไปด้วยกัน และไปอยู่ร่วมกันใหม่ในชาติหน้า ความคิดดังกล่าวทางการแพทย์ถือว่าเป็นอาการหลงผิดของคนวิกลจริตซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง (สมภพ เรืองตระกูล, 2543:5-11) ส่วนสาเหตุภายนอกต่างๆ เช่น ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ การเรียน การงาน การเงิน หนี้สิน มีหลายงานวิจัยที่กล่าวว่าเป็นเพียงปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรม

จะเห็นได้ว่า วาทกรรมเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมในทางการแพทย์แล้วคือ เรื่องของความเจ็บป่วยด้านจิตใจ (Mental Illness) บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา (2542) กล่าวว่า ความยากในงานของจิตแพทย์คือ ข้อเท็จจริงที่ว่าโรคเกี่ยวกับจิตมีลักษณะเชิงสัมพัทธ์ในทำนองที่ จะว่าป่วยก็ป่วย ไม่ป่วยก็ไม่ป่วย แล้วแต่จะคิด นอกจากกรณีสุดโต่งจริงๆ เท่านั้นทุกฝ่ายจึงจะเห็นพ้องต้องกันเป็นเอกฉันท์ได้ว่าป่วยจริงๆ แบบไม่มีข้อกังขา ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่สื่อมวลชนจะมีวาทกรรมแบบอื่นที่ต่างไปจากวาทกรรมในทางการแพทย์ อีกทั้งประเด็นการทำอัตวินิบาต

กรรมมีหลายแง่มุมที่มีผลต่อทัศนคติ ความเชื่อของผู้คน เช่น การกระทำอัตวินิบาตกรรมในทางพุทธศาสนาถือเป็นบาปสูงสุด แต่ในบางศาสนาไม่ถือว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น ชาวฮินดู ผู้หญิงที่สามีตายจะกระโดดเข้ากองไฟตามสามีซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของพิธี และชาวญี่ปุ่นที่ถือว่าการอัตวินิบาตกรรมเป็นการแสดงถึงเกียรติยศ

วาทกรรมข่าวอัตวินิบาตกรรมของสื่อมวลชนนั้น ก่อให้เกิดความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม เนื่องจากสื่อมวลชนได้มีการผลิตและเผยแพร่ ตอกย้ำความจริงอยู่ตลอดเวลา หากแต่เป็นความจริงที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะสอดคล้องกับที่ Michel Foucault (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2545) เห็นว่า เราถูกบังคับให้ผลิตความจริงของอำนาจ (the truth of power) ซึ่งช่วยสนับสนุนส่งเสริมอำนาจให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่สื่อมวลชนจะทำงานโดยผ่านวาทกรรมที่สนับสนุนอำนาจต่างๆ ในสังคมให้เข้มแข็งขึ้น โดยเฉพาะพิจารณาได้จากธรรมเนียมในการทำงานของนักข่าวสายอาชญากรรม ที่ให้ความสำคัญอย่างมากกับแหล่งข่าวที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ

Norman Fairclough (1995 อ้างถึงในสุกัญญา ตริทิเพนทร์, อ้างแล้ว: 7-10) กล่าวถึงการวิเคราะห์วาทกรรมในแง่ตัวบท (Text) ซึ่งก็คือ ภาษา ว่าเป็นวิเคราะห์การสร้างความหมาย ซึ่งจากตัวบทดังกล่าวสามารถศึกษาว่าได้สร้างลักษณะเฉพาะอะไรให้เกิดขึ้น กล่าวคือ วาทกรรมนั้นมีอำนาจในกำหนด ตัดสิน จัดประเภท ประณาม ต่อเรื่องนั้นๆ ได้

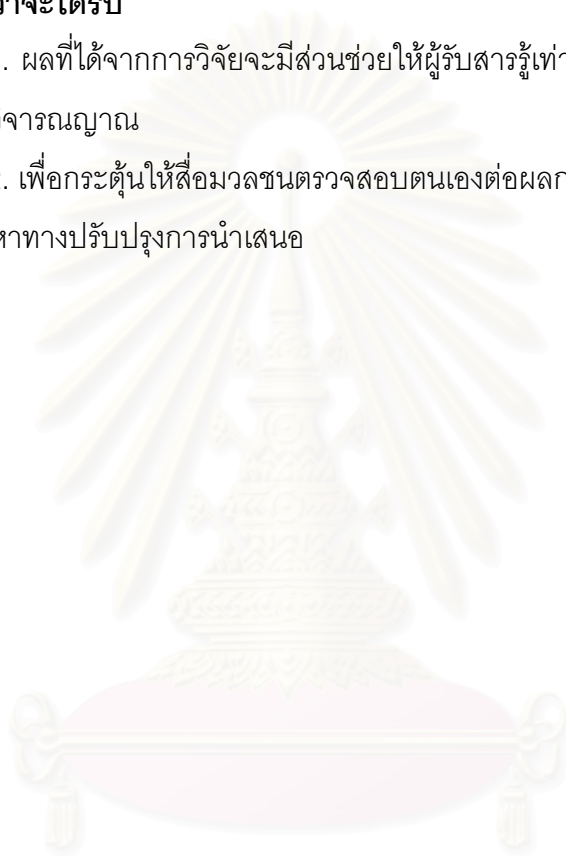
มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ระบุว่า สื่อมวลชนมักใช้การเล่าเรื่องมาเป็นวิธีการในการรายงานข่าว โดยเฉพาะข่าวอาชญากรรม ทั้งนี้เพื่อนำมาติดตาม มีอรรถรส กระตุ้นความรู้สึกของผู้อ่าน โดยให้เหตุผลเรื่องการแข่งขัน การอยู่รอดทางธุรกิจ การรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมซึ่งถูกจัดอยู่ในประเภทข่าวอาชญากรรมมักถูกถ่ายทอดผ่านแนวทางการเล่าเรื่องเช่นกัน ภาษาที่ใช้้นอกจากจะทำหน้าที่ในการให้สีสันกับข่าวแล้ว ภาษายังมีส่วนสร้างความหมายในเชิงลึกให้กับเหตุการณ์ รวมถึงตัวบุคคลในข่าวอีกด้วย หนังสือพิมพ์จะมีกลยุทธ์ในการเลือกให้นำหน้าหน้ากับถ้อยคำบางคำไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความรู้สึก ทัศนะหรือมุมมองที่หนังสือพิมพ์มีต่อข่าวนั้น ด้วยลักษณะของภาษาเช่นนี้เองที่จะมีผลต่อการรับรู้และการตีความของผู้อ่านต่อเหตุการณ์และบุคคลในข่าวอัตวินิบาตกรรมโดยไม่ได้คำนึงว่ามันคือการทำงานของวาทกรรมนั้นๆ เท่านั้นเอง

ปัญหานำวิจัย

1. ชาวอัตวินิบาตกรรมในหนังสือพิมพ์ไทยประกอบด้วยประเด็นข่าวอะไรบ้าง
2. ชาวอัตวินิบาตกรรมถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยวาทกรรมประเภทใดบ้าง
3. หนังสือพิมพ์ไทยใช้วิธีการใดในการสร้างวาทกรรมในชาวอัตวินิบาตกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลที่ได้จากการวิจัยจะมีส่วนช่วยให้ผู้รับสารรู้เท่าทันวาทกรรมของสื่อเพื่อการบริโภคสื่ออย่างมีวิจารณญาณ
2. เพื่อกระตุ้นให้สื่อมวลชนตรวจสอบตนเองต่อผลกระทบของการนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมและหาทางปรับปรุงการนำเสนอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย” ใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังข้อ 1-4 โดยผู้วิจัยจะใช้กรอบเรื่องอัตวินิบาตกรรมมาช่วยศึกษาเพื่อที่จะสามารถทำความเข้าใจต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรมได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งนำกรอบเรื่องวาทกรรมมาใช้วิเคราะห์เพื่อหาประเภทของวาทกรรม ตลอดจนนำแนวคิดเรื่องข่าวและเรื่องข่าวกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคมมาเป็นกรอบในการพิจารณาวิธีการสร้างวาทกรรมของหนังสือพิมพ์

1. แนวคิดเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรม
2. แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอำนาจ (Discourse and Power)
3. แนวคิดเรื่องข่าว
4. แนวคิดเรื่องข่าวกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคม (News as social construction of reality)

แนวคิดเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรม

คำว่า “อัตวินิบาตกรรม” เมื่อพิจารณาตามรากศัพท์จะมาจากคำต่างๆ ต่อไปนี้
อิตต (Sui) หมายถึง อิตต ตนเอง (Self)
วินิบาต (Cide) หมายถึง การทำลาย การฆ่า (Murder)
กรรม หมายถึง การกระทำ
รวมความแล้วจึงหมายถึง การกระทำที่เป็นการฆ่า หรือทำลายตนเอง
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ความหมายของการทำอัตวินิบาตกรรมว่า เป็นการกระทำที่ปลิดชีวิตตนเองด้วยความสมัครใจและตั้งใจ ดังนั้น บุคคลที่มีพฤติกรรมที่จะทำลายตนเองหรือมีพฤติกรรมที่ทำให้ตนเองเสียชีวิต แต่ไม่มีเจตนาที่จะตายจริงๆ ไม่ถือว่าเป็นการกระทำอัตวินิบาตกรรม จนกว่าจะมีข้อมูลที่ยืนยันว่าการกระทำนั้นๆ เพื่อจบชีวิตของตนเอง

ถ้าหากจะพิจารณาแต่ความหมายที่ให้อาจทำให้มองเห็นว่า อุตวินิบาตกรรมเป็นเพียงการมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าคุณคนนั้นได้ทำร้ายตนเองเพื่อให้เกิดการสิ้นสูญชีวิตของตน แต่แท้จริงแล้วความหมายของคำว่าอุตวินิบาตกรรมมีความหมายกว้างขวางกว่านั้นมาก

Shneidman และ Farberow (อ้างถึงในปิยฉัตร เนนเลิศ, 2524:19) ได้กล่าวว่าเป็นการยากที่จะให้คำจำกัดความที่ชี้เฉพาะลงไป ความหมายของอุตวินิบาตกรรมค่อนข้างกว้าง ครอบคลุมไปหลายพฤติกรรม ทั้งการกระทำได้สำเร็จ การพยายามกระทำ การถูกคุกคาม รวมทั้งการมีภาวะซึมเศร้า ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นการทำลายตนเอง

ศูนย์การศึกษาพฤติกรรมการทำอุตวินิบาตกรรม กระทรวงสาธารณสุข สหรัฐอเมริกา จัดระดับความรุนแรงของพฤติกรรมการทำอุตวินิบาตกรรมดังนี้ (อ้างถึงในธัญญาลักษณ์ โรหิตเสถียร, 2530:3-4)

1. การทำอุตวินิบาตกรรมที่ทำได้สำเร็จ (completed suicide or committed or successful suicide) หมายถึง อุตวินิบาตกรรมที่ผู้กระทำมีความตั้งใจที่จะฆ่าตนเองให้ตายและสามารถกระทำได้สำเร็จตามมุ่งหวัง ทั้งนี้ด้วยความรู้สึกไม่อยากมีชีวิตอยู่อย่างรุนแรง มองเห็นชีวิตว่างเปล่าไร้ค่าไร้ความหมาย หมดอาลัยตายอยากในชีวิต มีความคิดว่าการอยู่นานวันก็จะยิ่งเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับตนเอง จัดเป็นพฤติกรรมมุ่งหวังจะตายจริง มีพฤติกรรมการทำลายตนเองที่รุนแรง (Serious Suicidal Attempt)

2. การทำอุตวินิบาตกรรมแบบคุกคาม (self-inflicted , life threatening , threatened-suicide) เป็นพวกที่มีความคิดอยากทำร้ายตนเอง แต่ขณะเดียวกันก็กลัวการกระทำ เช่นนั้น มักคิดซ้ำๆ ถึงการทำอุตวินิบาตกรรม หรือบางรายพูดขู่ว่าจะทำอุตวินิบาตกรรม ทั้งที่ใจจริงนั้นไม่อยากตายและกลัวตาย ผู้กระทำประเภทนี้มักมีความวิตกกังวลสูง และมักเป็นพวกย่ำคิดย้ำทำ

3. การพยายามทำอุตวินิบาตกรรม (suicide attempt หรือ parasuicide) เป็นการกระทำที่มุ่งจะจบชีวิตตนเองลงด้วยน้ำมือของตนเอง แต่ไม่สามารถกระทำได้สำเร็จ บุคคลผู้นั้นยังคงมีชีวิตอยู่แต่เพิ่มความขัดแย้ง ตัดสินใจไม่ได้ระหว่างความปรารถนาที่จะอยู่หรือจะตาย ซึ่งการที่กระทำอุตวินิบาตกรรมไม่สำเร็จอาจสืบเนื่องมาจากการกระทำที่ไม่รุนแรง ภู่วามขาดความรู้ในวิธีการทำ เช่น การกินยาตายที่ใช้ขนาดไม่มากพอจะทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ทำให้ผู้กระทำไม่ตายจริง ทั้งที่มีเจตนาแท้จริงที่จะดับชีวิตตนเอง หรือมีผู้ช่วยเหลือทันเวลา การพยายามทำอุตวินิบาตกรรมยังแบ่งออกเป็น

3.1 การพยายามทำอัตวินิบาตกรรมแบบประท้วง (suicidal gesture) คนพวกนี้ใจจริง ไม่อยากตาย แต่ทำลงไปเพื่อประท้วงหรือเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น

3.2 การพยายามทำอัตวินิบาตกรรมแบบจริงจัง (serious suicidal attempt) เป็นพวกที่ตั้งใจทำร้ายตนเองอย่างรุนแรงและจริงจัง พวกนี้มักจะคิดว่าไม่มีทางแก้ไขปัญหาด้วยวิธีอื่นนอกจากตายจึงจะพ้นทุกข์ มักเห็นชีวิตว่างเปล่า ไร้ค่าไร้ความหมาย ไร้ที่พึ่ง คิดว่าการมีชีวิตอยู่นับวันแต่จะมีปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในจำนวนคนที่พยายามทำอัตวินิบาตกรรม 8 คน จะมีคนที่ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ 1 คน คิดเป็นอัตราส่วน 8 ต่อ 1

นักจิตวิทยา จิตแพทย์ และนักสังคมวิทยา ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมของมนุษย์ไว้อย่างกว้างขวาง มีหลายการศึกษาพยายามหาสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งพอประมวลได้ว่า การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผลรวมของปัจจัยต่างๆ ด้านชีววิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา ผู้วิจัยสรุปปัจจัยและสาเหตุต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. การป่วยด้วยโรคทางจิตเวช

ศิริลักษณ์ ศุภปีติพร (2544:357-358) กล่าวว่า การป่วยด้วยโรคทางจิตเวช เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ช่วยบ่งบอกถึงความเสี่ยงต่อการทำอัตวินิบาตกรรม จากหลายการศึกษาพบว่ามากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จป่วยเป็นโรคทางจิตเวชชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายๆ ชนิดร่วมกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น

1.1. โรคความผิดปกติทางอารมณ์หรือโรคอารมณ์แปรปรวน (Mood Disorders) แบ่งตามลักษณะอาการออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1.1 โรคอารมณ์เศร้า (Depressive Disorders) แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1.1.1 โรคซึมเศร้า (Major Depressive Disorder) อาการสำคัญคือ มีอารมณ์เศร้า หงุดหงิด โกรธง่าย รู้สึกเบื่อหรือหมดความสนใจในสิ่งต่างๆ เบื่ออาหาร นอนไม่หลับ อ่อนเพลียไม่มีแรง มีความคิดและการเคลื่อนไหวช้าหรือรู้สึกฟุ้งพล่านกระวนกระวายใจ รู้สึกไร้ค่าหรือตำหนิตัวเองมากผิดปกติ สมาธิเสียหรือมีความลังเลใจ มีความคิดอยากตาย คิดทำอัตวินิบาตกรรม หรือพยายามทำอัตวินิบาตกรรม

1.1.1.2 โรคอารมณ์ซึมเศร้าเรื้อรัง (Dysthymic

Disorder) อาการต่างๆ คล้ายกับโรคซึมเศร้าแต่ความรุนแรงน้อยกว่า อาการที่พบบ่อยส่วนใหญ่เป็นอาการทางด้านอารมณ์และความคิด โดยผู้ป่วยจะมีอารมณ์เปื้อนหน่าย ท้อแท้ มองโลกในแง่ลบ มีแนวโน้มที่จะโทษตนเอง

ประมาณร้อยละ 30-64 ของผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จป่วยเป็นโรคซึมเศร้าและร้อยละ 15 ของผู้ป่วยซึมเศร้าทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ ลักษณะสำคัญที่บ่งว่าผู้ป่วยโรคซึมเศร้ามีแนวโน้มจะทำอัตวินิบาตกรรม คือ มีประวัติการทำอัตวินิบาตกรรมในครอบครัวโดยเฉพาะญาติสนิท เช่น บิดา มารดา พี่น้องและบุตร มีประวัติเคยพยายามทำอัตวินิบาตกรรมมาก่อน (พบว่าประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ป่วยที่กระทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ มีประวัติเคยพยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมมาก่อน) ผู้ป่วยที่แสดงเจตนาโดยแน่ชัดว่าจะทำอัตวินิบาตกรรมอาจแสดงให้เห็นทราบโดยคำพูด การกระทำ หรือเขียนจดหมาย (พบว่าผู้ป่วยประมาณ 1 ใน 3 ที่กระทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จได้แสดงเจตนาไว้อย่างแน่ชัด ก่อนหน้านั้น) อันตรายที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของโรคซึมเศร้านอกจากทำอัตวินิบาตกรรม คือ การฆ่าผู้อื่น (Homicide) ซึ่งผู้นั้นมักจะเป็นบุคคลที่ผู้ป่วยรัก เช่น บุตร สามีหรือภรรยา ผู้ป่วยมักจะเป็นโรคซึมเศร้ารุนแรง หรือมีอาการทางจิตร่วมด้วย ผู้ป่วยจะมีความคิด หลงผิดว่า ถ้าตนตายไป บุคคลที่รักที่มีชีวิตอยู่จะลำบาก จึงสมควรตายไปพร้อมกับตนเพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์ลำบากด้วยกัน (ประเวศ ดันติพิวัฒน์สกุล,รายการโทรทัศน์ ชุด “ทำไมต้องฆ่าตัวตาย”)

1.1.2 โรคไบโพลาร์ (Bipolar Disorders) หรือโรคอารมณ์ผิดปกติทั้ง 2 ด้าน (Depression และ Mania) อาการที่สำคัญคือ มีอาการบ้าคลั่ง (Mania) ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และมีอาการของโรคซึมเศร้า (Major Depression) ซึ่งอาจเป็นครั้งเดียวหรือหลายครั้งด้วย

1.2 โรคจิตเภท (Schizophrenia) อาการที่สำคัญของโรคแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ อาการทางด้านบวกและอาการทางด้านลบ

อาการทางด้านบวกมีดังต่อไปนี้

- ความคิดหลงผิด (Delusion) อาการหลงผิดชนิดที่พบบ่อยคือ หลงผิดคิดไปเองว่ามีคนบงการร้าย คิดไปเองว่ามีคนพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตน เช่น เห็นคนคุยกันก็คิด

ว่าเขาจินตนาการว่าร้ายตน อาการหลงผิดบางชนิดมีความสำคัญมาก เพราะพบในโรคจิตเภท บ่อยกว่าโรคจิตชนิดอื่น คือ ผู้ป่วยเชื่อว่าความคิดและการกระทำของตนถูกควบคุม โดย อำนาจภายนอกบางอย่าง เชื่อว่าความคิดของตนถูกดึงออกไปจากสมองด้วยอำนาจบางอย่าง เชื่อว่าความคิดที่มีอยู่ไม่ใช่ของตน แต่เป็นความคิดของคนอื่นใส่เข้ามาในสมองตน เชื่อว่าความคิดของตนส่งออกไปเป็นเสียง ทำให้ผู้อื่นล่วงรู้ความคิดของผู้ป่วย

- อาการประสาทหลอน (Hallucination) ผู้ป่วยจะมีประสาทหลอนชนิดต่างๆ ชนิดที่พบบ่อยที่สุดคือ หูแว่ว โดยเสียงแว่วที่ได้ยินอาจเป็นเพียงเสียงหรือคำพูด คำพูดที่พบบ่อยคือ เสียงคนพูดว่า หรือสบประมาทหรือพูดเรื่องเกี่ยวกับผู้ป่วย อาจเป็นเสียงคนๆ เดียว หรือหลายคน ผู้ป่วยอาจรับฟังเฉยๆ พูดโต้ตอบหรือรู้สึกกลัว

- ความผิดปกติของคำพูด ผู้ป่วยโรคจิตเภทจะมีปัญหาในด้านความคิด ขาดการเชื่อมโยงของเหตุผล ไม่สามารถลำดับความคิดตามขั้นตอนของเหตุการณ์ ดังนั้น เวลาจับฟังผู้ป่วยพูด หรือตอบคำถามจึงไม่ค่อยเข้าใจ หรือฟังไม่รู้เรื่อง เพราะคำพูดจะไม่ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราว โดยเปลี่ยนจากเรื่องหนึ่งไปเรื่องหนึ่ง

- ความผิดปกติของพฤติกรรม ผู้ป่วยมีพฤติกรรมวุ่นวายในลักษณะต่างๆ ตั้งแต่มีพฤติกรรมเหมือนเด็กจนถึงพลุ่งพล่านกระวนกระวายอย่างรุนแรง อาจไม่สนใจดูแลตัวเอง แต่งตัวสกปรก หรือแต่งตัวในลักษณะแปลกประหลาด บางรายมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม เช่น การสำเร็จความใคร่ (Masturbation) ในที่สาธารณะ ผู้ป่วยอาจส่งเสียงร้องตะโกนหรือกล่าวคำหยาบ

อาการทางด้านลบมีดังต่อไปนี้

- อารมณ์เฉยเมย สีหน้าของผู้ป่วยเรียบเฉย ขาดการแสดงออกของอารมณ์ไม่มีการสบตา หรือการแสดงกิริยาท่าทาง วิธีการตรวจอาการนี้คือสังเกตดูขณะผู้ป่วยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

- พูดน้อยหรือไม่พูด แสดงออกโดยการตอบคำถามสั้นๆ ใช้คำพูดน้อย และไม่สนใจที่จะตอบ

- ขาดความสนใจทำกิจกรรมทุกชนิด ผู้ป่วยไม่สามารถริเริ่มในการทำกิจกรรมทุกชนิด โดยจะนั่งเฉยๆ เป็นเวลานานๆ และไม่สนใจที่จะเข้าร่วมในการทำงาน หรือกิจกรรมด้านสังคม

อาการของผู้ป่วยต้องมีติดต่อกันเป็นเวลานานอย่างน้อย 6 เดือน และในช่วงเวลาดังกล่าวต้องมีอาการในระยะที่โรคกำลังเป็นรุนแรง (Active phase) อย่างน้อย 1 เดือน ผู้ป่วยอาจมีอาการไม่สบายนำมาก่อน (Prodromal symptoms) ร้อยละ 10 ของผู้

ป่วยโรคนี้ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ และส่วนใหญ่มักกระทำในช่วงปีแรกๆ ของการป่วย ประมาณครึ่งหนึ่งเคยพยายามทำอัตวินิบาตกรรมมาก่อน ส่วนใหญ่มักกระทำในช่วงที่มีอาการซึมเศร้าร่วมด้วย มีจำนวนน้อยที่กระทำขณะที่มีอาการประสาทหลอน หรือความคิดหลงผิดระวาง พบว่า 1 ใน 3 ของผู้ป่วยทำอัตวินิบาตกรรมหลังจากออกจากโรงพยาบาลไปเพียงไม่กี่สัปดาห์

1.3 การติดสารชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด (Substance Dependence) กลุ่มอาการทางจิตเวชเนื่องจากสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ซึ่งมีทั้งหมด 11 ชนิดคือ สุรา แอมเฟตามีน คาเฟอีน กัญชา โคเคน สารหลอนประสาท สารระเหย นิโคติน ฟีน phencyclidine และยานอนหลับ หรือยาคลายกังวล โดยกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะทำอัตวินิบาตกรรมคือ กลุ่มติดสุรา (Alcohol Dependence)

การติดสุรา เพิ่มความเสี่ยงต่อการทำอัตวินิบาตกรรม โดยเฉพาะในผู้ที่มีโรคซึมเศร้าร่วมด้วย และมักพบเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตเป็นปัจจัยกระตุ้นนำมาก่อน การทำอัตวินิบาตกรรม เช่น การสูญเสีย หรือพลัดพรากจากคนรัก ปัญหาการเงิน และกฎหมาย อย่างไรก็ตาม มีการศึกษาถึงปัจจัยทำนายอื่นที่อาจบอกถึงความเสี่ยงต่อการทำอัตวินิบาตกรรมในผู้ป่วยติดสุรา เช่น การเพ่งดื่มสุราอย่างมาก การป่วยด้วยโรคซึมเศร้า ความคิดทำอัตวินิบาตกรรม การขาดที่พึ่งหรือผู้ช่วยเหลือระดับประคอง การอยู่คนเดียว และการว่างงาน พบว่ายังมีหลายปัจจัยความเสี่ยงยิ่งสูง และถ้าพบตั้งแต่ 4 ใน 6 ปัจจัยเหล่านี้ยิ่งบ่งว่าผู้ติดสุรานั้นมีความเสี่ยงสูงสุด นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาที่พบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยติดสุราที่มีความเสี่ยงต่อการพยายามทำอัตวินิบาตกรรมกับประวัติครอบครัวที่มีการทำอัตวินิบาตกรรมในเครือญาติ

1.4 ความผิดปกติของบุคลิกภาพ (Personality Disorders) ชนิดของความผิดปกติของบุคลิกภาพมีอยู่หลายกลุ่ม โดยกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะทำอัตวินิบาตกรรมสูงอยู่ในกลุ่ม Borderline Personality Disorder โดยผู้ป่วยไม่ยอมรับความจริง กลัวการถูกทอดทิ้ง หรือพลัดพรากจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้ป่วยอย่างมาก กลัวว่าจะต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว ซึ่งอาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือคิดไปเอง ความกลัวนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยเกี่ยวกับเอกลักษณ์ อารมณ์ การรู้การเข้าใจ (Cognition) และพฤติกรรม มีความรู้สึกหวั่นไหวเป็นอย่างมากเมื่อต้องประสบกับภาวะดังกล่าวและผู้ป่วยอาจทำร้ายตนเองหรือพยายามทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้ป่วยขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอย่างมาก อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย และรวดเร็ว เปลี่ยนจากรัก เชิดชู เป็นเกลียด ดูถูก จะมีความรู้สึกที่ดีเฉพาะต่อผู้ที่ตนพึ่งพาได้เท่านั้น มีความสับสนเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของตนโดยจะเปลี่ยนทั้งเป้าหมาย และคุณค่าของชีวิต แนวความคิด อาชีพและเรื่องเกี่ยวกับเพศ (Sexual Identity) รวมทั้งกลุ่มเพื่อนที่คบกันอยู่จะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว อาจเปลี่ยนนิสัยจากเดิมซึ่งเคยเป็นคนที่ต้องพึ่งพา และต้องการกำลังใจจากผู้อื่น มาเป็นผู้ที่มีความคิดผูกพยาบาท ส่วนใหญ่จะมองตนเองเป็นคนไม่ดี หรือชั่วร้าย บางขณะอาจคิดว่าไม่มีตัวตนอยู่ในโลก ความรู้สึกดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ป่วยต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว ขาดผู้ช่วยเหลือสนับสนุน มีพฤติกรรมหุนหันพลันแล่นควบคุมตัวเองไม่ได้ (Impulsivity) อย่างน้อย 2 อย่าง เช่น เล่นการพนัน ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยรับประทานอาหารมากผิดปกติ (Binge eating) ใช้สารเสพติด ขับรถโดยประมาท หรือมีเพศสัมพันธ์ที่ละเลยต่อความปลอดภัย มีความคิดหรือพฤติกรรมที่แสดงว่าไม่ยอมมีชีวิตอยู่ พบว่าผู้ป่วยร้อยละ 8-10 ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ อาจทำร้ายตนเอง เช่น ตัดนิ้ว หรือเผาตนเอง และขู่ว่าจะทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งการทำร้ายตนเองดังกล่าวเป็นการร้องขอความช่วยเหลือ และความเห็นใจจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้ป่วย การทำร้ายตนเองจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ป่วยถูกขู่ว่าจะถูกทอดทิ้ง หรือต้องมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น

ผู้ป่วยมีอารมณ์แปรปรวนง่าย โดยมีอารมณ์หงุดหงิดง่าย หรือวิตกกังวลอย่างมาก สลับกับอารมณ์โกรธ มีอาการตื่นตระหนก หรือกลัวอย่างมาก (panic) หรือทำแท้งสิ้นหวัง เนื่องจากผู้ป่วยขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอย่างมาก ทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายเงิบเหงาเปล่าเปลี่ยวอยู่เสมอ ผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมอารมณ์โกรธของตนได้และจะรู้สึกโกรธมากเมื่อไม่ได้รับความสนใจ ความรัก ความเอาใจใส่จากบุคคลที่คาดหวัง ภายหลังจากต่อมาผู้ป่วยอาจมีความรู้สึกผิด ซึ่งจะเป็นแรงเสริมความคิดของผู้ป่วย ว่าตนเป็นคนไม่ดี และชั่วร้าย นอกจากนี้ผู้ป่วยชอบพูดจาเสียดสีผู้อื่น และมีความรู้สึกขมขื่นใจอยู่ลึกๆ มีการศึกษาพบว่าผู้ป่วยบุคลิกภาพผิดปกติชนิด Borderline ที่มีภาวะซึมเศร้าชนิดรุนแรง มีความเสี่ยงต่อการพยายามทำอัตวินิบาตกรรมเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านจำนวนครั้งและความอันตราย

1.5 โรคกลุ่มอาการกังวล (Anxiety Disorders) โรคที่มีความเสี่ยงที่จะทำอัตวินิบาตกรรมในกลุ่มนี้คือ

1.5.1 โรคแพนิก (Panic Disorder) อาการสำคัญคือ ใจสั่น เหงื่อแตก ตัวสั่น หายใจขัด เจ็บหน้าอก คลื่นไส้ มึนงง กลัวคุมตนเองไม่ได้ กลัวว่า

ตนกำลังจะตาย หรือที่เรียกว่า panic attack ซึ่งเกิดขึ้นซ้ำบ่อยๆ และเกิดขึ้นเองอย่างรวดเร็ว รุนแรง บางรายอาจมีอาการกลัวการอยู่ในสถานที่ซึ่งตนเองเกิดอาการ panic attack ขึ้นมาแล้วจะไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือหรือจะหนีไปไหนไม่ได้

ร้อยละ 20 ของผู้ป่วยโรคแพนิคเคยพยายามทำอัตวินิบาตกรรม แต่ก็มีภาวะอื่นร่วม เช่น อาการซึมเศร้า การใช้สารเสพติด และความผิดปกติของบุคลิกภาพ แต่ถ้าไม่มีความผิดปกติอื่นร่วมพบว่ามีอัตราการพยายามทำอัตวินิบาตกรรมเพียงร้อยละ 7 ทั้งนี้ผู้ป่วยแพนิคมีอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จค่อนข้างน้อย คือพบร้อยละ 1.2 ของผู้ป่วยทำอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงต่อการทำอัตวินิบาตกรรมในผู้ป่วยแพนิคจึงควรพิจารณาความผิดปกติอื่นร่วมด้วยดังกล่าวข้างต้น

1.5.2 โรคย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive-Compulsive Disorders)

โดยส่วนใหญ่ผู้ป่วยมักมาพบแพทย์ด้วยอาการของโรคทางกายมากกว่าที่จะมาพบจิตแพทย์โดยตรง อาการที่นำมาพบแพทย์ได้บ่อยๆ เช่น แผลถลอกที่มือ มือเปื่อย เหงือกอักเสบ จากการแปรงฟันซ้ำๆ บ่อยๆ พ่อแม่เฝ้าเด็กมาตรวจสอบพฤติกรรมซ้ำๆ ของเด็ก ในกลุ่มผู้ป่วยที่มาพบจิตแพทย์โดยตรง มักจะมาด้วยอาการ Obsessive ที่เกี่ยวกับเรื่องความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมรุนแรง และ Compulsion เช่น ตรวจเช็คกลอนประตู ตามเรื่องเดิมซ้ำซาก ล้างมือ นับสิ่งของ การจัดวางของให้เป็นระเบียบซ้ำๆ

1.6 ภาวะการปรับตัวผิดปกติ (Adjustment Disorders) โดยกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะทำอัตวินิบาตกรรมอยู่ในกลุ่ม Adjustment Disorders with Depressed Mood อาการสำคัญคือ เมื่อมีปัญหาทางด้านจิตใจหรือความเครียด ผู้ป่วยจะรู้สึกไม่แจ่มใส กังวล ไม่สบายใจ ครุ่นคิด มีอารมณ์เศร้า พฤติกรรมก้าวร้าว เสียใจ เบื่ออาหาร

2. ปัจจัยทางสังคม

แนวคิดทฤษฎีสังคมวิทยาเห็นว่า การทำอัตวินิบาตกรรมนั้นเกิดขึ้นเมื่อคนเราไม่สามารถควบคุมตนเองได้ บุคคลที่ได้เสนอแนวคิดนี้คือ Emile Durkheim ซึ่งกล่าวถึงอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรม เช่น ความสัมพันธ์และเข้ากันได้ดีกับสังคม (Social Integration) ว่ามีผลต่อความเสี่ยงในการทำอัตวินิบาตกรรม (อ้างถึงในนริธา พรเดชวงศ์, 2539:25-27) โดยแบ่งการกระทำอัตวินิบาตกรรมเป็น 3 แบบคือ

2.1 การทำอัตวินิบาตกรรมที่มีสาเหตุมาจากตัวเอง (Egoistic Suicide) หมายถึง การทำอัตวินิบาตกรรมที่บุคคลผู้นั้นมีความยึดมั่น หรือติดพันอยู่กับกลุ่มน้อยเกินไป หรืออีกนัยหนึ่งเกิดจากสังคมนั้นๆ มีการรวมตัวของกลุ่มต่ำ ทำให้ไม่สามารถควบคุมบุคคลให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และข้อปฏิบัติของสังคม หรือสังคมไม่มีอิทธิพลและความสำคัญต่อบุคคลทำให้บุคคลคิดถึงแต่ตัวเองและยึดตนเองเป็นสำคัญ คิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม เพราะโดยทั่วไปแล้ว มนุษย์ยังมีความผูกพันกับกลุ่มหรือสังคมมากเท่าใด เขาจะได้รับแรงสนับสนุน หรือกำลังใจจากกลุ่มมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นแรงที่จะช่วยยับยั้งมิให้ทำอัตวินิบาตกรรมยิ่งมีมากขึ้น ในทางกลับกันกับบุคคลที่แยกตัวออกจากกลุ่ม ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเลยหรือถ้ามีก็มีในระดับต่ำ บุคคลประเภทนี้ โอกาสที่จะเสี่ยงกับการทำอัตวินิบาตกรรมจะสูงเพราะขาดแรงยับยั้งนั่นเอง

ตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ในบรรดาผู้นับถือศาสนาต่างๆ ปรากฏว่า ผู้ที่นับถือแคธอลิกมีอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมต่ำที่สุด Durkheim อธิบายว่าเป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าผู้ที่นับถือแคธอลิกมีความยึดมั่นอยู่กับศาสนามาก ตลอดจนเป็นผู้เคร่งครัดในทางศาสนา กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ที่นับถือแคธอลิกมีกลุ่มทางศาสนาที่เข้มแข็ง และสมาชิกส่วนใหญ่ก็มีความผูกพันต่อศาสนาอย่างแรงกล้า เมื่อเป็นเช่นนั้น แรงสนับสนุนก็ดี กำลังใจก็ดี ที่สมาชิกแต่ละคนได้รับจึงมีมาก เมื่อสมาชิกของแคธอลิกประสบกับวิกฤติการณ์ที่ทำให้เขาคิดถึงการทำอัตวินิบาตกรรมขึ้นมาเมื่อใด แรงยับยั้งจากศาสนาจะช่วยคุ้มครองและป้องกันมิให้เขาต้องทำเช่นนั้น

Durkheim ได้ให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวมาก ยิ่งบุคคลมีความผูกพันกับครอบครัวมากเท่าใด โอกาสที่ผู้นั้นจะเสียชีวิตเพราะการทำอัตวินิบาตกรรมย่อมจะลดลงเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะเมื่อเกิดวิกฤติการณ์แห่งชีวิตขึ้นมา และถ้าหากวิกฤติการณ์นั้นช่วยยั้งมิให้เขาทำอัตวินิบาตกรรม เขาก็มักจะนึกถึงครอบครัว ลูกเมียหรือสามีหรือภรรยาของเขา สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงยับยั้งมิให้เขาทำอัตวินิบาตกรรมได้ง่ายๆ

2.2 การกระทำอัตวินิบาตกรรมเพราะผูกพันกับส่วนรวมหรือยึดกลุ่มอย่างเหนียวแน่น (Altruistic Suicide) การทำอัตวินิบาตกรรมประเภทนี้มีลักษณะตรงข้ามกับการทำอัตวินิบาตกรรมประเภทแรก เพราะใน Egoistic Suicide บุคคลมีความหย่อนยานต่อกลุ่มหรือไม่ติดพันกับกลุ่มมากพอ แต่ใน Altruistic Suicide นี้ การทำอัตวินิบาตกรรมเกิดขึ้นเพราะบุคคลติดพันต่อกลุ่มมากเกินไปจนถึงขั้นที่ว่าตนสามารถที่จะสละชีวิตเพื่อกลุ่มเพื่อสวัสดิภาพของกลุ่ม หรือเพื่อความคงอยู่ของกลุ่มได้ การทำอัตวินิบาตกรรมประเภทนี้เป็นการทำลายชีวิตเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น เพื่ออุดมการณ์ทางการเมือง เพื่อ

ศาสนา ดังนั้น พลังที่ใช้ทำลายตนเองเกิดจากความมีเหตุผลและตั้งใจจริง กระทำโดยจิตสำนึกของตน เช่น นักบินหน่วยคามิกาเซ่ของชาวญี่ปุ่นระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง พระเวียดนามเผาตัวเองในปลายปี 1970 ในระหว่างสงครามเวียดนาม การทำฮาราคีรีของชาวญี่ปุ่นในสมัยโบราณซึ่งถือเป็นเกียรติอย่างสูงจากการตายประเภทนี้ หรือกลุ่มมุสลิมซึ่งนำเครื่องบินพุ่งชนอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ในปี 2001

2.3 การทำอัตวินิบาตกรรมเพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร้ระเบียบ (Anomic Suicide) การทำอัตวินิบาตกรรมประเภทนี้เกิดจากการขาดปทัสถาน (Norm) ซึ่งมักจะเกิดมากในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรืออย่างกะทันหันโดยสมาชิกของสังคมรู้สึกงงงันและสับสน ไม่รู้ว่าใช้อะไรเป็นเครื่องนำทางในการปฏิบัติตนหรือในการดำเนินชีวิต ในยามปกติมนุษย์มักจะใช้ปทัสถานเป็นเครื่องนำทาง และเป็นเครื่องประเมินการปฏิบัติของตน แต่ในยามบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน สังคมจะกลายเป็นสภาพที่ไร้ปทัสถาน บุคคลจึงรู้สึกสับสน วุ่นวาย ทำตนไม่ถูกและอาจนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรมได้ เช่น ในยามที่เศรษฐกิจของบ้านเมืองตกต่ำลงอย่างกะทันหัน ทำให้ผู้มั่งคั่งบางคนต้องกลายเป็นผู้ยากจนซึ่งเป็นสิ่งไม่เคยคาดคิด และเตรียมการที่จะรับสถานการณ์เลวร้ายเช่นนั้นมาก่อน รู้สึกช็อกและตกตะลึงจนถึงขั้นทำให้จิตใจเขาเสียดุลยภาพ สถานภาพของตนลดลงไป และทนไม่ได้ต่อสิ่งที่เปลี่ยนแปลง จึงทำให้เขาคิดทำลายตนเอง

3. ปัจจัยทางจิตใจ

ความรู้สึกผิด สู้ญเสีย หมดหวัง เบื่อ เครียด อับอาย มีส่วนต่อการตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม และบางรายการทำอัตวินิบาตกรรมอาจหมายถึงการเกิดใหม่ในภพหน้า การร่วมประดาน้ำ แก้วแค้น หรือลงโทษตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ปัจจัยด้านนี้มักส่งผลให้มีการป่วยเป็นโรคทางจิตเวชด้วย แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ที่ได้อธิบายว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผลจากกลไกทางจิต Sigmund Freud (อ้างถึงในคุณากร มุ่งดี, 2541:14-15) ให้ทรรศนะว่าคนที่จะทำอัตวินิบาตกรรมมักเป็นคนที่ต้องสูญเสียบุคคลที่ตนเองรักมากและแค้นมากในเวลาเดียวกัน เป็นความรู้สึกแบบสองฝักสองฝ่าย ความเครียดแค้นก่อให้เกิดความก้าวร้าวที่จะทำร้าย แต่ขณะเดียวกันความรักที่มีอยู่จะบิดเบนความก้าวร้าวให้มุ่งเข้าหาตนเอง (Introjection) กลับกลายเป็นการลงโทษตนเอง คิดว่าตนเองไม่ดีสมควรได้รับโทษ ถ้าความคิดนี้รุนแรงขึ้นอาจทำให้คนนั้นทำอัตวินิบาตกรรมได้ นอกจากนั้น คนที่ทำอัตวินิบาตกรรมยังเนื่องมาจากการมีสัญชาตญาณการทำลาย (Death Instinct) หรือที่เรียกว่า Thanatos เกิดพลิกผันกลับมาทำลายชีวิตตนเอง

Freud ได้ใช้กรอบแนวความคิดข้างต้นประกอบกับแนวคิดเรื่องพัฒนาการของบุคลิกภาพ อธิบายว่า โดยปกติบุคลิกภาพของบุคคลถูกกำหนดโดยกระบวนการทางจิตวิทยา กล่าวคือ มนุษย์ทุกคนจะต้องผ่านขั้นตอนของการพัฒนาการดังกล่าว ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น อยู่ 5 ระดับขั้นคือ

ระยะที่ 1 ขั้นใช้ปาก (Oral Stage) ในขั้นนี้มนุษย์จะต้องได้รับความพึงพอใจทางปาก (Oral Satisfaction) ปาก ริมฝีปาก และลิ้นจะเป็นจุดไวต่อการสัมผัสจากการดูด กินหรือดื่ม มนุษย์จะต้องได้รับการตอบสนองที่ดีจึงจะสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้น

ระยะที่ 2 ขั้นใช้ทวารหนัก (Anal Stage) การได้ระบายหรือขับถ่าย จะทำให้ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดทำให้ได้รับความพอใจทางทวารหนัก (Anal Satisfaction)

ระยะที่ 3 ขั้นหลงเพศ (Phallic Stage) ระยะนี้ความรู้สึกก้าวร้าวและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องเพศเกี่ยวพันกับบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ ความพอใจมักจะมาจากรื่องเพศ ความพึงพอใจนี้เป็นความพึงพอใจของตนเองเท่านั้น ไม่ได้มีคนอื่นมาเกี่ยวข้องด้วย หรือนึกถึงความรู้สึกของผู้อื่น ในระยะนี้มีปรากฏการณ์ที่สำคัญที่เรียกว่าเป็น “Oedipus Complex” ปรากฏการณ์นี้เกิดกับเด็กหญิงหรือชายอายุประมาณ 3-5 ปี ซึ่งจะให้ความรักอย่างออกหน้าออกตา กับพ่อแม่ เพศตรงข้าม แต่ในขณะเดียวกันก็จะดู เลียนแบบอยู่ห่างๆ กับพ่อแม่เพศเดียวกับตน เช่น ในเด็กชายในระยะนี้จะรักและแสดงออกถึงความรักอย่างแจ่มชัดกับแม่ ในขณะเดียวกันก็มองดูพ่ออยู่ห่างๆ โดยมีความรู้สึกทั้งอิจฉาและทั้งชอบ เด็กจะพยายามเป็นเจ้าของพ่อหรือแม่ที่มีเพศตรงข้ามกับตน โดยเข้าแทนที่พ่อหรือแม่เพศเดียวกับตน

ระยะที่ 4 ระยะแฝง (Latency Stage) ระยะนี้เป็นระยะที่ความสับสนทางเพศถูกเก็บกดเอาไว้ โดยเด็กจะหันไปสนใจสิ่งแวดล้อม และจะแสดงออกซึ่งความสนใจทางเพศอีกครั้งเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นระยะสุดท้าย

ระยะที่ 5 ระยะย่างเข้าสู่วัยรุ่น (Genital Stage) ระยะนี้ความพึงพอใจจะอยู่ที่เพศตรงข้าม ซึ่งเป็นการพัฒนาการที่ปกติของมนุษย์

พัฒนาการทั้ง 5 ขั้นตอนนี้จะมีส่วนในการสร้างความสมดุลให้กับความต้องการขั้นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ คือ ความต้องการทางเพศ (Sexual instinct) และความต้องการแสดงความก้าวร้าว (Aggressive) ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทั้งสองลักษณะตามขั้นตอนพัฒนาการทั้ง 5 ขั้นตอนที่ได้สัดส่วน บุคคลจะสามารถพัฒนาบุคลิกภาพที่เป็นปกติธรรมดา สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุขได้ ในทางตรงกันข้ามถ้า

พัฒนาการในแต่ละขั้นไม่ได้รับการตอบสนองที่ดี จะทำให้เกิดความล้มเหลวในการปรับตัวของบุคคลอาจก่อให้เกิดความเครียดและนำไปสู่ปัญหาความบกพร่องทางบุคลิกภาพได้เมื่อเป็นผู้ใหญ่เกิดปัญหาสุขภาพจิตขั้นรุนแรงถึงขั้นทำลายตนเองได้ ซึ่งผลก็คือบุคคลประเภทนี้จะมีความเป็นไปได้ในการทำอัตวินิบาตกรรม

Karl Meninger ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมตามแนวคิดวิเคราะห์อีกท่านหนึ่ง (อ้างถึงในัญญาลักษณ์ โรหิตเสถียร, 2530:5-6) อธิบายถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมว่ามี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบของการตาย (element of dying) องค์ประกอบของการฆ่า (element of killing) และองค์ประกอบของการถูกฆ่า (element of being killed) เมื่อพิจารณาในแง่แรงผลักดันของพฤติกรรมจะแบ่งรูปแบบความปรารถนา (wishes) เป็น 3 แบบคือ

1. ความปรารถนาที่จะฆ่า (The wish to kill) เป็นแรงผลักดันก้าวร้าวเกิดจากสัญชาตญาณการทำลาย ร่วมกับความไม่พึงพอใจในการเลี้ยงดูในวัยเด็ก แรงผลักดันนี้ทำหน้าที่ทำลายสิ่งๆที่เข้ามาขัดขวางความต้องการของบุคคลนั้น โดยปกติสัญชาตญาณการมีชีวิตจะเปลี่ยนแรงผลักดันก้าวร้าวให้เป็นแรงผลักดันที่สร้างสรรค์ ในกรณีที่สัญชาตญาณการมีชีวิตไม่สามารถจะเปลี่ยนแรงผลักดันก้าวร้าวได้หมด ส่วนที่เหลือจะกลายเป็นความก้าวร้าวที่ย้อนกลับมาทำร้ายตนเอง (Introjection)

2. ความปรารถนาที่จะถูกฆ่า (The wish to be killed) เป็นรูปแบบการใช้กลไกทางจิตแบบยอม (submission) มีความพึงพอใจต่อการยอมเริ่มตั้งแต่การได้รับความเจ็บปวด การยอมแพ้จนกระทั่งการถูกฆ่า ความปรารถนาที่จะทนทุกข์ ยอมรับความเจ็บปวด จนกระทั่งตายนั้นพบในมโนธรรมความรู้สึกผิดชอบ(conscience) ฉะนั้น การทำอัตวินิบาตกรรมจึงเป็นการฆาตกรรมที่เปลี่ยนทิศทาง (self murder) ไม่ใช่เป็นเพียงความก้าวร้าวที่ย้อนกลับสู่ตนเอง ยังเป็นการลงโทษตนเองของจิตไร้สำนึกด้วย

3. ความปรารถนาที่จะตาย (The wish to die) แสดงออกมาในลักษณะไม่เห็นคุณค่าของการมีชีวิต คิดว่าชีวิตนั้นมีแต่ความทุกข์ ลำบาก ขมขื่น เก็บกดและยอมแพ้ ไม่มีจุดมุ่งหมายในชีวิต ความปรารถนาที่จะตายมีผลทำให้ขาดกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคที่กำลังเป็นและตายไปในที่สุด

Meninger เชื่อว่าบุคคลผู้กระทำการทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จนั้นจะต้องมีความปรารถนาดังกล่าวครบทั้ง 3 ชนิด ซึ่งวิธีการกระทำอาจแตกต่างกันตามแต่ความปรารถนาใดจะรุนแรงกว่า เช่น ถ้าความปรารถนาที่จะฆ่ารุนแรงกว่าอาจจะกระทำโดยยิงตัวตาย หรือความ

ปรารถนาที่จะถูกฆ่ารุนแรงกว่าอาจจะไปนอนให้รถไฟทับ ส่วนความปรารถนาที่จะตายนั้นเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้บุคคลทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จหรือไม่ สำหรับผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมแต่ไม่สำเร็จเพราะไม่มีความปรารถนาที่จะตายหรือมีความปรารถนาที่จะไม่ตายอยู่ในจิตใจสำนึก

4. ปัจจัยทางชีวภาพ

สมภพ เรื่องตระกูล (2543:80) กล่าวว่ามีการศึกษาพบว่า ในสมองของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีความผิดปกติของสารเคมี คือมีระดับของสารเซโรโทนิน (Serotonin) ลดต่ำลงซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยขาดการควบคุมอารมณ์และมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงร่วมกับเกิดอาการป่วยเป็นโรคจิตเวชอื่นด้วย เช่น ซึมเศร้า จิตเภท บุคลิกภาพผิดปกติ

5. ปัจจัยทางพันธุกรรม

สมภพ เรื่องตระกูล (อ้างแล้ว:79) กล่าวว่า ผู้ป่วยซึ่งมีประวัติครอบครัวมีคนทำอัตวินิบาตกรรมจะมีโอกาสทำอัตวินิบาตกรรมสูงกว่าประชากรทั่วไปโดยมีรายงานว่าร้อยละ 6 ของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีบิดาหรือมารดาทำอัตวินิบาตกรรมเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าญาติของผู้ป่วยซึ่งทำอัตวินิบาตกรรมมีอัตราการเป็นโรคซึมเศร้าและทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จสูง และมีการศึกษาพบว่าอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จร่วมกัน (Concordance for suicide) ของคู่แฝดไข่ใบเดียวกันมีค่าสูงกว่าแฝดชนิดไข่คนละใบ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ป่วยซึ่งทำอัตวินิบาตกรรมมักเป็นโรคทางจิตเวชด้วย ดังนั้น จึงไม่สามารถบอกได้โดยแน่นอนว่าพันธุกรรมเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมโดยตรงหรือเป็นสาเหตุของโรคทางจิตเวช

6. การป่วยด้วยโรคทางกาย

ศิริลักษณ์ ศุภปิติพร (อ้างแล้ว:359-360) กล่าวว่า การป่วยด้วยโรคทางกายเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในร้อยละ 11-51 ของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมโดยเฉพาะเมื่ออายุมากขึ้น ร้อยละ 70 ของหญิงที่ป่วยด้วยโรคมะเร็งซึ่งทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ ป่วยเป็นมะเร็งเต้านมหรืออวัยวะสืบพันธุ์ ร้อยละ 50 ของชายที่ป่วยด้วยโรคมะเร็งซึ่งทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ กระทำภายในหนึ่งปีหลังจากทราบผลการวินิจฉัยโรค โรคที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการทำอัตวินิบาตกรรมมีดังต่อไปนี้ แต่อย่างไรก็ตามผู้ป่วยเหล่านี้มักมีความผิดปกติของอารมณ์ร่วมด้วย

- โรคทางสมองหรือระบบประสาท ได้แก่ โรคลมชัก อุบัติเหตุสมอง สมองเสื่อม เอ็ดส์ โรคหัวใจและระบบไหลเวียน, multiple sclerosis, Huntington's disease

- โรคทางฮอร์โมนหรือต่อมไร้ท่อ ได้แก่ Cushing's disease, anorexia nervosa, Klinefelter's syndrome, porphyry
- โรคทางกระเพาะอาหารและลำไส้
- ปัญหาทางระบบทางเดินปัสสาวะ

7. ปัจจัยด้านสื่อ

ประสบการณ์จากต่างประเทศ (อ้างถึงในประเวศ ตันติพิวัฒน์สกุล และ สุรสิงห์ วิศรุตรัตน์, 2542:14) พบว่า การนำเสนอข่าวมีส่วนซึ่งทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างต่อเนื่องในชุมชน โดยมีการทำอัตวินิบาตกรรมเพิ่มสูงขึ้นภายหลังจากการนำเสนอข่าว และพื้นที่ที่มีการนำเสนอข่าวเข้มข้นกว่าจะได้รับผลกระทบมากกว่าซึ่งได้รับการยืนยันจากการศึกษาในหลายพื้นที่ เชื่อว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นเพราะรายงานข่าวการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นการนำเสนอแบบอย่างของการแก้ปัญหาด้วยการทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นสิ่งที่ทำกันได้ ผู้ที่มีแนวโน้มอยู่แล้วหรือผู้ที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันกับผู้ทำอัตวินิบาตกรรมจึงลดความลังเลใจลง โดยเฉพาะหากผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นบุคคลที่เป็นที่ชื่นชอบจะส่งผลได้มาก ลักษณะของข่าวที่พบว่าทำให้เกิดการเลียนแบบทำอัตวินิบาตกรรม คือ

- บรรยายวิธีการที่ใช้ในการทำอัตวินิบาตกรรม
- อธิบายสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมไว้อย่างง่าย ๆ ว่าเป็นเพราะความเครียด ทั้งที่ในความจริงมักมีหลายสาเหตุประกอบกัน เช่น รายงานข่าวว่าสอบได้คะแนนไม่ดีจึงทำอัตวินิบาตกรรม

- ไม่นำเสนอปัญหาสุขภาพจิตที่มีอยู่แล้วของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม
- ไม่นำเสนอผลตามมาของการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น กรณีทำอัตวินิบาตกรรมไม่สำเร็จ และเกิดความพิการ เป็นอัมพาต สมองพิการ หรือผลกระทบต่อครอบครัวที่อยู่เบื้องหลัง
- ไม่นำเสนอวิธีการรักษาที่มีประสิทธิภาพ แต่แนะนำวิธีการที่ง่ายเกินจริงหรือไม่เหมาะสมกับปัญหาที่ซับซ้อนอันเป็นสาเหตุที่แท้จริงของการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น เพียงแนะนำว่าให้สังคมมีน้ำใจต่อกัน

- นำเสนอ “รางวัล” ที่ได้จากการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น การเป็นที่รู้จัก
- การนำเสนอข่าวที่ดีจึงควรเลี่ยงการนำเสนอภาพของผู้ตกอยู่ในสภาพท้อแท้สิ้นหวังหรือลงรายละเอียดของการทำอัตวินิบาตกรรมและไม่ควรเสนอข่าวเพื่อความตื่นเต็นเร้าใจ ข่าวที่ดีจะเป็นการให้การศึกษและสร้างความตระหนักแก่ประชาชน ควรพิจารณานำเสนอประสบการณ์ของผู้เคยมีความคิดทำร้ายตนเองและผ่านพ้นวิกฤตของชีวิตมาได้ด้วยดีเป็นแบบอย่าง เพื่อ

เป็นกำลังใจกับผู้ที่กำลังรู้สึกท้อแท้ในชีวิต สื่อมวลชนยังมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ด้านการปรับตัวในชีวิต เพิ่มคุณภาพชีวิตครอบครัวและชุมชน

จุดมุ่งหมายและความเชื่อของการทำอัตวินิบาตกรรม

สมภพ เรื่องตระกูล (อ้างแล้ว,76-77) ได้กล่าวว่า การทำอัตวินิบาตกรรมอาจทำไปด้วยจุดมุ่งหมายและความเชื่อที่ต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. เป็นความเชื่อทางศาสนา เช่น การทรมานตัวเองจนถึงแก่ความตาย
2. เป็นความหลุดพ้นจากความทุกข์ เคราะห์กรรม หรือความทรมานเพราะความเจ็บปวดเนื่องจากโรคทางกาย เช่น โรคมะเร็ง โรคเอดส์
3. มีความรู้สึกไม่สมควรมีชีวิตอยู่ต่อไปเพราะตนเองเป็นคนไร้ค่า ไม่มีประโยชน์ต่อใครอีกแล้ว ซึ่งอาจเป็นอาการหลงผิด และมักพบในผู้ป่วยซึ่งมีอาการซึมเศร้าอย่างรุนแรงและมีอาการวิกลจริต
4. เพื่อไปเกิดใหม่ มีชีวิตใหม่ด้วยความหวังว่าจะดีกว่าเดิม ความคิดดังกล่าวนี้อาจพบในเด็กหรือผู้ป่วยที่มีอาการวิกลจริต
5. เป็นการแก้แค้น โดยเชื่อว่าถ้าตนตาย บุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่จะเกิดความรู้สึกเสียใจและเป็นทุกข์ทรมานใจกับการสูญเสียตน ความคิดดังกล่าวมักพบกับผู้ป่วยซึ่งมีความผิดปกติของบุคลิกภาพและมีอาการซึมเศร้าด้วย โดยทำไปด้วยความโกรธแค้นผู้ซึ่งผู้ป่วยมีความรัก เช่น คู่ครอง
6. เป็นการได้ไปอยู่ร่วมกันใหม่ในชาติหน้ากับบุคคลอันเป็นที่รักซึ่งได้เสียชีวิตไปก่อนหน้าหรือพร้อมๆ กันโดยผู้ป่วยมักมีอาการซึมเศร้าอย่างรุนแรงด้วย
7. เป็นการกระทำของผู้ป่วยโรคจิตหรือวิกลจริต เช่น ได้ยินเสียงบอกให้ทำอัตวินิบาตกรรม หรือผู้ป่วยซึ่งเสพสารแอลกอฮอล์เกิดความรู้สึกว่าตนบินได้ จึงก้าวออกมาจากหน้าต่างและถึงแก่ความตาย

วิธีการทำอัตวินิบาตกรรม

สำหรับวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมนั้น มีผู้ศึกษาพบว่า ผันแปรไปตามกาลเวลา โดยมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการ โดยทั่วไปการทำอัตวินิบาตกรรมมักเป็นลักษณะที่ลอกเลียนแบบกันเป็นสำคัญ เพราะผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมย่อมต้องหาวิธีที่ตนได้รับความเจ็บปวดน้อยที่สุด ได้รับความทรมานน้อยที่สุด แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่ใช้วิธีการที่ทรมาน เช่น ในพิธีของชาวฮินดู ในประเทศอินเดียที่หญิงจะเผาตัวตายตามสามีซึ่งเสียชีวิต โดยสรุปแล้วการทำอัตวินิบาต

กรรมจึงมีด้วยกัน 2 วิธีคือ วิธีการที่ไม่ใช้ความรุนแรงกับวิธีการที่ใช้ความรุนแรง (คุณากร มุ่งดี, อ้างแล้ว:18-19)

1. การกระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้วิธีการที่ไม่รุนแรง โดยส่วนใหญ่จะเป็นพวกสารพิษ ซึ่งสามารถหาได้ง่าย สารพิษดังกล่าวนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา อาทิ ในประเทศไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 จะนิยมใช้น้ำมันระกำ ทั้งนี้เนื่องจากสารพิษอื่นๆ จะหายากต่อมาเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป การหาสารพิษสามารถกระทำได้ง่าย จะนิยมใช้ยานอนหลับหรือยาฆ่าแมลง เนื่องจากมีฤทธิ์ที่ก่อให้เกิดอันตรายและหวังผลในการกระทำอัตวินิบาตกรรมได้แน่นอน แต่การเข้ายาดังกล่าวข้างต้น ผู้ใช้ต้องทนทุกข์ทรมานก่อนตายอย่างมาก ส่วนใหญ่จะเสียชีวิตหลังจากกินยาไปประมาณ 3-5 วัน สำหรับในปัจจุบันนี้ผู้ป่วยทางจิตเวชมักใช้ยาเพื่อการกระทำอัตวินิบาตกรรมได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งในทางปฏิบัติมักจะใช้ยาหลายๆ ชนิดรับประทานเข้าพร้อมๆ กัน และทีละจำนวนมากๆ

2. การกระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้วิธีการที่รุนแรง ได้แก่ การยิงตัวตาย แขนงคอตาย กระโดดจากที่สูง และกระโดดน้ำตาย เผลาตัวตาย

ปัจจัยเรื่องเพศสภาพกับการทำอัตวินิบาตกรรม

มีสิ่งสำคัญที่น่าสนใจนำมาศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั่นคือปัจจัยเรื่องเพศสภาพ กล่าวคือ มีการศึกษาผู้ที่พยายามทำอัตวินิบาตกรรมในประเทศไทยที่ไม่เสียชีวิตซึ่งไปใช้บริการที่โรงพยาบาลขนาดใหญ่พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุน้อย สาเหตุกระตุ้นที่สำคัญคือ ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจ มักใช้วิธีรับประทานยาหรือสารพิษ โดยเมื่อสัมภาษณ์ในรายละเอียดพบว่าผู้พยายามทำอัตวินิบาตกรรมที่ไม่เกิดอันตรายรุนแรง มักจะไม่มีภาวะเจ็บป่วยทางจิตเวชและทำร้ายตนเองขณะโกรธเคือง ด้วยอารมณ์ชั่ววูบ มากกว่าจะกระทำเพราะความสิ้นหวังในชีวิต (อ้างถึงในประเวช ตันติพิวัฒนสกุล และ สุรสิงห์ วิศรุตรัตน์, 2542:7) ในขณะที่ผลการศึกษาจากต่างประเทศพบว่าผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จมักเป็นผู้ชาย มีความเจ็บป่วยทางจิตเวช มีการวางแผนทำอัตวินิบาตกรรมล่วงหน้าและใช้วิธีการที่เป็นอันตรายต่อชีวิต (อ้างถึงในประเวช ตันติพิวัฒนสกุล และ สุรสิงห์ วิศรุตรัตน์, อ้างแล้ว:8)

ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่เพศหญิงจะถูกมองว่าอยู่ในกลุ่มที่พยายามทำอัตวินิบาตกรรมแบบประทุ้ง (suicidal gesture) ที่ต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น อันนำมาซึ่งมายาคติในเรื่องเพศที่ตอกย้ำว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล มีจิตใจอ่อนไหว ในขณะที่เพศชายจะตัดสินใจเด็ดขาด เขาจริงใจจริง โดยในแวดวงการวิจัยปัญหาทางจิตของสตรี

ได้ถกเถียงถึงสาเหตุของปัญหาทางจิตของผู้หญิงว่า พฤติกรรมต่างๆ ของผู้หญิงเกิดขึ้นเนื่องจากการขัดเกลาทางสังคมให้ผู้หญิงเป็นเช่นนั้น ดังสะท้อนได้จากข้อความต่อไปนี้

“ถ้าเราทำ เราจะถูกประณาม และถ้าเราไม่ทำ เราก็ถูกประณามเช่นกัน

หากฉันอยู่กับบ้านกับลูกๆ ฉันเป็นผู้หญิงที่ยังไม่ปลดปล่อย

หากฉันออกไปทำงานนอกบ้าน ฉันเป็นแม่ที่เลว

ฉันไม่เคยปรนนิบัติสามีดีพอ อย่างที่แม่เขาคิด

หรือฉันก็ปรนนิบัติเขามากเกินไป ตามที่ฉันคิด

ถ้าฉันสวยเกินไป ฉันไม่ได้งานทำ เพราะฉันทำให้ผู้ชายวุ่นวาย

แต่ถ้าฉันหน้าตาธรรมดา ธรรมดา ฉันก็คงไม่ได้ทำงานอยู่คนเดียว

ก็ใครจะอยากจ้างผู้หญิงที่ไม่มีเสน่ห์ในที่ทำงาน

หากฉันใส่ชุดชุดสามชิ้น ฉันก็ดูเป็นผู้ชายมากไป

แต่ถ้าหากฉันใส่กระโปรงชุด ฉันก็ดูไม่เป็นผู้หญิงมืออาชีพเลย

ถ้าฉันออกไปกินข้าวกับนาย

(ถ้าฉันเป็นผู้ชาย หมายถึงอาจจะได้เลื่อนตำแหน่ง)

พวกเขาาก็เริ่มซุบซิบ

ถ้าฉันออกไปกินข้าวกับพวกเขา

ฉันก็ถูกมองว่าเป็นหนึ่งในบรรดาหนูๆทั้งหลาย

ในที่ทำงาน หากฉันเห็นด้วยกับนาย แสดงว่าฉันไม่มีความคิดเห็น

หากฉันไม่เห็นด้วย ฉันเป็นคนก้าวร้าว” (อ้างถึงในศิริพร จิรวรรณกุล, 2542:434)

ดังนั้น เมื่อความขัดแย้งและความเก็บกดเหล่านี้ไม่ได้ถูกนำไปพิจารณาอย่างถี่

ถ้วนถึงสาเหตุของพฤติกรรมของผู้หญิง ย่อมส่งผลถึงมายาคติต่างๆ เกี่ยวกับผู้หญิง เช่น เมื่อผู้หญิงพยายามทำอัตวิสัยบาตกรรมก็ถูกมองว่าเรียกร้องความสนใจหรือประชดประชัน ประกอบกับฐานคติทางจิตวิเคราะห์และจิตวิทยาพัฒนาการ ยังกล่าวถึงสภาวะการเจริญพันธุ์ของสตรีว่ามีสัมพันธ์กับปัญหาทางจิตของสตรี เช่น การมีประจำเดือน การตั้งท้อง การคลอด การเป็นแม่ และการหมดประจำเดือนถูกกำหนดว่าเป็นสาเหตุนำ (precipitating factors) และสาเหตุส่งเสริม (predisposing factors) ของการเกิดโรคจิต โรคประสาท ตลอดจนถ้าอยู่ในสังคมที่มีอคติทางเพศว่าผู้หญิงคือสัญลักษณ์ของความ “อ่อน” เช่น อ่อนแอ อ่อนโยน อ่อนหวาน อ่อนไหว ด้วยแล้วโอกาสที่ผู้หญิงจะถูกวินิจฉัยว่ามีปัญหาทางจิตมากกว่าความเป็นจริงก็มีมากขึ้น

ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมมาเป็นกรอบในการศึกษาวาทกรรมที่อาจจะปรากฏในข่าวอัตวินิบาตกรรม ซึ่งจะพิจารณาเพิ่มเติมในประเด็นเพศสภาพ (gender) โดยเฉพาะกรณีผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมด้วยเพราะผู้หญิงมักจะถูกมองอย่างมีอคติว่าเป็นเพศที่ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล อ่อนไหว อ่อนแอ ฯ ทั้งๆ ที่มีปัจจัยทางด้านโครงสร้างสังคมที่ผู้ชายมีอำนาจเป็นใหญ่ครอบงำอยู่ นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดดังกล่าวประกอบการเสนอแนะการทำงานของสื่อมวลชนต่อประเด็นการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมอีกด้วย

แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอำนาจ (Discourse and Power)

1. วาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse and Discourse Analysis)

Michel Foucault (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2543) กล่าวว่า วาทกรรมหมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (constitute) อัตลักษณ์ (identity) และความหมาย (significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้ วาทกรรมยังทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (valorize) กลายสภาพเป็นสิ่งที่เรียกว่า “วาทกรรมหลัก” (dominant discourse) ขณะเดียวกัน วาทกรรมก็ทำหน้าที่เก็บกด / ปิดกั้นมิให้อัตลักษณ์และความหมายของบางอย่างเกิดขึ้น (subjugate) หรือไม่ก็ให้อัตลักษณ์และความหมายของบางสิ่งที่ดำรงอยู่แล้วในสังคมเลื่อนหายไปได้พร้อมๆ กันด้วย (displace)

Foucault ไม่ผู้จะเห็นด้วยกับกับการวิเคราะห์แบบที่เรียกว่า “วาทกรรมหลัก” เพราะนอกจากจะทำให้มองไม่เห็นความสลับซับซ้อนของการต่อสู้ระหว่างวาทกรรมแล้ว ยังอาจทำให้เข้าใจผิดไปได้ว่ามีการแบ่งแยกกันเด็ดขาดระหว่างวาทกรรมหลักกับวาทกรรมรอง โดยยกให้วาทกรรมหลักมีอำนาจสมบูรณ์เด็ดขาด ทำให้มองไม่เห็นการขบเคี้ยวระหว่างวาทกรรมและทำให้มองไม่เห็นอย่างที่ว่า Foucault มองว่าวาทกรรมคือ ชุดของส่วนเสี้ยวที่ไม่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน แต่ต้องมาอยู่รวมกัน และอยู่รวมกันมิใช่ในฐานะที่เป็นเอกภาพหรือมีความมั่นคง แต่ในฐานะที่เป็นชุดของวาทกรรมที่มีความแตกต่างและหลากหลาย และต่างก็มียุทธศาสตร์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกันในการมาอยู่รวมกัน

Foucault กล่าวว่า วาทกรรมสร้างมาจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่สามารถพูดได้อย่างถูกต้องในช่วงเวลาหนึ่ง (ภายใต้กฎเกณฑ์และตรรกะชุดหนึ่ง) กับสิ่งที่พูดจริง สนามของวาทกรรมในขณะใดขณะหนึ่งก็คือกฎเกณฑ์ว่าด้วยความแตกต่างนี้ ฉะนั้น วาทกรรมจึงสร้างสรรพ

สิ่งต่างๆ ขึ้นมาภายใต้กฎเกณฑ์ที่ชัดเจนชุดหนึ่ง กฎเกณฑ์นี้จะเป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง หรือการเลื่อนหายไปของสรรพสิ่ง นั่นคือควบคู่ไปกับสรรพสิ่งต่างๆ ที่สังคมสร้างขึ้น และยังมีการสร้างและการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ถูกพูดถึงโดยวาทกรรมอีกด้วย Foucault เรียกกฎเกณฑ์เหล่านี้ว่า “archive”

Michel Foucault (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์, อ้างแล้ว) กล่าวถึงการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) ว่าคือ การพยายามศึกษาและสืบค้นถึงกระบวนการขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์และรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ในการสร้างอัตลักษณ์และความหมายให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปของวาทกรรมและภาคปฏิบัติการของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีการต่อสู้ช่วงชิงการนำ (Hegemony) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องนั้นๆ อย่างไรบ้าง มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคล สถาบัน สถานที่เหตุการณ์อะไรบ้าง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสร้าง รวมตลอดถึงการเก็บกด ปิดกั้น สิ่งเหล่านี้ของวาทกรรมมีอย่างไร

กล่าวอีกนัยหนึ่ง หัวใจของการวิเคราะห์วาทกรรมอยู่ที่การพิจารณาถึงภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมนั่นเองโดยมีชุดของความสัมพันธ์ที่มีความสลับซับซ้อนในสังคม (a complex group of relations) เป็นตัวกำหนดการพูดถึงสิ่งนั้นๆ เช่น บรรดาสถาบันต่างๆ ในสังคม รวมตลอดถึงระบบเศรษฐกิจ กระบวนการทางสังคม แบบแผนพฤติกรรม จารีตปฏิบัติ เทคนิควิทยาการ ระบบการจัดประเภทแยกแยะต่างๆ ในสังคม

ภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมที่ Foucault ให้ความสนใจนั้น ไม่ใช่เป็นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมโดยทั่วๆ ไปในชีวิตประจำวัน แต่เป็นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมเฉพาะด้านที่สำคัญ ในสังคม นั่นคือ วาทกรรมของบรรดาผู้เชี่ยวชาญในแขนงวิชาการต่างๆ ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมจะเป็นตัวกำหนดขอบเขตของสิ่งที่พูด สิ่งที่ศึกษาว่าจะพูดอย่างไร พูดเรื่องอะไร ใครเป็นผู้พูด จึงจะได้ความหมายสื่อสารกันรู้เรื่องและเป็นที่ยอมรับในสังคม ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมยังสถาปนาผู้พูดให้มีอำนาจหรือความชอบธรรมในการพูดถึงเรื่องนั้นๆ อีกด้วย เช่น แพทย์มีอำนาจหรือความชอบธรรมในการพูดถึงเรื่องความเจ็บป่วยของคนไข้ นักเศรษฐศาสตร์มีอำนาจในการพูดถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สื่อมวลชนมีอำนาจในการพูดถึงความจริง เป็นต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้พูดเหล่านี้สามารถพูดอะไรก็ได้หรือมีอิสระเสรีในการพูดตามใจชอบ แต่ต้องพูดตามหรือภายใต้กฎเกณฑ์ของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ดังนั้น อัตลักษณ์และความหมายจึงมีลักษณะลื่นไหล (elusive) เปลี่ยนแปลงไปตามวาทกรรมที่สร้างสิ่งเหล่านั้นขึ้นมา ไม่แน่นอน ตายตัว หยุดนิ่ง หรือที่เรียกว่า “discursive/narrative identity” นั่นเอง

สำหรับการวิเคราะห์วาทกรรมแล้ว มนุษย์หรือผู้พูดจึงเป็นเพียง “ร่างทรง” หรือผู้ที่กระทำตาม ตอกย้ำ ผลิตซ้ำ (enact) กฎเกณฑ์ของสิ่งที่พูด มากกว่าคิดค้นสร้างสรรค์ระบบ กฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นมา ยิ่งไปกว่านั้น ประเด็นสำคัญของการวิเคราะห์วาทกรรมนั้นไม่ได้อยู่ที่ว่าคำพูดนั้นๆ เป็นจริงหรือเป็นเท็จ แต่ความสนใจกลับอยู่ที่กฎเกณฑ์ชุดหนึ่งที่เป็นตัวกำกับให้การพูดนั้นๆ เป็นไปได้มากกว่าเรื่องข้อเท็จจริงหรือจริง กฎเกณฑ์เหล่านี้อยู่ในตัววาทกรรม อยู่ในภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรม ไม่ใช่อยู่ภายนอกวาทกรรม เมื่อเป็นเช่นนี้จุดแตกหักของการวิเคราะห์วาทกรรมจึงอยู่ที่ตัววาทกรรมและภาคปฏิบัติการของวาทกรรม ไม่ใช่เศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือวัฒนธรรม

ส่วน Teun A. van Dijk (1997:1 อ้างถึงในสุกัญญา ตริทิเพนทร์, 2544:6) กล่าวว่า การวิเคราะห์วาทกรรมเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษา การสื่อสาร ปฏิกริยาโต้ตอบ สังคมและวัฒนธรรม หมายความว่า การวิเคราะห์วาทกรรมจำเป็นต้องศึกษาการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Text) ซึ่งภาษานั้นๆ ล้วนแล้วแต่มีบริบทต่างๆ (Context) เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ

แม้ว่าการวิเคราะห์วาทกรรมจะเกี่ยวข้องกับภาษาแต่ไม่ได้หมายความว่า จะวิเคราะห์ไปที่ภาษาอย่างเดียว แต่ยังต้องศึกษาถึงบริบทของการติดต่อสื่อสาร (The Context of Communication) ซึ่งประกอบด้วย ใครกำลังติดต่อกับใคร ทำไม และอยู่ในสถานการณ์และสังคมแบบใด ผ่านสื่อประเภทใดและมีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมอย่างไร ทั้งนี้เนื่องจากตัวบท (Text) และบริบท (Context) มีความสัมพันธ์กันเพราะตัวเนื้อหาจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องถูกสร้างขึ้นโดยบริบท ซึ่งความหมายของบริบทในที่นี้คือ ปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมืองหรือสภาพแวดล้อม (Sociocultural practice)

วาทกรรมจะพรรณนาถึงปรากฏการณ์ อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งที่ต้องการศึกษาอย่างละเอียด ผู้วิจัยจำเป็นต้องใส่ใจในรายละเอียดและศึกษากระบวนการผลิตเนื้อหาและบริบททางวัฒนธรรมและสังคมควบคู่กันไป เพื่อดูว่าตัวบทหรือเนื้อหาทำงานอย่างไร ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของภาษาและองค์ประกอบต่างๆ การศึกษาบริบทจะทำให้การวิเคราะห์นั้นๆ มีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัดและทราบที่มาของตัวเนื้อหา

Norman Fairclough (1995 อ้างถึงในสุกัญญา ตริทิเพนทร์,อ้างแล้ว: 7-10) กล่าวถึงการวิเคราะห์วาทกรรมสี่ว่าประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. วิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสาร (Analysis of communication events) โดยพิจารณาถึงปัจจัย 3 ประการคือ

1.1 ตัวบท (Text) ในที่นี้คือ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

วิเคราะห์การสร้างความหมายในข่าว พยางค์ คำ ประโยค รวมทั้งรูปแบบของวาทกรรมที่ต่างเรียงร้อยเข้าด้วยกัน เพราะรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลให้ความหมายเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จากตัวบทดังกล่าว ยังสามารถวิเคราะห์สิ่งที่อยู่ในตัวบทได้ 3 ประเด็นหลักที่สำคัญคือ

1.1.1 วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคมและเกิดผลอย่างไร

การนำเสนอในที่นี้ คือ การนำเสนอเกี่ยวกับความคิด ระบบความรู้ ความเชื่อให้กับสังคมซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงของสังคมในขณะนั้น และยังวิเคราะห์ด้วยว่าการนำเสนอดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลอย่างไรต่อสังคม และทำไมถึงได้เลือกนำเสนอประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจตัวบทได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากตัวบทและบริบทต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สิ่งในตัวบทเสนอย่อมมีผลกระทบต่อบริบท

1.1.2 วาทกรรมสร้างลักษณะเฉพาะหรืออัตลักษณ์อะไรให้สังคม

เพื่อศึกษาว่าตัวบทหรือตัวภาษาสามารถสร้างลักษณะเฉพาะอะไรผ่านสื่อ เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวบทที่มีต่อบริบททางสังคม ตัวอย่างเช่น ชั้น (Class) เชื้อชาติ (Race) เพศสภาพ (Gender)

1.1.3 เนื้อหาของวาทกรรมในหนังสือพิมพ์แสดงถึงความสัมพันธ์ใด

โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมกับผู้รับวาทกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างสื่อกับสถาบันสังคม ความสัมพันธ์ที่แฝงอยู่ในตัวเนื้อหาสามารถบ่งบอกได้ว่าวาทกรรมนั้นๆ มีอิทธิพลอย่างไรกับสังคม ถ้าหากเนื้อหาของวาทกรรมแสดงถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด โอกาสที่ผู้รับสารจะเกิดปฏิสัมพันธ์กับตัวบท และมีผลมายังผู้ส่งสารก็เกิดได้ง่ายขึ้น

1.2 การปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse practice)

วิเคราะห์กระบวนการสร้างตัวบท (Text production) ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร นำเอาบริบททางสังคม สิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางสังคม วัฒนธรรมมาสร้างเป็นวาทกรรมได้อย่างไร มีการถ่ายทอดออกมาอย่างไร และวิเคราะห์การบริโภคตัวบท (Text consumption) รวมทั้งช่องทางการสื่อสาร วิเคราะห์ได้ 2 มุมมองคือ

1.2.1 สภาพการณ์ในการสื่อสารมีผลต่อแบบแผนการใช้

ภาษาอย่างไร

1.2.2 ผลที่เกิดขึ้นจากแบบแผนการใช้ภาษา ช่วยในการสร้าง

ขอบเขต ความสัมพันธ์และโครงสร้างอย่างไร

ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป กระบวนการสร้างวาทกรรมย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้นเมื่อบริบทเปลี่ยนแปลงไป ตัวบทย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การเข้าใจในบริบทจะทำให้เข้าใจตัวบทได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.3 บริบทที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดวาทกรรม (Sociocultural practice)

วิเคราะห์ถึงบริบทที่ส่งผลให้เกิดวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ เช่น ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง ในแง่ที่ว่าตัวบทเกิดขึ้นนั้นอยู่ในบริบทลักษณะใด

2. วิเคราะห์แบบแผนการใช้ภาษา (Analysis of the order of discourse) เป็นการวิเคราะห์วาทกรรม เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของวาทกรรมในขณะที่การวิเคราะห์สถานการณ์ในการสื่อสาร (Analysis of communication events) เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงคุณสมบัติของวาทกรรม การวิเคราะห์แบบแผนการใช้ภาษานี้เป็นการวิเคราะห์ลักษณะและประเภทของวาทกรรมว่าอยู่ในลักษณะใด รูปแบบใด โดยแยกออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์แบบตัวเลือก (Choice relation)

วิเคราะห์ว่าเหตุใดสื่อถึงนำเสนอรูปแบบการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าว เพราะสื่อแต่ละประเภทต่างก็มีลักษณะต่างกัน เช่น การเสนอข่าว สารคดี ละคร เกมโชว์ ต่างก็มีลักษณะการใช้ภาษาที่ต่างกัน นำเสนอที่ไม่เหมือนกัน จึงต้องพิจารณาในประเด็นนี้ เพราะจะทำให้เข้าใจวาทกรรมมากยิ่งขึ้น

2.2 ความสัมพันธ์แบบโยงใย (Chain relation)

วิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสารในสื่อว่า มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในสื่ออย่างไร เกิดผลกระทบอย่างไร หรือวาทกรรมที่สร้างขึ้นมีความต่อเนื่อง โยงใยซึ่งกันและกันในลักษณะใด หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เป็นการหาความสัมพันธ์ที่เกิดในวาทกรรม เช่น สภาพการณ์ในสังคมมีผลก่อให้เกิดเหตุการณ์ในการสื่อสาร

จะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์วาทกรรมเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบระหว่างตัวบท บริบท และกระบวนการสร้างตัวบท ซึ่งผู้ที่เข้าใจบริบทดังกล่าวจำเป็นต้องมีภูมิหลัง หรือมีประสบการณ์ร่วม หรือมีความรู้ในบริบทนั้นๆ เป็นอย่างดี ซึ่งพบว่า บริบทดังกล่าวนำมาจากสภาพสังคม วัฒนธรรม ในช่วงเวลานั้นๆ

2. อำนาจ ความจริงและผู้กระทำ (Power, Truth and Subject)

เมื่อก้าวถึงวาทกรรมของ Michel Foucault จะหลีกเลี่ยงไม่พ้นเรื่องของอำนาจ และความรุนแรงที่แสดงออกมาในรูปของภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมในสังคม ซึ่งอำนาจที่ Foucault ให้ความสนใจคือ ความรู้ (knowledge) ว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ซึ่งมีใช้ความรู้แบบต่างๆ ไป และกว้างๆ แต่เป็นความรู้ที่ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น วิทยาศาสตร์ ชีววิทยา แพทยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ อาชญวิทยา และความรู้เรื่องเพศ เป็นต้น

Foucault นำเสนอวิธีการวิเคราะห์อำนาจในทฤษฎีของเขาเอง (อ้างถึงในจุมพฏ คำสอน, 2539:47-48) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง หลีกเลียงที่จะให้ความสำคัญกับอำนาจที่มีรูปแบบที่ชัดเจน เป็นระบบอันเกิดจากกลไกหรือสถาบันบางอย่าง เช่น กษัตริย์ กองทัพ แต่ควรจะให้ให้ความสำคัญกับอำนาจที่กระจายไปสู่รูปแบบหรือสถาบันต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งอำนาจได้ข้ามผ่านขอบเขตของพรมแดนที่ระบบหรือสถาบันเหล่านั้นได้กำหนดหรือสร้างไว้ ปฏิบัติการแห่งอำนาจนั้นไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน แน่นนอน

ประการที่สอง การวิเคราะห์อำนาจไม่ควรไปให้ความสำคัญกับเรื่องของความตั้งใจหรือการตัดสินใจในการใช้อำนาจ ซึ่งที่สุดก็หลีกเลี่ยงไม่พ้นในเรื่องของการตั้งคำถามว่า ใครมีอำนาจ แล้วเขามีจุดมุ่งหมายอย่างไร แต่สิ่งที่ควรสนใจก็คือ “ผู้กระทำ” (subject) ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากผลของการปฏิบัติการแห่งอำนาจนั้น

ประการที่สาม อำนาจนั้นไม่ใช่สิ่งที่ใคร กลุ่ม ชนชั้นใดจะมีไว้และใช้ในการครอบงำบุคคล กลุ่ม ชนชั้นอื่นใด แต่อำนาจเป็นสิ่งที่หมุนเวียน โดยไม่สามารถที่จะระบุได้ว่าอยู่ที่ใดกันแน่ และมันก็ไม่สามารถถูกครอบครองโดยใครก็ตามประดุจว่าเป็นสินค้าหรือสิ่งที่มีคุณค่าที่ใครๆ ก็ตามสามารถยึดครองไว้ได้ แต่อำนาจนั้นมืออยู่อย่างกระจัดกระจายในสังคม คนในสังคมก็เป็นผลสะท้อนแห่งอำนาจไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

ประการที่สี่ อย่างมัวแต่ให้ความสำคัญแต่เรื่องของศูนย์กลางแห่งอำนาจและขอบข่ายที่ศูนย์กลางแห่งอำนาจนั้นได้ขยายขอบเขตของมันออกไปสู่รากฐานของสังคม ตลอดจนผลิตซ้ำลงไปในองค์ประกอบแห่งสังคมนั้น ๆ แต่ควรให้ความสนใจกับปลายทางของอำนาจซึ่งดูแล้วอาจจะไม่มีความสำคัญใดๆ เลย แต่ถ้าดูอย่างละเอียดแล้วบริเวณนั้นก็มีความสัมพันธ์แห่งอำนาจ ประวัติศาสตร์ในรูปแบบของมันเองซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของครอบครัว การแพทย์ ฯลฯ กลไกในระดับจุลภาคของอำนาจ (the micro-mechanisms of power) เหล่านี้มีความสำคัญเสียยิ่งกว่ากลไกแห่งอำนาจในแบบที่เรารู้จักกันดีเสียอีก

ประการที่ห้า การใช้อำนาจเมื่อผ่านในระดับกลไกต่างๆ แล้ว มันจะสร้างความรู้ขึ้นรอบๆ เพื่อรองรับอำนาจนั้น Foucault ไม่คิดว่าอุดมการณ์จะมีความสำคัญในการดำรงอยู่ของอำนาจมากไปกว่าความรู้ที่ในรูปแบบต่างๆ ที่ถูกสร้างมาเพื่อให้อำนาจนั้นดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง อำนาจจึงไม่ได้มีแต่ด้านลบแต่เพียงอย่างเดียว (กดขี่ ปราบปราม) แต่มีอีกด้านที่เป็นด้านบวกด้วย

Foucault (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2545) ซึ่งให้เห็นการพูดถึงอำนาจเท่าที่ผ่านมามักก็ตีความดั่งกับองค์อภิปัตย์ และมองอำนาจในแบบไหลลงที่มีศูนย์กลางเดียว ทำให้มองไม่เห็นอำนาจแบบใหม่ที่มาในรูปของการจัดระเบียบหรือวินัย การทำให้เป็นเรื่องปกติธรรมดา การทำให้เป็นความรู้ ความจริง โดยมองเห็นแต่อำนาจในรูปของกฎหมายเป็นสำคัญ การมองอำนาจแบบองค์อภิปัตย์ดังกล่าวข้างต้นทำให้การศึกษาอำนาจเท่าที่ผ่านมาเป็นการมองอำนาจในแง่ลบ เช่น การห้ามปราม และบีบบังคับ แทนที่จะมองเห็นอีกด้านหนึ่งของอำนาจ กล่าวคือ อำนาจในเชิงบวกที่มาในรูปของวาทกรรม เป็นอำนาจของวาทกรรม (the power of discourse) ไม่ใช่วาทกรรมของอำนาจ (the discourse of power)

Foucault เห็นว่าอำนาจมิใช่สิ่งที่ดำรงอยู่แล้ว ไม่ใช่สิ่งที่สามารถแลกเปลี่ยน หรือค้นพบแต่อำนาจเป็นเรื่องของการใช้ (exercise) ฉะนั้น อำนาจจึงมีอยู่เฉพาะในเรื่องของการกระทำเท่านั้น หากไม่มีการกระทำก็ไม่มีอำนาจ Foucault เสนอว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมไม่สามารถก่อตัว ดำรงอยู่ หรือบังคับใช้ได้ หากไม่มีการผลิต การสะสม การเผยแพร่และการทำหน้าที่ของวาทกรรม ถ้าไม่มีวาทกรรมว่าด้วยความจริง ก็ไม่มีการใช้อำนาจ เราผลิตความจริงผ่านอำนาจ และเราก็ไม่สามารถใช้อำนาจยกเว้นผ่านการผลิตความจริง และความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกับความจริงนี้สามารถพบเห็นได้ในทุกสังคม วาทกรรมว่าด้วยความจริงจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมอำนาจให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น และสุดท้ายเราถูกกำหนดตัดสิน ประณาม จัดประเภทโดยวาทกรรมว่าด้วยความจริง ซึ่งจริงๆ แล้วก็เป็นเพียงผลผลิตของอำนาจเท่านั้น

Foucault ไม่ได้ถามคำถามอย่างวิธีคิดกระแสหลักว่ามนุษย์มีอำนาจอะไร แต่กลับถามว่ามนุษย์ถูกอำนาจจัดการจนเป็นอย่างไรที่เป็นอยู่ได้อย่างไรมากกว่า ยิ่งไปกว่านั้น Foucault ยังเน้นย้ำว่าเวลาที่เราบอกอำนาจสร้างเครือข่ายของตัวเองเพื่อใช้เป็นเส้นทางเดิน เราต้องเข้าใจว่ามีได้มองอำนาจแบบไหลลง เพราะการมองดังกล่าวเท่ากับเป็นการยอมรับว่าอำนาจมีศูนย์กลาง แล้วไหลรินสู่ที่ต่ำกว่า แต่เราควรมองอำนาจแบบไหลขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เราเห็นถึงเส้นทางโคจรเฉพาะของอำนาจแต่ละชนิด (Trajectory) ว่าต่างก็มีประวัติศาสตร์ เทคนิค ยุทธศาสตร์ของตัวเอง เพื่อที่จะสามารถเข้าใจได้ว่าอำนาจแต่ละชนิดมีการใช้ เปลี่ยนแปลง เก็บกด แทนที่ ขยาย สวมรอยอย่างไรบ้าง

Foucault ยกตัวอย่างเรื่องความบ้า (Madness) เพื่อแสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์อำนาจสองแบบที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หากวิเคราะห์อำนาจในแบบไหลลงต่ำแล้ว ก็จะบอกว่าชนชั้นนายทุนมีอำนาจครอบงำ และเป็นชนชั้นเดียวที่วางระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ เกี่ยวกับความบ้า ตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 หรือ 17 ในคำอธิบายแบบนี้ คนบ้าถูกมองว่าเป็นพวกไร้ประโยชน์ ไม่มีผลต่อการผลิต ไม่เป็นส่วนหนึ่งของพลังในการผลิต แต่คำอธิบายทำนองนี้ Foucault เห็นว่าสามารถนำไปอธิบายอะไรก็ได้ และสุดท้ายก็ไม่สามารถอธิบายอะไรได้เลย Foucault เห็นว่าน่าจะมีการอธิบายความบ้าในแบบอื่น ด้วยการศึกษาศาสตร์ประวัติศาสตร์ในระดับที่พื้นฐานที่สุดเพื่อดูว่ากลไกของอำนาจทำงานอย่างไร ตัวอย่างเช่น การกักขังคนบ้า มีกลไก วิธีคิดอย่างไร และกระทำโดยใครในสังคม เช่น ครอบครัว พ่อแม่ แพทย์ ไม่ใช่กล่าวอ้างอย่างกว้างๆ และลอยๆ ว่า “ชนชั้นนายทุน” อย่างบรรดานักวิเคราะห์อำนาจแบบไหลลง

นอกจากนี้ Foucault ยังได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า แม้ว่ากลไกของอำนาจจะทำงานผ่านการสร้างอุดมการณ์ แต่การใช้อำนาจไม่ใช่เรื่องของอุดมการณ์ เนื่องจากอำนาจเป็นเรื่องของการผลิตกลไกต่างๆ อันจะมีผลต่อการสร้าง และสะสมความรู้ ดังเช่นเทคนิควิธีการสังเกตเทคนิคในการจดบันทึก การจัดประเภทแยกแยะ กระบวนการในการสืบสวน/วิจัย และกลไกในการควบคุม จัดการ ในนัยนี้อำนาจที่ถูกใช้ผ่านกลไกเหล่านี้ จึงเป็นเรื่องของวิวัฒนาการ ไหลเวียนในรูปของความรู้ และกลไกของความรู้ และมีใช่เป็นผลของอุดมการณ์เสมอไป

Foucault มีความเห็นว่า ความจริงไม่อาจแยกออกจากเรื่องของอำนาจ ความจริงมิได้เป็นผลมาจากจิตวิญญาณที่เสรี ความจริงเป็นเรื่องของโลกนี้ เป็นประดิษฐกรรมของสังคม เป็นผลลัพธ์ของอำนาจ ทุกสังคมจะมีระบอบว่าด้วยความจริง (a regime of truth) ของตัวเอง มีการเมืองเรื่องความจริงของตัวเอง นั่นคือ มีประเภทของวาทกรรมอันเป็นที่ยอมรับและทำหน้าที่พูดถึงความจริง เป็นวาทกรรมที่กำหนดกฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไขเพื่อใช้ในการแบ่งแยกว่าถ้อยแถลงใดจริง/เท็จ ใครควรเป็นผู้พูดและพูดอย่างไร มีเทคนิค วิธีการ และกระบวนการในการกำหนดคุณค่าว่าอะไรคือ “ความจริง” สำหรับสังคมสมัยใหม่แบบของเรานั้น Foucault เห็นว่าเศรษฐศาสตร์การเมืองของความจริง (the political economy of truth) มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการได้แก่

1. ความจริงอิงกับวาทกรรมและสถาบันวิทยาศาสตร์ นั่นคือ ศูนย์กลางของการผลิตความจริงในสังคมสมัยใหม่คือวาทกรรมแบบวิทยาศาสตร์
2. ความจริงขึ้นกับการกระตุ้นปลุกเร้าทางการเมือง-เศรษฐกิจอย่างไม่รู้จบ ความจริงเป็นที่ต้องการของคนในสังคมพอกๆ กับอำนาจทางเศรษฐกิจ และอำนาจทางการเมือง
3. ความจริงเป็นวัตถุที่มาในหลายรูปแบบ แต่อัดแน่นเป็นเนื้อเดียวและถูกนำไปใช้ในสังคมในวงกว้างผ่านระบบการศึกษา ระบบข้อมูลข่าวสารต่างๆ

4. ความจริงถูกผลิต ควบคุม ส่งต่อผ่านสถาบัน กลไกเฉพาะของสังคมอย่าง มหาวิทยาลัย กองทัพ งานเขียน สื่อประเภทต่างๆ

5. ความจริงคือประเด็นปัญหาหลักที่ถกเถียงกันในแวดวงการเมือง และเป็นฐานของความขัดแย้งในสังคม

ส่วนผลของการปฏิบัติการแห่งอำนาจนั้น สิ่งที่ Foucault ให้ความสนใจศึกษาคือ “ผู้กระทำ” (subject) ซึ่งก่อนอื่นจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของผู้กระทำ (subject) โดยทั่วไปก่อนว่าหมายถึงอะไร กล่าวคือ ในความหมายโดยทั่วไปนั้นหมายถึงองค์ประธานแห่งการกระทำ นั่นคือ “มนุษย์” ถือเป็นองค์ประธานของประวัติศาสตร์ เป็นผู้สร้าง ผู้กำหนด และก่อให้เกิดสิ่งต่างๆ การกระทำต่างๆ โดยมีสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง เป็นเสมือนเงื่อนไข โดยมีมนุษย์เป็นจุดศูนย์กลางในการกระทำ การซึ่งความคิดดังกล่าวนี้เริ่มต้นมาอย่างน้อยที่สุดในศตวรรษที่ 18 อันเป็นยุคที่ความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อพระเจ้า (God) ได้ถูกทำลายอย่างรุนแรง พระเจ้าซึ่งเป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย รวมทั้งเป็นคำตอบในทุกเรื่องราวกลับกลายเป็นสิ่งที่น่าสงสัย ในขณะที่ความเชื่อมั่นในความสามารถของมนุษย์ได้แผ่กระจายเป็นวงกว้าง สิ่งประดิษฐ์และการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ในช่วงยุคสมัยดังกล่าวได้กลายเป็นตัวยืนยันถึงความสามารถที่มนุษย์มีอยู่และเป็นคำตอบสำหรับหลายๆ สิ่งที่เคยมีแต่พระเจ้าเท่านั้นที่จะสามารถให้คำตอบได้ ความคิดดังกล่าวได้กลายเป็นรากฐานของความคิดแบบมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งมีอิทธิพลครอบงำต่อสังคมตะวันตกมาจนถึงปัจจุบัน (จุมพฏ คำสอนอง, 2539:48)

อย่างไรก็ดี สำหรับ Foucault แล้วความเข้าใจที่เขามีต่อ “ผู้กระทำ” (subject) นั้นค่อนข้างจะแตกต่างจากนักคิดและนักปรัชญาคนอื่น โดยเฉพาะอย่าง Kant และ Hegel ซึ่งให้ความสำคัญกับด้านที่เป็นผู้กระทำแต่เพียงอย่างเดียว Foucault ได้แสดงให้เห็นถึงอีกด้านซึ่งตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง โดยให้ความหมาย “ผู้กระทำ” (subject) ว่า มีทั้งส่วนที่ต้องยอมจำนนต่อบุคคลอื่นโดยการถูกควบคุมและต้องฟังฟัง และอีกส่วนหนึ่งสามารถสร้างอัตลักษณ์ให้ตัวเองได้โดยอาศัยจิตสำนึกและความรู้เกี่ยวกับตัวเอง (self-knowledge)

การเป็นผู้กระทำ (subject) นั้นสามารถแบ่งได้เป็นสามชนิดด้วยกัน รูปแบบแรกนั้น Foucault เรียกว่า “ปฏิบัติการแบ่งประเภท” (dividing practices) ซึ่งจะปรากฏอยู่ในงานอย่างเช่น Madness & Civilization (1989 อ้างถึงในธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2532:9-16) อันเป็นการพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล (reason) กับสิ่งที่ไม่เป็นเหตุผล (unreason) Foucault ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การจัดการคนบ้าในสมัยใหม่นั้น เหมือนกับการจัดการคนเป็นโรคเรื้อรังในสมัยกลาง นั่นก็คือการแยกให้ไปอยู่อย่างโดดเดี่ยว จนกระทั่งในราวปลายยุคกลางคนโรคเรื้อรังก็หายไปจากสายตา วิธีการจัดการกับบุคคลที่ไม่ฟังปรารถนาด้วยวิธีการโดดเดี่ยวนั้นก็ยังใช้อยู่ เช่น คนจร

จัด อาชญากร ฯลฯ ซึ่งจะถูกจัดการเช่นเดียวกันกับคนโรคเรื้อน เมื่อถึงยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) จนเข้าสู่สมัยใหม่ก็มีปรากฏการณ์ใหม่เกิดขึ้นนั่นก็คือ “เรือของคนบ้า” (the Ship of Fools) โดยมีการจับเอาคนบ้า คนสติไม่ดีทั้งหลายใส่เรือเพื่อขับไล่ไปให้พ้นจากอาณาเขต การปล่อยให้ล่องลอยไปตามที่ต่างๆ เหล่านี้อาจจะมีความหมายว่า เป็นสัญลักษณ์ของการเดินทาง แสวงหาเหตุผลก็ได้ นอกจากนี้ การจับใส่เรือเมื่อปล่อยออกไปกลางทะเลหรือแม่น้ำนั้นเท่ากับ เป็นการทำให้ผู้คนบนเรือจะต้องเผชิญกับสิ่งภายนอกที่ตัวไม่รู้จัก บุคคลเหล่านี้จะเป็นนักโทษ ท้าวมกลางสภาวะแวดล้อมที่เสรี ถ้าไม่ถูกจับใส่เรือก็อาจจะถูกจับเข้าคุกไว้เฉยๆ โดยมีได้มีการกระทำอะไรอย่างอื่น

ครั้นในราวศตวรรษที่ 17 Foucault ถือว่ามีการกักกันครั้งใหญ่ (the Great Confinement) เกิดขึ้นทั่วยุโรป ทั้งนี้เพราะเริ่มมีการสร้างสถานที่กักกันคนบ้าทั้งหลาย เช่น โรงพยาบาลโรคจิต เป็นต้น การกักกันนี้มิได้มีจุดมุ่งหมายทางการแพทย์แต่เป็นการตอบสนองต่อระเบียบของพวกกระฎุมพีและกษัตริย์ โดยความต้องการนั้นเป็นเรื่องของ “การตรวจตรา” (policing) ซึ่งมีความหมายในยุคคลาสสิกว่า เป็นการตรวจตราอย่างละเอียดในทุกแห่งทุกมุม ทั้งนี้จะต้องเข้าใจด้วยการมีตำรวจในศตวรรษที่ 18 (ของฝรั่งเศส) นั้น มิได้มีไว้แค่รักษากฎหมาย ความมีระเบียบเรียบร้อย ทำลายล้างศัตรูของรัฐบาลเท่านั้น แต่ยังจะต้องคอยตรวจตราไว้ประกัน เรื่องสุขภาพพลานามัย สรรพสิ่งทั้งหลายที่จำเป็นสำหรับการบริโภคในเมือง ตลอดจนจนถึงมาตรฐานทางการค้าและหัตถกรรมต่างๆ การมีสถานกักกันในช่วงนั้นก็เป็นการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ที่ทำให้คนไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อหมดวิกฤตการณ์และ ภาวะทางเศรษฐกิจ สถานกักกันก็มีได้มีไว้เพื่อเก็บกักคนไม่มีงานทำอีกต่อไป แต่มีไว้เพื่อให้คน ทำงาน เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อสังคม การทำงานนี้มิได้มีจุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจ แต่มีจุดมุ่ง หมายอยู่ที่ความต้องการทางศีลธรรมและวินัย ทั้งนี้ก็เพราะคนเหล่านี้ถูกพิจารณาว่าเป็นพวกเกียจ คร้านไม่มีวินัย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องถูกบังคับให้ทำงาน การทำงานจะเป็นการฝึกฝนตัวเองให้ มีระเบียบวินัย (ascetic) ซึ่งทำให้คนเหล่านี้มีคุณสมบัติที่พร้อมที่จะทำงานให้สมศักดิ์ศรีกับการ ดำรงอยู่อย่างมีจริยธรรมของมนุษย์มากกว่าที่จะเป็นเรื่องของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม สถานภาพของคนบ้าเมื่อถูกนำไปพิจารณาเคียงคู่กับความยากจน การไม่มีความสามารถในการ ทำงาน กับการไม่มีความสามารถที่จะเข้ากับส่วนรวม จึงทำให้คนบ้ากลายเป็นปัญหา สำคัญของเมือง ดังนั้น คนบ้าจึงไม่สามารถที่จะอยู่อย่างมีอิสระได้เช่นในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการอีก ต่อไป แต่จะต้องอยู่ภายใต้อาณาบริเวณอันจำกัด

ในอดีตการแบ่งแยกอาณาเขตระหว่างคนปกติกับคนบ้า นั้น มักจะใช้ความน่ากลัว (terror) เป็นตัวกำหนด ซึ่งก็จะทำให้เกิดเขตแดนระหว่างเหตุผลกับไม่เป็นเหตุผล แต่พอมาถึง

ศตวรรษที่ 18 ก็มีการยอมให้สิ่งที่เป็นเหตุผลและสิ่งที่ไม่เป็นเหตุผลมาบรรจบกัน นอกจากนี้ความบ้าก็มีได้ก่อให้เกิดความน่ากลัวอีกต่อไป การจัดการกับคนบ้านั้นก็มิได้ใช้ความรุนแรงอีกต่อไปแต่หันไปใช้การพูดจา (speech) แทน โดยจะมีผู้ควบคุมที่คอยพูดให้คนบ้าไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองผิดที่เป็นบ้า และให้คนบ้ารับผิดชอบต่อการกระทำของเขาเมื่อมันกระทบกระเทือนต่อศีลธรรมและสังคม

“การสร้างให้เกิดความรู้สึกสำนึกผิดนั้นมิใช่วิธีของความสัมพันธ์ที่ได้จากคนบ้า และคนปกติโดยทั่วไป แต่ความรู้สึกผิดนั้นได้จากทั้งรูปแบบของการดำรงอยู่ร่วมกันของคนบ้าแต่ละคนกับผู้ควบคุม และรูปแบบของการรู้สึกสำนึกที่ว่าคุณนั้นจะต้องมีความบ้าของตัวเอง” จุดสำคัญในที่นี้จึงเป็นเรื่องของความรับผิดชอบและความรู้สึกสำนึกผิดที่จะเป็น “ตัวที่ทำให้คนบ้ากลายเป็นเป้าของการลงโทษอันเจ็บปวดที่เกิดขึ้นได้จากตัวเองและคนอื่น ด้วยสภาพการณ์ที่คนบ้ารู้ว่าสภาพภาพของตัวเองคือการตกเป็นเป้า รู้ถึงความสำนึกผิด คนบ้าจึงหันกลับไปสู่การรู้จักตัวเองว่าเป็นผู้กระทำ (subject) ที่มีเสรีและจะต้องรับผิดชอบ และในที่สุดก็กลับสู่เหตุผล” สิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็คือการทำตัวเองเพื่อให้ออกเป็นวัตถุ (objectifying) เพื่อคนอื่น (the Other) หรืออีกนัยหนึ่งก็ทำเพื่อเหตุผล ในอันที่จะแสดงให้เห็นว่าตนเองเป็นคนแปลกหน้าที่ไม่มีอะไรที่แปลกหรือสะดุดตาใครๆ นั่นก็คือการทำตัวเป็นธรรมดาๆ นั่นเอง การที่จะรับผิดชอบต่อความบ้าก็น่าจะรับแต่ส่วนที่มองเห็นเท่านั้น ส่วนที่มองไม่เห็นก็เฉยๆ ไว้ เพราะฉะนั้นความบ้าจะไม่มียกเว้นเสียแต่ว่าจะเห็นมัน ความบ้าจึงเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมองเห็น (gaze) การมองเห็นนั้นเป็นเทคนิคที่สำคัญในการจัดการกับคนบ้า เช่น เทคนิคที่ให้มองเห็นภาพตัวเองจากคนบ้าคนอื่นๆ เหมือนกับการมองกระจกเงา โดยสามารถที่จะทำให้ตัวคนบ้าเกิดความรู้สึกสำนึกในตัวเองและสามารถที่จะแยกตัวเองออกจากคนบ้าคนอื่นๆ ได้ในที่สุด

การมอง (gaze) ได้กลายมาเป็นเทคนิคในการที่จะทำให้มนุษย์กลายเป็นผู้กระทำ (subject) ดังจะเห็นได้จากเทคนิค “Panopticism” ซึ่งเป็นแนวความคิดในการสร้างคุกของเจเรมี เบนทัม (Jeremy Bentham) วิธีการดังกล่าวคือการที่นักโทษเหล่านี้จะถูกจับใส่ห้องขังเล็กๆ ที่มีประตูด้านหน้ากว้าง ด้านหลังมีหน้าต่างเล็กๆ พอที่จะให้แสงสว่างส่วนหนึ่งส่องเข้ามาทำให้ห้องสว่างพอที่จะทำให้ผู้คุมจากหอคอยที่ตั้งอยู่อีกด้านหนึ่งเห็นพฤติกรรมของนักโทษ โดยที่นักโทษนั้นไม่สามารถที่จะเห็นว่าผู้คุมทำอะไรอยู่ จ้องดูนักโทษอยู่หรือไม่ สภาพการณ์ดังกล่าวจึงเป็นการทำให้ให้นักโทษนั้นรู้สึกกับตัวเองได้ตลอดเวลาว่าตัวเองถูกควบคุมและจ้องมองอยู่ ทั้ๆ ที่นักโทษไม่มีโอกาสที่จะรู้ถึงสภาวะที่แท้จริงได้เลย นักโทษในฐานะที่เป็นผู้กระทำ (subject) จึงเห็นในสิ่งที่มองไม่เห็น (visible the invisible) สิ่งที่มองไม่เห็นนี้เองจะเป็นหลักประกันต่อการดำรงไว้ซึ่งระเบียบอันดีงามต่างๆ ทั้งนี้ก็เพราะเป็นการเน้นถึงหลักการสำคัญในการที่จะทำให้นักโทษเป็นผู้ควบคุมตัวเองหรือตกเป็นผู้กระทำ (subject) ของตัวในที่สุด

สำหรับ Foucault แล้วการมอง (gaze) นั้นมิใช่เป็นเพียงเทคนิคในการจัดการกับมนุษย์ในเชิงเหตุผลและการเมืองเท่านั้น แต่ยังเป็นระบบความรู้ (episteme) อันนำมาซึ่งการเป็นผู้กระทำ (subject) ในรูปแบบที่สอง ทั้งนี้ก็ด้วยสายตาของมนุษย์นี่เองที่ทำให้มนุษย์เอาจนุษย์ด้วยกันเองมาเป็น “วัตถุ” ในการศึกษา หรือตกเป็นเป้าในการศึกษาของศาสตร์ไป ดังจะเห็นได้จากก่อตัวของความรู้ทางการแพทย์ที่จะอาศัยการมองดูอาการในฐานะเป็นการแสดงออกของโรคต่างๆ

การเป็นผู้กระทำ (subject) ในรูปแบบที่สองนี้ Paul Rabinow เรียกว่าเป็นแบบ “การจำแนกทางวิทยาศาสตร์” (scientific classification) เป็นลักษณะของการทำให้มนุษย์ในแง่มุมมองต่างๆ เป็นสาขาวิชาขึ้นมา เช่น เราเชื่อว่าเราสามารถเข้าใจว่าเหตุใดมนุษย์จึงมีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือสุภาพอ่อนโยนด้วยวิชาจิตวิทยา หรือ การอธิบายองค์ประกอบของร่างกายมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเซลล์ เลือด อวัยวะภายใน กระดูก ส่วนที่เป็นผิวหนังด้วยวิชาด้านชีววิทยา เป็นต้น

สำหรับการเป็นผู้กระทำ (subject) ในรูปแบบสุดท้ายซึ่งเป็นแบบที่ Foucault ให้ความสนใจคือ แบบที่มนุษย์แต่ละคนจะมีวิธีในการเปลี่ยนตัวเองให้กลายเป็นผู้กระทำ (subject) ซึ่ง Paul Rabinow เรียกว่า การทำให้ตัวเองเป็นผู้กระทำ (Subjectification) อาจกล่าวได้ว่าการเป็นผู้กระทำ (subject) ในประเภทที่สามนี้เป็นการผสมผสานของประเภทของการเป็นผู้กระทำ (subject) สองแบบแรกด้วยกัน กล่าวคือ ในขณะที่เทคนิคของการปฏิบัติกรกับคนบ้า ด้วยการใช้เทคนิคที่ให้ดูคนบ้าคนอื่น ๆ เป็นการปฏิบัติเพื่อคนอื่น แต่การเป็นผู้กระทำ (subject) ในรูปแบบที่สามนี้เป็นการปฏิบัติเพื่อตัวเองโดยมิได้มีใครมาบังคับหรือครอบงำ การเป็นผู้กระทำ (subject) ในรูปแบบสุดท้ายที่กระทำตัวให้เป็นผู้กระทำ (subject) นี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความรู้ ความจริงที่เกิดขึ้นจากการสะสมและพัฒนาความรู้จากศาสตร์ที่ว่าด้วยมนุษย์สาขาต่างๆ มาตรฐานอันสำคัญในการที่จะทำให้มนุษย์สามารถที่จะพัฒนาตัวเองให้กลายเป็นผู้กระทำ (subject) อย่างสมบูรณ์ก็คือ การรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ “ดี” และ “ไม่ดี” สำหรับตัวเอง ซึ่งการที่จะรู้ถึงวิธีการปฏิบัติตัวดังกล่าวได้นั้น จะต้องรู้ว่าอะไรจริงหรือไม่จริงอย่างไรเสียก่อน ความจริงจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการทำตัวเองให้เป็นผู้กระทำ (subject) เช่น การงดสูบบุหรี่ การออกกำลังกาย การควบคุมชนิดของอาหารจะเป็นผลดีต่อสุขภาพอย่างไร สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นภายใต้ระบบความรู้ของวงการแพทย์ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มีใครห้าม และเราก็มีจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อคนอื่น ๆ อีกต่อไป ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่มีใครอื่นบังคับ แต่ตัวเราเองย่อมรู้อยู่แก่ใจดีสภาวะของคนอื่นจึงเปลี่ยนเป็นตัวเราเอง (self) ในอันที่จะบอกแก่ตัวเรา (self) ว่าจะต้องงดสูบบุหรี่ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวเรา (self) ต่อตัวเอง (self) แทนที่จะเป็นคนอื่น

ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอำนาจมาเป็นกรอบในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาประเภทของวาทกรรมที่ปรากฏในข่าวอัตวินิบาตกรรมอันนำไปสู่การสร้างความหมาย ความเข้าใจต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรม ที่ผู้วิจัยได้ปูกรอบความรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่องการจัดการกับคนบ้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นมาของผลปฏิบัติการแห่งอำนาจที่ในที่สุดแล้วจะส่งผลต่อ “ผู้กระทำ” (subject) ซึ่งในงานวิจัยนี้อาจจะนำมาสู่การอภิปรายผลได้ว่าลักษณะการนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ได้สะท้อนผลปฏิบัติการแห่งอำนาจอย่างไรบ้าง

แนวคิดเรื่องข่าว

มีผู้ให้คำนิยามของคำว่า “ข่าว” ไว้มากมาย อาทิ ข่าวคือเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวที่ประชาชนสนใจใคร่รู้ ข่าวคือรายงาน (report) เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นในระยะเวลาที่เหมาะสม (timely) รัดกุม (concise) และถูกต้อง (accuracy) ข่าวคือสิ่งที่ยุทธนาธิการหนังสือพิมพ์ตัดสินใจเลือกลงพิมพ์เพื่อเสนอต่อผู้อ่าน ฯ

จากการสำรวจคำจำกัดความเกี่ยวกับข่าวในรูปแบบต่างๆ สิทธิพิย์ ชันสุวรรณ (2539:48) สรุปว่า ข่าวคือรายงานของเหตุการณ์หรือความคิดเห็น ซึ่งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการในฐานะที่เป็นตัวแทนของสาธารณชน ได้พิจารณาเลือกสรรแล้วด้วยความเชื่อมั่นว่า เหตุการณ์และความคิดเห็นดังกล่าวจะเป็นที่สนใจของผู้รับสารส่วนใหญ่หรือบางส่วน ซึ่งก็หมายความว่า โดยตัวเหตุการณ์หรือความคิดเห็นเองนั้น “ไม่เป็นข่าว” จนกว่าจะได้รับการรายงานให้ผู้อื่นได้ทราบแล้วเท่านั้น

ส่วนมาลี บุญศิริพันธ์ (2537:1) ได้ข้อสรุปว่า “ข่าว” นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการคือ ความน่าสนใจ (Interest) ข้อเท็จจริง (Facts) และผู้อ่าน (Readers) กล่าวคือ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องรายงานข้อเท็จจริงที่เป็นที่สนใจแก่ผู้อ่าน

มาลี บุญศิริพันธ์ (2534: 43-44) ยังกล่าวอีกว่า หัวใจของข่าวนั้นอยู่ที่การเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เทียงตรง ไม่มีการแสดงความคิดเห็นใดๆ โดยผู้เขียนทั้งสิ้น ผู้เขียนข่าวต้องมีความเป็นกลาง (Objectivity) เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไรก็ต้องเขียนรายงานตามข้อเท็จจริงที่ได้ตรวจสอบแล้วเท่านั้น ซึ่งข่าวที่ดีควรมีคุณลักษณะที่เชื่อถือได้คือ

1. ความถูกต้อง (Accuracy) ข้อเท็จจริงต้องมีความถูกต้อง เทียบตรงในข้อมูลต่างๆ ก่อนจะรายงานออกไปควรจะได้มีการตรวจสอบให้แน่นอนเสียก่อนว่า ข้อเท็จจริง เช่น นามสกุลของบุคคล อายุ สถานที่ ตำแหน่งตัวละครถูกต้องหรือไม่ รวมตลอดถึงวิธีการรวบรวมเรียบเรียงให้ข้อเท็จจริงปรากฏแก่ผู้อ่านก็ควรจะทำให้เข้าใจถูกต้อง ไม่เฉพาะเพียงข้อเท็จจริงปลีกย่อยเท่านั้น แต่รวมถึงการใช้ภาษาให้เข้าใจง่ายและถูกต้องด้วย

2. ความสมดุล (Balance) การรายงานข่าวที่ดีควรให้ความเสมอภาคในการเสนอข้อเท็จจริงทุกด้าน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง ให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลในข่าว ในกรณีเสนอข่าวที่มีความขัดแย้งควรเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและรายงานผู้เสียหายผู้อ่านอย่างเท่าเทียมกัน ความสมดุลมิได้หมายถึงการรายงานสิ่งปลีกย่อย ทุกสิ่งทุกอย่าง แต่หมายถึงการให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นธรรมพอฟที่ผู้อ่านสามารถจะใช้ดุลยพินิจได้อย่างถูกต้อง

3. ความเป็นกลาง (Objectivity) หมายถึงการรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีอคติหรือใส่ความคิดเห็นของผู้เขียนลงไป ปกติความเป็นกลางหรือความเที่ยงตรงอาจปฏิบัติได้ยากเนื่องจากมนุษย์ก็เป็นปุถุชนธรรมดาเท่านั้น ผู้เขียนข่าวจึงต้องฝึกฝนเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น พยายามเสนอข่าวในทุกแง่ทุกมุมให้มากที่สุด ไม่เอาความรู้สึกตัวเองเข้าไปผูกพันกับเหตุการณ์อย่างสิ้นเชิง

4. ความกระชับชัดเจน (Conciseness) ข่าวที่ดีควรมีรูปแบบการเขียนที่กระชับ กระชับชัดเจนในตนเอง รัดกุมและเข้าใจง่าย ใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา กระชับและชัดเจน

เนื่องจากแต่ละวันเหตุการณ์ต่างๆ ได้อุบัติขึ้นเป็นจำนวนมากมากเกินไปที่หน้าหนังสือพิมพ์จะบรรจุรายงานเหตุการณ์ได้ทั้งหมด ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงต้องพิจารณาคัดเลือกเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ เพื่อตัดสินว่า เหตุการณ์ใดมีคุณค่าข่าว (News Values) พอฟที่จะรายงานเหตุการณ์นั้นไปสู่สาธารณชนผู้อ่านได้ ในการคัดเลือกเหตุการณ์ที่มีคุณค่าข่าว หนังสือพิมพ์จะพิจารณาจากองค์ประกอบ (Elements) ที่มีอยู่ในเหตุการณ์นั้น ซึ่งมีผลให้เหตุการณ์ดังกล่าวมีความเด่นเหนือกว่าเหตุการณ์อื่นๆ ที่อุบัติขึ้นในเวลาเดียวกัน

สำหรับเหตุการณ์ที่ได้รับการรายงานเป็นข่าวส่วนมากนั้น มักมีองค์ประกอบที่เป็น “คุณค่าข่าว” อยู่ในตัวของเหตุการณ์ หลายต่อหลายคุณค่าข่าว ซ้อนกันจนแยกแทบไม่ออก คุณค่าข่าวซึ่งเป็นองค์ประกอบอยู่ในเหตุการณ์ที่ได้รับการรายงานเป็นข่าวมีดังนี้

1. ความมีชื่อเสียง (Prominence) ในวงการข่าวนั้น มักมีคำชี้แนะจากผู้สื่อข่าวรุ่นพี่ถึงผู้สื่อข่าวรุ่นน้องว่า “ชื่อดังมักเป็นข่าว” (Names always make news) ซึ่งหมายความว่าเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงทั้งหลาย มักได้รับความสนใจจากชาวบ้านทั่วไป นอกจากชื่อเสียง

ของบุคคลจะมีคุณค่าสูงแล้ว ความมีชื่อเสียงยังหมายถึงสถานที่สำคัญต่างๆ ที่สาธารณชนรู้จักกันทั่วไป เช่น ทำเนียบรัฐบาล สถานที่สำคัญๆ ทางประวัติศาสตร์ เมืองสำคัญของโลก นอกจากนี้ยังหมายความรวมไปถึงสิ่งของ และสถาบันที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปด้วย

2. ความใกล้ชิด (Proximity) ความใกล้ชิดนี้ หมายความว่า เป็นความใกล้ชิดทางกายและความใกล้ชิดทางใจ การที่ความใกล้ชิดซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในอุปนิสัยการมีคุณค่าสูงเพราะเหตุที่ว่า โดยสามัญสำนึกมนุษย์โดยทั่วไปมักจะให้ความสนใจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้อ่านเอง หรือเกี่ยวกับครอบครัวของเขา หรือเกี่ยวกับญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงของเขา มากกว่าที่จะสนใจอ่านข่าวเกี่ยวกับคนอื่น ๆ ที่เขาไม่รู้จักคุ้นเคย

3. ความทันต่อเวลา (Timeliness) ข่าวนั้นก็เหมือนอาหารที่บูดได้เหมือนกับปลาสดที่เน่าได้ หากถูกทิ้งเอาไว้ ด้วยเหตุนี้ เหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นสดๆ ร้อนๆ มีความสดมาก เหตุการณ์นั้นก็มีคุณค่าสูงและเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่านมากกว่าเหตุการณ์ที่อุบัติขึ้นมานานแล้ว อย่างไรก็ตามการที่อุบัติการณ์บางอย่างแม้จะเกิดมานานนับร้อยปีแล้วก็ตาม แต่ถ้าหากว่าเพิ่งจะมีการค้นพบความเป็นไปของอุบัติการณ์นั้นเป็นครั้งแรกและการค้นพบนั้นก็เป็นที่สนใจใคร่รู้ของผู้อ่าน อุบัติการณ์ที่ว่ามีคุณค่าสูงเช่นกัน เช่น การค้นพบการอับปางของเรือโดยสารขนาดยักษ์ซึ่งจมลงในมหาสมุทรเมื่อร้อยกว่าปีที่แล้ว

4. ปุณฺชนสนใจ (Human Interest) เหตุการณ์ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดอารมณ์พื้นฐาน (Emotion) ของปุณฺชน นับตั้งแต่อารมณ์โศกเศร้า เห็นอกเห็นใจ ไปจนถึงอารมณ์ยินดีปรีดา รักเกลียด โกรธ กลัว อิจฉาริษยา ขบขัน ฯลฯ มักจะเป็นเหตุการณ์ที่เร้าให้ปุณฺชนทั่วไปเกิดความสนใจอย่างใหญ่หลวง ซึ่งทำให้เหตุการณ์นั้นมีคุณค่าสูง อาทิ เหตุการณ์ตีกล่ม

5. ความขัดแย้ง (Conflict) องค์ประกอบเกี่ยวกับความขัดแย้งนี้หมายถึงเหตุการณ์ที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ ซึ่งมักจะหนีไม่พ้นความขัดแย้งและต่อสู้ชิงชัย เริ่มตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับชาติ เช่น การทะเลาะวิวาท การแข่งกีฬา การเลือกตั้ง การอภิปรายถกเถียงในรัฐสภา การสู้รบ ฆ่าฟัน เป็นต้น

6. ผลกระทบ (Consequence) เหตุผลหนึ่งที่สำคัญที่สาธารณชนทั่วไปอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละวัน ก็คือเพื่อนำข้อมูลข่าวสารที่หนังสือพิมพ์นำเสนอไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตของสาธารณชนให้ดำเนินไปในทิศทางที่น่าพอใจยิ่งขึ้น ดังนั้น เหตุการณ์ใดก็ตาม เมื่ออุบัติขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนจำนวนมากย่อมมีคุณค่าสูงกว่าอุบัติการณ์ที่มีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนน้อย

7. ความมีเงื่อนงำ (Suspense) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วยังไม่สามารถจะคลี่คลายหรือตีแผ่หาสาเหตุได้นั้น ย่อมเป็นที่สนใจและกระหายใคร่รู้ของคนทั่วไป เช่น คดีฆาตกรรมอำพรางที่ยังไม่รู้ตัวฆาตกร

8. ภัยพิบัติและความก้าวหน้า (Disaster and Progress) ชีวิตที่ดำเนินไปอย่างปกติธรรมดา มักไม่มีใครเป็นที่สนใจหรือมีคุณค่าซ้ำซาก แต่ถ้าการดำรงชีวิตนั้นประสบความสำเร็จสูงสุด คนทั่วไปก็ใคร่รู้เช่นกันว่าเจ้าของชีวิตดำเนินชีวิตอย่างไรจึงได้พบกับความสำเร็จเช่นนั้น นอกจากนั้น ความก้าวหน้าทางวิทยาการ การคิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ก็เป็นที่สนใจของสาธารณชนด้วย ขณะเดียวกัน ภัยพิบัติทุกรูปแบบรวมทั้งภัยพิบัติซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างก็มีคุณค่าในตัวเองทั้งสิ้น เช่น ยานอวกาศระเบิดกลางอากาศ

9. องค์ประกอบเรื่องเพศ (Sex) เรื่องเพศมีคุณค่าซ้ำเสมอ เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัวของมนุษย์ ดังนั้น เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม และความผิดปกติ หรือเหตุการณ์ทั้งดีและชั่วของมนุษย์เพศหญิง เพศชาย จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เรื่องราวนั้นเป็นข่าวปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละวันเสมอ เช่น การประกวดนางงาม เรื่องอื้อฉาวของพวกเกย์ ความผิดทางเพศ การหย่าร้างของบุคคลที่มีชื่อเสียง เรื่องรักสุดหัวใจของชายหนุ่มหญิงสาว เป็นต้น

10. ความแปลกประหลาดผิดธรรมดา (Unusualness) โดยปกติวิสัยของมนุษย์นั้น มักจะสนใจในสิ่งที่แปลกประหลาด หรือสิ่งที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อน เช่น การที่ผู้หญิงคนหนึ่งคลอดลูกแฝด 8 คน

นอกจากองค์ประกอบหลักดังที่ได้กล่าวแล้ว ยังมีองค์ประกอบย่อยอื่น อาทิ ขนาดความใหญ่โตของเหตุการณ์ และองค์ประกอบภายนอกเหตุการณ์ เช่น นโยบายของหนังสือพิมพ์ และนโยบายการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ ที่ทำให้เหตุการณ์นั้นๆ มีคุณค่าซ้ำมากน้อยลดหลั่นกันไป (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, อ้างแล้ว: 49-52)

ถาวร บุญวัฒน์ (2538:61 อ้างถึงในสุกัญญา ตริทิเพนทร์, อ้างแล้ว:14) พูดถึง “ทางเดินของข่าว” ไว้ว่า ข่าวหนังสือพิมพ์เริ่มขึ้นเมื่อมีเหตุการณ์ที่น่าสนใจเกิดขึ้น นักข่าวซึ่งออกหาข่าวตามปกติ หรือมีคำสั่งจากหัวหน้ากองหรือส่งให้รีไรเตอร์ทางโทรศัพท์หรือแฟกซ์ เมื่อรีไรเตอร์รับข่าวจากนักข่าวแล้วก็จัดการเขียนเสียใหม่ตามรูปแบบของข่าว อาจจะตัดข้อมูลออกบ้าง ต่อเติมด้วยการหามาเพิ่มเติมเองบ้าง อาจมีการตกแต่งสีสันในข่าวบ้าง รีไรเตอร์เองมีสิทธิคัดเลือกข่าวได้ไม่มากนัก เมื่อเขียนเสร็จส่งให้หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หรือหน้าอื่นๆ ที่มีผู้รับผิดชอบทำหน้าที่

เพื่อให้หัวหน้าข่าวหรือผู้ที่คัดเลือกข่าวจัดระดับ ข่าวใหญ่ ข่าวรอง ข่าวเล็ก หรือบางข่าวก็ทิ้งตะกร้าไปเลย

ทั้งนี้หัวหน้าข่าวเป็นผู้วินิจฉัยว่า ข่าวไหนเอา ข่าวไหนทิ้ง ข่าวไหนควรขึ้นพาดหัวใหญ่ พาดหัวรอง พาดหัวเล็ก โดยใช้วิจารณญาณ หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Sense” ซึ่งเกิดจากหลักการผสมกับประสบการณ์นั่นเอง

ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องข่าวมาช่วยพิจารณาถึงวิธีการสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมในการตัดสินใจของนักข่าว หัวหน้าข่าว หรือบรรณาธิการในการนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรม เพราะเป็นกรอบที่สำคัญอันหนึ่งในการทำงานของสื่อมวลชน โดยจำเป็นต้องพิจารณาควบคู่ไปกับแนวคิดที่จะกล่าวถึงต่อไป

แนวคิดเรื่องข่าวกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคม (News as social construction of reality)

ข่าวมิได้เป็นเพียงการรายงานเฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่ผู้รายงานเอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นๆ และกำหนดรูปแบบของเหตุการณ์ที่เป็นข่าวก่อนที่จะนำเสนอต่อสาธารณชน ข่าวจึงเป็นเนื้อหาของสื่อมวลชนที่ถูกสร้างจากทัศนะของผู้รายงานซึ่งในเรื่องนี้สามารถเห็นได้จากการที่หนังสือพิมพ์เสนอข่าวบางข่าวและบางแง่มุมเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากเงื่อนไขแต่ละสถานการณ์ เหตุการณ์หนึ่งอาจเป็นข่าวใหญ่สำหรับสื่อมวลชนรายหนึ่งแต่เหตุการณ์เดียวกันอาจไม่ปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชนรายอื่นในสังคมเดียวกันก็ได้ (ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531:108 อ้างถึงในสุกัญญา ตริทิเพนทร์, อ้างแล้ว:17)

จากมุมมองดังกล่าวที่ว่าข่าวเป็นเนื้อหาของสื่อมวลชนที่ถูกสร้างขึ้นจากทัศนะของผู้รายงานนั้น สุภาพร โพธิ์แก้ว (2536:131) ยังได้มองลึกลงไปถึงบทบาทการทำหน้าที่การรายงานข่าวของสื่อมวลชนที่ต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจเลือก และประเมินค่าตั้งแต่การรับรู้แล้วตีความของผู้สื่อข่าวต่อเหตุการณ์ และผ่านกลวิธีในการถ่ายทอด หรือเทคนิคในการบอกเล่า เรื่องราวกระบวนการเหล่านี้ได้แก่ กระบวนการรับรู้ และตีความ (perception and interpretation) กระบวนการเลือกสรร (selective) และกระบวนการสร้างภาพความเป็นจริงทางสังคม (social construction of reality) โดยที่มนุษย์มีการรับรู้ต่อสรรพสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ นอกจากนี้ มนุษย์เรายังผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และมีภูมิหลัง

แตกต่างกันไป สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกำหนดให้ใจของคนเราต่างกัน ดังเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์เดียวกันคนเราอาจตีความและรับรู้ต่างกันไป เพราะใจคนเราต่างกัน จึงทำให้เห็นความจริงต่างกัน และเมื่อมีการรับรู้และตีความแล้วก็มีการเลือกที่จะเล่า เช่นเดียวกับข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์ เรื่องราวต่างๆ ดังกล่าวนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่เป็นข่าว ซึ่งก็หมายความว่ามีการเลือกว่า จะรายงานเรื่องอะไร เหตุการณ์ใด หรือแม้แต่วางงานอย่างไร แค่นั้น เหนือที่ใช้เลือกได้แก่ คุณค่าข่าว (News values) รวมทั้งความต้องการของผู้รับสาร นโยบายของสื่อมวลชน และแม้แต่วิธีการควบคุมสื่อมวลชน ก็ล้วนมีส่วนในการกำหนดคัดเลือกข่าวสารและเลือกมิติของความจริงในการรายงาน และหลังจากนั้นก็มีการผ่านกระบวนการสร้างภาพความเป็นจริง “ผู้สื่อข่าวทุกคนรู้ดีว่าทันทีที่เขาลงมือเขียนข่าว ก็คือเขาได้ลงมือตกแต่งข่าว” ซึ่งก็หมายความว่าข่าวทุกชิ้นล้วนผ่านกระบวนการสร้างภาพความเป็นจริง และผ่านกระบวนการสร้างความหมายในสื่อมวลชน ผ่านกรอบความคิดระดับต่างๆ ซึ่งตามปกติแล้วมักไม่มีใครตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับธรรมชาติเรื่อง “การมีข้อเท็จจริง” ของข่าวเท่าใดนัก

ส่วนการพิจารณาด้านคุณสมบัติของข่าวนั้น ตามที่ Darnton (อ้างถึงใน ศิริชัย ศิริ กายะและกาญจนา แก้วเทพ, 2531:205) เสนอแนะว่า แท้จริงแล้วข่าวมีต้นตอความเป็นมาจากธรรมเนียมประเพณีเก่าๆ ของการเล่าเรื่อง แนวความคิดของเราที่มีต่อข่าวนั้น เป็นผลมาจากวิธีการแบบเก่าๆ ในการเล่าเรื่องนั่นเอง ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้บ่อยครั้งว่าทิศทางของการรายงานข่าวจึงมีความโน้มเอียงที่จะออกมาในรูปแบบของการเล่าเรื่อง ที่มีตัวละครทั้งตัวหลัก และตัวรอง มีเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกันเป็นตอนๆ มีพระเอก มีผู้ร้าย มีตอนเริ่มต้น ตอนกลางๆ และตอนจบ มีการให้สัญญาณเวลาจะถึงจุดหักมุมที่น่าสนใจ มีการใช้พล็อตเรื่องที่คุ้นเคย เป็นต้น

Fiske และ Hartley ชนนานนามแนวโน้มของสื่อมวลชนแบบใหม่ที่ได้เข้าทำหน้าที่แทนที่ธรรมเนียมประเพณีแบบเก่าของการสื่อสารในสังคมพร้อมๆ กับที่ได้ผนวกเอารูปแบบของการเล่าเรื่องประกอบเข้ากับการให้ข้อคิดทางด้านศีลธรรมว่าเป็น “หน้าที่แบบนักเล่านิทาน” (Bardic Function) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ลากเส้นแบ่งระหว่าง “ความเป็นจริง” กับ “นวนิยาย” ออกจากกัน

นอกจากนั้น Fiske and Hartley (1978 อ้างถึงในสุกัญญา ศรีทิเพนทร์, อ้างแล้ว: 18-19) มีความเห็นว่าการสร้างความหมายในสื่อมวลชนผ่านกรอบความคิดระดับต่างๆ ต่อไปนี้

1. กรอบการทำงานด้านข่าว (News value, news quality) คือ ตัวกรองชั้นแรกที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสรรเหตุการณ์ที่จะมาเป็นข่าว เช่น คุณค่าทางข่าว หรือความถูกต้อง เทียบ

ธรรม เป็นต้น จากคุณลักษณะที่สำคัญของข่าวคือความน่าสนใจ มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ผลกระทบดังกล่าวจะมีผลในวงกว้างและมีความสำคัญทำให้ประชาชนสนใจใคร่รู้ อยากติดตาม ทั้งสองประการนี้ ผู้สื่อข่าวต้องพิจารณาในทัศนะของผู้อ่านคือข่าวนั้นต้องน่าสนใจ สำหรับผู้อ่าน มีความสำคัญกับผู้อ่านและต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีความสด ทันสมัยสำหรับผู้อ่าน

2. กรอบความคิดส่วนบุคคล (Individual ideology) นอกจากการคัดเลือกเหตุการณ์ที่จะมาเป็นข่าว โดยการพิจารณาถึงคุณค่าทางข่าวในขั้นแรกแล้ว สิ่งที่เป็นตัวกรองชั้นที่ 2 ในการเสนอข่าวของผู้สื่อข่าว คือกรอบความคิดส่วนบุคคล อันได้แก่ ทัศนคติ จุดยืน ตลอดจนจรรยาบรรณของผู้สื่อข่าว รวมถึงอุดมการณ์ทางวิชาชีพของแต่ละบุคคล ซึ่งอุดมการณ์พื้นฐานของปัจเจกบุคคลที่เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการทำหน้าที่รายงานข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีบทบาทสูงต่อกระบวนการเลือกสรร (selective) เพราะถือเป็นหน่วยย่อยสุดของการทำงานข่าวที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วยผู้ร่วมงานหลายฝ่าย อย่างไรก็ตามบทบาทของกรอบความคิดระดับบุคคลจึงมิใช่กรอบความคิดอิสระโดยสิ้นเชิง หากเป็นกรอบความคิดรวบยอดจากหลากหลายบุคคลในองค์กรสื่อชิ้นๆ

3. กรอบนโยบายของสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Organization and institution involved) เป็นตัวกรองที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของสื่อข่าว ได้แก่ นโยบายทางธุรกิจ หน่วยงานรัฐบาล เทคโนโลยี แนวทางและนโยบายองค์กรสื่อ กรอบนโยบายของสถาบันที่เกี่ยวข้องนี้อาจดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน หรือสวนทางกับกรอบความคิดส่วนบุคคลหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้ากรอบความคิดทั้งสองระดับนี้มีทิศทางไม่ตรงกัน ก็มีแนวโน้มว่ากรอบความคิดส่วนบุคคลจะต้องปรับทิศทางให้สอดคล้องกับกรอบนโยบายของสถาบันที่เกี่ยวข้องเสมอ

4. กรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม (Social, culture, norms, values) มีส่วนสำคัญต่อการกลั่นกรอง และสร้างความหมายในสื่อมวลชน การพิจารณาว่าข่าวบางข่าวอาจเหมาะสมกับวัฒนธรรมหนึ่ง แต่อาจจะไม่เหมาะสมที่จะนำเสนอในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง เช่นนี้เป็นต้น และยังรวมถึงการพิจารณาเลือกสรรเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมหรือบรรทัดฐานของสังคมมานำเสนอและสร้างความหมายว่ามีความสำคัญต่อสาธารณชนมากกว่า กรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม จึงทำหน้าที่ตั้งแต่การรับรู้ การตีความ การเลือกสรร และการสร้างภาพความเป็นจริงทางสังคม หรือการสร้างความหมายให้กับเนื้อหา โดยอาศัยวิธีการถ่ายทอดและเทคนิคการเล่าเรื่องในรูปแบบต่างๆ

ผู้วิจัยสามารถใช้แนวคิดเรื่องข่าวกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคมมาช่วยพิจารณาถึงวิธีการสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมอันนำไปสู่การสร้างความหมาย ความเข้าใจต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรมได้อย่างครอบคลุมและคมชัดยิ่งขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากยังไม่พบว่าม้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมโดยตรง ดังนั้นการศึกษาของผู้วิจัยในครั้งนี้จึงได้อ้างอิงถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำอัตวินิบาตกรรมในแง่มุมมองทางจิตเวช จิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ ส่วนแง่มุมมองเกี่ยวกับสื่อพบว่ามีการศึกษาในแง่ของลักษณะทางประชากรของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มากกว่าที่จะศึกษาเรื่องวาทกรรม ดังต่อไปนี้

สุชาติ พหลภาคย์ และคณะ (2527) ได้ศึกษาข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลจิตวิทยา ก่อนทำอัตวินิบาตกรรมจากญาติใกล้ชิดหรือเพื่อนผู้ใกล้ชิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จ ซึ่งปรากฏเป็นข่าวการทำอัตวินิบาตกรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับคือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด บ้านเมือง พบว่าผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเป็น 1.8 เท่าของผู้หญิง ผู้ที่มีอัตราการเสี่ยงต่อการทำอัตวินิบาตกรรมสูงคือ คนอายุ 15-34 ปี เป็นโสด ม่าย หย่า แต่งงานแล้ว แยกกันอยู่ ผู้ที่มีอาการทางจิตประสาท ผู้ที่มีโรคทางกายรุนแรงและเรื้อรัง ผู้ที่มีญาติสนิททำอัตวินิบาตกรรม นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ชายเลือกวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมที่รวดเร็วและรุนแรงกว่าผู้หญิง

โยธิน แสงวงดี (2533) ได้วิจัยการทำอัตวินิบาตกรรมของคนไทยระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2523 – 31 มีนาคม 2533 พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีข่าวการทำอัตวินิบาตกรรมในหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 427 ราย เป็นชาย 298 ราย หญิง 129 ราย โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มอายุต่ำกว่า 10 ปี กลุ่มอายุ 15-25 ปี และกลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไป เพศชายจะทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าเพศหญิงถึงร้อยละ 76.5 คนโสดจะทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าคนที่แต่งงานแล้ว อาชีพรับราชการทำอัตวินิบาตกรรมมากที่สุด ผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมอาศัยอยู่ในเมืองมากกว่าในชนบท กรุงเทพฯ มีอัตราการทำอัตวินิบาตกรรมมากที่สุด กลุ่มวัยรุ่นทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุกลัวความผิดทางสังคมมากที่สุด โดยวิธีการยิงตัวเองตาย เพศชายยิงตัวเองมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงจะแขวนคอตายมากที่สุด ผลการทำอัตวินิบาตกรรมส่วนใหญ่จะตาย 93% และไม่ตาย 7% เนื่องจากมีคนมาเห็นและช่วยไว้ทัน

ธัญลักษณ์ รุจิภักดิ์ (2543) ศึกษาถึงการฆาตกรรมผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองตามในสังคมไทยโดยวิเคราะห์จากข่าวหนังสือพิมพ์ในช่วงปี 2522-2542 พบว่ามีบุคคลที่ฆ่า

บุคคลอื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองตามมีจำนวน 465 ราย เพศชาย 378 ราย เพศหญิง 87 ราย และเหยื่อที่ถูกฆ่ามีจำนวน 603 ราย เป็นเพศชาย 203 ราย เพศหญิง 400 ราย โดยผู้ที่ฆาตกรรมบุคคลอื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองตามมีอายุในช่วง 21-30 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ และมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้อาวุธปืนในการยิงผู้อื่นและยิงตัวตายตามมากที่สุด ซึ่งเป็นการกระทำของคู่สามีและภรรยาและคู่รักหรือคู่ที่มีเพศสัมพันธ์และมีสาเหตุมาจากความระแวงหรือหึงหวงมากที่สุด

วันชัย ขาวรัมย์ (2544) ศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันให้นักศึกษาในระดับปริญญาตรีทำอัตวินิบาตกรรม : ศึกษากรณีนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยด้านสื่อ ปัจจัยด้านการเลียนแบบ ปัจจัยด้านโรคซึมเศร้า ปัจจัยด้านความรัก ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านการเรียน ล้วนเป็นแรงผลักดันให้นิสิต นักศึกษาทำอัตวินิบาตกรรม ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสุขภาพไม่ใช่แรงผลักดันให้นิสิต นักศึกษาทำอัตวินิบาตกรรม มีหลายรายที่การทำอัตวินิบาตกรรมเกิดจากแรงผลักดันหลายอย่างประกอบกันจนกระทั่งหาทางออกไม่ได้ เมื่อถึงทางตันก็ตัดสินใจหาทางออกโดยการทำอัตวินิบาตกรรม

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2536) ศึกษาย้อนหลังในผู้ป่วยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่มารับการรักษาทางจิตเวช ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ตั้งแต่ปี 2528-2534 พบว่ามีผู้ป่วยที่ถูกส่งมาด้วยพฤติกรรมการทำอัตวินิบาตกรรม 43 ราย เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุตั้งแต่ 9-14.8 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นบุตรคนกลาง หรือคนสุดท้อง มาจากฐานะที่ต่ำ ครอบครัวมีบุตร 3 คนหรือน้อยกว่า พฤติกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมที่พบก็คือ พยายามทำอัตวินิบาตกรรมร้อยละ 84 คิดทำอัตวินิบาตกรรมร้อยละ 9 และฆ่าจะทำอัตวินิบาตกรรมร้อยละ 7 วิธีการที่พบบ่อยที่สุดคือ การกินยาเกินขนาด เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมคือ การถูกอบรมสั่งสอนและลงโทษ ซึ่งทำให้ผู้ป่วยรู้สึกเสียหน้า หรือไม่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น จากกรณีวิจัยที่พบมากที่สุดคือ ความผิดปกติในการปรับตัว (adjustment disorder with depressed mood) ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีนิสัยเป็นเด็กกว่าวัย ขาดความขยันคิด หรือเก็บกด จากการเปรียบเทียบผู้ป่วยที่เคยมีพฤติกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมมาก่อนกับผู้ป่วยที่ไม่เคยมีพฤติกรรมพบว่า กลุ่มแรกอัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าและความผิดปกติทางจิตในบิดามารดาสูงกว่ากลุ่มหลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอมอร ชินพัฒนพงษ์ (2530) ศึกษาผู้พยายามทำอัตวินิบาตกรรมในกลุ่มอายุ 15-30 ปีที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์จำนวน 100 ราย พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โสด การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา การกินยาเป็นวิธีการที่ใช้มากที่สุด สาเหตุที่เป็นปัจจัยกระตุ้นคือ ปัญหาชีวิตสมรส ครอบครัวและความรักตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมอย่างมีนัยสำคัญคือ ประวัติการเข้ายาเสพติด ประวัติการ

พยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมในอดีต ความอบอุ่นของครอบครัวที่ไม่ดีในวัยเด็ก การมีปัญหาชีวิตสมรส อุปนิสัยเยียบเฉย เก็บตัว เจ้าอารมณ์ รื่นเริง ชอบสนุก น้อยใจและคิดมาก

นิยามศัพท์

การทำอัตวินิบาตกรรม หมายถึง การกระทำที่เป็นการทำลายตนเองซึ่งสามารถกระทำได้สำเร็จตามมุ่งหวัง (เสียชีวิต) หรือไม่สามารถกระทำได้สำเร็จ (ไม่เสียชีวิต) ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึงกรณีการทำลายตนเองซึ่งกระทำได้สำเร็จหรือไม่สำเร็จที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข่าวอัตวินิบาตกรรม หมายถึง เนื้อหาข่าวที่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่มีบุคคลได้ฆ่าหรือทำลายตัวเองสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึงเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์และข่าวสดที่รายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2544 – 31 ธันวาคม 2545 บนข่าวหน้า 1 และข่าวต่อ

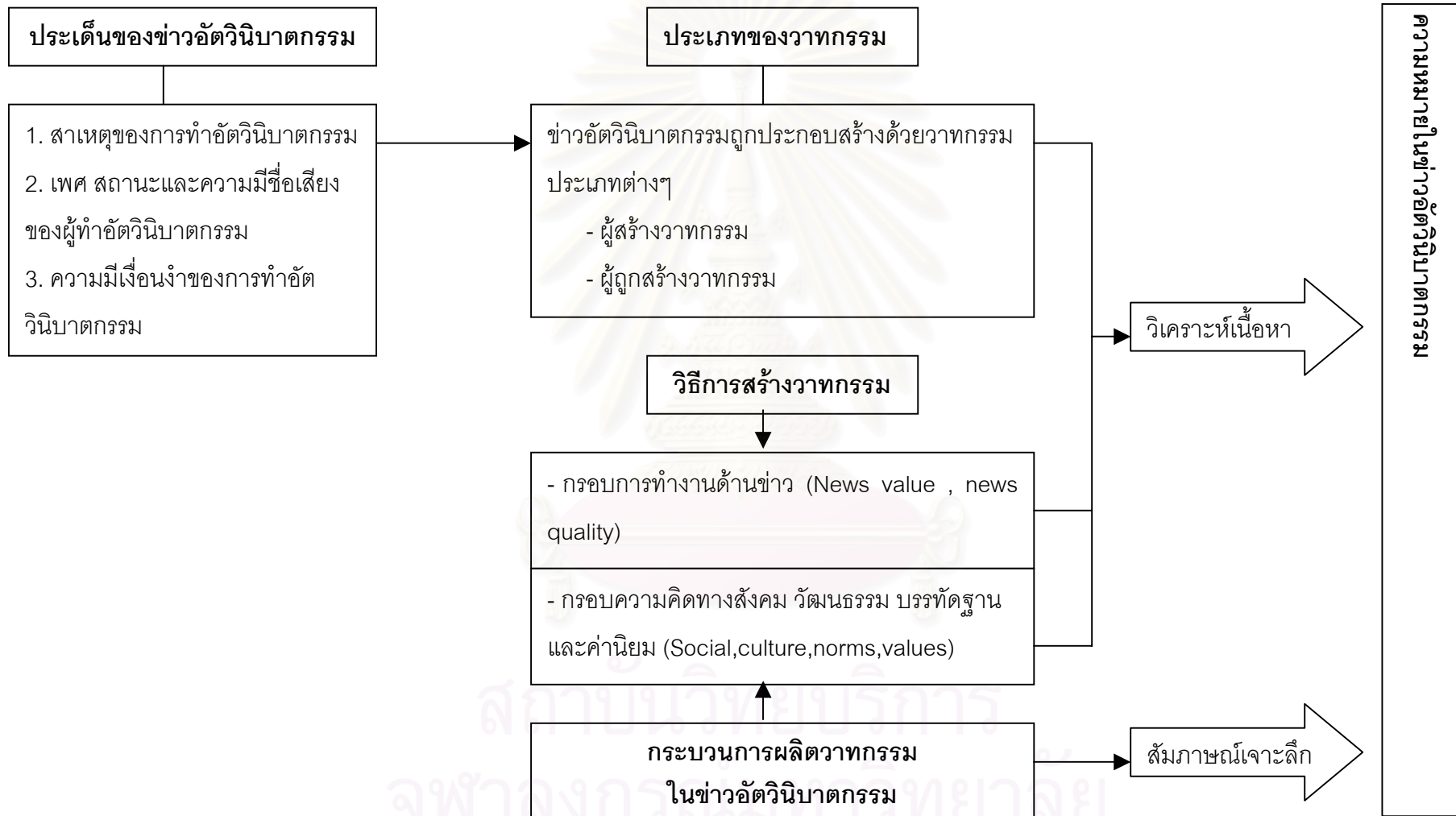
วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม หมายถึง ผลผลิตของความหมาย ความเข้าใจที่เกิดจากข่าวอัตวินิบาตกรรม ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึง ผลผลิตของความหมาย ความเข้าใจต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรมผ่านกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาศึกษา

การประกอบสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม หมายถึง กระบวนการสร้างความหมายในข่าวอัตวินิบาตกรรม ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึง วิธีการสร้างวาทกรรมหรือกระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมภายใต้กรอบการทำงานด้านข่าว (News value, news quality) และกรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม (Social, culture, norms, values)

ข้อสันนิษฐานในการวิจัย

1. ข่าวอัตวินิบาตกรรมถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยวาทกรรมที่หลากหลายซึ่งน่าจะมีวาทกรรมแบบอื่นที่ต่างไปจากวาทกรรมในทางการแพทย์
2. หนังสือพิมพ์มีวิธีการในการสร้างวาทกรรมด้วยกรอบการทำงานด้านข่าวร่วมกับกรอบความคิดด้านอื่นๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของข่าวอัตวินิบาตกรรม และใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Depth Interview) มาประกอบการวิเคราะห์

เครื่องมือในการวิจัย

วิธีการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือในการวิจัย 2 แบบคือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวอัตวินิบาตกรรม เพื่อพิจารณาหาประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรม โดยใช้แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์หาประเภทของวาทกรรม และวิเคราะห์หาวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรมนั้นๆ

การเลือกเนื้อหาในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาทำการวิเคราะห์โดยเลือกศึกษาจากข่าวอัตวินิบาตกรรมทุกชิ้นที่ถูกนำเสนอบนหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์และข่าวสดเท่านั้น โดยจะศึกษาข้อมูลในส่วนพาดหัวข่าว ความนำ รายละเอียดของข่าวที่มีใจความต่อเนื่องจากการรายงานข่าวในหน้าหนึ่ง ผู้วิจัยเลือกระยะเวลาศึกษาข่าวอัตวินิบาตกรรมในเหตุการณ์ปัจจุบันย้อนหลังขึ้นไป คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ปีพ.ศ.2544 – 31 ธันวาคม ปีพ.ศ.2545 รวมระยะเวลา 2 ปี ซึ่งถือได้ว่าเป็นระยะเวลาที่เพียงพอที่จะสะท้อนวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับข้างต้นเนื่องจากเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมที่มักจะนำเสนอข่าวอาชญากรรมและสามารถส่งไปยังผู้รับสารได้เป็นจำนวนมาก

ข้อสังเกตในการนับจำนวนข่าว (ชิ้น)

1. ในบางหัวข่าวของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์เดียวกัน ผู้วิจัยพบว่า อาจจะมีเหตุการณ์ย่อยๆ แต่ถูกนำเสนอด้วยการพาดหัวข่าวชุดเดียวกัน ซึ่งถ้าเป็นดังนี้แล้ว ผู้วิจัยจะนับจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามจำนวนเหตุการณ์ย่อยๆ นั้น โดยจะใช้รหัสตัวเลขกำกับคือ (1) (2) (3)...

2. ในบางหัวข้อของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์เดียวกัน ผู้วิจัยพบว่า อาจจะเป็นเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอมากกว่า 1 วัน ซึ่งถ้าเป็นดังนี้แล้ว ผู้วิจัย จะเก็บข้อมูลของเหตุการณ์นั้นในวันต่อไปด้วยจนกว่าจะไม่ปรากฏเป็นข่าวบนหน้าหนึ่งอีก ซึ่งจะ นับจำนวนข่าวเป็น 1 ชิ้น โดยจะใช้รหัสตัวอักษรภาษาอังกฤษกำกับไล่ตามลำดับเวลาของวันที่ถูก นำเสนอ คือ (A) (B) (C)...

3. ในบางหัวข้อของข่าวอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยพบว่าเป็นเหตุการณ์เดียวกันที่ถูก นำเสนอในหนังสือพิมพ์มากกว่า 1 ฉบับ ซึ่งถ้าเป็นดังนี้แล้ว ผู้วิจัยจะนับจำนวนข่าว (ชิ้น) แยกตาม ชื่อหนังสือพิมพ์ โดยจะใช้รหัสตัวอักษรย่อของชื่อหนังสือพิมพ์กำกับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ใช้ รหัส (ท) กำกับ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ใช้รหัส (ด) กำกับ หนังสือพิมพ์ข่าวสดใช้รหัส (ข) กำกับ

2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview)

การสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview) โดยสัมภาษณ์ผู้ผลิต คือ หนังสือพิมพ์ ซึ่งจะสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว หรือหัวหน้าข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับคือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นเหตุให้ผลิตงานออกมา รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อการทำ อัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าและเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อผู้ให้ข้อมูลสามารถให้รายละเอียดและแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่

ตัวอย่างแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

- ท่านมองสภาพการณ์และปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมในสังคมไทยอย่างไร
- ท่านคิดว่าสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างไรต่อการนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรม
- ท่านมีแนวทางในการเลือกนำเสนอและเลือกประเด็นข่าวอัตวินิบาตกรรมขึ้นมาพาดหัวข่าวอย่างไร
- ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับข้อวิจารณ์ที่ว่า การนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมของสื่อมวลชนมีส่วนทำให้เกิดการเลียนแบบตามมาของผู้ที่กำลังประสบปัญหาในชีวิต
- ข่าวอัตวินิบาตกรรมมีแบบแผนในการรายงานข่าวหรือไม่ อย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข่าวอัตวินิบาตกรรมที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 478 ชิ้น มาวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

จากการรวบรวมข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอในช่วงปีพ.ศ.2544-2545 สามารถจำแนกประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมด้วยการใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหาามาพิจารณา โดยเนื้อหาข่าวอัตวินิบาตกรรมจะเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งจะมีบุคคลที่ทำอัตวินิบาตกรรมอันประกอบไปด้วยเพศชาย เพศหญิง เพศที่สาม โดยอาจถูกระบุสถานะด้วยอาชีพ วัย และความมีชื่อเสียง ตลอดจนปรากฏความมีเงื่อนไขว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือเป็นการฆาตกรรม รวมทั้งยังมีความแตกต่างในความเห็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำแนกประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมออกได้ 3 ประเด็น คือ

1. ประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม
2. ประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม
3. ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

สำหรับประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยใช้ตารางลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ¹ โดยจะเริ่มจำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ด้วยการเริ่มอ่านข่าวในลำดับที่ 1 ไปจนถึงลำดับที่ 478 ตามข้อมูลของข่าวอัตวินิบาตกรรมที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด

สำหรับประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยใช้ตารางลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ² โดยจำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุต่างๆ ตามที่ได้จำแนกแล้วในประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมประกอบไปด้วย 2 ลักษณะคือ การทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองคนเดียว และการทำร้าย / ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม ส่วนเพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ประกอบไปด้วย เพศชาย เพศหญิง และเพศที่สาม ซึ่งข่าวบางชิ้นอาจมีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมทั้งเพศชายและเพศหญิง

¹ ดูภาคผนวก

² ดูภาคผนวก

ด้านสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยจะพิจารณาจากคำที่ใช้เรียกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งประกอบไปด้วยการระบุอาชีพ และไม่ได้ระบุอาชีพซึ่งได้แก่สถานภาพทางเพศและครอบครัว วัยหรืออายุขยายด้วยถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ด้วยการใช้ตารางลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet)³ ภายใต้การจำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามสถานะด้วยเพศและลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุต่างๆ ตามที่ได้จำแนกไว้ในประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

ด้านความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยใช้กรอบคุณค่าข่าวเรื่องความมีชื่อเสียงมาพิจารณาผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักในสังคมหรือไม่ รวมทั้งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นที่รู้จักในสังคมหรือไม่ โดยสามารถพิจารณาได้จากการเรียกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมด้วยชื่อเฉพาะซึ่งเป็นที่รู้จักในสังคม การใช้คำขยายที่เรียกผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เช่นคำว่า “ชื่อดัง” โดยจะวิเคราะห์ตามสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งได้จำแนกไว้แล้วในประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

สำหรับประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยใช้กรอบคุณค่าข่าวเรื่องความมีเงื่อนงำมาพิจารณาว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นปรากฏความมีเงื่อนงำอย่างไรบ้าง โดยจะวิเคราะห์ตามสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งได้จำแนกไว้แล้วในประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

2. จำแนกประเภทของวาทกรรม

จากการวิเคราะห์ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยนำมาซึ่งการจำแนกประเภทของวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยวิเคราะห์ประเภทของวาทกรรมจากกรอบแนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) ที่ถูกนำเสนอในบทที่ 2 ซึ่งในการวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นการมองโครงสร้างของวาทกรรม เพื่อช่วยให้เห็นที่มาของการสร้างวาทกรรมนั้น ซึ่งวาทกรรมแต่ละประเภทจะประกอบขึ้นจากการศึกษาประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ ความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยแต่ละวาทกรรมจะมีผู้สร้าง และ ผู้ถูกสร้างในวาทกรรมนั้นๆ อันนำไปสู่การสร้างความหมาย ความเข้าใจต่อประเด็นเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรม

³ ดูภาคผนวก

3. วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม

ผู้วิจัยวิเคราะห์วิธีการสร้างวาทกรรมของหนังสือพิมพ์โดยพิจารณาจากเนื้อหาข่าวอัตวิบาตกรรมและวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ดังนี้

1. วิเคราะห์วิธีการสร้างวาทกรรมจากเนื้อหาข่าวอัตวิบาตกรรม โดยพิจารณาจากกรอบความคิดดังต่อไปนี้

1.1 กรอบการทำงานด้านข่าว (News value, news quality)

พิจารณาคูณค่าข่าว (News Values) ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของข่าว ได้แก่ องค์ประกอบเรื่องเพศ ความขัดแย้ง ความเด่น ความแปลก ผลกระทบ สะเทือนอารมณ์ รวมทั้งบริบททางสังคม ซึ่งหลักในการวิเคราะห์คุณค่าข่าวนั้น ผู้วิจัยพิจารณาจากแนวคิดเรื่องข่าวที่ถูกนำเสนอในบทที่ 2 เพื่อดูองค์ประกอบของการสร้างวาทกรรม

1.2 กรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม (Social, culture, norms, values) โดยพิจารณาจากการใช้ภาษา การไม่ระบุแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์ อันเป็นสิ่งที่แสดงว่าหนังสือพิมพ์เป็นผู้สร้างวาทกรรมร่วมกับผู้สร้างวาทกรรมอื่นๆ นอกจากการเป็นช่องทางนำเสนอวาทกรรม ซึ่งจากกรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม ที่ทำหน้าที่ตั้งแต่การรับรู้ การตีความ การเลือกสรร และการสร้างภาพความเป็นจริงทางสังคม หรือการสร้างความหมายให้กับเนื้อหา โดยอาศัยวิธีการถ่ายทอดและเทคนิคการเล่าเรื่องในรูปแบบต่างๆ นั้น ผู้วิจัยจึงสามารถวิเคราะห์ถึงวิธีการสร้างวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ได้โดยผ่านกรอบเหล่านี้ตามแนวทางการวิพากษ์สื่อ

2. วิเคราะห์วิธีการสร้างวาทกรรมจากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 3

ฉบับ

โดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์กระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวิบาตกรรม

การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

นำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรม ด้วยการกล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมไปที่สาเหตุโดยจะนำเสนอประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และประเด็นเรื่องความมีเงินนำของการทำอัตวินิบาตกรรมภายใต้สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมนั้นๆ

2. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการจำแนกประเภทของวาทกรรม

นำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาประเภทของวาทกรรมโดยกล่าวถึงประเภทของวาทกรรมที่พบไปแต่ละประเภทตามสัดส่วนจากมากไปน้อย ซึ่งจะนำเสนอว่าวาทกรรมนั้นๆ ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอะไรบ้างพร้อมทั้งยกตัวอย่างข่าวให้เห็น ใครเป็นผู้สร้าง ผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนั้นๆ ความหมาย ความเข้าใจของวาทกรรมนั้นๆ ต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรม

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์ในเรื่องวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม

นำเสนอวิธีการสร้างวาทกรรมโดยพิจารณาจากกรอบการทำงานด้านข่าว และกรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยมตามแนวทางการวิพากษ์สื่อ และนำเสนอกระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมจากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย เป็นการวิเคราะห์ข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด ตั้งแต่ปี 2544 – 2545 โดยพิจารณาจากข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอบนหน้า 1 และหน้าข่าวต่อ เพื่อพิจารณาหาประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ถูกหนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยใช้แนวคิดของวาทกรรมเป็นกรอบการวิเคราะห์หาประเภทของวาทกรรม และวิเคราะห์หาวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรมนั้นๆ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยจากการศึกษาข่าวอัตวินิบาตกรรมที่รวบรวมจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับจำนวน 478 ชิ้นโดยแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

1. ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย
2. จำแนกประเภทของวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม
3. วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม

ในประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมที่พบว่า ถูกนำเสนอในประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยโดยเรียงลำดับไปตามสัดส่วนของจำนวนข่าวจากมากไปหาน้อย ซึ่งมีสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ในปริมาณที่สูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.75 ของสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด 9 ประเภท และจะนำเสนอผลการวิจัยในประเด็นเรื่องเพศ สถานะและควมมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และประเด็นเรื่องควมมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรมภายใต้สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมนั้นๆ

จากผลการวิจัยประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรม นำไปสู่การจำแนกประเภทของวาทกรรมได้ทั้งหมด 12 ประเภท โดยมีวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมถูกนำเสนอในสัดส่วนที่สูงที่สุด ซึ่งสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ทำงานครอบคลุมวาทกรรมทั้งหมด 11 ประเภท ยกเว้นวาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยจะนำเสนอประเภทของวาทกรรมต่างๆ ว่าครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอะไรบ้าง ใครเป็นผู้สร้าง ผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนั้น และความหมายของวาทกรรมนั้นๆ ต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรม

สำหรับวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม ผู้วิจัยจะนำเสนอตามกรอบการทำงานด้านข่าวโดยพิจารณาคุณค่าข่าวที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรมต่างๆ ได้แก่ องค์ประกอบเรื่องเพศ ความแปลก ผลกระทบ สะเทือนอารมณ์ ความขัดแย้ง ความมีเงื่อนไข ความเด่น รวมทั้งบริบททางสังคมด้วย ตลอดจนการผลิตซ้ำ การตอกย้ำมาคติ / ภาพเหมารวม การสร้างเส้นแบ่ง การอ้างอิงกรอบของศีลธรรมและกฎหมาย การทำให้เป็นเรื่องเล็กไม่น่าสนใจ / การทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว รวมทั้งการเป็นช่องทางการนำเสนอให้ผู้สร้างวาทกรรมหรือสร้างมาายาคติด้วย และปิดท้ายด้วยกระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยจากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ

1. ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

จากการศึกษาข่าวอัตวินิบาตกรรม ที่รวบรวมจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ สรุปจำนวนข่าวได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปการรวบรวมจำนวนข่าวอัตวินิบาตกรรมในช่วงปี 2544-2545 จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์	ไทยรัฐ		เดลินิวส์		ข่าวสด		รวม	
	ปี	2544	2545	2544	2545	2544	2545	2544
จำนวนข่าว (ชิ้น)	74	89	101	90	58	66	233	245
รวม 2 ปี	163		191		124		478	

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ถ้าอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หรือเดลินิวส์ หรือข่าวสดจะปรากฏข่าวอัตวินิบาตกรรมบนหน้า 1 และบนหน้าข่าวต่อ 1 ชิ้น เฉลี่ยแล้วทุกๆ 4-5 วัน⁴ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข่าวอัตวินิบาตกรรมเป็นเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญในการนำเสนอในแง่ของปริมาณ จากการรวบรวมข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอในช่วงปี 2544-2545 สามารถจำแนก

⁴ คำนวณโดยนำผลรวมจำนวนข่าวทั้งหมดภายในปี 2544-2545 คือ 478 ชิ้น มาหาค่าเฉลี่ยของจำนวนข่าวของแต่ละหนังสือพิมพ์ นั่นคือ 478 ข่าวด้วยจำนวนชื่อหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ = 159.33 ชิ้น ดังนั้นภายในเวลา 2 ปีหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจึงนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมเฉลี่ยแล้วฉบับละ 159.33 ชิ้น ซึ่งคิดเป็นปีละ 79.67 ชิ้น (159.33 ข่าวด้วยจำนวนปี 2 ปี) แล้วนำจำนวนข่าวเฉลี่ยของแต่ละหนังสือพิมพ์ภายใน 1 ปี มาคำนวณต่อว่าข่าวอัตวินิบาตกรรม 1 ข่าวจะพบภายในระยะเวลาเฉลี่ยประมาณทุกๆ กี่วัน นั่นคือ 365 วันหารด้วยจำนวนข่าวเฉลี่ยต่อปีของแต่ละหนังสือพิมพ์ซึ่ง เท่ากับ 4.58 วันหรือ 4-5 วัน (365 หารด้วย 79.67)

ประเด็นของข่าวอัตรวิบัติกรรมด้วยการใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหาหามาพิจารณา โดยเนื้อหาข่าวอัตรวิบัติกรรมจะเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรม ซึ่งจะมีบุคคลที่ทำอัตรวิบัติกรรม และปรากฏความมีเงื่อนไขว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการทำอัตรวิบัติกรรมหรือเป็นการฆาตกรรม รวมทั้งยังมีความแตกต่างในความเห็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรมด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำแนกประเด็นของข่าวอัตรวิบัติกรรมออกได้ 3 ประเด็น คือ ประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรม ประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตรวิบัติกรรม และประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตรวิบัติกรรม

สำหรับการนำเสนอประเด็นของข่าวอัตรวิบัติกรรมทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรมไปที่ละสาเหตุโดยจะนำเสนอประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตรวิบัติกรรม และประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของสาเหตุการทำอัตรวิบัติกรรมนั้นๆ ไปตามลำดับภายใต้สาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรมต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาข่าวอัตรวิบัติกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย พบว่า มีสาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรมอยู่ทั้งหมด 9 ประเภท สรุปจำนวนข่าวได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามสาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรมและตามชื่อของหนังสือพิมพ์ปี 2544-2545

สาเหตุของการทำอัตรวิบัติกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)				
	ชื่อหนังสือพิมพ์			รวม	ร้อยละ (%)
	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	ข่าวสด		
1. ความรัก ความสัมพันธ์	83	91	59	233	48.75
2. การเงิน การงาน	18	29	14	61	12.76
3. สุขภาพ	15	28	10	53	11.09
4. การที่ยังไม่ระบุสาเหตุ	9	5	11	25	5.23
5. ความผิดทางกฎหมาย	7	10	6	23	4.81
6. การเรียน	4	5	4	13	2.72
7. สื่อมวลชน	3	1	4	8	1.67
8. ลัทธิ ความเชื่อ	1	1	-	2	0.42

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)				
	ชื่อหนังสือพิมพ์			รวม	ร้อยละ (%)
	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	ข่าวสด		
9. มากกว่า 1 สาเหตุ	23	21	16	60	12.55
9.1 ความรัก ความสัมพันธ์ และ การเงิน การงาน	7	9	4	20	4.18
9.2 ความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ	9	6	5	20	4.18
9.3 สุขภาพ และ การเงิน การงาน	5	5	3	13	2.72
9.4 ความรัก ความสัมพันธ์ และ ความผิดทางกฎหมาย	2	-	2	4	0.84
9.5 ความรัก ความสัมพันธ์ และ การเรียน	-	1	2	3	0.63
รวม	<u>163</u>	<u>191</u>	<u>124</u>	<u>478</u>	100

จากตารางที่ 2 พบว่า สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ถูกนำเสนอมากที่สุด ในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.75 และยังถูกนำไปกล่าวถึงร่วมกับสาเหตุอื่นๆ คือ การเงิน การงาน สุขภาพ ความผิดทางกฎหมาย การเรียน ซึ่งจะขอก้าวในรายละเอียดของแต่ละสาเหตุดังต่อไปนี้

1. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์

สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกนำเสนอข่าวรวมมากที่สุดถึง 233 ชิ้น โดยมีทั้งหมด 195 เหตุการณ์ แบ่งเป็นประเด็นใหญ่ๆ ได้ดังนี้

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ได้แก่ หนุ่ม-สาว สามี-ภรรยา ทอม-ดี้ โดยเนื้อหาข่าวจะแสดงถึงเรื่องความหึงหวง การถูกกีดกัน การหย่าร้าง การข่มขืนดี รักสามเส้า ออกหัก แฟนทิ้ง อันนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งเป็นประเด็นที่ถูกให้นำหนักในการนำเสนอมากที่สุดคือมีจำนวนข่าวถึง 210 ชิ้น จึงเป็นสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับความรัก ความสัมพันธ์ในประเด็นอื่นๆ

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก โดยเนื้อหาข่าวจะแสดงถึงความสัมพันธ์ต่างๆ เช่น ลูกน้อยใจพ่อ/แม่ ลูกคิดถึงพ่อ/แม่ พ่อ/แม่เป็นห่วงลูก มีจำนวนข่าวอยู่ 15 ชิ้น

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยเนื้อหาข่าวจะกล่าวถึงนักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมเนื่องจากการกระทำของครูไม่ว่าจะเป็นการทำโทษ ดุด่าว่ากล่าว ประจาน พฤติกรรมนักเรียน ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนข่าวอยู่เพียง 4 ชิ้น หากแต่ทุกชิ้นทุกเหตุการณ์หนังสือพิมพ์จะมีการนำเสนออย่างต่อเนื่องมากกว่า 1 วันเพื่อเป็นการติดตามเรื่องราวว่าจะจบลงอย่างไร

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างญาติ พี่น้อง มีจำนวนข่าวอยู่ 2 ชิ้น

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เช่น ไม่มีเพื่อนคบ มีจำนวนข่าวอยู่ 2 ชิ้น

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก

(ข่าวสด 4/2/44) กลุ่มเมียหนีเสียรองทำยิงตัวของ

ญาติ (ทุกวันผู้ตายเครียดมาก และบ่นถึงภรรยาที่หนีไปตลอดเวลา ต้องการกลับให้มาอยู่กับครอบครัวเหมือนเก่าอยากให้เป็นครอบครัวที่สมบูรณ์)

ผู้ฆ่าตัวตาย (ด้านหลังรูปมีข้อความเขียนไว้ว่า ผมรักเมียและลูกมากจริงๆ พี่ผิดเอง น้อง...อย่าไปเลย พี่กับลูกคิดถึงมาก)

ตำรวจ (เชื่อว่าผู้ตายใช้อาวุธปืนยิงตัวตายเอง สาเหตุมาจากความเครียดเนื่องจากภรรยาทิ้งไป)

(ไทยรัฐ 14/2/45) มอบกุหลาบแดงสาวไม่รับน้อยใจฆ่าตัวตาย...เจอตำตาสู้ชายคนใหม่ กลับมาหมกตัวในห้อง ใช้ลูกชกขึงกรอกปาก

บิดา (สอบถามทราบวาระหว่างนำดอกกุหลาบแดงไปมอบให้แก่แฟนสาว เห็นภาพบาดตาบาดใจแฟนสาวนั่งจู้จี้กับเพื่อนชายคนใหม่ด้วยความน้อยใจที่ถูกแฟนสาวสลัดรักอย่างไม่มีเยื่อใยทำให้ต้องกลับบ้านในสภาพคนอกหัก)

ตำรวจ (นาย...อาจจะคิดไม่ตกเกี่ยวกับเรื่องความรักและภาพบาดตาบาดใจที่พบเห็นมา จึงใช้ปืนยิงกรอกปากตัวเองประชดรัก ตายเช่นความรักขมในที่สุด)

(ไทยรัฐ 15/4/45) แฟนทิ้งแต่งงาน "ไอ้หนุ่ม" เผาตัว!

ญาติ (ผู้ตายเป็นคนขยันขันแข็งทำงาน ปลูกสวนผลไม้หาเลี้ยงครอบครัว และพยายามเก็บเงินเตรียมไปสู้ออกแฟนสาวในหมู่บ้าน แต่แฟนสาวกลับทรยศไปไม่ไหว แอบไปคบหาชายหนุ่มคนใหม่ และจูงมือเข้าสู่พิธีวิวาห์ไป ทำให้ผู้ตายเกิดความเศร้าเสียใจเป็นอย่างมาก)

ตำรวจ (ผู้ตายอาจจะเสียใจที่สาวคนรักทอดทิ้งไปแต่งงานกับคนอื่น จึงตัดสินใจ ฆาตกรรมตัวเองก่อนเดินเข้าไปในกระท่อมจุดไฟเผาร่างดับสยองเช่นสังเวชร์ไม่สมหวัง)

(ไทยรัฐ 21/2/44) นร.สาวม.3 รักชมโดดสระน้ำฆ่าตัว

ตำรวจ (อาจจะผิดหวังในเรื่องความรัก...ทราบจากผู้ตายได้คบหากับเพื่อนชายเป็น หม่อมวัยรุ่นในหมู่บ้านคนหนึ่ง มักจะไปไหนมาไหนด้วยกันสองต่อสอง จนเป็นที่รู้กันของเพื่อนร่วม ชั้นเรียน ต่อมาเพื่อนชายผ่านมาพบเห็นผู้ตายนั่งคุยอยู่กับเพื่อนชายอีกคน ทำให้เกิดความเข้าใจ ผิด และบอกเลิกคบหา ทำให้...ถึงกับเสียใจกินไม่ได้นอนไม่หลับ ร้องไห้ร้องไห้ไม่เป็นอันเรียน หนังสือ แม้เพื่อนจะคอยปลอบใจ แต่ก็ไม่ได้ช่วยให้จิตใจดีขึ้น)

(ไทยรัฐ 30/3/44) ม่านประเพณีขวาง สาวดับสังเวชร์

ตำรวจ (นาย...แฟนหนุ่มขับรถ...ไปรับน.ส....ที่วิทยาลัย ฯ แล้วมานั่งปรับทุกข์กัน ที่หน้าเขื่อน เรื่องปัญหาความรักไม่สมหวัง เนื่องจากถูกผู้ใหญ่วัยห่างขวางไม่ให้ทั้งสองคบหาเป็น คนรักกัน เพราะนาย...นับถือต่างศาสนา แถมเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ขณะที่...เป็นคน ลูกคนจีน นับถือศาสนาพุทธ ทำให้...ที่คบหากับนาย...แฟนหนุ่ม จนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ต่อกันมานาน เครียดคิดมากหาทางออกไม่ได้)

(ข่าวสด 2/7/44) หมอนวด “ชวลา” น้อยใจแฟน ดิ่งตึกสาหัส

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบสมุดไดอารี่ที่...เขียนระบายความในใจไว้ที่โต๊ะหนังสือ...มี ข้อความเขียนว่าผู้ชายไว้ด้วยถ้อยคำรุนแรง และระบุว่าต้องรู้ทันให้ได้ อย่าให้มาเอาเปรียบ)

ตำรวจ (สันนิษฐานว่าคนเจ็บโดดตึกฆ่าตัวตาย เพื่อหนีปัญหาชีวิต น่าจะมาจาก เรื่องผู้ชาย อาจเป็นการน้อยใจแฟน)

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก

(ข่าวสด 23/11/44) ทำใจไม่ได้ นศ.โดดตึกดับตามพ่อ

มารดา (ก่อนเกิดเหตุหนึ่งวัน เพิ่งไปทำบุญครบรอบ 100 วันการจากไปของบิดา เมื่อกลับมาลูกชายซึ่งรักและผูกพันกับพ่อมาก ก็มีอาการเครียดและซึม เก็บตัวเงียบไม่พูดไม่จา)

ตำรวจ (สาเหตุน่าจะมาจากเสียใจที่พ่อตาย เนื่องจากผู้ตายมีความผูกพันกับพ่อ มาก หลังจากพ่อเสียชีวิตไปไม่สามารถทำได้ จึงตัดสินใจกระโดดตึกดังกล่าว)

(เดลินิวส์ 21/2/45) ผูกคอตายทั้งกลม สาวท้อง 8 เดือน...เครียดคิดไม่ตก ลูกในครรภ์พิการ

ตำรวจ (ไม่นานมานี้แพทย์ได้นำดูลูกตัวสาวดีเพื่อตรวจดูสภาพร่างกายของทารกในครรภ์ ปรากฏพบว่าทารกมีสภาพไม่สมบูรณ์ สร้างความเสียใจให้กับนาง...เป็นอย่างมาก จากที่เป็นคนรำเริงกลับเศร้าทั้งวัน และเคยบ่นให้คนข้างบ้านฟังว่าลูกมีปัญหาคงทำอะไรดี ผู้ตายคงเครียดเรื่องลูกในท้องที่จะเกิดมาในสภาพไม่สมบูรณ์ โดยคิดไม่ตกไม่รู้จะช่วยลูกอย่างไรจึงตัดสินใจผูกคอตายทั้งกลมดังกล่าว)

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

(ไทยรัฐ 30/8/45) 3 นร.หญิงถูกครูตำ มั่วผู้ชาย กรอกยานอนหลับ...พูดประจานหน้าเสาธง ขาดเรียนทำเลื่อมเสีย ทั้งที่ไปสารทจีนกับแม่ ยากออกฤทธิ์ฟุบคาห้อง

ผู้ฆ่าตัวตาย (ตนและเพื่อนอีก 2 คน ได้ขาดเรียนเพื่อไปร่วมพิธีสารทจีนกับญาติพี่น้องและหยุดเสาร์อาทิตย์ต่อเนื่องกัน 3 วัน กระทั่งเช้าวันจันทร์ได้มาเรียนตามปกติ ปรากฏว่านาย...อาจารย์สอนวิชาพลศึกษา ได้พูดประจานหน้าเสาธงต่อหน้าเพื่อนนักเรียนว่า ตนและเพื่อนขาดเรียนไปมั่วสุ่มกับผู้ชาย สร้างความอับอายเป็นอย่างมาก...หลังเข้าห้องเรียนได้ถูกนาง...อาจารย์สอนวิชาภาษาอังกฤษเรียกทั้ง 3 คน ให้ไปอ่านภาษาอังกฤษหน้าชั้นเรียน ทั้งที่ไม่ได้บอกเป็นการบ้าน เลยทำให้อ่านไม่ออก ถูกนาง...ทำโทษด้วยการใช้ไม้ตี จนอับอายเพื่อนซ้ำสองสร้างความกดดันอย่างแรง จนหมดหนทางออก จึงนัดแนะหาซื้อยานอนหลับรวมกันเกือบ 100 เม็ด หลังพบหน้าที่โรงเรียนเช้าวันเดียวกัน ก่อนเคารพธงชาติ เลยจัดการกินยานอนหลับคนละกว่า 20 เม็ด หวังฆ่าตัวตายด้วยกัน)

มารดา (ตนและครอบครัวมีเชื้อสายจีน เมื่อถึงวันสารทจีน ครอบครัวจะทำพิธีทุกปี บังเอิญปีนี้ตรงกับวันเปิดเรียนพอดี จึงให้ลูกสาว หยุดเรียน 1 วัน เพราะเห็นว่าที่ผ่านมาลูกสาวไม่เคยขาดเรียน ไม่คิดว่าครูจะลงโทษรุนแรงขนาดนี้)

(ไทยรัฐ 31/8/45) ยังตามด่าถึงร.พ.ไล่ให้ไปตาย...“ครูพละ” ยอดแสบ ตามรังควาน 3 ด.ญ.

เพื่อนนักเรียน (พวกตนที่อยู่ในเหตุการณ์วันนั้นรู้สึกไม่อยากเรียน กลัวจะถูกประจานแบบไร้เหตุผลจึงรวมตัวกันหยุดเรียนมาให้กำลังใจเพื่อน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรณีที่เกิดขึ้นนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นครูพลศึกษาที่มีพฤติการณ์เช่นนี้ อาจเป็นเพราะระเบียบการเรียนการสอนที่เรียนมา ใช้พลังหรือความรุนแรงเป็นหลัก

จึงอยากจะมีหลักสูตรการสอนทางด้านจิตวิทยาเข้าไปด้วย (นำมาใช้ควบคู่กันไปได้ไม่มีปัญหา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (การกล่าวหาเด็กในลักษณะประจาน โดยที่ไม่รู้ข้อเท็จจริง เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง หากครูพูดจริงก็ถือว่าเป็นคำพูดที่รุนแรง และไม่ถูกต้อง เป็นสิ่งที่กระทบกระเทือนใจเด็กซึ่งไม่ได้เกิดผลดีใดๆ เรื่องนี้ผู้บริหารสถานศึกษา และต้นสังกัดคือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(ส.ป.ช.) ต้องเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง หากครูทำผิดจริง ก็ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป)

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างญาติ พี่น้อง

(เดลินิวส์ 7/9/44) หม่อมมัจจุราชเมิน ฆ่าตัวตายพิสดาร

ผู้ฆ่าตัวตาย (สาเหตุที่คิดสั้นเนื่องจากญาติพี่น้องต่างรังเกียจมีแต่ไล่ให้ไปตาย)

พี่ชาย (ญาติพี่น้องไม่ค่อยสนใจจึงอาจทำให้คิดมากถึงขั้นฆ่าตัวตาย)

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

(เดลินิวส์ 21/2/45) จ้อห้วยยิงนักร้องดังดับปริศนาคาสิฟตีในแมนชั่น...วง “พอส”

เจ้าของเพลง “ข้อความ” ก่อนตายมีเพื่อนชายขับรถมาหา

รปภ.(นาย...กลับมาห้องพักพร้อมกับเพื่อนชายคนหนึ่ง ทั้ง 2 มีสีหน้าเคร่งเครียด คล้ายกับทะเลาะกันมาก่อน หลังจากที่ทั้ง 2 ขึ้นไปบนห้องพักประมาณ 30 นาที เพื่อนชายก็กลับลงมาขึ้นรถขับออกไปอย่างรวดเร็ว โดยมีนาย...วิ่งตามมาเพื่อปรับความเข้าใจ แต่ปรากฏว่านักร้องดังตามไม่ทันเพื่อนขับรถออกไปแล้ว)

ตำรวจ (เชื่อว่า นาย...เกิดการทะเลาะกับเพื่อนชายอย่างรุนแรง และพยายามกลับมาตกลงกันที่ห้องพักอีกครั้ง แต่ตกลงกันไม่ได้เพื่อนชายจึงกลับไป นาย...พยายามจะปรับความเข้าใจแต่เพื่อนไม่ยอมรับฟังทำให้นาย...เกิดความเครียดใช้ปืนยิงหัวตัวเองประชด)

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นเรื่องสาเหตุความรัก ความสัมพันธ์ พบข้อนำสังเกตเกี่ยวกับมุมมองของหนังสือพิมพ์ที่ต่างข้อฉบับกันแต่นำเสนอสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมในเหตุการณ์เดียวกันออกมาต่างกัน ดังเช่นกรณีความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนข้างต้นที่เดลินิวส์กล่าวถึงปัญหาความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของนักร้องวงพอส ในขณะที่ข่าวสดพาดหัวข่าวเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก คือ คู่ยม “ใจ” วงพอส ฆ่าตัวฆ่าวี ตรี.ซึ้งรักชม-กิดกัน (ข่าวสด 21/2/45) ส่วนไทยรัฐพาดหัวข่าวด้วยการที่ยังไม่ระบุสาเหตุหากแต่ยืนยันว่า

เป็นการทำอัตวินิบาตกรรม คือ คนใกล้ตัวใจห่วงพอเชื่อ-ยิงตัวเองแน่ เคยยิงฝ่ามือมาก่อน (ไทยรัฐ 22/2/45) ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงสามารถเลือกกล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมด้วยมุมมองต่อเหตุการณ์เดียวกันแตกต่างกันได้ ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับมุมมองของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อเหตุการณ์นั้น อันรวมไปถึงเงื่อนไขอื่นๆ เช่น ข้อจำกัดเวลา ซึ่งผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์ต่อไปถึงประเด็นดังกล่าว

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 3 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
ความรัก	47	46	10	4	107	102	23	-	1	126
ความสัมพันธ์										

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมปริมาณพอๆ กับผู้หญิงสำหรับกรณีที่ไม่ได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย ในขณะที่กรณีมีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วยนั้น ผู้ชายมีปริมาณที่มากกว่าผู้หญิงถึงเกือบ 5 เท่า คือมีจำนวนข่าวถึง 102 ชิ้น ซึ่งเป็นประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักมากที่สุด ส่วนประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูกมีอยู่ไม่มากนัก ในขณะที่ไม่มีประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ญาติ พี่น้องและเพื่อนเลย ซึ่งจากผลการวิจัยตรงนี้สามารถตอกย้ำให้เห็นถึงความรุนแรงที่ผู้ชายเป็นผู้แสดงออกโดยที่ผู้ที่ถูกทำร้ายส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเด็ก ซึ่งถูกหนังสือพิมพ์นำเสนอแล้วซ้ำเล่าโดยวนเวียนอยู่กับประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักนั่นเอง

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ในกรณีที่ผู้ชายทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม เนื่องจากประเด็นนี้มีข่าวปริมาณมากถึง 98 ชิ้น ผู้วิจัยจึงยกตัวอย่างข่าวสัก 10 ชิ้น

(ไทยรัฐ 17/2/44) เลิกแล้วยังหึง ครูฆ่าอดีตเมีย...แล้วจ๋อยิงตัวเอง โชคยังดี- ไม่ตาย

ตำรวจ (เดิมนาย...กับนาง...เป็นสามีภรรยากัน แล้วเกิดมีเรื่องระหองระแหงจึงแยกทางกันเดินมาประมาณ 1 ปี ต่างคนต่างอยู่ไม่เกี่ยวข้องกัน ระยะเวลาให้นาง...ได้ทราบข่าวว่านาง...จะแต่งงานใหม่ ด้วยความรักความหึงหวงไม่ยอมให้นาง...ไปตกเป็นของคนอื่น นาย...จึงมาดักยีนคอยนาง...ที่บ้าน หลังจากนาง...กลับจากโรงเรียนจะเดินเข้าบ้าน นาย...จึงเข้าไปเจรจาขอคืนดีกัน ไม่ให้นาง...ไปแต่งงานใหม่ แต่นาง...ไม่สนใจจะเดินหนีเข้าบ้าน ด้วยอารมณ์เดือดดาลนาย...จึงชักปืนออกมายิงนาง...หลังจากนั้น นาย...ได้ใช้ปืนกระบอกเดียวกันยิงตัวตาย)

(ไทยรัฐ 18/4/44) แค้น 20 ปี “นอกใจ” ผัวลั่นโกฆ่า เมียหนีภักข์รุ่นลูก...รู้ข่าวมาเยี่ยมบ้าน คำว่าปืนยาวยื่นดักกรอ สาดกระสุนยิงพรวด แล้วผูกคอตายตาม

ตำรวจ (นาย...และนาง...ได้อยู่กินกันมานานกว่า 20 ปี มีลูกชายหญิงด้วยกัน 4 คน โดยยึดอาชีพทำไร่เลี้ยงครอบครัวอย่างปกติสุขมาตลอด กระทั่ง 2 เดือนก่อน นาง...ได้หอบเสื้อผ้าหนีตามหนุ่มรุ่นในหมู่บ้านอายุราว 20 ปีเศษไป และเพิ่งเดินทางกลับมาบ้านที่เกิดเหตุเพื่อเยี่ยมลูกในเทศกาลสงกรานต์ พอนาย...รู้ว่านาง...กลับมา ก็คว้าปืนแก๊ปเดินหน้าเคียดไปหาแล้วฆ่าระบายแค้น แต่นาง...เห็นเสียก่อนรีบวิ่งหนี แต่ไม่ทันกาลถูกนาย...ยิงไล่หลังจรดชวบวมกองเลือดตายคาที่ หลังก่อเหตุสยองนาย...ได้ถือปืนวิ่งกลับบ้านและตัดสินใจผูกคอตายหน้าอาญาแผ่นดิน)

(ไทยรัฐ 2/5/44) ยิงปากเมีย! ระแวงป็นใจ...ปืนแก๊ปซัดโป่งแล้วห้อยคอตัวเอง ผู้เห็นเหตุการณ์ (นาง...ทะเลาะกับนาย...อย่างรุนแรงเกี่ยวกับเรื่องที่ดินนาย...ระแวงว่าภรรยาจะป็นใจให้ชายอื่น)

ตำรวจ (นาย...อาจจะเกิดความเคียดหลังจากระแวงว่าภรรยาจะป็นใจให้ชายอื่น จึงเกิดมีปากเสียงกันอย่างรุนแรง ด้วยอารมณ์ชั่ววูบใช้ปืนยิงนาง...ล้มพุ่มกองเลือด และคิดว่านาง...เสียชีวิต ก่อนจะตัดสินใจแขวนคอตัวเองตายตามเพื่อหนีความผิด กระทั่งตายสมใจ)

(เดลินิวส์ 27/6/44) พิษรักแรงหึง ล็อกคอเมียจ๋อยิง ป็นใจชายอื่น...ก่อนฆ่าตัวตาม! หย่ากันมาปีเศษ ไม่สนง้อขอคืนดี บุกหาที่ออฟฟิศ

ผู้เห็นเหตุการณ์ (ขณะที่นาง...เตรียมกลับบ้านกำลังจะปิดประตู นาย...ได้บุกเข้ามาล็อกคอพร้อมชักอาวุธปืนออกมาตะโกนอย่างบ้าคลั่งว่า “มึงมีขี้หรือ” หลายครั้งหลายหน...

แล้วเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดเมื่อนาย...ตัดสินใจยิงปืนใส่ศีรษะนาง...ก่อนหันมายิงตัวตายตาม)

ตำรวจ (ผู้ตายทั้งคู่เคยแต่งงานและมีบุตรสาว 1 คนภายหลังกนาง...ได้ขอหย่าและแยกทางกับนาย...ได้ประมาณปีเศษ แต่ระหว่างนั้นนาย...ได้พยายามงอนง้อขอคืนดีตลอด แต่นาง...ไม่เล่นด้วย จนกระทั่งมาทราบข่าวดีดีเมียรักไปคบหากับชายอื่นจึงเกิดความเคียดแค้นบุกเข้ามาถึงจนเสียชีวิตก่อนฆ่าตัวตายตามดังกล่าว)

(เดลินิวส์ 30/8/44) ผัวตร.ระวางเมียครูยิงดับฆ่าตัวตายตามเคียด“นกเขา”ไม่ขัน

ตำรวจ (เมื่อหลายเดือนก่อน ส.ต.ต....เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์แขนขวาใช้การไม่ค่อยได้ อีกทั้งนกเขาไม่ขันเหมือนอย่างเก่าทำให้คิดมากมาตลอด ประกอบกับเมียสาวและส่วยอีกต่างหาก เป็นที่หมายตาของชายหนุ่มทั่วไปบ่นอยากมีลูกไว้สืบสกุลอีกด้วย แต่ตัวเองไม่สามารถทำให้ได้ เลยมีปากเสียงกันมาเรื่อย ถึงกับห้ามภรรยาตัวเองคุยกับชายคนอื่น จนก่อนเกิดเหตุสามีทนคิดฟุ้งซ่านเรื่องต่างๆ ไม่ไหวหยิบปืนพกขึ้นมาจ่อศีรษะเมียรักตายขณะนอนหลับบนเตียง ก่อนระเบิดขมับตัวเองตายสมใจนี่)

(ไทยรัฐ 29/1/45) ฆ่าเมียชุกเขาแล้วฆ่าตัวตาม...พี่ชายเผยสาเหตุหน้าตาดี-ระวาง

พี่ชาย (ชีวิตครอบครัวของน้องชายไม่ค่อยราบรื่นมากนัก เพราะน้องสะใภ้ ถึงแม้จะมีอายุมากกว่าเกือบ 10 ปี แต่อาศัยมีรูปร่างหน้าตาดี จึงมีหนุ่มๆ ในหมู่บ้านมาติดพันจำนวนหนึ่ง สร้างความหึงหวงให้แก่น้องชายเป็นอย่างมาก ถึงกับสั่งห้ามไม่ให้พูดคุยกับผู้ชาย แม้แต่ตนซึ่งเป็นพี่ชายก็ถูกเหมารวมไปด้วย สุดท้ายน้องชายตัดสินใจอพยพตัวเองพานาง...ไปปลุกกระท่อมทำไร่หาเลี้ยงชีพอยู่ในป่าลึกยอมตัดขาดโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิง)

ตำรวจ (นาย...เกิดความหึงหวงในตัวนาง...ภรรยา จึงวางแผนลวงออกมาฆ่าโดยใช้มีดแทงในบริเวณหลังขี้นและบรรจงจัดทำทางศพเมียรักให้นอนกอดตัวเองก่อนจะอมปากกระบอกปืนแก๊ปแล้วใช้นิ้วทำเหนียวโกฆ่าตัวตาย)

(ไทยรัฐ 10/2/45) พ่อปาดคอลูกชาย ตายสยอง! แค้นเมียมีผัวใหม่...เชือดคอตัวเองหวังตายหนีผิด หมอช่วย-รอด

ตำรวจ (นาย...มีปากเสียงกับนาง...ภรรยาอย่างรุนแรงเกี่ยวกับเรื่องนาย...ไม่ยอมทำงานหาเลี้ยงครอบครัว วันๆ เอาแต่กินเหล้ากับเสพยาบ้า จนในที่สุดนาง...ตัดสินใจหนีไปและมีสามีใหม่อยู่กินกันอย่างเปิดเผย ก่อนเกิดเหตุนาย...พาลูกชายทั้ง 2 คนไปหานาง...เพื่อขอคืนดี อ้างให้เห็นแก่ลูกๆ แต่นาง...ปฏิเสธ จากนั้นนาย...พกความผิดหวังพาลูก

กลับมาบ้าน และเกิดหัวเสียอาละวาดทำลายข้าวของ และลงไม้ลงมือทำร้ายทุบตีลูกชายทั้งสอง ร้องลั่นบ้าน...สันนิษฐานว่านาย...คงจะเกิดความเครียดเรื่องภรรยาไปมีสามีคนใหม่ ประกอบกับ ลูกชายคนเล็กอาจร้องไม่หยุด เลยคลุ้มคลั่งขึ้นมาและใช้มีดเชือดคอตายอย่างโหดเหี้ยม แล้วหัน มาเชือดคอตัวเองหวังฆ่าตัวตายตาม)

(ข่าวสด 5/3/45) รักคู่ด 2 ศพหนุ่มหักคอฆ่าแฟนสาวแล้วแต่งศพก่อนฆ่าตัว

ตำรวจ (นาย...ทำงานอยู่ร้านขายของชำ มาชอบพอกับน.ส....ซึ่งมีอาชีพเป็นผู้หญิงกลางคืน นาย...ต้องการให้ฝ่ายหญิงเลิกอาชีพนี้ แต่ฝ่ายหญิงไม่ยอม และน.ส....เองก็ยังชอบพอกับผู้ชายอีกคนอยู่ก่อนแล้ว ตลอดเวลาที่อยู่ด้วยกันทั้งคู่ทะเลาะกันเป็นประจำ แต่นาย...จะยอมฝ่ายหญิงเสมอเพราะหลงรักผู้หญิงคนนี้มาก แต่เมื่อปรับความเข้าใจกันไม่ได้จึงตัดสินใจถอดรััดคนรักและหักคอจนเสียชีวิต จากนั้นจึงนำศพมาอนแต่งตัวให้เรียบร้อย เอาแบ่งโรยตัวทาทหน้า แต่งตัวให้ดูสวย เอาผ้าคลุมห่มให้ ก่อนที่ตัวเองจะกินยาเบื่อหนูผสมกับเหล้าขาว แต่คงเกรงว่าจะไม่ตาย จึงผูกคอตัวเองกับลูกทรงเหล็กหน้าต่างชำ)

(ไทยรัฐ 24/10/45) “รักคู่ด” ต่างวัย ระเบิดหัวสาว!...ชาย 20 หญิง 25 คู่ชอกถูก ปฏิเสธจ่อตัวเองร้อแร่

บิดาคู่กรณี (ขณะที่น.ส....นั่งอยู่ในบ้าน นาย...ผู้บาดเจ็บ และเป็นหนุ่มรุ่นน้องซึ่งเป็นเด็กในหมู่บ้านเดียวกัน เดินเข้ามาเรียกให้ลูกสาวออกไปพบหน้าบ้าน มีการพูดคุยคล้ายจะตกลงปัญหาอะไรบางอย่าง แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ นาย...จึงชักปืนพกออกมาจ่อยิงน.ส....ในระยะเผาขนจนล้มทรุดจมกองเลือดขาดใจตาย ก่อนที่นาย...จะใช้ปืนกระบอกเดียวกันจ่อยิงขมับตัวเองบาดเจ็บสาหัส ส่วนสาเหตุเชื่อว่าเกิดจากเรื่องที่นาย...หลงรักน.ส....ถึงขนาดเตรียมส่งผู้ใหญ่มาสู่ขอ หมายถึงจะแต่งงานด้วย แต่น.ส....ไม่เล่นด้วย อ้างว่าตนกับฝ่ายชายอายุต่างกันหลายปี ทำให้นาย...ไม่พอใจ จึงบุกยิงจนเสียชีวิต)

(ไทยรัฐ 27/11/45) จสอ. หึงโหดจ่อยิงเมียดับ ลั่นขมับร้อแร่

ตำรวจ (ระแวกแรกชีวิตครอบครัวราบรื่น จนกระทั่งช่วง 1 ปีเศษที่ผ่านมา นาง...ไปทำงาน...และมักกลับบ้านดึก จ.ส.อ....ทราบระแคะระคายว่านาง...ไปคบหาทำตัวสนิทสนมกับเพื่อนชายชื่อ...ทำให้ครอบครัวแตกร้างมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันมาตลอด เข้าวันเกิดเหตุนาง...ออกจากบ้านไปทำงาน จ.ส.อ....เห็นภรรยาแต่งตัวสวยผิตสังเกตุทำให้คิดมาก ระแวงว่าภรรยามีนัดกับเพื่อนชายและไม่ยอมไปทำงาน...สันนิษฐานว่าทั้งคู่ตกลงปัญหากันไม่ได้และเกิดทะเลาะ

เป็นปากเสียงกันอย่างรุนแรง ทำให้จ.ส.อ....โกธรใช้อาวุธปืนจ่อยิงภรรยาตายอย่างโหดเหี้ยมแล้ว
ใช้ปืนกระบอกเดียวกันจ่อยิงฆาตกรรมฆ่าตัวตายตาม)

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ในกรณีที่ผู้หญิงทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัต
วินิบาตกรรม พบว่าส่วนใหญ่หนังสือพิมพ์เน้นนำเสนอเหตุการณ์ที่ผู้หญิงทำร้าย/ฆ่าลูกของตนเอง
อันมีสาเหตุมาจากความรัก ความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกับผู้ชายซึ่งเป็นสามีของตน โดยที่มีการทำร้าย/
ฆ่าผู้ชายอยู่ไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่ผู้ชายทำร้าย/ฆ่าผู้หญิง เช่น

(ไทยรัฐ 18/4/44) รันทด 3 แม่ลูกกรอกยาฆ่าตัว...หนีปัญหาถูกฆาตกรรม 2 รอด 1
ผู้ฆ่าตัวตาย (พบจดหมายเขียนระบายความอัดอั้นตันใจว่า รักไม่เคยสมหวัง
อยากได้อะไรก็ไม่เคยได้)

ตำรวจ (สาเหตุที่ทำให้นาง...สาวแม่ลูกอ่อนคิดสั้นก่อเหตุสยงนั้น มาจากนาย...
ไปติดพันหญิงอื่น กว่ากลับบ้านก็ดึกตื่นทุกคืน บางครั้งก็ไม่กลับบ้าน ทำให้นาง...น้อยใจผัวรัก
ไม่เหลียวแล ตัดสินใจยุติปัญหาความรักด้วยความตาย โดยเขียนจดหมายระบายความระทมทุกข์ใน
ความรัก ก่อนจะกรอกยาพิษลูกน้อยและตัวเองหวังตายพร้อมกันสามแม่ลูก)

(ไทยรัฐ 18/7/44) จับลูกกรอกยาพิษดับ! ปรชชดผัวไปมีเมียใหม่
พี่ชาย (คงจะมีสาเหตุเรื่องทีนาย...น้องเขยและเป็นพ่อของ “น้อง...” มีปากเสียง
กับนาง...เรื่องทีคอยตามอาละวาดเพราะความหึงหวงในตัวนาย...ถึงขั้นที่นาย...ต้องตัดความ
รำคาญแอบหนีไปบวชเป็นพระได้ประมาณ 3 เดือน ก่อนจะสึกออกมาแต่แทนทีจะกลับมายุ่ง
ฉันสามีภรรยาตามเดิม นาย...กลับหอบเสื้อผ้าหนีไปอยู่กับผู้หญิงคนใหม่ ทำให้นาง...เสียใจ
และมีอาการเครียดจัด บ่นอยากจะทำไปฆ่าสามีล้างแค้นก่อนจะฆ่าตัวตายทั้งแม่และลูก ตนก็
พยายามพูดห้ามปรามและเตือนสติให้ทำงานเลี้ยงลูกให้ดี ๆ ไม่คิดว่าจะคิดสั้นขนาดนี้)

ตำรวจ (นาง...อาจจะเกิดความคับแค้นใจที่นาย...สามีทอดทิ้งไปมีผู้หญิงคนใหม่
จึงประชดชีวิตด้วยการบดยาเบื่อหนูผสมในเครื่องดื่มโอวัลตินจับกรอกปาก ด.ช....จนชักดิ้นชักงอ
คาอ้อมอก ก่อนจะชดโอวัลตินผสมยาเบื่อหนูแก้วเดียวกันหวังฆ่าตัวตายตาม)

(ไทยรัฐ 17/9/45) ผัว 5 คนหนีหมด กอดลูกโดดน้ำ...เด็กเดือนครึ่ง ล้าลักหวัด
ตาย ดีคนช่วยไว้ทัน

เพื่อน (เบื้องหน้าเบื้องหลังของเหตุการณ์ทั้งหมดก่อนที่นาง...จะตัดสินใจจุ่มลูก
กระโดดน้ำประชดชีวิตคือ นาง...ได้ผ่านชีวิตครอบครัวมีสามีมาแล้วถึง 5 คน และได้เลิกกันไปหมด

แล้ว แต่ละคนที่อยู่ด้วยกันก็จะมีลูกเป็นปวงคลั่งคอบให้กับนาง...ต้องแบกภาระเลี้ยงดูลูกทุกคน โดยลูก 3 คนแรก ที่เกิดจากผัวเก่า 3 คน ได้นำไปฝากให้ยายเลี้ยงที่ต่างจังหวัด ส่วนตัวเองยึดอาชีพเป็นสาวเสิร์ฟอยู่ที่ร้านคาราโอเกะ จนเมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา นาง...ได้พบรักกับนาย...อยู่กินกัน จนมีลูกสาวอีก 1 คน แต่เหมือนเคราะห์ซ้ำเมื่ออยู่ๆ นาย...กลับทิ้งนาง...ไปขณะลูกอายุได้ 8 เดือน ทำให้นาง...กลัดกลุ้มหันไปตีแม่เหล้าจนติดงอมแงมพร้อมกับอุ้มลูกไปทิ้งไว้ลานดินหน้าวัด กระทั่งมูลนิธิได้มารับไปอุปการะเลี้ยงดู ระหว่างนั้นนาง...ได้กลับไปทำงานที่เดิมอีกครั้งและได้พบกับนาย...เป็นผัวคนที่ 5 จนตั้งท้องคลอดลูกคนที่ 5 คือ ด.ช...แต่มีรสุมชีวิตกลับซ้ำเติมยิ่งกว่า นยายน้ำเน่าเมื่อรู้ว่าผัวคนล่าสุดมีเมียอยู่ก่อนแล้วถึง 2 คน แถมยังแอบไปมีคนอื่นอีก)

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก พบว่าเป็นเหตุการณ์ที่พ่อ แม่เป็นผู้ทำร้ายลูกโดยมีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกัน หรือความเป็นห่วงลูกถ้าตัวเองต้องตายไป จึงต้องเอาลูกตายไปด้วย เช่น

(คดีนิวส์ 6/6/44) พ่อยิงลูกทาสยาบ้า ทำใจไม่ได้ แขนงคอตายตาม...อาละวาด คลุ้มคลั่งทำลายข้าวของ คว่ำลูกของซัลโว 2 นัดซ้อนดับสยอง

ตำรวจ (นาย...(ผู้ฆ่าตัวตาย) มีลูกชายคือนาย...เพียงคนเดียวที่ให้ความรักและความหวังไว้มาก พยายามส่งเสริมให้เล่าเรียนสูงๆ เพื่อเป็นคนดีของสังคม แต่นาย...กลับไปมั่วสุมกับเพื่อนแอบเสพยาบ้าจนติดงอมแงม แม่พ่อจะพยายามพาไปรักษาที่รพ.หลายแห่ง ลูกชายก็ยังแอบไปเสพยาบ้าเหมือนเดิมและยิ่งเสพหนักเข้าถึงขั้นทำให้สติฟั่นเฟือน เวลาเมาชอบทำลายข้าวของในบ้าน สร้างความเสียหายให้กับผู้เป็นพ่อยิ่งนัก ก่อนเกิดเหตุ นาย...ได้ออกจากบ้านไปเสพยาบ้าอีกจนเมาควบคุมสติไม่อยู่ กลับมาบ้านทุบทำลายข้าวของจนพังเสียหาย เมื่อผู้เป็นพ่อเข้าห้ามยังลงมือชกต่อยอย่างบ้าคลั่ง จนนาย...(ผู้ฆ่าตัวตาย) ทนไม่ไหววิ่งร้องให้เข้าไปในบ้านคว่ำป็นลูกของมายิงใส่ลูกชายตัวเองด้วยน้ำตา 2 นัดซ้อนจนเสียชีวิต ก่อนที่ตัวเองจะวิ่งหนีไปผูกคอตายตามลูกชายอีกคน)

นอกจากมีผู้ชาย ผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมแล้ว ยังมีเพศที่สามสำหรับสาเหตุเรื่องนี้ที่เด่นชัดมากกว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอื่นๆ ซึ่งเป็นประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักอย่างเดียว เช่น

(ไทยรัฐ 12/11/44) นักศึกษาสาวทอมซ้ำ ถูคนศ.สาวดีสลัดทิ้ง มีรักใหม่กับชายแท้ ตัดใจโดด 9 ชั้น-เจ็บ

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบกระดาดเขียนจดหมายพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ มีใจความตัดพ้อหญิงสาวที่ชื่อ...ว่ากำลังตีจากไปมีเพื่อนชายคนใหม่ รูปร่างหน้าตาหล่อเหลา แต่อยากจะขอโอกาสกลับมาคืนดี ใช้ชีวิตร่วมกันใหม่)

แฟนดี (คบหาเป็นแฟนกับบ.ส...ในลักษณะของทอมกับดีมานานพอสมควร แต่มาระยะหลังตนหันไปให้ความสนทนากับเพื่อนชายอีกคนซึ่งเรียนอยู่ที่เดียวกันและพยายามตีตัวออกห่างแต่ผู้บาดเจ็บไม่ยอม เคยมีเรื่องทะเลาะกันหลายครั้ง)

(ข่าวสด 9/9/45) เกย์รักโหดจ๋อยิ่งนุ่มแล้วฆ่าตัว

ภรรยาคู่กรณี (สำหรับนาย...(ผู้ฆ่าตัวตาย)นั้น มาติดพันสามมีตนได้ประมาณ 1 เดือนและนาย...(ผู้ฆ่าตัวตาย)เกิดมีใจรักนาย...อย่างจริงจัง ทั้งๆ ที่รู้ว่าตนเป็นภรรยาของนาย... โดยทุกวันได้พยายามตามตื้อ แต่นาย...ไม่เล่นด้วย ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรู้สึกเสียใจอย่างมากที่ต้องสูญเสียสามีที่รักกันมาก แต่ต้องมาจากไปเพราะเกย์ที่มาคลั่งรักสามมีตน)

ตำรวจ (คาดว่าน่าจะเกิดจากพิชรักแรงเหิงของหนุ่มเกย์ แต่ฝ่ายชายไม่เล่นด้วย เพราะมีภรรยาอยู่แล้ว จึงต้องตัดสินด้วยวิธีนี้)

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่า ผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรมจะถูกเรียกโดยระบุงูอาชีพในปริมาณพอๆ กับการระบุงูสถานภาพทางเพศและครอบครัว ในขณะที่ผู้หญิงที่ทำอัตวินิบาตกรรมจะถูกเรียกโดยระบุงูสถานภาพทางเพศและครอบครัว มากกว่าการระบุงูอาชีพ ในการนำเสนอสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ผู้วิจัยจะแบ่งออกตามลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม ดังนี้

- ทำอัตวินิบาตกรรมโดยไม่ได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น

ผู้ชาย

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การระบุงูอาชีพมีปริมาณพอๆ กับการระบุงูสถานภาพ แต่สถานภาพสำหรับลักษณะนี้เป็นสถานภาพทางเพศมากกว่าครอบครัว ซึ่งอาชีพนั้น พบว่ามีความหลากหลาย เช่น นายดาบตำรวจ หนุ่มมอเตอร์ไซด์รับจ้าง หนุ่มเจ้าของโรงงานผลิตรองเท้า รปภ. นักร้อง เจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ป่า ผู้ใหญ่บ้าน พนักงานการไฟฟ้า ช่างไฟ หนุ่มลูกจ้างฟาร์มหมู คนงานก่อสร้าง เซลล์แมน นอกเหนืออาชีพต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว พบว่ามีกลุ่มนักเรียน นักศึกษาในสัดส่วนที่น่าสนใจอีกด้วย

ส่วนสถานภาพทางเพศนั้น นอกจากจะเรียกโดยบ่งบอกว่าเป็นเพศชายแล้ว (เช่นคำว่า หนุ่ม) ยังถูกขยายด้วยวัย ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เช่น หนุ่มใหญ่ หนุ่มวัยทอง หนุ่ม

น้อยวัยละอ่อน หนุ่มวัย 27 ปี หนุ่มขอนแก่น หนุ่มเมืองคอน หนุ่มกรุงเก่า ซามูไรหนุ่ม หนุ่มใหญ่ ชาวมะกัน ส่วนสถานภาพทางครอบครัวพบว่า มีเพียงชายเดี่ยวที่ระบุว่า “พ่อ” คือ พ่อคลังอุ้มลูกปิ่นเส้า (ไทยรัฐ 8/12/45)

ผู้หญิง

ในทางตรงข้าม ผู้หญิงจะถูกเรียกโดยระบุสถานภาพทางเพศและครอบครัวมากกว่าการระบุอาชีพ ซึ่งสถานภาพทางเพศนั้น นอกจากจะใช้คำที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้หญิง (เช่น คำว่า สาว หญิง) แล้วยังถูกขยายด้วยวัย ฐานะ เช่น สาวใหญ่วัย 35 ปี สาวใหญ่ลูก 2 เศรษฐินีสาวใหญ่ ส่วนสถานภาพทางครอบครัวถูกเรียกโดยอิงอยู่กับอาชีพของผู้ชาย เช่น เมียอดีตสส. ม่ายสาวพราวเสน่ห์อดีตภรรยาสส. เมียรองผู้การ บ้านเล็กอดีตผู้อำนวยการโรงเรียน

ส่วนการระบุอาชีพนั้น พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียน นักศึกษา เช่น นร.สาวม.3 นักศึกษาสาว น.ศ.กฎหมาย ดาวมธ. นร.ชั้นมัธยมปีที่ 5 นร.พาณิชย์ สาวราชภัฏ นศ.ศรีปทุม 3 น.ร.หญิงชั้นม.3 นอกนั้นได้แก่ สาวเอสโซ่ หมอนวด หมอหญิง ผู้บริหารโรงแรม ครูสาวซี 7

- ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้ชาย

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ชายซึ่งทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมนั้นมีข่าวถึง 102 ชิ้น โดยการระบุอาชีพมีปริมาณพอๆ กับการระบุสถานภาพ ซึ่งสถานภาพทางเพศก็มีปริมาณพอๆ กับสถานภาพทางครอบครัว (แตกต่างจากกรณีไม่ได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นที่สถานภาพทางเพศมากกว่าสถานภาพทางครอบครัว) โดยอาชีพมีความหลากหลายมาก แต่อาชีพที่สามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้มากที่สุด คือ ตำรวจ เช่น สตท. จ่า ดต. สตอ. จราจร ตำรวจสายตรวจ สีกาก็หนุ่ม นอกจากนั้นก็มียุทธศาสตร์ต่างๆ ระดับตั้งแต่ หมอ วิศวกร ครู พระ นักธุรกิจ นักเรียน ไปจนถึงระดับคนงานก่อสร้าง เช่น ศัลยแพทย์หนุ่มใหญ่ วิศวกรหนุ่ม อาจารย์หนุ่มใหญ่ รองเจ้าอาวาส เซลล์ เสียน้ำดื่ม เสียร้านอาหาร เสียร้านทอง หนุ่มนศ.รามฯ ลูกจ้างหนุ่มร้านของชำ คนงานส่งแก๊ส คนงานก่อสร้าง เป็นต้น

ดังที่กล่าวข้างต้น สถานภาพทางเพศมีปริมาณพอๆ กับสถานภาพทางครอบครัว กล่าวคือ มีการบ่งบอกว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมนั้นเป็นเพศชาย โดยใช้คำว่า “หนุ่ม” “พ่อม่าย” “ฝ่ายชาย” ซึ่งอาจจะขยายด้วยวัย เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม หรือใช้คำขยายโดยเข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น พ่อม่ายหนุ่ม ชาย 20 หนุ่มกบินทร์บุรี หนุ่มอีสาน หนุ่มใหญ่ชาวพม่า เฒ่ายุ่น เฒ่าแดนปลาติบ หนุ่มรักขึ้นสมอง หนุ่มปิ่นต้นจิว ใจหนุ่มรักคุณ หนุ่มคนก่อ

เหตุ ใช้นุ่มตีอรั้งข้างเดียว นุ่มใหญ่หึ่งโหด นุ่มผูกแม่ยายกีดกันรัก นุ่มชี้หึ่ง นุ่มโรงงานจอมเจ้าชู้ นุ่มหมาหวังก้าง นุ่มใหญ่จอมโหด นุ่มโหด

ส่วนสถานภาพทางครอบครัว พบว่า มีการบ่งบอกถึงสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นสามีและพ่อ โดยเฉพาะจะระบุความเป็นสามีมากที่สุด เช่น ผัวระงับอารมณ์ไม่อยู่ ผัวเจ้าชู้ ผัวชี้หึ่งระแวงรัก ผัวไม่เอาถ่าน ผัวบัดซบ ผัวป็นดู สามีใจอำมหิต ผัวโหด ผัวทมิฬ สามีชี้หึ่ง ผัวชี้ระแวง ผัวชาวเขาเผ่ามูเซอ ผัวโรคประสาท ผัวน่มหึ่งมหากาฬ ผัวน่มก่อดตีโหดทมิฬ พ่อตัวแสบ พ่อบัดซบ พ่อโหด พ่ออายุ ซึ่งสังเกตได้ว่าการตัดสินใจถึงความผิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไปแล้วด้วย

ผู้หญิง

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้หญิงซึ่งทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมนั้นมีข่าว 23 ชิ้น มีมากกว่าครึ่งหนึ่งที่ระบุสถานภาพทางครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าที่จะระบุอาชีพ ทั้งนี้สถานภาพทางครอบครัวมีอยู่ 2 ประเภทเท่านั้นคือ แม่และเมีย (ซึ่งบ่งบอกสถานภาพทางเพศไปด้วยอยู่แล้ว) เช่น เมียสาว สวแม่ลูกอ่อน และอาจจะขยายด้วยอาชีพของผู้ชาย เช่น เมียตำรวจ เมียผศ. นอกจากนั้น มีการตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้คำขยายจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น เมียใจเด็ด เมียป็นดู แม่ใจยักษ์ แม่ทมิฬ แม่โหด รวมทั้งยังระบุอันดับของความเป็นภรรยาอีกด้วย เช่น เมียน้อย เมียคนรอง เบอร์ 2 บ้านเล็ก บ้านใหญ่

ส่วนการระบุอาชีพนั้น พบว่า ส่วนใหญ่เกี่ยวกับแวดวงการศึกษา เช่น ครู ชี 6 แม่พิมพ์ อจ.สาวราชภัฏ นศ.สาว ม.4 นอกนั้น ได้แก่ สาวบัญชี สาวเสิร์ฟ

สำหรับประเด็นเรื่องความมีชื่อเสียงพบว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเองและผู้ทำอัตวินิบาตกรรมอาจจะเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงด้วย โดยทำข่าวหนังสือพิมพ์จะให้พื้นที่ในการลงรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงนั้นๆ เช่น

สำหรับประวัติ “ใจ วงพอส” เข้าวงการด้วยการประกวดร้องเพลงไทยแลนด์ได้กมิวสิค อวอร์ด ปี 1993 คำว่าตำแหน่งชนะเลิศประเภทขับร้องเดี่ยว จากนั้นร่วมกับเพื่อนๆ ก่อตั้งวง “พอส” เข้าสังกัดค่ายเบเกอรี่มิวสิค ออกอัลบั้มแรกในชื่อชุด “Push me again” เมื่อปี 2539 ในสไตล์เพลงป๊อบหวานซึ่งด้วยน้ำเสียงโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ (เดลินิวส์ 21/2/45)

หลง ลงลายวอนขอโอกาส! แพนเพลงเข้าใจ...คนรักฆ่าตัวตาย หลังตัดสัมพันธ์...

สำหรับประวัติ “หลง ลงลาย”...เคยทำงานเป็นบ๊วยในโรงแรมย่านรามคำแหง แต่ด้วยพรสวรรค์ทางด้านดนตรีและมีมือการแต่งเพลงได้หักเหชีวิตของ “หลง ลงลาย” หยิบกีตาร์ก้าวขึ้นเวทีควงเพลงเพื่อชีวิตขับกล่อมลูกค้าตามร้านอาหารทั่วไป จนกระทั่งปี 2540 ได้ออกอัลบั้ม “ชวนน้องหลบ

บ้าน” แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จนกระทั่งมาออกอัลบั้มที่ 2 ในชื่อชุด “เซาท์เทิร์นแมน” สังกัดค่ายพาวเวอร์มิวสิก โด่งดังเป็นพลุแตกด้วยเพลง “ซู้” ตำนานรักสะท้านโลกาที่กินใจคอเพลงเพื่อชีวิตทั้งประเทศ (เดลินิวส์ 5/2/45)

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเงื่อนไขสำหรับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ถูกนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็นคือ การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม และ ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมนั้น ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างให้ดูโดยหยิบยกหัวข้อว่ามาจากหนังสือพิมพ์ใด แล้วสรุปว่ามีใครบ้างที่กล่าวว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่ง ณ ตรงนี้คือสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ แล้วจะทำลูกศรแสดงให้เห็นว่ามีใครบ้างที่ออกมากล่าวว่ายังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม

- การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น (เดลินิวส์ 23/10/44) ม.ล.ตายปริศนาดีงเจ้าพระยา...ส่งนิเวศผ่าพิสุจน์หาสาเหตุเพื่อนสาว (ยืนยันว่าม.ล....มีปากเสียงกับตนแล้วผู้ตายลงจากรถไปกระโดดน้ำ

ตายเองจริงๆ)

ตำรวจ (ม.ล....ผู้ตายตัดสินใจในปัญหารักสามเส้าไม่ได้ จึงหาทางออกด้วยการกระโดดน้ำฆ่าตัวตาย)

ยังไม่ปักใจเชื่อ → ภรรยา (ตนไม่เชื่อว่าสามีจะฆ่าตัวตายเอง เพราะปกติสามีเป็นคนรักลูกสาวทั้งสองมาก อีกทั้งยังเคยบ่นให้ตนฟังว่า ได้มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับนาง...แต่กำลังหาทางที่จะเลิกกันอยู่ แล้วจู่ๆ สามีตนจะมากระโดดน้ำตายได้อย่างไร)

(ไทยรัฐ 6/11/45) นศ.ระแวงรัก ซ่าสยอง 2 ศพ...รั้ว.357 ดับแฟนสาวแล้วยิงตัว

ผู้เห็นเหตุการณ์ (นาย...หึงหวงระแวงว่าน.ส....จะนอกใจไปมีชายอื่น หลังมีปากเสียงกันไม่นาน นาย...ได้คว่าปืนกระหน่ำยิงเข้ากลางหลังแฟนสาว 3 นัดซ้อน...จากนั้นนาย...ใช้ปืนกระบอกเดียวกันจ่อยิงออกตัวเอง 2 นัด ล้มคว่ำทับร่างแฟนสาวขาดใจตายคาที่)

ตำรวจ (ในขั้นต้นยังไม่ปักใจเชื่อว่านาย...จะยิงตัวตายตามหลังยิง น.ส ...แฟนสาวแล้ว เพราะมีกระสุนเจาะเข้าหน้าอกถึง 2 นัด ได้นำเพื่อนผู้ตายที่อยู่ในเหตุการณ์ไปตรวจหาเขม่าดินปืนและสอบปากคำเพิ่มเติม)

- ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม มีเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับร่วมกันนำเสนอ คือ เหตุการณ์ที่มีผู้หญิงคนหนึ่งกระโดดบ่อ จะฆ่าตัวตายอันเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสะเทือนใจแก่ผู้อ่านข่าวและผู้พบเห็นอย่างมาก โดยที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับพาดหัวข่าวโดยระบุสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นสำคัญ คือ สาวโดดบ่อไอ้เซ่ ฆ่าตัวตาย จับหัวสยดสยอง...ต่อหน้านักท่องเที่ยวนับร้อย น้อยใจผัวทิ้งมีเมียใหม่ ลูกเต๋าก็ไม่มาเหลียวแล (ไทยรัฐ 12/8/45) โดดลง “บ่อจะเซ่” ฆ่าตัวตายสยอง สาวซึ้งรักผัวบั่นใจ (เดลินิวส์ 12/8/45) สูดสยอง “ฟาร์มจะเซ่” โดดให้กิน รุมจับ-สาวฆ่าตัว!...เครียดจัดผัวมีเมียน้อย คิมเหล้ายอมใจ-จม.ลา ปีนรั้วดิ่งลงบ่อ “ไอ้เซ่” ต่อหน้านักท่องเที่ยว (ข่าวสด 12/8/45) อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์เดลินิวส์และข่าวสดมีการไปสัมภาษณ์จิตแพทย์และรองอธิบดี กรมสุขภาพจิต เกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข่าวของหนังสือพิมพ์ได้ชูประเด็นถึงวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมที่สยดสยองจนเป็นที่สนใจของประชาชน และมีการนำเสนอเหตุการณ์ดังกล่าวให้เป็นข่าวใหญ่และลงข่าวมากกว่า 1 วันด้วย ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงอาจจำเป็นต้องมีการอ้างอิงแหล่งข่าวอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากแหล่งข่าวที่มักจะพบได้บ่อยอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม หรือผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อให้การนำเสนอมีความรอบด้านมากขึ้นโดยที่นำความคิดเห็นทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมของเหล่าจิตแพทย์มาลงบรรยายละเอียดของข่าวด้วย ซึ่งจิตแพทย์ได้กล่าวว่า สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ไม่ได้เป็นสาเหตุหลักของการทำอัตวินิบาตกรรม หากแต่เป็นโรคซึมเศร้าซึ่งเป็นความเจ็บป่วยทางจิตชนิดหนึ่งมากกว่า ดังนี้

จิตแพทย์ (เท่าที่ทราบเรื่องนี้ ผู้ตายเป็นชาวสุรินทร์ มีจดหมายลาตายว่าทำไปเพราะน้อยใจลูกผัว แสดงว่าการฆ่าตัวตายครั้งนี้มีการเตรียมตัวเรียบร้อยแล้ว และน่าจะเกิดจากอาการซึมเศร้าที่ผู้ตายมีสะสมอยู่ก่อนแล้ว เชื่อว่าไม่ใช่การเรียกร้องความสนใจ แต่เป็นการตั้งใจฆ่าตัวตาย เพราะลักษณะพวกเรียกร้องความสนใจจะไม่ยอมให้ตัวเองบาดเจ็บจริงๆ) (เดลินิวส์ 12/8/45)

รองอธิบดี กรมสุขภาพจิต (การฆ่าตัวตายนี้อาจเกิดจากความเครียดผสมกับโรคซึมเศร้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ตายเป็นคนต่างจังหวัด ไม่มีญาติมิตรสหายใกล้ซิดดูแล) (เดลินิวส์ 12/8/45)

นอกจากนี้ จิตแพทย์ยังได้ให้ “ความรู้” เกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการทำอัตวินิบาตกรรมด้วย เช่น สิ่งเร้าเรื่องสถานที่ บรรยากาศ อารมณ์ชั่ววูบ ดังนี้

จิตแพทย์ (การคิดฆ่าตัวตายของคนที่สิ้นหวังนั้นสามารถจะทำได้ทุกอย่าง เพราะเขารู้สึกว่าความทุกข์ของเขาเป็นสิ่งที่ใหญ่โต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไปเจอสิ่งแวดล้อมที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความตายไม่ว่าจะเป็นสะพานสูงๆ ของมีคม หรือในกรณีนี้เป็นจระเข้ ซึ่งสามารถทำให้เสียชีวิตได้ก็จะทำให้ตัดสินใจได้ง่าย เพราะสิ่งแวดล้อมเหล่านี้จะเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้ต้องการฆ่าตัวตายหนีปัญหามากขึ้นและนอกจากสิ่งเร้าแล้วการตัดสินใจฆ่าตัวตายของคนมีสาเหตุเกิดจากอารมณ์ชั่ววูบ คิดนิดเดียวก็ตัดสินใจกระทำเลย ซึ่งตามหลักทั่วไปจะไม่ให้คนที่มีความเศร้าพบเห็นหรือเจอสิ่งเร้า หรือบรรยากาศเศร้าๆ เพราะจะมีอิทธิพลสูงในการตัดสินใจฆ่าตัวตาย สำหรับกรณีที่เกิดขึ้นมาเกิดในช่วงวันแม่ จึงอาจจะเป็นไปได้ที่อาจจะเห็นภาพที่สะเทือนใจ เช่น เห็นครอบครัวที่สมบูรณ์ของพ่อแม่ลูกที่พากันไปเที่ยวฟาร์มจระเข้ เลยอาจจะรู้สึกว่าตัวเองไม่มีครอบครัวแบบนี้ รู้สึกว่าตัวเองเป็นแม่ที่ให้ลูกได้ไม่ครบ น้อยเนื้อต่ำใจ และรู้สึกผิดต่อลูก จึงทำให้ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว) (ข่าวสด 12/8/45)

นอกจากมีเรื่องความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ผู้วิจัยกล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากการทำอัตวินิบาตกรรมในกรณีนี้เกิดจากความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังนั้น จึงมีคู่กรณีที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม หรือเป็นสาเหตุของการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม โดยในการรายงานข่าวอาจมีตัวคู่กรณีหรือฝ่ายของคู่กรณีนั้นออกมากล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจจะมาให้เหตุผลในฝ่ายของตน โดยพบว่า มีประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก และ ครูกับนักเรียน ที่มีการออกมาโต้แย้งกัน

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก เช่น

(ไทยรัฐ 3/1/44) นายดาบคิดไม่ตกแขวนคอบนโรงพัก ดับประชดเมียซีหึ่ง

ผู้บังคับบัญชา (พอเหล้าเข้าปากมักติดลมไม่ยอมกลับบ้านกลับช่อง บางที่ไม่กลับบ้านเป็นอาทิตย์ ทำให้ภรรยาหึงหวงระแวงว่าแอบไปมีเมียน้อย เชื่อว่าสาเหตุน่าจะมาจากปัญหาในครอบครัว ทำให้เครียดจนคิดสั้นแขวนคอตายบนโรงพักดังกล่าว)

โต้แย้ง → ภรรยา (ส่วนสาเหตุที่ต.ต....คิดสั้นนั้น ไม่ทราบและยืนยันว่าไม่มีปัญหาในครอบครัวแต่อย่างใด)

(ข่าวสด 18/8/45) สังกะยมรักครูกศน. ซดยาตายหน้าบ้าน

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบจดหมายเขียนถึงผู้หญิงชื่อ “บี” บรรยายว่า “หากไม่มาพบจะพบศพผู้ชายคนนั้นนอนตายอยู่หน้าบ้านเธอ เธอไม่น่าทำให้เราเจ็บเป็นครั้งที่ 2 ต่อไปนี้จะไม่มีชีวิตผู้ชายคนนี้อีก รักเธอจนตาย”)

โต้แย้ง

คู่กรณี (นาย...แอบชอบตน และตามติดตามจับมาตลอด ทั้งที่ทราบว่ามีครอบครัวแล้ว ก่อนเกิดเหตุได้ขอพบตนซึ่งก็ออกมาพบและแจ้งให้ทราบว่าอย่ามาคบกันฉันรู้สาวเลย เพราะตนมีครอบครัวแล้ว แต่ผู้ตายก็ไม่ยอมกระทั่งมาฆ่าตัวตายสยงดังกล่าว)

(ไทยรัฐ 8/12/45) พ่อคลังอุ้มลูกปืนเสา

ผู้ฆ่าตัวตาย (ต้องการพบนาง...ภรรยาที่หนีออกจากบ้านไปเมื่อ 4 วันก่อน ถ้าไม่มาจะกระโดดลงไปฆ่าตัวตายพร้อมลูก มีคนพูดให้ฟังว่าเมียมีชู้ แล้วเมียก็หนีไป ไม่รู้จะทำอย่างไร จึงอุ้มลูกปืนขึ้นไปจะฆ่าตัวตายพร้อมกัน)

โต้แย้ง

ภรรยา (โดนสามีซ้อม กล่าวหาว่ามีชู้ เพราะเชื่อคำพูดคนอื่นแถมยังเอาน้ำมันราดตนจะจุดไฟเผา จึงหนีไปอยู่บ้านญาติ)

(ไทยรัฐ 14/1/44) สาวใหญ่ยิงตัว สังกะยมรักนิกกี้...ศิลปินดังอาร์เอส “เด็กผี”

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบกระดาษเขียนด้วยลายมือวางทับอยู่บนรูปของคนตาย มีข้อความว่า นิค...โรสขอโทษที่ทำให้นิกกี้ไม่ได้โรส ไม่อยากชกกลัวนิกโก้โรส บอกนิกกี้ว่าโรสรักนิกกี้ ความตายเท่านั้นที่จะพรากเราได้ โรสทำแล้วนะคะ รักมาก...ลงชื่อ ROSE)

โต้แย้ง

(ไทยรัฐ 17/1/44) “นิกกี้” ปฏิเสธ ต้นเหตุมรณะ...จำให้แฉงเปิดใจ ไชยมสวใหญ่ฆ่าตัว ไม่ได้มีสัมพันธ์ลึกซึ้ง

คู่กรณี (ผมให้ความเคารพ “พีโรส” เหมือนพี่คนหนึ่ง...ผมไม่เคยรู้ว่าพีโรสคิดยังไงกับผม ผมไม่อาจรู้ได้จริงๆ แต่ผมบอกได้เลยว่าเราไม่ได้คบกันแบบคูรัก...กับที่หลายคนคิดว่าในจดหมายนั้นเขียนเหมือนตนบอกเลิก แล้วทำให้เขาคิดสั้น บอกเลยว่าไม่เคยบอกเลิกเขา เพราะเราไม่ได้เป็นแฟนกัน ตนมีแฟนอยู่แล้วชื่อ “เซอร์รี่” และตลอดเวลาที่รู้จักกันก็ไม่เคยไปให้ความหวัง ไม่เคยไปไหนมาไหนกันสองคน ผมเห็นพีเขาเป็นพี่ ในจดหมายที่เขียนว่าเขารักผมนั่นผมไม่ทราบจริงๆ ว่าเขาคิดแบบนั้น)

(ไทยรัฐ 3/11/44) แค้นผัวบั่นใจสาวโดดห่าง!...ตั้งจากชั้น 3 โหม่งพื้นกรรมาหัก-

คอเคลื่อน

ตำรวจ (น.ส....ระแวงว่าแฟนหนุ่มแอบปันใจให้หญิงอื่น)
 ได้แย้ง สามี (ปัญหาจิตใจเรื่องที่ฝ่ายหญิงคิดว่าตนไปติดพันหญิงอื่นนั้นได้ปฏิเสธ และพยายามอธิบายให้.ส....เข้าใจหลายครั้ง แต่ฝ่ายแฟนสาวไม่ยอมรับฟัง)

(เดลินิวส์ 31/7/45) บ้านเล็กน้อยใจผัวชดยาดาย

ตำรวจ (นาง...ไปหาสามีพร้อมกับตัดพ้อว่าไม่ได้มาหาเป็นเวลาเกือบเดือน...เมื่อนาง...รบเร้ามากเข้านาย...จึงบอกว่าจะมาหา ผู้ตายดีใจมากกลับมาบ้านจัดที่หลับปิดที่นอนไว้รอจนรุ่งเช้าแต่ไม่เห็นแม่เงาของสามี นาง...จึงไปซื้อสุรามาดื่มข่มใจ พร้อมสั่งเสียกับญาติว่าสามีคงหมดรักแล้วจึงไม่ยอมมาหา จะกินยาฆ่าตัวตายฝากดูแลลูกๆ ด้วย)

ได้แย้ง สามี (ไม่คิดเลยว่านาง...จะด่วนคิดสั้นเช่นนี้ ตามปกติตนไปมาหาสู่เป็นประจำทุกสัปดาห์เพราะบ้านอยู่ไม่ห่างกันนัก ก่อนเกิดเหตุนาง...มาชักชวนให้ไปค้างคืนก็ได้รับปากไปแต่เกิดติดธุระกะทันหันจึงจำใจต้องผัดนัด)

(ข่าวสด 17/4/44) แม่กอด 2 ลูกน้อย กรอกพิษฆ่าตัว...เขียนไดอารี่แฉ ประชดผัวเจ้าชู้

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบสมุดไดอารี่ของนาง...มีข้อความรำพึงรำพันถึงชีวิต ใจความว่าทำไมชีวิตจึงเป็นเบี้ยล่างของคนอื่นตลอด อยากได้อะไรก็ไม่เคยได้กับเขา ชีวิตไม่เคยมีความสุขกับเขาเลย ตายเมื่อไหร่คงจะมีความสุขนะ ชีวิตไม่เคยมีความรักความอบอุ่นเลย)

ญาติผู้ฆ่าตัวตาย (นาย...ชอบกลับบ้านดึก และเป็นคนเจ้าชู้ สร้างความหวาดระแวงให้กับนาง...มาตลอด)

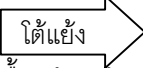
พ่อแม่ (เชื่อว่านาง...คงเกิดความกดดันและหมดความอดทนกับปัญหาครอบครัวเลยนำยาพิษมากกรอกลูกทั้งสองก่อนชดฆ่าตัวตายตาม)

ได้แย้ง ญาติฝ่ายสามี (สาเหตุที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเพราะนาง...หวาดระแวงเกินไป เพราะต้องเลี้ยงลูกอยู่ที่บ้าน ทำให้คิดไปต่างๆนานาว่าสามีจะนอกใจ ระยะเวลาที่ธุรกิจรถแบ็คโฮกับรถไถของสามีกำลังมีงานเข้ามามากทำให้ไม่ค่อยมีเวลาให้ครอบครัว แต่ฝ่ายภรรยา ก็คิดมาก)

- ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เช่น

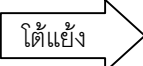
(ไทยรัฐ 27/3/44) ม.1 ลักเงินครูจับได้-ชดพิษ...แต่พ่ออ้างลูกอายุถูกครูเตะลงโทษบิดา (ลูกชายได้เล่าถึงสาเหตุที่กินยาฆ่าตัวตายว่า ระหว่างไปฟังผลสอบที่โรงเรียน ได้ขโมยเงินอาจารย์คนหนึ่ง 400 บาท ในกระเป๋าสะพายที่วางไว้ในห้องเรียน ภายหลังนาย...

อาจารย์ฝ่ายปกครอง จับได้และถูกทำโทษด้วยการถูกเตะ 1 ที แล้วถูกไล่เตะเปิดออกจากโรงเรียน โดยชูสำทับว่าไม่ต้องมาเรียนอีกแล้ว ด้วยความน้อยใจและอับอายเพื่อนจึงวิ่งกลับบ้าน ค่ำยาม่า หลังกิน...สาเหตุที่ลูกชายอยู่ในสภาพนี้ เพราะการกระทำลู่แก่อำนาจของครูเพียงคนเดียว)

 ได้แย้ง ผู้อำนวยการโรงเรียนต้นสังกัด (หลังเกิดเหตุได้ตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เบื้องต้นแล้วทราบ ว่า ด.ช....กับเพื่อนอีก 4 คน แอบขโมยเงินของอาจารย์ผู้หญิงคนหนึ่งจาก กระเป๋าสะพายที่วางไว้ในห้องวิทยาศาสตร์ในวันฟังผลสอบ ภายหลังอาจารย์เจ้าของเงินได้แจ้งให้ นาย...ในฐานะอาจารย์ผู้ปกครองสอบหาตัวหวัชขโมย โดยเรียกด.ช....กับเพื่อนมาสอบถามแต่ทุกคนปฏิเสธ จึงมีการค้นตัว ปรากฏว่าพบเงินของกลางในตัวด.ช....เมื่อจับได้คาหนังคาเขาทางนาย ...จึงระบุโทษให้ด.ช....เลือกเอา 3 ข้อคือ 1.แจ้งตำรวจดำเนินคดี 2.รายงานให้ผอ.โรงเรียนทราบ และ 3.ให้เรียกผู้ปกครองมาพบ ซึ่งด.ช....เลือกข้อสุดท้ายคือให้แจ้งผู้ปกครองมาพบ แต่พอ ด.ช....ไปกลับบ้านกลับไปกินยาฆ่าหญ้าแทน ส่วนเรื่องที่ว่านาย...ลงโทษด้วยการเตะและไล่เตะเปิดด.ช....ออกจากโรงเรียนนั้น นาย...ปฏิเสธว่าไม่ได้ทำ)

(เดลินิวส์ 30/6/44) ครูตบหน้าสั่งสอน นร.อายุ! ชดยาพิษฆ่าตัวตาย...โทษฐาน ชอบคุยเล่นเวลาเรียนหนังสือ พ่อแม่แห่งโลกศพมาขอความเป็นธรรม

บิดา มารดา (ลูกถูกครูลงโทษด้วยการตบหน้า ทำให้อับอายและน้อยใจจึงกินยา ฆ่าตัวตาย ชาวบ้านเมื่อทราบเรื่องต่างพากันโวยวาย ไม่พอใจกับพฤติกรรมของอาจารย์คนดังกล่าว จึงพากันมาชุมนุมเพื่อเรียกร้องขอความเป็นธรรม)

 ได้แย้ง (เดลินิวส์ 1/7/44) ครูตบนร.ได้ไม่ใช่สาเหตุเด็กฆ่าตัว!

ครูผู้ถูกกล่าวหา (เด็กมีพฤติกรรมเกเรจนถึงขนาดไปกินเหล้ากับเพื่อนๆ ในเวลา เรียน ถูกอาจารย์จับได้ และได้ถูกภาคทัณฑ์มาแล้ว พอขึ้น ม.3 เห็นว่าเด็กคนนี้มีพฤติกรรมเรี่ย ร้อยขึ้น จนกระทั่งผ่านมาช่วงหลังกลับมีพฤติกรรมเกเรเหมือนเดิม ชอบแกล้งเพื่อน เคยเอาเชือกรัด คอเพื่อนจนเป็นเรื่องเป็นราว ตนในฐานะครูประจำชั้นได้เรียกมาอบรมสั่งสอน พร้อมทั้งได้ทำ หนังสือถึงผู้ปกครองให้มาพบ และได้บอกชู้เป็นนัยว่า หากไม่นำผู้ปกครองมาพบครูจะนำทัณฑ์บน มาพิจารณาไม่ให้เรียนต่อได้ ก็เป็นแค่การชู้เท่านั้น ส่วนเรื่องตบหน้านั้น ตนยอมรับว่าได้ตบเด็กจริง แต่ใช้ฝ่ามือตบที่หัว ไม่ใช่ตบหน้า เนื่องจากเด็กไม่ยอมนำผู้ปกครองมาพบ แถมกลับมีพฤติกรรม ก้าวร้าวใส่ตน ตนจึงโมโหตบที่หัว 1 ครั้ง ถ้ามจริง ๆ หากมีเหตุการณ์เช่นนี้ ครูทุกคนจะอบรมสั่ง สอนศิษย์ก็ไม่ได้ ตีก็ไม่ได้ บอกเด็กก็ไม่เชื่อฟัง แล้วจะมีครูไปทำไม ในเมื่อครูมีหน้าที่อบรมสั่งสอน และที่ทำไปก็เป็นวิธีที่ครูใช้มาซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ห้ามใช้ไม่เรี่ยว ครูคิดว่าการชู้เกี่ยวกับเรื่องทัณฑ์บนอาจ

ทำให้เด็กเกิดความกลัว แต่ก็ไม่น่าจะถึงขั้นฆ่าตัวตาย น่าจะมีสาเหตุอื่นอีกแน่ (ซึ่งหากรู้อย่างนี้ไม่มีครูที่ไหนกล้าทำหรือก เดียวนี้บรรดาครูพากันขยาดหมดแล้ว)

ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าบุคคลในข่าวของประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนี้มีการขยายวงไปถึงระดับผู้บริหารการศึกษาของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ อธิบดีกรมสามัญศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์ต้องการสะท้อนความคิดเห็นของบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกับระบบการศึกษาของประเทศโดยเฉพาะในยุคที่กำลังปฏิรูปการศึกษาว่ามีวิสัยทัศน์และจะจัดการปัญหาอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยเห็นอย่างชัดเจนว่าหนังสือพิมพ์มีโทษเสียข้างฝ่ายนักเรียนมากกว่า เพราะแม้ว่าหนังสือพิมพ์จะนำเสนอการโต้แย้งโดยให้ครูผู้ถูกกล่าวหาหรือตัวแทนจากฝ่ายโรงเรียนออกมาแสดงเหตุผลหรือชี้แจงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่หนังสือพิมพ์ก็ได้ตำหนิครูอาจารย์เหล่านั้นไปเรียบร้อยแล้ว โดยใช้คำเรียกว่า “ยอดแสบ” “ครูเลือดร้อนตบเด็กนักเรียน”

2. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องการเงิน การงาน

ถึงแม้ว่าจำนวนข่าวสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน จะแตกต่างกับจำนวนข่าวสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ค่อนข้างมาก แต่สาเหตุเรื่องการเงิน การงานก็สามารถจัดได้ว่าอยู่ในอันดับต้นๆ ที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญในการเลือกนำเสนอ สาเหตุเรื่องการเงิน การงานถูกนำเสนอรวมข่าว 61 ชิ้น โดยมีทั้งหมด 49 เหตุการณ์ ซึ่งถูกกล่าวเป็น 4 ประเด็นใหญ่ๆ คือ เรื่องการตกงาน หาเงินไม่พอใช้ เรื่องหนี้สินต่างๆ ทั้งจากการทำธุรกิจ การจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้า การพนัน เรื่องการถูกลูกหนี้คดโกงหรือถูกปล้น และเรื่องปัญหาชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

- ตัวอย่างของเรื่องการหา/ตกงาน เงินไม่พอใช้

(เดลินิวส์ 30/5/44) หม่อมกาฬสินธุ์เมาแล้วเพี้ยนจัด

ผู้ฆ่าตัวตาย (เดินทางมาจากบ้านเกิดแล้วมาสมัครเป็นช่างเย็บรองเท้า แต่หาเงินไม่พอใช้ จึงป็นสะพานคิดกระโดดฆ่าตัวตาย)

- ตัวอย่างของเรื่องหนี้สินจากการทำธุรกิจ

(ไทยรัฐ 28/2/44) ธุรกิจเบนซ์พัง เสียยงตัวตาย!...คว่าเป็นลูกของสัน ชาติเบรียง

ท้องทะเล

ตำรวจ (ช่วงที่เศรษฐกิจกำลังบูม ผู้ตายได้นำเงินไปลงทุนทำธุรกิจซื้อขายที่ดินหลายแห่ง และขยายสาขาขายรถจักรยานยนต์ออกไปยังพื้นที่ใกล้เคียงหลายแห่ง แต่หลังจากเศรษฐกิจทรุดหนัก ทำให้ธุรกิจของนาย...เกิดภาวะหนี้สินเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ตายคิดไม่ตก ถึงกับทิ้งกิจการหนีไปบวชเมื่อกลางปี 2543 เพื่อหวังใช้ธรรมะสงบจิตใจ สุดท้ายก็ต้องสึกออกมาและยังอยู่ในวังวนปัญหาเดิมๆ...สันนิษฐานว่าปัญหาเศรษฐกิจที่รุนแรงทำให้นาย...คิดไม่ตกฆ่าตัวตาย)

(ไทยรัฐ 2/7/44) เสียใจใหญ่หนี้ท่วมผูกคอตบเช่นพิษเศรษฐกิจ...ใช้ดาวเทียมจับชีวิต เคยอุ้ฟู-กลับล้มละลาย เครียดเจ้าหนี้ยึดกิจการ

ญาติ (เมื่อ 4 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจที่เคยรุ่งโรจน์ก็เกิดภาวะฟองสบู่แตกทำให้เศรษฐกิจทั่วประเทศตกต่ำอย่างรุนแรง กิจการต่างๆ ล้มระเนนระนาด นาย...เป็นคนหนึ่งที่หนีไม่พ้นโดนมรสุมเศรษฐกิจกระหน่ำอย่างย่อยยับ กิจการขาดทุนมหาศาลทำให้เป็นหนี้กว่า 30 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังไม่สามารถหาเงินมาจ่ายส่วนที่เหลือให้แก่เจ้าของโรงแรมซึ่งเป็นธุรกิจใหม่ที่เตรียมลงทุนได้ จึงต้องถูกยึดเงินมัดจำตามสัญญา แต่นาย...พยายามต่อสู้ดำเนินกิจการที่มีอยู่ต่อไปและได้ไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมาหมุนทำธุรกิจ ขณะเดียวกันก็มีเจ้าหนี้บางคนเห็นว่านาย...ไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้ได้แน่จึงได้เข้าควบคุมกิจการบางอย่างเป็นการหักคอกเบี้ย เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้นาย...คิดมาก แม้จะพยายามต่อสู้แก้ไขสถานการณ์ก็ไม่สามารถฟันฝ่าวิกฤติให้เป็นโอกาสได้)

ตำรวจ (นาย...คงกลัดกลุ้มคิดมากเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำ จากที่เคยรุ่งเรืองก็ต้องเป็นหนี้สินมากมาย อีกทั้งปัญหาต่างๆ รุมเร้า ทำให้เกิดความเครียดจัดดื่มเบียร์จนเมาแล้วขึ้นไปบนดาดฟ้าผูกคอตาย)

- ตัวอย่างของเรื่องหนี้สินจากการจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้า

(ไทยรัฐ 26/12/45) คนจน “หน้าบาง” ยิ่งหัวดับ เช่นบัตรเครดิต...เงินเดือนแค่หมื่น ทำไว้โก้ๆ หลายใบ มือเติบ-รูดเพลิน เจอดอกมหาโหด เป็นหนี้ร่วมแสน ถูกทวงจนเครียดเลยฆ่าตัวหนีหนี้

ภรรยา (นาย...ได้ทำบัตรเครดิตและบัตรซื้อสินค้าเงินผ่อนกับธนาคารต่างๆ หลายแห่ง เช่น บัตรกรุงไทยมาสเตอร์การ์ด บัตรธนาคารเอเชียวิซ่า บัตรอิออน บัตรโลตัสและบัตรยูไนเต็ดโอเวอร์ซี กัดเงินสดมาใช้และจับจ่ายรูดซื้อสินค้าต่างๆ เข้าบ้านจำนวนมาก เป็นเหตุให้หาเงินชำระหนี้ไม่ทัน เนื่องจากเงินเดือนแค่หมื่นกว่าบาท เป็นหนี้สินค้างชำระบัตรเครดิตกว่า 1 แสนบาทแล้ว จนธนาคารเจ้าของบัตรเครดิตส่งหนังสือทวงค่าค้างชำระมาตลอด ทำให้สามีเกิด

ความเครียดถึงกับบางครั้งบ่นว่าอยากตาย เชื่อว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้สามีคิดสั้น ตัดสินปัญหาด้วยการยิงตัวตาย)

- ตัวอย่างของเรื่องนี้สืบจากการพนัน

(คดีนิวส์ 4/7/45) รมคว้นฆ่าตัวตาย หนีหนีพนัน เสียไปนับสิบล้าน...นักธุรกิจ ย่องกงจนปัญญาแก้ ตร.เพิ่งเจอวิธีปลิดชีพ “พิสดาร”

ภรรยา (สามีชอบเล่นการพนันมักเดินทางไปเล่นที่ปอยเปตบ่อยครั้ง ล่าสุดเพิ่งกลับมาบ้านเมื่อวานนี้ ตลอดเวลาบ่นให้ฟังว่าคราวนี้ไปเล่นเสียการพนันมากถึง 10 ล้านบาท)

ตำรวจ (สาเหตุคงจะเนื่องจาก เกิดความเครียดที่ไปเสียการพนันมาเป็นจำนวนมาก แก้ปัญหาไม่ตกจึงคิดฆ่าตัวตาย)

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบจดหมายลายมือผู้ตาย 5 ฉบับ ที่มีใจความว่า นาย...นั้นเป็นหนี้พนันในช่วงฟุตบอลโลกอยู่ถึง 10 ล้านบาท)

- ตัวอย่างของเรื่องการถูกลูกหนี้คดโกงหรือถูกปล้น

(คดีนิวส์ 28/6/45) เกสซ์กรดิ่งพสุธาดับกลุ่มโจรลูกหนี้ชักดาบ

ตำรวจ (คนตายได้นำเงินมาให้ชาวบ้านกู้ ปรากฏว่าหลังจากที่ปล่อยให้ชาวบ้านกู้ชาวบ้านกลับไม่ยอมส่งเงินต้นคืนให้ตามกำหนดที่ตกลงกันไว้เป็นเงินนับล้านบาท ประกอบกับระยะหลังกิจการขายยาไม่ค่อยจะดี จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้คนตายเกิดอาการเครียด ตัดสินใจกระโดดลงมาฆ่าตัวตาย)

- ตัวอย่างของเรื่องปัญหาชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

(คดีนิวส์ 26/5/44) สาวอีสานยอมตาย “ดีกว่าอยู่” ชองนรก!

ผู้ฆ่าตัวตาย (ภูมุนาย...ทำหน้าที่เป็นนายหน้าบอกว่าจะพามาทำงานที่หาดใหญ่ แต่แล้วเขาไปขายให้กับเจ้าของชองซึ่งแขกเรียกว่า “เจ้เทพ” ที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่งในเมืองสงขลา ได้ถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศกับแขกที่มาเที่ยว ร่วมกับเด็กสาวอีก 5-6 คน ที่ถูกหลอกเช่นกัน โดยหากใครขัดขืนไม่ยอมรับแขกก็จะถูกแมงดาที่คุมอยู่ซ้อมจนแทบกระดูกหลุด พร้อมขังไว้ไม่ยอมให้ออกไปไหนเด็ดขาด เพราะกลัวว่าพวกตนจะหนีไปแจ้งตำรวจ ต่อมาในระยะหลังแขกเริ่มน้อย “เจ้เทพ” ให้ลงเรือไปขายบริการให้กับลูกเรือประมง และทราบจากเพื่อนๆ ว่าหากถูกส่งลงเรือไปจะต้องอยู่กลางทะเลนานถึง 8 เดือน และอาจเสียชีวิตเพราะลูกเรือที่กักมัดมันมัดกันย่ำยี จึงเกิดความกลัวเลยตัดสินใจหนีออกมาเพื่อไปตายเอาดาบหน้า แต่เนื่องจากไม่มีเงินและกลัวว่าจะ

ถูก “เจ้เทพ” ส่งคนมาตามฆ่าไม่รู้ว่าจะหันหน้าไปพึ่งใครจึงคิดจะฆ่าตัวตายโดยการไปยืนกลางถนนให้รถชน)

(ข่าวสด 7/7/45) สถาปนิกเครียด ดิ่งห่างสยอง...ซัปปี้เอ็มขึ้นที่จุด แฉโดนฟ้องคดีอื้อ

ตำรวจ (ผู้ตายถูกทางบริษัทแห่งหนึ่งฟ้องร้องดำเนินคดีเกี่ยวกับสัญญารับเหมาก่อสร้างที่ผู้ตายไปตกลงทำสัญญากันแล้ว แต่ปรากฏว่ามีปัญหาจึงถูกฟ้องร้อง เป็นเหตุให้ผู้ตายเกิดความเครียดเป็นอย่างมาก วันนี้ผู้ตายได้นัดเจรจากับทางบริษัทที่ฟ้องร้องแต่ไม่ทันได้เจรจากัน คาดว่าผู้ตายคงเกิดความเครียดเป็นอย่างมาก...เมื่อถูกฟ้องร้องจึงตกใจกลัวและคิดสั้นในที่สุด)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 4 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)										
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม					รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	ชาย		หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		
การเงิน การงาน	30	8	2	-	40	18	3	-	-	21	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ชายเป็นผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้หญิงทั้งกรณีการทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองคนเดียวและทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมตาม ซึ่งช่วยตอกย้ำให้เห็นว่าสิ่งที่เป็นเรื่องหนักๆ ในชีวิตอย่างเรื่องการเงิน การงานนั้น เป็นปัญหาของผู้ชายเสียเป็นส่วนใหญ่ถึงขั้นทำอัตวินิบาตกรรม และผู้ชายก็มักจะใช้ความรุนแรงของตนนำไปสู่การทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่า มีการระบุอาชีพที่หลากหลายโดยใช้คำเรียกเป็นตำแหน่งในหน้าที่การงาน ชาวจะกำหนดอาชีพให้กับผู้ชายไม่ว่าจะเป็น เกษตรกร นายกเทศบาล ตำรวจ เภสัชกร วิศวกร ผอ.พัฒนาที่ดิน ประธานคณะกรรมการเงินกองทุนหมู่บ้าน รปภ. พระ หมอ สถาปนิก อติตตร. นายกเทศมนตรี ผู้สื่อข่าว เจ้าอาวาส เสี่ยฟาร์มกุ้ง ประธาน อบต. ในขณะที่ผู้หญิงไม่มีการระบุอาชีพเป็นส่วนใหญ่ โดยจะถูกกำหนดด้วยสถานภาพทางเพศ เช่น นาง น.ส. เพื่อนสาวคนสนิท แม่ฝ่ายสาว และสถานภาพทางครอบครัว เช่น ยาย แม่ เมีย ซึ่ง อาจจะถูกอ้างอิงกับอาชีพของผู้ชาย เช่น เมียสาวเสี่ยร้านอะไหล่ เมียตำรวจ นอกจากนั้น ยังใช้คำเรียกอันแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ถูกกระทำของผู้หญิง เช่น เหี้ยอ สวเคราะห์ร้าย จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์มองสาเหตุเรื่องการเงิน การงานว่าเป็นปัญหาของผู้ชายที่มีหน้าที่การงานต้องรับผิดชอบ ในขณะที่ผู้หญิงในสังคมปัจจุบันต่างก็ต้องทำมาหากินเลี้ยงชีพไม่ต่างจากผู้ชายนั้นกลับไม่ได้ ได้รับความสำคัญในแง่ของการระบุสถานภาพทางหน้าที่การงานเท่าใดนัก

ในด้านความมีชื่อเสียง พบว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ที่เคยเป็นที่รู้จักในสังคม โดยหนังสือพิมพ์ใช้พื้นที่ในการเล่าประวัติของบุคคลนั้นๆ ทำข่าวด้วย เช่น

อดีตพระเอกยิงตัวดับ เครียดหนีพนัน...ปืนจ่อปาก ลั่นโกโง้ง หนีมรสุม...สำหรับประวัติของนาย...ก่อนที่จะมาเป็น “อาวูธ พิทักษ์พงษ์” พระเอกหนังชื่อดังเมื่อ 20 กว่าปีที่ผ่านมา “อาวูธ พิทักษ์พงษ์” โตมาจากการเป็นนายแบบให้กับนาฬิกาเย็บห้อยหนึ่ง หลังจากนั้นเข้าวงการบันเทิงแสดงภาพยนตร์เรื่องแรก จนได้รับความนิยมคือเรื่อง “ลิมิตัว” (เดลินิวส์ 25/6/44)

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเงื่อนงำสำหรับสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน ถูกนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็นคือ การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม และ ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม สำหรับประเด็นการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างให้ดูโดยหยิบยกหัวข่าวว่ามาจากหนังสือพิมพ์ ไต แล้วสรุปว่ามีใครบ้างที่กล่าวว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่ง ณ ตรงนี้คือ สาเหตุเรื่องการเงิน การงาน แล้วจะทำลูกศรแสดงให้เห็นว่ามีใครอีกบ้างที่ออกมาว่ายังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม

- การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น
(ไทยรัฐ 19/6/45) เชือดคืบโหด เมียสาวเสี๋ย! ...คดีแฝงปมปริศนา ผัวยืนยันฆ่า
ตัวตาย แต่แผลเกินเชื่อ!

สามี (คาดว่าภรรยาคงจะเครียดเรื่องที่ถูกญาติผู้ใหญ่ทวงเงิน 5 ล้านบาท ที่ขอยืม
มาลงทุนเปิดร้าน จึงตัดสินใจเชือดข้อมือและลำคอฆ่าตัวตายหนีปัญหา)

ยังไม่ปักใจเชื่อ → ตำรวจ (ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่ปักใจเชื่อว่านาง...จะคิดสั้นฆ่าตัวตาย
เอง เนื่องจากสภาพบาดแผลค่อนข้างฉกรรจ์และมีหลายแห่ง)

(เดลินิวส์ 5/4/44) เร่งไขปมปริศนา ยังไม่ปักใจ “ผอ.” เชือดตัวตาย...แฉชนวน
มรณะขัดแย้งผลประโยชน์ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำนับพันล้าน

ยังไม่ปักใจเชื่อ → ตำรวจคนที่ 1 (น่าจะเป็นการฆ่าตัวตายโดยสาเหตุมาจากความเครียดเรื่องงาน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ตนไม่เชื่อว่าคนระดับผู้
อำนวยการจะฆ่าตัวตายและการทำงานในตำแหน่งนี้ไม่น่าจะมีเรื่องเครียดเพราะเป็นการทำงานใน
หน้าที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้ว)

ตำรวจคนที่ 2 (ทางตำรวจยังไม่ปักใจเชื่อว่าจะเป็นการฆ่าตัวตายจึงนำ
เส้นผม รอยนิ้วมือตามจุดต่างๆ เช่น ที่นาฬิกา สร้อยคอและมิดที่พบไปตรวจสอบว่ามีรอยนิ้วมือ
ของผู้ตายเพียงคนเดียวหรือคนอื่นปะปนอยู่ด้วย)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน (ส่วนตัวตนไม่เชื่อว่าจะเป็นการฆ่าตัวตาย)

น้องชาย (ภรรยาของพี่ชาย ตน และญาติพี่น้องทุกคนไม่ปักใจเชื่อว่พี่
ชายจะฆ่าตัวตาย)

จากเหตุการณ์ข่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีหนังสือพิมพ์นำเสนอ 2
ชื่อฉบับคือ เดลินิวส์และข่าวสด โดยทั้ง 2 ฉบับนำเสนอมากกว่า 1 วัน และวันแรกของการนำเสนอ
เหตุการณ์นี้ เดลินิวส์พาดหัวข่าวที่แสดงถึงสาเหตุเรื่องการทำงาน และในเนื้อหาข่าวมีตำรวจคนหนึ่ง
กล่าวถึงสาเหตุดังกล่าวด้วย โดยที่มีผู้ที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม ดังที่ผู้วิจัยได้
กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ในขณะที่วันแรกของการนำเสนอของข่าวสดนั้น ข่าวสดได้พาดหัวข่าวที่แสดง
ความเห็นของตำรวจว่าเหตุการณ์นี้เป็นการทำอัตวินิบาตกรรม โดยที่ในเนื้อหาข่าวนั้นไม่มีบุคคล
ใดที่กล่าวว่าเกิดจากสาเหตุเรื่องการทำงานเลย คือ ผอ.พัฒนาที่ดินตายในห้องทำงาน...เชือดเหวอะ
คอ-แขน-อก ตร.ชี้ “ฆ่าตัว” (ข่าวสด 4/4/44) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำข่าวเหตุการณ์ชิ้นนี้ของข่าวสดไป
ลงอยู่ในหัวข้อการที่ยังไม่ระบุสาเหตุโดยที่ในวันถัดมาถึงจะมีความคืบหน้าที่มีบุคคลกล่าวว่าเหตุ

การณนี้เกิดจากสาเหตุเรื่องกรงาน ซึ่งตรงจุดนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า หนังสือพิมพ์มีกลวิธีในการรายงานข่าวตามแต่ละหนังสือพิมพ์ ขึ้นกับว่าจะให้ความสำคัญกับประเด็นไหนมากกว่ากัน ซึ่งอาจมีปัจจัยการทำงานด้านข่าวเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ข้อจำกัดด้านเวลาในการปิดต้นฉบับ ทำให้ต้องนำเสนอความคืบหน้าในวันถัดไป

- ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม หมายถึง การที่มีผู้ออกมากล่าวไม่เชื่อว่า เรื่องการเงิน การงานเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น

(ไทยรัฐ 5/1/45) จสต.กลุ่มยิงตัวตายทำเงินค่าปรับขาด...เหตุตำรวจยิงตัวตายปริศนา เพียงแค่ติดค้างเงินค่าปรับเพียงหมื่นกว่าบาท

ขัดแย้งในสาเหตุ → ภรรยา (ส่วนตัวไม่เชื่อว่าสาเหตุเพียงแค่นี้จะทำให้สามียิงตัวตาย เรื่องเงินแค่หมื่นกว่าบาท แม้จะไม่รู้ว่าสามีเอาไปใช้ หรือนำไปทำอะไร แต่คิดว่าเงินแค่นี้ไม่ได้มากมายอะไร ถึงขั้นต้องมาคิดสั้นแบบนี้)

มีข่าวเรื่องหนี้สินจากการพนัน ที่ภรรยาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมออกมากล่าวขัดแย้งกับข่าวที่หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอในวันแรก ซึ่งหนังสือพิมพ์ใช้คำว่า “พลิกผัน” “เมื่อยอ้าง” อันเป็นความขัดแย้งในสาเหตุที่แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมยอมไม่ชอบที่จะถูกสังคมมองถึงพฤติกรรมที่ไม่น่าเอาเป็นเยี่ยงอย่างหรือน่าเห็นใจอย่างเรื่องหนี้สินจากการพนันของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม จึงกล่าวถึงเรื่องการหาเงินไม่พอใช้แทน ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมไม่ตำหนิเท่ากับเรื่องหนี้สินจากการพนัน ดังนี้

(เดลินิวส์ 5/7/45) ปมฆ่าตัวตายพิสดาร! เมียพลิกผันไม่โทษหนี้พนัน

ภรรยา (ส่วนกรณีหนังสือพิมพ์ระบุว่า สามีเสียชีวิตเพราะเป็นหนี้พนันประมาณ 10 ล้านบาท ว่าน่าเชื่อจะไม่จริง แต่สาเหตุอาจมาจากความเครียดที่สามีถูกบริษัทแม่ลดเงินเดือนจากเดือนละ 4 แสนบาท เหลือเพียง 2 แสนบาท ประกอบกับกิจการไม่ค่อยดีระยะหลังได้เริ่มเครียด เพราะต้องส่งเสียให้ลูกสาวเรียนอยู่ประเทศอังกฤษ และยังส่งให้ภรรยาที่ฮ่องกง ซึ่งเป็นมารดาของลูกสาวที่อังกฤษ ส่วนตนเองนาย...จะให้จ่ายเดือน 30,000-40,000 บาท และต้องดูแลลูกชายวัย 5 เดือนที่เกิดกับตนด้วย)

นอกจากนั้น ยังมีอีกเหตุการณ์ที่น่าสนใจซึ่งผู้วิจัยจะหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงเพราะเป็นความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์ไปสัมภาษณ์บุคคลที่มีตำแหน่งความรับผิดชอบสอดคล้องกับหน้าที่การงานของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถึงเหตุการณ์ที่เกิด

ขึ้น กล่าวคือ เป็นเหตุการณ์ที่ภรรยาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมออกมากล่าวว่าสามีของตนเกิดความเครียดในหน้าที่การงาน ดังนี้ “หมู่บ้านละล้าน” สลดปธ.กองทุนฆ่าตัว (ข่าวสด 15/7/44) โดยภรรยาระบุว่า “ผู้ตายเกิดความเครียด เนื่องจากเป็นประธานคณะกรรมการเงินกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีการประชุมเตรียมโครงการเพื่อจัดแบ่งให้กับสมาชิกหมู่บ้านและได้กำหนดให้ประชาชนในหมู่บ้านจำนวนหนึ่ง รับเงินกองทุนดังกล่าวเป็นชุดแรกเร็วๆนี้ เพราะเป็นหมู่บ้านเข้มแข็งแต่ก็ได้มีชาวบ้านบางส่วนไม่เข้าใจในระบบการจัดแบ่ง และได้ต่อว่าประธานกองทุนจนเกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง นาย...เกิดความเครียดและบ่นน้อยใจอยู่เป็นประจำเพราะถือว่าทำดีที่สุดแล้ว แต่ยังถูกชาวบ้านนินทา” ซึ่งมีผู้ประสานงานสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนออกมากล่าวขัดแย้งว่า “ไม่คิดว่าการจัดสรรเงินกองทุนจะเป็นสาเหตุให้นาย...ผูกคอตาย เนื่องจากเป็นคนดี มีชาวบ้านนับหน้าถือตาจนได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” และยังเป็นตัวแทนจากภาครัฐกล่าวให้รายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาทของรัฐบาลเพื่อสร้างความเข้าใจถึงแนวทางดังกล่าวด้วย

ผู้วิจัยยังพบอีกว่า สาเหตุเรื่องการเงิน การงานที่เกิดขึ้นกับผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีสถานะเป็นนักเรียนนั้น หนังสือพิมพ์มีมุมมองที่แตกต่างกันในการนำเสนอสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม กล่าวคือ ในวันแรกไทยรัฐนำเสนอสาเหตุเรื่องชีวิตการงาน คือ “นักศึกษา” ธรรมศาสตร์แขวนคอโตงเตง! ในหอพัก...สลดใจหนุ่มนักศึกษาจดหมายถึงพ่อแม่พี่น้อง บอกสาเหตุเกิดจากไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต (ไทยรัฐ 12/2/44) และในวันต่อมาไทยรัฐนำเสนอความคับหน้าของเหตุการณ์ในเชิงลึกต่อไปว่า “แฉ “สหกรณ์ธ.” โกงสะบัด ปมแขวนคอนศ...อุปลอกนี้ให้เป็น ผจก. ยัดข้อหายักยอกเงิน จนสุดทนแรงกดดัน ต้องจบชีวิตน่าอนาถ” (ไทยรัฐ 13/2/44) ซึ่งเป็นสาเหตุเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ตายที่มีต่อหน้าที่การเป็นผู้จัดการร้านสหกรณ์ของมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นผู้ถูกกระทำจากสหกรณ์ของมหาวิทยาลัย เพราะจะเห็นได้ว่าไทยรัฐเลือกพาดหัวข่าวที่ให้น้ำหนักกับความกดดันของนักศึกษาผู้ทำอัตวินิบาตกรรมจากการโกงกันในสหกรณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพยายามเปิดโปงหาสาเหตุที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม ในเนื้อหาข่าวมีคำชี้แจงของคณบดีและรองคณบดีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมทั้งลงรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารที่ทางมหาวิทยาลัยกล่าวถึงความผิดของนักศึกษาผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งถือว่าเป็นความขัดแย้งที่ฝ่ายมหาวิทยาลัยกล่าวหา ผู้ตายเป็นผู้ที่ทำความผิดเกี่ยวกับการยักยอกเงินมากกว่าการที่เกิดการโกงกันในสหกรณ์ ดังนี้

คณบดี (นักศึกษาเข้าทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ได้นำเงินของสหกรณ์ไปหมุนใช้ภายนอกเป็นจำนวนกว่า 100,000 บาท จนเมื่อสหกรณ์ตรวจพบและเรียกเงินคืน ก็ขอผ่อน

ผันแต่ภายหลังหลบหน้าไม่เข้าทำงานนานกว่าเดือน ทางสหกรณ์จึงเข้าแจ้งความกับทางสถานี ตำรวจ...และจากการสอบถามกับเพื่อนสนิทได้ความเบื้องต้นว่า นาย...ได้นำเงินสหกรณ์ไปใช้เพื่อ ลงทุนกิจการส่วนตัว แต่ประสบกับปัญหาขาดทุน จึงไม่มีเงินมาคืนสหกรณ์) (ไทยรัฐ 13/2/44)

ในขณะที่เดลินิวส์ได้นำเสนอเหตุการณ์เดียวกันนี้ด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และการเรียน โดยนำเสนอเพียง 1 วัน ไม่มีการสืบค้นหาสาเหตุในเชิงลึกดังเช่นไทยรัฐ คือ (เดลินิวส์ 12/2/44) นักศึกษา มธ. หนีชีวิตแขวนคอตายลาโลก

ผู้ฆ่าตัวตาย (พบจดหมายของผู้ตายเขียนใจความระบายนใจถึงพ่อ แม่ พี่ อาจารย์ และแฟนสาว ที่การเรียนของผู้ตายตกต่ำ ไม่ทำได้ดีตามที่สัญญาไว้ นอกจากนี้ยังระบุ ด้วยว่า แฟนสาวไม่ค่อยให้ความสนใจผู้ตาย แต่หากเกิดชาติหน้าขอให้พบกันใหม่ และขอให้เกิด มาเป็นลูกของพ่อแม่อีก)

ด้วยมุมมองที่ต่างกันของไทยรัฐและเดลินิวส์ข้างต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า เมื่อผู้ ทำอัตวินิบาตกรรมถูกระบุว่าเป็นนักเรียน นักศึกษา สามารถสังเกตเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์พยายาม ที่จะสืบค้นหาสาเหตุอื่นๆ นอกจากเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และการเรียนที่มักจะถูกระบุว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของนักเรียน นักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการแสดงให้เห็นว่านักเรียน นักศึกษา เป็นกำลังสำคัญของประเทศต่อไปในอนาคตที่น่าจะช่วยกันป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียโดยพยายามค้นหาสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่แท้จริงอย่างที่ไทยรัฐนำเสนอ

3. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสุขภาพ

สาเหตุเรื่องสุขภาพถูกนำเสนอรวมข่าว 53 ชิ้น มีทั้งหมด 42 เหตุการณ์ แบ่งเป็น ประเด็นใหญ่ๆ ได้ดังนี้

- ความเจ็บป่วยทางกาย โดยเนื้อหาข่าวจะแสดงถึงว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีความเจ็บป่วยทางกายอันเป็นความเครียดเกี่ยวกับโรคประจำตัวที่เป็นมาอย่างรวดเร็ว หรือเป็นโรคที่รักษาไม่หาย มีจำนวนข่าวอยู่ 20 ชิ้น 14 เหตุการณ์
- ความเจ็บป่วยทางจิต โดยเนื้อหาข่าวจะแสดงถึงว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นโรคซึมเศร้า โรคจิตเภทที่หลงผิดไปเองว่ามีคนปองร้าย มีอาการทางประสาทหลอน มีความผิดปกติของพฤติกรรมโดยเกิดความคลุ้มคลั่งทำสิ่งที่คนทั่วไปไม่ทำกัน เช่น ถอดเสื้อผ้าโดดตึก และโรค

เครียดโดยผู้วิจัยพิจารณาสาเหตุเรื่องความเจ็บป่วยทางจิตด้วยกรอบความรู้ที่นำเสนอในบทที่ 2 ในหัวข้อ การป่วยด้วยโรคทางจิตเวช มีจำนวนข่าวอยู่ 25 ชิ้น 21 เหตุการณ์

- ผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ เช่น ยาบ้า ยาากล่อมประสาท ยานอนหลับ โดยส่งผลให้เกิดความคลุ้มคลั่ง ประสาทหลอน ความเครียด มีจำนวนข่าวอยู่ 8 ชิ้น 7 เหตุการณ์

- ตัวอย่างของเรื่องความเจ็บป่วยทางกาย

(ไทยรัฐ 9/9/44) แก้วแก่น้ำเครียดจัด ดิ่งตึกชั้น 7 หนีมะเร็ง

ลูกสาว (นาง...เป็นโรคประจำตัวเป็นมะเร็งเต้านม ต้องเข้าออกโรงพยาบาลเป็นประจำ ทำให้กลัดกลุ้มใจอย่างมาก เคยบ่นอยู่บ่อยๆ ว่าอยากตาย ไม่อยากอยู่เป็นภาระใคร)

ตำรวจ (สันนิษฐานว่าเป็นการกระโดดตึกฆ่าตัวตายเอง เพื่อให้พ้นทุกข์ทรมานจากการป่วยเป็นมะเร็งเต้านมอย่างเรื้อรัง รักษาไม่หายขาด)

(เดลินิวส์ 18/6/45) เสียเจ้าของร้านเสื้อระเบิดสมองดับ...“ทรมาน” โรคร้าย! ตายดีกว่า

ลูกจ้าง (นาย...มีอาการไม่ค่อยสบาย จึงไปตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลศิริราชปรากฏว่าแพทย์ตรวจพบว่าเป็นมะเร็งที่ปอด ทำให้นาย...กลัดกลุ้ม และทำใจไม่ได้ ถึงขนาดปิดร้านเลิกกิจการ แต่ก็ยังจ้างตนให้อยู่เป็นเพื่อน ระหว่างนี้นาย...มีอาการทรุดลงเรื่อยๆ เจ็บปวดในร่างกายและเดินเหินลำบาก...เขาแต่ร้องไห้ พร้อมกับเล่าให้ตนฟังถึงความทรมานเจ็บปวดจากโรคร้ายทุกวัน จากนั้นไม่นานก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 1 นัด ตนจึงรีบขึ้นไปดู ก็พบว่านาย...ปลิดชีพตัวเองเพื่อหนีโรคร้ายไปแล้ว)

- ตัวอย่างของเรื่องความเจ็บป่วยทางจิต

(เดลินิวส์ 30/4/45) คลั่งโดดตึกแค่ขาหัก

ผู้เห็นเหตุการณ์ (นาย...เกิดคลุ้มคลั่งโวยวายแล้วถอดเสื้อผ่าก่อนกระโดดจากหลังคาบ้านตัวเอง แต่โชคดีไม่เสียชีวิต)

(เดลินิวส์ 9/8/45) ดร.หนุ่มเครียดจัดโดดน้ำตาย...ซึ่มเศร้า “กำเริบ” หมดทาง

พี่ชาย (เชื่อว่าน้องชายได้จมน้ำเสียชีวิตอยู่กับสระน้ำอย่างแน่นอน เนื่องจากก่อนหน้านี้น้องชายเคยบ่นเปรยๆ บ่อยๆ ว่าอยากฆ่าตัวตาย เนื่องจากเป็นโรคเครียด ซึมเศร้าอย่างรุนแรง ต้องคอยกินยารักษาอยู่ตลอดเวลา)

บิดา (ขณะเรียนปีสุดท้ายบุตรชายมีอาการของโรคซึมเศร้า และโรคเครียด จึงมารักษาตัวที่เมืองไทยกระทั่งอาการดีขึ้นจึงกลับไปเรียนต่อจนสำเร็จการศึกษา)

(เดลินิวส์ 28/9/45) หมอเครียดโดดตึกดับสยอง...จบมช.แต่โรครุมจนลาออก

พี่ชาย (สุดท้ายได้ลาออกเพราะป่วยเป็นโรคเครียด...ตามปกติมีนิสัยชอบโดดเดี่ยว เงียบขรึมเก็บตัวเงียบอยู่คนเดียว ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร และไม่มีครอบครัว จนกระทั่งเมื่อ 2-3 เดือนที่ผ่านมาน้องชายเครียดจัดและมีอาการทางประสาท จึงได้แนะนำให้ไปพบแพทย์ที่รพ.ศิริราช ซึ่งหมอก็ให้ยาระงับประสาทมากิน)

ตำรวจ (ด้วยความเครียดและอยู่คนเดียวจึงตัดสินใจกระโดดลงจากลานจอดรถ)

หนังสือพิมพ์มีการสัมภาษณ์จิตแพทย์ นักจิตวิทยา อันเป็นแหล่งข่าวที่สอดคล้องกับสาเหตุเรื่องความเจ็บป่วยทางจิต แต่ด้วยมุมมองหรือข้อจำกัดต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ทำให้ได้พาดหัวข่าวเหตุการณ์เดียวกันด้วยสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ต่างกัน รวมทั้งแหล่งข่าวที่เป็นจิตแพทย์ นักจิตวิทยานั้น ไม่ได้ถูกหนังสือพิมพ์อ้างอิงเช่นเดียวกันทั้ง 3 ฉบับ กล่าวคือ มีเหตุการณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทยกระโดดตึกฆ่าตัวตาย เดลินิวส์มีการไปสัมภาษณ์จิตแพทย์เกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งจิตแพทย์ระบุว่า เป็นโรคซึมเศร้า เดลินิวส์จึงพาดหัวข่าวแตกต่างจากไทยรัฐและข่าวสด คือ นศ.สาวหอการค้า ดิ่งพสุธาดับ ใจ “พ่อ-แม่” สลาย... เรียนดีมีสิทธิได้เกียรตินิยม “แพทย์” ระบุฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น (เดลินิวส์ 15/9/45) ในขณะที่ไทยรัฐและข่าวสดพาดหัวข่าวแสดงให้เห็นถึงปัญหาเรื่องการเรียน คือ นศ.สาวหอการค้าเครียดโดดตึกเรียนดับ...อยู่ปี 3 เรียนเก่ง ขอเลื่อนนิชากม. อาจารย์ไม่ยอม วิ่งขึ้นไปบนชั้น 4 พุงหลาวจบชีวิต ต่อหน้าพ่อ-แม่ (ไทยรัฐ 15/9/45) นศ.สาวม.หอการค้า ดิ่งตึกดับ เครียดวิชา “กม.ภาชี” (ข่าวสด 15/9/45) อย่างไรก็ตาม ไทยรัฐก็มีการสัมภาษณ์นักจิตวิทยาชื่อดังเช่นกันถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงเหตุการณ์นี้ในสาเหตุเรื่องการเรียนต่อไป

นอกจากเหตุการณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทยทำอัตวินิบาตกรรมข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่ายังมีอีกเหตุการณ์หนึ่งที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับลงข่าวเหตุการณ์เดียวกัน โดยอ้างคำพูดของภรรยาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่เหมือนกัน และมีเดลินิวส์เพียงฉบับเดียวที่สัมภาษณ์จิตแพทย์

ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องจัดสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของเหตุการณ์ดังกล่าวแตกต่างกันด้วย กล่าวคือ ชาวของเดลินิวส์ถูกจัดอยู่ในสาเหตุเรื่องความเจ็บป่วยทางจิต ดังนี้ (เดลินิวส์ 19/7/44) หงส์แดงพิตเต็มที่ ระเบิดศึก ดวลแข้งทีมชาติไทย...โอเวน-ฟาวเลอร์นำทัพ ชอง 3 ถ่ายทอดสดวันนี้

ภรรยา (สามีเกิดอาการเครียดจนต้องเข้ารักษาที่รพ.ศรีวิชัย จนดิขึ้น นอกจากนี้ สามียังเป็นคนชอบทีมฟุตบอลลิเวอร์พูล เป็นอย่างมากถึงกับสั่งให้เพื่อนซื้อบัตรเข้าชมวันแข่งขันกับไทย ก่อนเกิดเหตุสามีได้โทรฯ ไปหาเพื่อน แต่บัตรหมดเลยทำให้เกิดอาการเครียดขึ้นมาอีกแล้วก็หายหน้าไปจนกระทั่งคิดสั้นกระโดดตึกฆ่าตัวตาย คาดว่าคงเครียดเรื่องดังกล่าว)

จิตแพทย์ (เรื่องดังกล่าวอาจเกิดจากสิ่งที่กระตุ้นทางจิตใจทำให้ตัดสินใจที่จะฆ่าตัวตายได้ โดยอาจจะเป็นเรื่องการเสียศักดิ์ศรีที่อาจจะไปสัญญาอยู่กับเพื่อนไว้ หรืออาจเป็นโรคซึมเศร้า รวมทั้งอาจเกิดอาการคลังโคล้อย่างบ้าคลั่ง)

ในขณะที่ไทยรัฐนำเสนอเหตุการณ์นี้โดยอ้างอิงคำพูดของภรรยาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่า “น่าจะมาจากเรื่องที่เขาอยู่กับเพื่อนที่ทำงานใหม่ไม่ได้ รวมกับเงินทองที่เก็บรวบรวมไว้เริ่มร่อยหรอไม่พอจ่าย...โดยก่อนตายนาย...ซึ่งเป็นแฟนฟุตบอลทีมลิเวอร์พูลอย่างเข้ากระดูกดำ ได้ฝากเพื่อนให้ซื้อตั๋วราคา 1,200 บาท เพื่อไปดูบอลทีมลิเวอร์พูลเตะกับทีมชาติไทยในวันที่ 19 ก.ค.บ่นให้ฟังว่า ถ้าเพื่อนหาซื้อตั๋วได้แล้วอาจจะไม่มีเงินจ่าย ต้องอดดูฟุตบอลทีมโปรด ตรงนี้อาจจะเป็นอีกประเด็นที่ทำให้แฟนคิดสั้นก็ได้” (ไทยรัฐ 19/7/44) ดังนั้น จึงถูกจัดให้อยู่ในสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ การเงิน การงาน

ส่วนข่าวสดนำเสนอเหตุการณ์นี้ด้วยสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต และ การเงิน การงาน โดยอ้างอิงคำพูดของภรรยาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่า “ผู้ตายเคยเข้ารับการรักษาอาการทางประสาทที่รพ.ศรีวิชัย อีกทั้งเป็นโรคเครียด อยากรู้การแข่งขันของทีมลิเวอร์พูลที่เดินทางมาเมืองไทย แต่ไม่ทราบว่าจะได้ดูหรือไม่ ประกอบกับเงินที่ได้จากบริษัทเดิมเริ่มหมดลงทุกที ทำให้ผู้ตายเกิดอาการเครียด อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ตายคิดสั้น” (ข่าวสด 18/7/44)

- ตัวอย่างของผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ

(ไทยรัฐ 14/2/44) พ่อทมิฬคลั่งยา เชือดลูก! 5 ขวบเย็นคามือ...ปลุกลูกๆ ขึ้นมาฆ่า! ลูกสาวคนโต 9 ขวบ รอดพ้นมือมัจจุราช ตัวเองต่อคิวสุดท้าย ผูกคอหมดฤทธิ์บ้า

พี่ภรรยา (ปกตินาย...ติดยาบ้าอย่างถอนตัวไม่ขึ้น เมื่อเวลาคลุ้มคลั่งจะทะเลาะกับลูกเมียจนเป็นที่รู้กันทั้งหมู่บ้าน ไม่ได้ทำงานอะไรเป็นหลักแหล่ง นาย...คงจะเกิดเสียนยาจน

คลัง จับลูกที่กำลังนอนหลับออกมาเช็ดคอฆ่าทีละคนจนแน่นิ่งไป แล้วนาย...คงจะรู้สึกตัวภายหลังจึงผูกคอตายหนีความผิดตามกฎหมาย)

(ไทยรัฐ 5/10/45) ลูกท้อง 6 เดือน! พ่อสับคอ ชดพิษฆ่าตัวตาม...หวิดจับแรกล้มตึง ข้ากบาลกับที่หน้า เหตุเสพยาบ้างอม หลอน-ถูกตามฆ่า

ผู้เห็นเหตุการณ์ (ขณะนาง...เหยื่อชะตาขาดกำลังทำความสะอาดบ้าน ได้เกิดเหตุไม่คาดฝันขึ้นเมื่อนาย...ผู้เป็นพ่อ เกิดคึดมคลั่งขึ้นมากะทันหันเห็นลูกสาวเป็นศัตรูตามมาเอาชีวิต โดดคว้าขวานอันคมกริบที่เหน็บอยู่ฝาบ้านปรี่เข้าจามคอเต็มข้อ คมขวานสับกลางลำคอร่าง หลุดฮวบลง ไม่หน้าใจพ่อทาสยานรกเงี้ยวขวานมรณะสับกลางศีรษะและใบหน้าซ้ำอีกจนเหยื่อตายคาที่ หลังก่อเหตุฆ่าสยของนาย...วิ่งไปห้องครัวปิดประตูขังตัวเอง ชาวบ้านพยายามตะโกนให้ออกมา แต่ไม่เป็นผล ภายหลังเห็นเงียบเสียงไปจึงเปิดประตูห้องครัวเข้าไปดู พบนาย...กินยาฆ่าหญ้านอนน้ำลายฟูมปาก)

ตำรวจ (นาย...ตกเป็นทาสยาบ้าและเลิกเสพมาได้ประมาณ 1 ปี แต่ระยะหลังมีอาการทางประสาทเนื่องจากฤทธิ์ยานรก อาการคึดมดีคึดมร้าย และมักจะคึดมคลั่งระแวงมีคนตามฆ่าบ่อยครั้ง)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และควมมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 5 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องสุขภาพ

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
สุขภาพ	30	11	-	1	42	4	5	2	-	11

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้หญิงในสาเหตุเรื่องสุขภาพในกรณีที่ไม่ได้ทำร้าย / ฆ่าผู้อื่นด้วย ในขณะที่กรณีทำร้าย / ฆ่าผู้อื่นมีปริมาณใกล้เคียงกัน

ระหว่างผู้ชายและผู้หญิง และพบว่า มีเพศที่สามทำอัตวินิบาตกรรม 1 ชาว โดยทำชายจะมีการ เชื่อมโยงผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเข้ากับเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ดังนี้

(ข่าวสด 4/5/44) สาวทิฟฟานีโซว์ฆ่าตัวพิศดาร...ชดยาพิษเชือดคอฆ่าหนีโรคร้าย เพื่อน (ต่อมาระยะหลังผู้ตายเริ่มป่วยคือ จะมีอาการผิดปกติมีผมร่วง จึงไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล...ซึ่งผลการตรวจพบว่าผู้ตายติดเชื้อโรคร้าย ผู้ตายจึงได้หยุดงานได้ 2-3 เดือน ...ผู้ตายบ่นว่ากลัวใจที่ผมที่ศีรษะเริ่มร่วงมากยิ่งขึ้น)

ตำรวจ (สาเหตุอาจจะเกิดจากเพราะความเครียดที่ป่วยเป็นโรคร้าย) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับนาย...นั้นเป็นสาวประเภทสองที่ได้แปลงเพศเป็นผู้หญิงแล้วและยังทำศัลยกรรมตกแต่งใบหน้า จนมีหน้าตาที่สวยงามคล้ายผู้หญิงจึงได้ขึ้นแสดงเป็นตัวเอกของคณะทิฟฟานีโซว์ นอกจากนี้ นาย...ยังมีแฟนหนุ่มหลายคนมาติดพัน ล้วนแต่หน้าตาดีทุกคน ชายหนุ่มส่วนใหญ่จะทำงานอยู่บาร์เกย์ แต่เมื่อพบว่านาย...เริ่มป่วยเป็นโรคร้าย จึงตีตัวออกห่างไปหมดปล่อยให้ นาย...เผชิญชะตากรรมตามลำพัง จนกระทั่งเครียดต้องฆ่าตัวตายเพื่อหนีโรคร้ายไปในที่สุด

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่ามีความแตกต่างระหว่างประเด็นเรื่องความเจ็บป่วยทางกาย ความเจ็บป่วยทางจิต กับผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ กล่าวคือ ประเด็นเรื่องความเจ็บป่วยทางกาย ความเจ็บป่วยทางจิตผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกระบุอาชีพอย่างหลากหลาย เช่น หนุ่มใหญ่ช่างซ่อมนาฬิกา อดีตพลทหาร ด็อกเตอร์หนุ่ม หมอ สารราชภัฏ นศ.สาวหอการค้าฯ บก.ข่าวกีฬา เสี่ยวิศวะ หญิงเจ้าของโรงงานทำน้ำแข็ง สาวทิฟฟานีโซว์ สาวโรงงาน คนงานบ่อทราย อดีตสาวพนักงานเช็กระเป๋า อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาในประเด็นเรื่องความเจ็บป่วยทางจิต พบว่า หนังสือพิมพ์ใช้ภาษา เช่น คำว่า “เพี้ยน” “สติแตก” “สติเฟื่อง” บรรยายผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีอาชีพต่างๆ ไป ยกเว้นผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ที่มีสถานะทางสังคมสูง เช่น หมอ นักศึกษา นักวิจัย จะถูกนำเสนอให้เห็นภาพของความเจ็บป่วยมากกว่าความบ้า

ในขณะที่ประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ พบว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่ได้ถูกเรียกโดยการระบุอาชีพแต่เรียกตามสถานภาพทางเพศและครอบครัว ซึ่งขยายด้วยอาการจากฤทธิ์ของสารเสพติดหรือพฤติกรรมสารเสพติด เช่น หนุ่มซี้ชา พ่อทมิฬคั่ง ยา พ่อทาสยาบ้า ผัวโหด ใจคั่ง พ่อทาสยานรก ซึ่งผู้วิจัยสังเกตว่ามีการตัดสินผู้ทำอัตวินิบาตกรรมสำหรับกรณีและผู้เสพสารเสพติดไปทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วยว่าเป็นคนเลว เช่น ใช้คำเรียกว่า “พ่อ

ทมิฬ” ทั้งนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงภาพความน่ากลัวของสารเสพติดที่อาจทำให้คนธรรมดาๆ กลายเป็นคนชั่วได้ อันสะท้อนให้สังคมต้องช่วยกันตระหนักถึงอันตรายของสารเสพติดนั่นเอง

ส่วนความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมนั้น พบว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่ได้เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเอง แต่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นที่รู้จักของสังคมคือ เป็นสามี บิดา ซึ่งบางข่าวจะให้เนื้อที่กับประวัติของบุคคลที่เป็นที่รู้จักนั้นด้วย เช่น

สามีหัวหน้าฝ่ายผลิตรายการ ช่อง 9 “คันสนีย์ สมานวรวงศ์” ยิงตัวตาย...สำหรับนางคันสนีย์ ภรรยา...ในอดีตเคยเป็นผู้ประกาศข่าว ดารา พิธีกรและนักพากย์ชื่อดัง ที่แฟนทีวีรุ่นเมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว จะคุ้นชื่อในนามคันสนีย์ สมานวรวงศ์ สำหรับเด็กๆ คอ “การ์ตูน 9” จะคุ้นกับน้ำเสียง เพราะเป็นผู้ให้เสียงพากย์ “โนบิตะ” ในการ์ตูนยอดฮิตโดเรมอน นอกจากนี้ ยังเคยแสดงเป็นนางเอกละครเรื่องบ้านทรายทองของช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ด้วย...(ไทยรัฐ 20/10/45)

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเงื่อนไขสำหรับสาเหตุเรื่องสุขภาพถูกนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็นคือ การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น พบว่ามีข่าวที่มารดาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมยังคงคลั่งใจว่าลูกสาวไม่น่าจะตัดสินใจกระโดดตึก และความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งมีข่าวอยู่ 1 ชิ้นที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่ถูกมองว่ามีความเจ็บป่วยทางจิตมักจะไม่ทราบว่าตัวเองเป็น โดยที่เหตุการณ์ดังกล่าวมีบิดาคคนหนึ่งออกมาล่าวว่าลูกชายตนซึ่งมีอาการทางประสาท ได้กระโดดลงมาจากชั้น 4 ของโรงพยาบาลหนึ่ง ซึ่งหนังสือพิมพ์ได้พาดหัวข่าวว่า เพี้ยนดังโรงพัก 4 ชั้นหน้าแถวตร.ลพบุรี (ข่าวสด 28/8/45) โดยผู้ที่กระโดดลงมานั้นได้กล่าวหลังฟื้นตัวว่า “ตนทำอะไรไปก็ไม่รู้ตัว รู้แต่ว่าคิดถึงแฟนและอยากจะได้เห็นหน้าแฟนเท่านั้น สาเหตุที่เดินไปที่สถานีตำรวจครั้งนี้ก็ยังไม่รู้ด้วยว่าเป็นที่ทำการของสถานีตำรวจคิดว่าเป็นแฟลตของแฟนและการที่กระโดดมาคราวนี้ก็ไม่รู้สึกตัวว่าทำอะไรลงไป” นอกจากนี้ มีผู้ถูกกล่าวว่าการทำอัตวินิบาตกรรมออกมาปฏิเสธว่าไม่ได้ทำอัตวินิบาตกรรมแต่เป็นเพราะอุบัติเหตุ คือ

(ไทยรัฐ 17/3/45) นั้ดตั้งเพนเฮาส์ตั้งคอนโดปริศนา

เพื่อน (น่าจะเกิดอาการหลอนจากฤทธิ์ของยานอนหลับที่ซอบกินเป็นประจำมากกว่า เพราะก่อนหน้านี้ เมื่อ น.ส....กินยานอนหลับที่ไร ก็มักจะมีอาการหวาดผวาช้ามาทันที)

ปฏิเสธการทำอัตวินิบาตกรรม → ผู้ฆ่าตัวตาย (ไม่ได้กระโดดตึกฆ่าตัวตาย แต่เป็นอุบัติเหตุพลัดตกลงมาจากระเบียงห้อง โดยก่อนเกิดเหตุได้นั่งดูทีวีแล้วลุกออกไปดื่มน้ำบริเวณระเบียง มือเกิดไป

ปิดเสื้อแจ็กเก็ตสีน้ำเงินขาวตัวโปรด เลื้อยหล่นจากราวที่แขวนลงไปด้านล่าง จึงเอื้อมมือคว้า ทำให้เสียหลักหัวคะมำ ร่างลอยละลิวจากระเบียบ โชคดีอยู่ข้างที่มีชวาคว่าราวเหล็กขอบระเบียบชั้น 3 ไว้ได้ แต่เมื่อโหนเกาะอยู่ได้สักพักเกิดหมดแรง ร่างหล่นก้นไปกระทบกับพื้น ไม่เคยกินยานอนหลับและไม่เคยมีอาการหวาดกลัวอะไร เหตุที่เกิดขึ้นถือเป็นเรื่องสุดวิสัยและเป็นบทเรียนที่ต้องระมัดระวังตัวต่อไป)

4. การที่ยังไม่ระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

การที่ยังไม่ระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมหมายถึง การที่มีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกล่าวว่าเหตุการณ์นั้นๆ เป็นการทำอัตวินิบาตกรรม แต่ยังไม่สามารถระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมนั้นๆ ได้ ซึ่งถูกนำเสนอข่าวรวม 25 ชิ้น โดยมีทั้งหมด 23 เหตุการณ์ เช่น

(เดลินิวส์ 29/7/44) สาวนิรนามโดด ตีกรพ.สมองกระจาย

รพก. (ก่อนเกิดเหตุเห็นผู้ตายมาที่ห้องฉุกเฉินของรพ.กับหญิงสาวอีกคน แต่ไม่ทราบว่ามาเยี่ยมใครและไม่ได้สนใจ จนกระทั่งถึงเวลาเกิดเหตุขณะเดินตรวจอยู่ที่ลานจอดรถชั้นใต้ดินได้ยินเหมือนเสียงของหนักตกลงมาจึงรีบวิ่งไปดูพบศพหญิงดังกล่าวนอนจมกองเลือด)

ตำรวจ (หญิงนิรนามน่าจะกระโดดลงมาจากอาคารชั้น 5 เนื่องจากชั้นบนขึ้นไปประตูจะปิดหมด ไม่สามารถขึ้นไปได้ ส่วนสาเหตุที่กระโดดลงมายังไม่ทราบ)

(เดลินิวส์ 22/11/44) ร.อ.ยิงตัวดับปริศนา...เสียชีวิตสยองคาแก๊งชีวิต

บิดา (เห็นรถบุตรชายจอดอยู่ข้างบ้านตอนประมาณเที่ยงคืนกว่า จึงเดินลงมาดูเพราะคิดว่าหลับในรถ แต่เมื่อพยายามเขย่ารถหลายครั้งก็ไม่ตื่น เมื่อนำไฟฉายมาส่องดูก็พบว่าลูกชายมีบาดแผลที่หน้าอก...ปกติผู้ตายเป็นคนธรรมะชอบเข้าวัด และชอบเล่นกีฬา โดยเฉพาะโบว์ลิ่ง จึงไม่ทราบสาเหตุที่ลูกชายฆ่าตัวตายในครั้งนี้)

(ไทยรัฐ 17/12/45) แพทย์หนุ่มเครียด ซดยาพิษ ดับขึ้นอืด มีคดีเคยตบคนไข้

ยาม (สังเกตเห็นรถแก๊ง...จอดอยู่ข้างตู้ยามทางขึ้นคอนโดมิเนียม นาน 4 วันแล้ว แต่ไม่ได้สนใจ กระทั่งเดินขึ้นไปตรวจความเรียบร้อยผ่านห้องที่เกิดเหตุ ซึ่งนพ....มาเช่าอยู่ตั้งแต่เดือน มี.ค. ที่ผ่านมา ได้กลิ่นเหม็นเน่าคล้ายศพไหลออกมา จึงแจ้งพนักงานประจำเคาน์เตอร์นำกุญแจสำรองมาเปิดดู ก็พบนพ....นอนตายขึ้นอืดกลางห้องแล้ว)

ตำรวจ (เบื้องต้นเชื่อว่าน่าจะกินยาฆ่าตัวตาย แต่ยังไม่รู้ว่าสาเหตุมาจากอะไร)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 6 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของการที่ยังไม่ระบุสาเหตุ

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
ยังไม่ระบุสาเหตุ	9	9	1	-	19	2	3	1	-	6

จากตารางที่ 6 พบว่า การที่ยังไม่ระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงมีปริมาณไม่แตกต่างกัน

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ส่วนใหญ่แล้วผู้หญิงยังคงไม่ถูกระบุโดยใช้คำเรียกตามอาชีพการงาน หากแต่เรียกตามสถานภาพทางเพศและครอบครัวโดยขยายด้วยเชื้อชาติ เช่น แฟนสาว สาวนิรนาม สาวก่อเหตุ หม่อมอังกฤษ สาวเกาหลี เมียชาวมมาเลย์เชื้อสายจีน เมียโหด แม่ ส่วนผู้ชายจะมีการระบุอาชีพลงไปเลย เช่น ผอ.พัฒนาที่ดิน นายทหารทัพบก นักร้องดัง แพทย์หนุ่ม เสี่ยคอมพิวเตอร์ ดาบบินโหด ส่วนความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมนั้นพบว่า มีกรณีที่เป็นนักร้องที่เป็นที่รู้จัก คือ “โจ้ว วงพอส”

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม

การที่ยังไม่ระบุสาเหตุสอดคล้องกับเนื้อหาที่มีความมีเงื่อนงำมากที่สุด เนื่องจากสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นหนึ่งในความสำคัญของการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ ตามหลักวิชาชีพที่ต้องสืบค้นหาที่มาของเหตุการณ์ โดยความมีเงื่อนงำนั้น ยังคงเป็นการที่ยังไม่ปัก

ใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งเป็นความมีเงื่อนไขที่สังเกตเห็นได้เด่นชัดมากเพราะมุ่งประเด็นไปที่ความสงสัยระหว่างการทำอัตวินิบาตกรรมกับการถูกฆาตกรรม

เนื่องจากว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอเนื้อหาตามลำดับเวลาของการเกิดเหตุการณ์ ดังนั้น การที่ยังไม่ระบุสาเหตุในวันแรกของการนำเสนอ จึงสามารถถูกระบุถึงสาเหตุต่างๆ ต่อมาได้ ซึ่งผู้วิจัยมองว่าเป็นความคืบหน้าในการรายงานข่าว และจากผลการวิจัย ไม่พบว่ามีความขัดแย้งในเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ภู่านำเสนอความคืบหน้าต่อมา

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการที่ยังไม่ระบุสาเหตุมีสิ่งๆ ที่โดดเด่นจากผลการวิจัยคือ สามารถสังเกตเห็นได้ถึง “ความรู้ทางอาชญวิทยา” เกี่ยวกับการพิสูจน์หาสาเหตุการเสียชีวิตว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม หรือเป็นการฆาตกรรมโดยมักใช้แหล่งข่าวที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เช่น ตำรวจ แพทย์ ซึ่งผู้วิจัยจะยกตัวอย่างเรื่องการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม โดยยกหัวข่าวว่ามาจากหนังสือพิมพ์ใด แล้วสรุปว่ามีใครที่กล่าวว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่ง ณ ตรงนี้คือ การที่ยังไม่ระบุสาเหตุ แล้วจะทำลูกศรแสดงให้เห็นว่ามีใครอีกบ้างที่ออกมากล่าวว่ายังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม โดยจะต่อด้วยเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมถ้าข่าวนั้นๆ มีการรายงานความคืบหน้าต่อมา ดังนี้

(เดลินิวส์ 17/7/44) นศ.ยิงตัวตายปริศนาในแฟลตทหาร

บิดา (ส่วนสาเหตุยังไม่ทราบ)

ยังไม่ปักใจเชื่อ ตำรวจ (มีจุดสงสัยถึงบาดแผลร่องรอยของวิถีกระสุน เนื่องจากเป็นลักษณะตายและยิงที่ผิดธรรมชาติ กล่าวคือ ร่องรอยกระสุนคล้ายกับตกลงมาจากที่สูงแล้วต่ำลง จึงต้องนำศพส่งรพ.รามาฯ ให้แพทย์ทำการผ่าพิสูจน์ศพอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งว่าเป็นการฆาตกรรมหรือยิงตัวเอง)

(ข่าวสด 16/7/44) สาวผูกคอตับปริศนาผัวเมาหลับ อ้างไม่รู้!...

สามี (จากนั้นก็ออกไปตีหม้อข้างนอกแล้วกลับมานอนที่ห้อง จนได้รับโทรศัพท์จากแม่ยายในเวลา 07.00 น. จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจก็มาเคาะประตูห้อง และทราบต่อมานาง...ผูกคอตายเสียแล้ว)

ตำรวจ (คาดว่าอาจเป็นการฆ่าตัว ส่วนผ้าที่มัดไว้ด้านหลังก็เป็นการมัดไว้หลวมๆ ผู้ตายสามารถมัดเองได้ หรืออาจเป็นเพราะว่าผู้ตายอาจจะไม่แน่ใจตัวเองว่าจะฆ่าตัวตายดีหรือไม่ ถ้าไม่มัดมือทั้ง 2 ข้าง เมื่อถึงเวลาอาจจะใช้มือทั้ง 2 ข้างช่วยชีวิตตัวเอง)

ยังไม่ปักใจเชื่อ

นางสาว (ยังไม่ปักใจเชื่อว่าพี่สาวจะผูกคอตาย เพราะมีเชือกมัดไพล่หลัง อยู่ พี่สาวไม่น่าจะผูกได้เอง และปกติคนผูกคอตายจะต้องถลก และลิ้นจุกปากมากกว่านี้ สงสัยว่าอาจจะถูกฆ่าเสียชีวิตก่อนแล้วนำมาแขวนคอ)

(ไทยรัฐ 22/10/44) หม่อมอังกฤษ ผูกคอบริศนา!...เป็นแฟนน้องชาย

รองผอ.ร.พ.ดัง!

แฟนหนุ่ม (ตนตื่นนอนมาตอนเช้าไม่พบผู้ตาย จึงได้ออกตามหาจนพบน.ส....ผูกคอตายอย่างอนาถแล้ว)

ตำรวจ (การตายของน.ส....อาจมีเงื่อนงำ)

ยังไม่ปักใจเชื่อ

แพทย์ (จากการตรวจสอบร่องรอยศพอย่างละเอียดอีกครั้ง พบว่าบริเวณลำคอมีร่องรอยคล้ายถูกรัดคอ เป็นไปได้ว่าผู้ตายอาจถูกฆาตกรรมมาก่อน)

(ข่าวสด 9/11/44) ใช้เข็มเจาะ พยาบาลดับปริศนา

แฟนหนุ่ม (น.ส....ฆ่าตัวตายด้วยการใช้เข็มเจาะเลือดให้ไหลออกจากตัว โดยนั่งคว่ำหน้าหลังพิงกับผนังห้อง)

ยังไม่ปักใจเชื่อ

ตำรวจ (ยังไม่เชื่อว่าน.ส....จะฆ่าตัวตายเอง เพราะประมวลผลที่เกิดเหตุพบว่าผู้ตายนั่งไม่ตรงตามที่พยานกล่าวอ้าง ปกติคนตายจะต้องนอนตาย...นอกจากนี้ เพื่อนผู้ตายยังให้การว่าน.ส....เป็นคนหน้าตาดี อยู่กินกับแฟนหนุ่มมาประมาณ 5 ปี ต่อมาระยะหลังแฟนหนุ่มไปมีความสัมพันธ์กับพยาบาลอนามัยคนหนึ่งไม่ค่อยกลับมา เมื่อกลับมามักจะมีเรื่องทะเลาะกันเป็นประจำ)

ความคับหน้า

(ข่าวสด 10/11/44) ผอ.รพ.ยันพยาบาลฆ่าตัวเองเคยทำ 4 คน

แพทย์ (จากการชันสูตรศพ ซึ่งญาติติติใจสงสัยว่าเพิ่งจะตาย เนื่องจากเนื้อหนังยังมี ความจริงผู้ตายเสียชีวิตมาแล้วประมาณ 24 ชั่วโมง เพราะเสียชีวิตจนตัวแข็งและเริ่มเน่าเนื้อตัวจึงนิ่ม และยืนยันว่าเป็นการฆ่าตัวตาย เนื่องจากตนได้รับทราบปัญหาของทั้ง 2 คนนี้ มาตลอด ผู้ตายเคยพยายามฆ่าตัวตายมาแล้ว 4 ครั้ง ด้วยการกินยาตาย แต่เพื่อนฯ ช่วยเหลือทัน และมีอยู่ครั้งหนึ่งที่ใช้เข็มฉีดยาแทงเข้าเส้นโลหิตเพื่อให้เลือดไหลออกจากร่างกายเหมือนเช่นนี้ แต่

ครั้งนั้นนาย...แฟนหนุ่มช่วยเหลือเอาไว้ได้ทันเช่นกัน สำหรับสาเหตุนั้นก็คงเป็นเรื่องความเอือมระอา กับพฤติกรรมของแฟนหนุ่ม ที่เป็นคนเจ้าชู้)

(ข่าวสด 9/5/45) สาวแบงก์เขวนคอกเป็นศพตายปริศนา

สามี (เดิมเขามีปัญหาชอบกินยาากล่อมประสาท คิดฆ่าตัวตายอะไรอย่างนี้อยู่แล้ว หลายเรื่องต้องไปถามเพื่อนสนิทเขา เป็นอย่างนี้มาหลายหน และครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรก จนตนว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเหตุที่เกิดขึ้นครั้งนี้เป็นการฆ่าตัวตายไม่ใช่ฆาตกรรม)

ยังไม่ปักใจเชื่อ

บิดา (มันฆ่าลูกผม มันฆ่าก่อนแล้วเอาเชือกมาพันทำเป็นผูกคอ แล้วเขียนจดหมายทิ้งไว้ ลูกสาวไม่เคยมีเรื่องกับใคร ไม่เคยทำให้ใครเดือดร้อน ต้องเป็นมันแน่ๆ คนที่ต้องสงสัยเป็นคนใกล้ชิดของน.ส....นั่นเอง)

ความคับหน้า

(ข่าวสด 10/5/45) สรุปล่าตัวสาวแบงก์ประชิดผ้า

สามี (ระหว่างที่คบกับตนผู้ตายเคยคิดสั้นมาแล้วหลายครั้งเพื่อเรียกร้องความสนใจ ประกอบกับมีอาการเบลอๆ ต้องกินยาอยู่เป็นประจำ ช่วง 2-3 เดือนหลัง ตนก็พยายามตีตัวออกห่าง 3 วันตนก็จะมาหาครั้งหนึ่ง...ที่ตนพยายามออกห่างก็เพราะว่าทนสภาพไม่ไหว เพราะบางครั้งเขากินยานอนหลับมากจนหลับไปเลย เวลาตนกลับมาที่บ้านไม่ได้ ต้องจับบานเกล็ดเข้ามา)

ตำรวจ (น.ส....น่าจะฆ่าตัวตายเองและสร้างสถานการณ์เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสามีที่พักหลังไม่ได้กลับมาอนด้วย เคยพยายามฆ่าตัวตายมาแล้วครั้งหนึ่งเพื่อเรียกร้องความสนใจจากสามี)

5. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความผิดทางกฎหมาย

สาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายถูกนำเสนอข่าวรวม 23 ชิ้น โดยมีทั้งหมด 17 เหตุการณ์ ความผิดดังกล่าวได้แก่ ชิงทรัพย์ ค้าผู้หญิง ค้ายาเสพติด เรียกค่าไถ่ ฆ่าผู้อื่น ช่มชู้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(เดลินิวส์ 18/7/44) โจรจมนมฆ่าตัวตาย ชั่วฉวยพลเมืองดีสังเวท 1 ศพ

ตำรวจ (พฤติกรรมคนร้าย ก่อเหตุกระชากกระเป๋าถือสุภาพสตรีจากร้านอาหารหน้าร้านทอง...แล้ววิ่งขึ้นรถจักรยานยนต์...ซึ่งมีเพื่อนสตาร์ทเครื่องรออยู่หลบหนีไปตามถนน...ระหว่างนั้น ส.ต.อ....ตำรวจจรวจกลางประสบเหตุพยายามสกัดจับ โดยยิงปืนขึ้นฟ้า 1 นัด แต่คน

ร้ายไม่หยุดรถ ยิงใส่ ส.ต.อ....แต่ไม่ถูก...หลังดวลปืนกันสนั่น คนร้ายขับรถฝ่ากระสุนส.ต.อ...หลบหนีต่อไปได้ กระทั่งถึงหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงเทพฯ...พลเมืองดี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยร.พ....ขับรถจักรยานยนต์เข้าขวาง จึงถูกคนร้ายยิงยิงใส่ 2 นัด กระสุนเข้าเหนือคิ้วซ้าย ทะลุท้ายทอย พลเมืองดีช่วยนำส่งร.พ....ก่อนเสียชีวิตในเวลาต่อมา ส่วนคนร้ายเสียหลักล้มลงจึงแยกย้ายกันหลบหนี โดยคนขับวิ่งหนีเข้าไปในสวน...ส่วนผู้ตายวิ่งหนีเข้าไปในอาคารโซว์รูม...ก่อนยิงตัวตายหนีความผิดดังกล่าว)

(เดลินิวส์ 18/7/44) ภารโรงพ่อเล้าฆ่าตัวหนีผิด...เครียดจัดจ้างทนายไม่มีใครว่าความให้ชดยาฆ่าแมลง 3 ขวด

ตำรวจ (นาย...คงลุ่มใจและอับอายที่ทำให้วงศ์ตระกูลเสื่อมเสียชื่อเสียง เรื่องที่ตัวเองทำความผิดเอาไว้จึงกินยาฆ่าตัวตาย สืบเนื่องจากนาย...นำเด็กสาว 5 คน ซึ่งในจำนวนนี้มีเด็กนักเรียนรวมอยู่ด้วย มาส่งให้สายตำรวจที่หลอกว่าต้องการผู้หญิงไปใช้บริการ หลังจากนั้นถูกเจ้าหน้าที่จับกุมตัวมาสอบสวนให้การรับสารภาพว่า เป็นนายหน้าหาผู้หญิงมาไว้บริการให้แก่ผู้ชายทั่วไป โดยได้ค่านายหน้ารายละ 500 บาทจนมาถูกตำรวจจับได้ดังกล่าว)

(ไทยรัฐ 14/1/45) อดีตตำรวจค้ายาจนมุกกลางเมืองจ่อหวัดับหนีอาญา

ตำรวจ (พลตำรวจพิเศษ...ถูกไล่ออกจากราชการเพราะเป็นพ่อค้ายาบ้ารายใหญ่ ย่านคลองเตย จึงวางแผนติดต่อล่อซื้อยาบ้าจำนวน 2 หมื่นเม็ด ราคา 6 แสนบาท...ตำรวจที่วางกำลังรายล้อมได้แสดงตัวจู่โจมเข้าจับกุมประกาศให้มอบตัว พลตำรวจพิเศษ...ชักปืนพยายามจะต่อสู้ เมื่อเห็นว่าถูกปิดล้อมหนีไม่รอด จึงตัดสินใจใช้ปืนจ่อระเบิดขมับฆ่าตัวตายหนีคดี)

(ไทยรัฐ 5/5/45) ผู้ต้องหาผูกคอตับในคุกอีก

ตำรวจ (นาย...ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม ในคดีชิงทรัพย์และข่มขืนฆ่าเจ้าทรัพย์นับสิบคดี โดยทุกครั้งที่ลงมือก่อเหตุมักใช้ไซควงเป็นอาวุธจนได้รับฉายา “โจรไซควง” หลังสอบสวนให้การรับสารภาพ จากนั้นได้นำไปทำแผนข และส่งเข้าเรือนจำกลาง...ช่วงเย็นก่อนเกิดเหตุได้มีญาติมาเยี่ยม และต่อว่านาย...ก่อคดีซ้ำทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล พอญาติกลับไปจนช่วงกลางดึกนาย...ฉวยโอกาสขณะที่เพื่อนผู้ต้องขังนอนหลับกันหมด ใช้ผ้าขาวม้าผูกคอตายดังกล่าว เข้าใจว่าคงจะเกิดความเครียดถูกจับดำเนินคดีจึงตัดสินใจฆ่าตัวตายหนีคดี)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 7 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศของสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมาย

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)				
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
ความผิดทางกฎหมาย	19	4	-	-	23

มีข้อสังเกตสำหรับสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายในกรณีลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม กล่าวคือ จะไม่มีลักษณะการทำร้าย / ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมเหมือนกับสาเหตุอื่นๆ เนื่องจากการทำความผิดทางกฎหมายนั้น ในเนื้อหาข่าวไม่ได้มีการอธิบายหรือแสดงสาเหตุว่าทำไมต้องกระทำความผิดนั้นๆ ในขณะที่กรณีอื่นๆ จะมีการอธิบายเหตุการณ์โดยกล่าวถึงที่มาของการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งที่มาที่ว่่านั้นก็คือ สาเหตุต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้จำแนกนั่นเอง จุดสังเกตได้อีกประการหนึ่งของกรณีทำความผิดตามกฎหมายก็คือ ข่าวนั้นจะเป็นความต่อเนื่องจากเหตุการณ์ที่เคยนำเสนอมาแล้วโดยกล่าวถึงการกระทำความผิดหรือการตกเป็นผู้ต้องหาในคดีต่างๆ แล้วต่อมามีการรายงานว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาคนนั้นพยายามหรือทำอัตวินิบาตกรรม เช่น

(ข่าวสด 8/10/45) “สตท.โจร” จนมุม-ฆ่าตัว! หนีผิดจี๊แฟนโปรกอล์ฟ

จากกรณีเกิดเหตุการณ์คนร้าย 2 คนจี้ตัวน.ส....แฟนสาวของนาย...อดีตนักกอล์ฟทีมชาติไทย จากหน้าลานจอดรถห้างเทสโก้ โลตัส สาขาถนนประดิษฐ์มนูธรรม โดยใช้ผ้าผูกตาแล้วพานั่งรถตระเวนไปกดเอทีเอ็มได้เงินไป 83,000 บาท รวมกับเงินสดในกระเป๋าอีก 5,000 บาท...ซึ่งหลังเกิดเหตุตำรวจเข้าสืบสวนจนทราบว่า 1 ใน 2 คนร้ายชื่อส.ต.ท...อดีตตำรวจสน.หัวหมาก ซึ่งถูกไล่ออกจากราชการ เพราะหนีไปเอาดีทางเป็นอาชญากร ตามข่าวที่เสนอไปแล้วนั้น

(เดลินิวส์ 26/12/45) ไล่อื่นฆ่าข่มขืน “น้องอ้อม” ตายในห้องซัง

จากกรณีด.ญ....หรือน้องอ้อม...ถูกนาย...อาชีพอ้าย.รับจ้าง เพื่อนบ้านใกล้เคียงที่บิดาน้องอ้อมว่าจ้างให้ไปส่งโรงเรียน แต่นาย...กลับพาไปข่มขืนแล้วฆ่าตายอย่างโหดเหี้ยม เหตุเกิดเมื่อวันที่...ที่ผ่านมามีหลังโดนจับกุมนาย...ยอมรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาว่า เมื่อถูกนำไปทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ถูกชาวบ้านรุมประชาทัณฑ์จนสะบักสะบอม

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายในปริมาณมากกว่าผู้หญิงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เป็นการตอกย้ำให้เห็นว่าผู้ชายมักจะกล้าทำร้ายตัวเองเมื่อต้องประสบกับปัญหาหนักๆ ในชีวิต

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่ามีอาชีพเป็นตำรวจปริมาณพอๆ กับที่ไม่ได้ระบุอาชีพ โดยใช้คำเรียกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ตัดสินใจให้ผู้อ่านเห็นภาพว่าทำความผิดนั้นๆ เช่น พลตำรวจนอกแถวแก๊งค์ค่ายานรก / พลตำรวจประพฤติชั่ว / สดท.โจร / สดท.ชั่ว / อดีตตำรวจแตกแถว / คนร้าย / โจร / ผู้ต้องหา / มือปืน / ดินแฉะ ซึ่งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีสถานะเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจจะถูกเพ่งเล็งมาก เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีหน้าที่คอยจับกุมผู้กระทำความผิดแทนที่จะเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง โดยทำข่าวจะให้พื้นที่ในการระบุประวัติและการทำความผิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เช่น

สำหรับร.ต.อ....อยู่ระหว่างการสู้คดีลักพาตัวเรียกค่าไถ่ โดยเหตุเกิดเมื่อวันที่...ผู้ที่ถูกลักพาตัวคือ...โดยผู้บังคับบัญชาให้ออกจากราชการไว้ก่อน ซึ่งร.ต.อ....ก็ได้ประกันตัวผู้คดี นอกจากนี้ยังมีคดีปลอมแปลงเอกสารของสน....และล่าสุด สน....ออกหมายจับข้อหาเมียเสพติดไว้ในความครอบครอง (ข่าวสด 21/9/45)

สำหรับผู้ตายเคยมีประวัติชิงทรัพย์หนุ่มซิปั้ง...นอกจากนี้ ยังก่อเหตุชิงทรัพย์ในพื้นที่ของสน....และคดีสุดท้ายชิงทรัพย์แฟนสาวโปรกอล์ฟ...นอกจากนี้ ผู้ตายยังเคยก่อเหตุยิงนาย...เจ้าของโต๊ะบอลในท้องที่สน.ประเวศ...สำหรับประวัติผู้ตายเรียนจบจากตำรวจนครบาล รุ่นที่ 68 นิสยชอบเล่นการพนันฟุตบอล มีภรรยา 2 คน และมักจะชอบเที่ยวเตร่ยามค่ำคืน ทำให้มีปัญหาเรื่องเงินๆ ทองๆ อันนำมาสู่พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากตำรวจกลายเป็นโจรเสียเอง (ข่าวสด 8/10/45)

ส่วนเรื่องความมีชื่อเสียงพบว่า มีการเชื่อมโยงบุคคลที่มีชื่อเสียงต่างๆ เข้ากับผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เช่น สาวใช้บ้านพล.ต.ต.อำพล งามจิตร ส.ว.ลำปาง จ่อหวัยยิงตัวตายคาห้องน้ำ (เดลินิวส์ 20/2/45)

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเงื่อนงำสำหรับสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายถูกนำเสนอเพียงประเด็นเดียวคือ ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยมีเพียง 1 เหตุการณ์ จำนวนข่าว 2

ขึ้น ซึ่งความขัดแย้งดังกล่าวหมายถึง การปฏิเสธถึงความผิดที่ถูกกล่าวหา ซึ่งผู้วิจัยจะยกตัวอย่าง โดยยกหัวข่าว่ามาจากหนังสือพิมพ์ใดแล้วสรุปว่ามีใครที่กล่าวว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการ ทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมาย แล้วจะทำลูกศรแสดงให้เห็นว่ามีใครอีก บ้างที่ออกมาชี้แจงถึงความผิดทางกฎหมายที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกกล่าวหา เช่น

(เดลินิวส์ 21/9/45) ถูกบุกจับ “อดีตตร.” ระเบิดหัวหนีอาญา!

ตำรวจ (สืบทราบว่าเป็นผู้ต้องหาตามหมายจับของสน...ในคดีจำหน่าย ยาเสพติด 3,000 เม็ด โดยก่อนหน้านี้ ร.ต.อ....เคยตกเป็นผู้ต้องหาคดีลักพาตัวเรียกค่าไถ่ 5 ล้านบาท...สาเหตุมาจากผู้เสียชีวิตมีคดีค้างเก่าอยู่หลายคดี เกรงกลัวว่าหากความผิดที่กระทำถูก เปิดเผย จะทำให้อับอาย เพราะเคยเป็นอดีตนายตำรวจมาก่อน)

← ขัดแย้ง ภรรยา (พบสามียื่นถือปืนพร้อมเรียกตนเข้ามาถอดและพูดว่า พ่อรักแม่มากนะ แต่พ่อถูกนายกลั่นแกล้ง ทั้งที่ไม่มียาเสพติด พอสิ้นเสียงใช้ปืนจ่อขมับซ้ายตัวเองแล้วลั่นไกทันที 1 นัด ต่อหน้าต่อตาโดยที่ตนไม่ทันจะห้ามปราม)

พี่ชาย (ก่อนหน้านี้มีนายตำรวจระดับรองผบก.คนหนึ่ง สั่งให้น้องชายตนอุ้มผู้ต้องหา คดียาเสพติด เมื่อเกิดมีเรื่องมีราว พ.ต.อ.คนดังกล่าวกลับไม่ให้ความช่วยเหลือ อีกทั้งอีก 3 คนก็ไม่ถูกดำเนินการใดๆ คงมีแต่น้องชายคนเดียวและตนเองก็ไปร้องเรียนที่รัฐสภาและที่กระทรวงยุติธรรมแล้ว เรื่องอยู่ระหว่างการตรวจสอบ)

6. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องการเรียน

สาเหตุเรื่องการเรียน ถูกนำเสนอรวมข่าว 13 ชิ้น โดยมีทั้งหมด 8 เหตุการณ์ โดย สาเหตุเรื่องการเรียนถูกนำเสนอในแง่ของความเครียดและความกลัวในการสอบตก การได้คะแนน ต่ำ การถูกไล่ออก การเรียนตามเพื่อนไม่ทัน เช่น

(ข่าวสด 8/4/44) นศ.วิศวกรรม ดิ่ง 30 ชั้น เครียดถูกรื้อไทร์...สยอง “เมืองทอง” ทิ้งจม.ลาตาย เสเพล-สำนึกผิดที่ปิดทางบ้าน

ผู้ฆ่าตัวตาย (ในจดหมายถึงพ่อแม่มีเนื้อหาระบุว่า เต้ต้องขอโทษด้วยที่โกหกมา ตลอด 4 ปีที่ผ่านมา เพราะไม่อยากให้ใครกลุ้มใจ ความจริงเต้ไม่ได้เรียนอยู่มหาวิทยาลัย วิศวกรรมศาสตร์มานานแล้ว อาจมีชื่ออยู่ในคณะ แต่การเรียนไม่คืบหน้าเพราะเกรดเฉลี่ยไม่ถึงมา ตลอด เป็นเพราะรักสนุก เทียวมาก ตอนแรกคิดว่าจะแก้ปัญหเองได้ แต่จริงๆ แล้วแก้ไม่ได้เลย เต้

รอลจดหมายฉบับนั้นมาหลายปี (ปีครึ่ง) และจดหมายฉบับนั้นก็มาถึงจนได้ รักทุกคนต้องขอโทษด้วยที่ทำอย่างนี้)

ตำรวจ (สาเหตุที่นาย...โดดตึกฆ่าตัวตายน่าจะมาจากความเครียดที่ถูกรีไทร์จากมหาวิทยาลัย แต่ก็ยังโกหกพ่อแม่อยู่ และเมื่อได้รับจดหมายยืนยันณัฏฐ์ รีไทร์จากทางมหาวิทยาลัย จึงเกิดความเครียดหาทางออกไม่ได้)

(ไทยรัฐ 31/7/44) ลูกสส.พิมพา โดดตึก 10 ชั้น...เครียดจัดสอบตกปี 2 นิเทศฯ

ตำรวจ (ผู้ตายคงจะเครียดเรื่องการเรียนเลยทำอัตวินิบาตกรรมลาโลก)

มารดา (ลูกชายกำลังเครียดเรื่องการเรียนที่สอบไม่ผ่านจากปี 2 ขึ้นปี 3 ตอนพยายามให้กำลังใจมาตลอด โดยรับปากว่าจะส่งไปเรียนที่ต่างประเทศแต่ยังไม่ทันดำเนินการ ลูกชายกลับมามีคิดสั้นเสียก่อน)

(เดลินิวส์ 26/9/44) เครียดปัญหาเรียน นศ.สาวโดดตึก...จากชั้น 8 ธนาคารกรุงเทพ

มารดา (ลูกสาวเป็นคนเรียนเก่งจนมีความหวังจะได้เหรียญทองเกียรติคุณ แต่ก็มีบ้างที่เกิดวิตกเพราะกลัวได้คะแนนต่ำจนต้องพาไปพบจิตแพทย์ และแนะนำให้หยุดเรียนชั่วคราวเลยยิ่งเครียดจนต้องหยุดงานเพื่อดูแลลูกสาวอย่างใกล้ชิด)

ลุง (คาดว่าอาจเครียดเรื่องการเรียนเพราะกลัวคะแนนต่ำจนไม่ได้เหรียญทอง)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 8 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุการเรียน

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
การเรียน	6	7	-	-	13	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 8 ไม่พบประเด็นเรื่องเพศที่แตกต่างกันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงในการทำอัตวินิบาตกรรมจากสาเหตุเรื่องการเรียน รวมทั้ง สาเหตุเรื่องการเรียนไม่ได้เป็นต้นเหตุในการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมพบว่าเป็นไปตามสาเหตุ นั่นคือ เป็นนักเรียน นักศึกษา มีข่าวเพียง 1 ชิ้นที่ระบุว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีอาชีพเป็นทนายความ ส่วนเรื่องความมีชื่อเสียงพบว่า มีความเชื่อมโยงระหว่างผู้ทำอัตวินิบาตกรรมกับบุคคลที่เป็นที่รู้จักของสังคม คือ เป็นลูกสส.สว. เป็นหลานนายธนาคารชื่อดัง เช่น ลูกชายคนเล็กของส.ว.-ส.ส.ชื่อดัง “ถวิล-พิมพ์ จันทร์ประสงค์” กระโดดตึก (ข่าวสด 30/7/44)

ประเด็นเรื่องความมีเจื่อนำของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเจื่อนำสำหรับสาเหตุเรื่องการเรียน ถูกนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็นคือการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม และ ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

- การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม เป็นที่น่าสังเกตว่าการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งมีอยู่ 1 กรณีไปสอดคล้องกับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่แตกต่างจากเหตุการณ์อื่นๆ นั่นคือ ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีอาชีพเป็นทนายความซึ่งกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทแต่กำลังมีปัญหาเรื่องการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น ด้วยสถานะที่สื่อมวลชนอ้างถึงจึงนำไปสู่ข้อสงสัยที่นอกเหนือไปจากสาเหตุเรื่องการเรียน ดังต่อไปนี้

(เดลินิวส์ 30/7/45) นายกลุ่มอ่อนภาษายิงตัวตาย

ภรรยา (ผู้ตายมีอาชีพเป็นทนายความ...แต่เมื่อคืนที่ผ่านมาเป็นวันเสาร์ ผู้ตายได้ออกมานอนที่เกิดเหตุ เนื่องจากมีเพื่อนที่เรียนปริญญาโทด้วยกันมาหาและนั่งทำรายงานคณิต... ก่อนหน้านี้สามีบ่นว่ากลุ่มใจ มีปัญหาเรื่องการเรียนภาษาอังกฤษ)

ยังไม่ปักใจเชื่อ → ตำรวจ (ยังไม่ปักใจเชื่อว่าผู้ตายจะยิงตัวเอง จึงได้รวบรวมเอกสารในการทำบัญชีและเอกสารการรับมอบอำนาจให้ผู้ตายว่าความแทนไปสอบสวนว่าสาเหตุการเสียชีวิตในครั้งนี้เกิดจากเรื่องว่าความหรือการทำบัญชีหรือไม่)

- ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ถึงแม้ว่าหนังสือพิมพ์จะพาดหัวข่าวด้วยปัญหาเรื่องความเครียดในการเรียน ซึ่งอาจจะเป็นความพยายามของหนังสือพิมพ์ที่ต้องการนำเสนอภาพสะท้อนของสังคมแห่งการศึกษา แต่ก็มีการสัมภาษณ์นักจิตวิทยาด้วยโดยระบุว่าสาเหตุการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องการเรียนเพียงสาเหตุเดียวไม่ได้เป็นจุดที่ขาดถึงขนาดทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมได้ แต่น่าจะเกิดจากสาเหตุอื่นด้วย เช่น โรคทางจิต อารมณ์อ่อนไหวในช่วงวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(ไทยรัฐ 15/9/45) นศ.สาวหอการค้าเครียดจนโดดตึกเรียนดับ...อยู่ปี 3 เรียนเก่งขอเลื่อนนิชากม. อาจารย์ไม่ยอม วิ่งขึ้นไปบนชั้น 4 พุ่งหลววจบชีวิตต่อหน้าพ่อ-แม่

เพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ (เหตุที่น.ส...ขอให้อาจารย์เลื่อนการสอนวิชาดังกล่าวออกไป เพราะคิดว่าถ้าขาดเรียนเพียง 1-2 ชั่วโมงก็จะเรียนตามเพื่อนไม่ทัน)

ขัดแย้งในสาเหตุ > นักจิตวิทยา (การตัดสินใจของนักศึกษาหญิงที่กระโดดตึกฆ่าตัวตายนี้น่าจะเกิดจากโรคทางจิตส่วนตัว กระทำลงไปโดยไม่รู้ตัวบวกกับอารมณ์ที่อ่อนไหวในช่วงวัยรุ่น และมีปัญหาทางอื่น จึงแก้ปัญหาด้วยการจากโลกไปเพราะเครียดเรียนไม่ได้เป็นจุดที่ขาด ถึงขนาดทำให้ตัดสินใจกระโดดตึกฆ่าตัวตายได้ แต่กรณีดังกล่าว คิดว่านักศึกษาคงหาทางออกของปัญหาที่ตัวเองประสบไม่ได้ เด็กอาจจะเคยส่งสัญญาณให้พ่อแม่รู้ เช่น อาจจะไม่คิดคนเดียว มีอาการกระสับกระส่าย และบ่นไม่ยอมมีชีวิต แต่พ่อแม่ไม่ได้จุกคิด ซึ่งอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมด้านการเงิน ทำให้เด็กไร้ที่พึ่งทางใจจนฆ่าตัวตาย ปัจจุบันนักศึกษาในมหาวิทยาลัยประสบปัญหาแบบนี้มีมาก แต่มหาวิทยาลัยไม่สามารถตอบสนองความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษารุ่นปัจจุบันได้ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่านักศึกษาไปแสดงออกทางเพศ การใช้ชีวิตอย่างไม่รับผิดชอบ และการฆ่าตัวตาย)

นอกจากนักจิตวิทยาแล้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยยังกล่าวแสดงความเห็นว่า ยังไม่เชื่อว่าการทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าวมาจากสาเหตุเรื่องการเรียนตามที่หนังสือพิมพ์เลือกพาดหัวข่าว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าหนังสือพิมพ์ต้องการตอกย้ำให้เห็นความรุนแรงของปัญหาความเครียดจากการเรียนอันนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรมก็เป็นได้จึงเลือกพาดหัวข่าวและความนำไปในทิศทางเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ข่าวสด 15/10/45) แฉเกรดตก นศ.แพทย์ศูนย์รังสิต ดิ่งตึกสยง

(ความน่า) แฉเหตุ น.ศ.แพทย์ มธ. กระโดดอาคารโรงพยาบาลดับ เพราะเครียดเรื่องการเรียน เกรดเฉลี่ยตกต่ำ

ขัดแย้งในสาเหตุ > อาจารย์ (สาเหตุที่เขาฆ่าตัวตายนั้นคงมาจากหลายสาเหตุ...ประกอบด้วยทางบิดา มารดาต้องการให้ลูกเรียนอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งในบางครั้งอาจไม่เข้าใจในความรู้สึกของลูก

หรือเปล่า อันนี้ก็ เป็นอีกสาเหตุหนึ่งเหมือนกัน...ยังไม่เชื่อว่า จะมาจากสาเหตุของการเรียน...ถือว่าเป็นเด็กที่เรียนเก่งคนหนึ่ง สอบเอ็นทรานซ์ติดตั้งแต่อายุ 16 ปีสมัยเมื่อเรียนอยู่ชั้นม.4 เมื่อสอบแพทย์ได้ก็เรียนมาเรื่อยๆ อาจยังไม่ทราบถึงความต้องการของตัวเองว่าในอนาคตอยากจะทำงานอะไร เมื่อสอบติดก็มาเรียน แล้วมาคิดได้ว่าอาชีพแพทย์นั้นไม่ตรงตามความต้องการของตัวเอง แต่ไม่มีทางกลับหรือคิดไม่ตกว่าตนเองจะอยู่ตรงไหนดี ซึ่งลักษณะอย่างนี้ในทางจิตวิทยาเรียกว่า อាកาโรคตัดสิ้นใจผิดปกติ)

7. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสื่อมวลชน

สาเหตุเรื่องสื่อมวลชนถูกนำเสนอข่าวรวม 8 ชิ้น 7 เหตุการณ์ โดยถูกกล่าวถึง 3 ประเด็นคือ กรณีการเลียนแบบภาพยนตร์ที่เรียกว่า “รัสเซียหนูเล็ด” กรณีการเลียนแบบสื่อโทรทัศน์ และกรณีการเล่นเกม

- ตัวอย่างของกรณีการเลียนแบบภาพยนตร์ที่เรียกว่า “รัสเซียหนูเล็ด”

(ข่าวสด 19/12/44) รัสเซียหนูเล็ดดับสยองคาม่านรุด!

ภรรยาเก่า (ทันใดนั้นเหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้นเมื่ออดีตสามีชักอาวุธปืน กระบอกดังกล่าวขึ้นมา แล้วบรรจุกระสุนปืนเข้าไปในลูกไม่จำนวน 2 นัด แล้วหมุนทำเป็นเล่นรัสเซียหนูเล็ดพร้อมกับตะโกนว่า เรามาลองยิงตัวตายดู ถ้าโชคดีก็รอดตายไป จากนั้นนาย...ใช้ปืนจ่อไปที่ขมับของตัวเองพร้อมกับหันไปปืนจนมีเสียงดังโป้งจึงล้มแน่นิ่งจมกองเลือดอยู่ข้างเตียง)

ตำรวจ (เชื่อว่าน่าจะเป็นการเล่นรัสเซียหนูเล็ดฆ่าตัวตายเองเนื่องจากมือผู้ตายยังมีเขม่าดินปืนและคราบเลือดจำนวนมาก)

- ตัวอย่างของกรณีการเลียนแบบสื่อโทรทัศน์

(ไทยรัฐ 12/5/44) เลียนแบบละคร แววนคอ ดช.วัย 11 ดับสลด...เรื่องขมึ้นกับปูน
เผยก่อนนี้เคยทำแต่เชือกฟางขาด เป็นเด็กบ้านแตก ย่าดูแลกินข้าววัด

ย่า (หลานชายชอบเล่นเลียนแบบละครโทรทัศน์ เคยเล่นกับเพื่อนๆ แบบแย้นรก โดยใช้เชือกฟางผูกคอมัดปลายเชือกอีกด้านกับกิ่งไม้แล้วทิ้งตัวลงมา แต่เชือกฟางที่ใช้เส้นเล็กทานน้ำหนักไม่ไหวขาดกระจุยรอดตายมาแล้วครั้งหนึ่ง ซึ่งเพื่อนบ้านที่เห็นพฤติกรรมการเล่นพิสดาร เคยว่ากล่าวตักเตือนแต่ไม่เข็ด และเมื่อคืนที่ผ่านมา หลานชายก็นั่งดูละครโทรทัศน์เรื่องขมึ้นกับปูน ออกอากาศทางไทยทีวีสีช่อง 3 มีบทนางเอกแสดงโดย “จอย ศิริลักษณ์ ผ่องโชค” พยายามผูกคอ

ตาย แต่มีคนมาช่วยไว้ทัน อาจเป็นชนวนเหตุที่ทำให้หลานชายคิดแผลงเลียนแบบ แต่บังเอิญใช้แถบเชือกพลาสติกที่มีการเหนียว ทำให้เชือกไม่ขาดจึงเกิดเหตุสยงขึ้น)

- ตัวอย่างของกรณีการเล่นเกม

(ข่าวสด 27/5/45) สลด ด.ญ.12 ผูกคอ เหยื่อ “เกม” เครียด-เล่นไม่ชนะ...ก่อนตายเพิ่งแพ้ก็ทน ใช้เชือกห้อยกับชื่อบ้าน เขียนจม.ลาตายถึงแม่ สิ่งวันเผาศพเสร็จสรรพ ตร.ยัง “งง” ชนวนมรณะ

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และควมมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 9 จำแนกจำนวนข่าว (ขึ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องสื่อมวลชน

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ขึ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
สื่อมวลชน	5	3	-	-	8	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 9 ไม่พบว่า สาเหตุเรื่องสื่อมวลชนมีลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมโดยทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม และปริมาณผู้ชายและผู้หญิงที่ทำอัตวินิบาตกรรมมีพอๆ กันจึงไม่ได้บ่งบอกนัยยะสำคัญด้านเพศเท่าไรนัก

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมพบว่า ส่วนใหญ่เน้นระบุว่าของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าอาชีพการงาน เช่น ด.ช.วัย 11 / กลุ่มวัยรุ่น / ด.ญ.วัย 9 ขวบพฤติกรรมเลียนแบบภาพยนตร์ / 9 ขวบ ด.ญ.แขวนคอเลียนแบบทีวี / ด.ญ. 12 เหยื่อเกม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมของบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นเยาวชนของชาติกำลังได้รับผลกระทบจากสื่อมวลชนจนก่อให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนในคุณค่าข่าวด้านผลกระทบซึ่งจะได้อีกต่อไป โดยผู้ทำอัตวินิบาตกรรมในกรณีนี้ไม่ได้เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักด้วย

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเงื่อนไขสำหรับสาเหตุเรื่องสื่อมวลชน ถูกนำเสนอเพียงประเด็นเดียวคือ ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งบุคคลที่กล่าวขัดแย้งที่น่าสนใจคือ จิตแพทย์ โดยกล่าวว่าอาจมีปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่อาจเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม รวมทั้งยังให้ “ความรู้” เกี่ยวกับวัยของเด็กกับการทำอัตวินิบาตกรรม ตลอดจนเป็นผู้กล่าวเตือนไปยัง “ผู้ปกครอง” เกี่ยวกับการแนะนำบุตรหลานในการดูโทรทัศน์ด้วย นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์เองยังพยายามสืบข่าวไปยังสิ่งที่คาดว่าจะป็นต้นตอของการทำอัตวินิบาตกรรมเท่าที่จะสามารถทำได้ เช่น การสอบถามไปยังสถานีโทรทัศน์ว่ามีการออกอากาศเกี่ยวกับการผูกคอตายของเนื้อหาในละครหรือไม่

(เดลินิวส์ 20/8/44) ด.ญ.ผูกคอตายแบบหนัง...เฝ้าบ้านอยู่คนเดียวล่องป็นห้อยโตงเตง

มารดา (เชื่อว่าคงเกิดจากความชุกชุนของลูก หรือต้องการเลียนแบบภาพยนตร์ จึงใช้เก้าอี้ป็นชั้นไปผูกคอตายเป็นจังหวะที่เก้าอี้เลื่อนออกไป ไม่สงสัยว่าลูกจะถูกฆาตกรรม)

ตำรวจ (เชื่อว่าเป็นอุบัติเหตุจากความไร้เดียงสาของเด็กมากกว่า โดยเลียนแบบพฤติกรรมการผูกคอตายในภาพยนตร์ จึงลองทำด้วยตนเองด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ใช้เก้าอี้ล้อยเลื่อนลงชั้นไปผูกคอตายแต่เผลอเก้าอี้เกิดลื่นหลุดจากขา ทำให้ฝัดคอเด็กจนเสียชีวิต)

ขัดแย้งในสาเหตุ

จิตแพทย์ (โดยปกติแล้วกรณีของเด็กอายุน้อยๆ หรือเด็กช่วงประถมวัย ไม่ค่อยพบว่ามีความคิดในการพยายามฆ่าตัวตาย ส่วนใหญ่เด็กที่มีความคิดแบบนี้จะเป็นช่วงวัยรุ่นขึ้นไป เพราะวัยนี้จะเริ่มเข้าใจเรื่องการตายชัดเจนขึ้น ส่วนเด็กเล็กๆ นั้นไม่ค่อยเข้าใจว่าการตายเป็นอย่างไร อาจจะไม่เข้าใจว่าเพียงหยุดหายใจเท่านั้น แต่ยังไม่รู้ว่าหลังจากนั้นแล้วจะเกิดอะไรตามมา ในกรณีนี้เอง...อาจไม่ใช่พฤติกรรมเลียนแบบภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ทั้งหมด อาจมีปัจจัยแวดล้อมภายนอกตัวเด็กมาประกอบด้วยที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีปัญหา แล้วพยายามหนีทางออกแก้ปัญหาด้วยตัวเอง)

สลด ด.ญ.12 ผูกคอตาย “เกม” เครียด-เล่นไม่ชนะ...ก่อนตายเพิ่งแพ้อีกหน ใช้เชือกห้อยกับชื้อบ้าน เขียนจม.ลาตายถึงแม่ สั่งวันเผาศพเสร็จสรรพ ตร.ยัง “งง” ชนวนมรณะ... (ข่าวสด 27/5/45)

ขัดแย้งในสาเหตุ

จิตแพทย์ (ส่วนที่มีการตั้งข้อสังเกตว่าเด็กหญิงฆ่าตัวตาย เพราะเครียดจากการเล่นเกมกตไม่ชนะนั้น ตนคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ที่เด็กคนหนึ่งจะคิดฆ่าตัวตายเพราะเล่นเกมกตแพ้เพียงอย่างเดียว คาดว่าต้องมีสาเหตุอื่นด้วย อาจเป็นสิ่งที่ครอบครัวคุ้นเคย

กับมันจนกระทั่งคิดว่าไม่ใช่ปัญหา การไปสรุปกล่าวโทษว่าสาเหตุหนึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้คนฆ่าตัวตายในลักษณะที่รวดเร็วเกินไปนั้นอาจทำให้สังคมตื่นตระหนกได้ จึงควรมีการทำความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกันโดยเร็ว เพราะที่ผ่านมามีบ่อยครั้งมักพบว่ามีการกล่าวโทษปัจจัยอื่นที่ทำให้คนฆ่าตัวตาย ทั้งที่ปัจจัยนั้นไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่แท้จริง ส่วนที่มีการตั้งข้อสังเกตว่าเด็กเป็นคนฉลาดเรียนหนังสือเก่ง ไม่น่าจะมีปัญหาอะไรนั้น เป็นการด่วนสรุปเกินไป เพราะเรื่องความสามารถทางสติปัญญาหรือไอคิว กับความสามารถทางอารมณ์หรืออีคิวนั้น ไม่จำเป็นต้องมีความคู่กันเสมอไป คนฉลาดก็มีปัญหาด้านสุขภาพจิตได้)

8. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องลัทธิ ความเชื่อ

สาเหตุเรื่องลัทธิ ความเชื่อ ถูกนำเสนอข่าวเพียง 2 ชิ้น 1 เหตุการณ์เท่านั้น เช่น หนุ่มยุ่นคลั่งลัทธิดิง.ร.หฐ...สวดมนต์โรยเกลือ ก่อนกระโดดลงมา...(เดลินิวส์ 7/4/44)

ตำรวจ (คาดว่าผู้ตายคงจะคลั่งลัทธิได้ลัทธิหนึ่งที่นับถือเกลือเป็นพระเจ้า และหลังจากทำพิธีกรรมพร้อมสวดมนต์ โรยเกลือ จนทั่วห้องเพื่อเป็นการบูชา ตามความเชื่อแล้วจึงเปิดหน้าต่างแล้วกระโดดลงมาเพื่อฆ่าตัวตายในการบูชาวิญญาณตามความเชื่อและได้ตายสมใจดังกล่าว)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 10 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องลัทธิ ความเชื่อ

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
ลัทธิ ความเชื่อ	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 10 พบว่ามีแต่ผู้ชายเท่านั้นที่ทำอัตวินิบาตกรรมเพราะลัทธิ ความเชื่อ โดยไม่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นเลย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากพบข่าวจำนวนน้อยมากจึงยังไม่อาจจะระบุถึงประเด็นเรื่องเพศได้ชัดเจนเท่าใดนัก

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่า ไม่ได้ระบุอาชีพ แต่ใช้เชื้อชาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นคำเรียกแทน ได้แก่ ยูน หนุม เมืองปลาติบคลังประหลาด หนุมแดนปลาติบคลังลัทธิเกลือ ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่คนไทยและไม่ใช้บุคคลที่มีชื่อเสียงด้วย

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้วิจัยไม่พบประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรมจากสาเหตุเรื่องลัทธิ ความเชื่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับสาเหตุเรื่องอื่นๆ

9. สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอมากกว่า 1 สาเหตุ

การทำอัตวินิบาตกรรมที่มีมากกว่า 1 สาเหตุ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งกล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมโดยระบุมากกว่า 1 สาเหตุ ซึ่งอาจจะมีบุคคลที่กล่าวถึงสาเหตุที่มากกว่า 1 สาเหตุมากกว่า 1 คนด้วย โดยข่าวถูกนำเสนอรวมทั้งหมด 60 ชิ้น และสาเหตุที่ถูกกล่าวถึงร่วมกับสาเหตุอื่นๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ซึ่งมีข่าวอยู่ถึง 47 ชิ้น ดังนี้

9.1 สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ การเงิน การงาน

เป็นกลุ่มที่มีจำนวนข่าว 20 ชิ้น 20 เหตุการณ์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก และ การเงิน การงาน เช่น

(ข่าวสด 5/2/44) หมอนวดโดนไล่ออก ข้าแฟนทิ้งผูกคอตาย

น้องสาว (เหตุที่ทำให้พี่สาวต้องตัดสินใจคิดสั้นครั้งนี้เนื่องจากเรื่องที่ถูกไล่ออกจากงานและถูกแฟนทิ้งกลายเป็นมรสุมชีวิตครั้งใหญ่จนจะทนมีชีวิตไม่ได้สุดท้ายเลยตัดสินใจด้วยการผูกคอตายในที่สุด)

(ไทยรัฐ 8/10/45) ตกงาน-เมียทิ้ง! ชดยาพิช กอดลูกตายด้วย...แฝดรอดชีวิต 1 คน เขียนจดหมายลา! ฝากญาติช่วยเลี้ยง

น้องชาย (มาระยะหลังตกงานจึงมาอาศัยอยู่กับตนและพี่สาวที่บ้านเกิด เหตุ ต้องขอเงินพี่สาวอยู่กินไปวันๆ ผู้ตายเคยตระเวนหางานทำมาหลายแห่งแต่ยังไม่ได้งาน ต่อมานาง...ภรรยา นำลูกสาวฝาแฝดทั้งสองคนมาทิ้งให้นาย...เลี้ยงดู แล้วยนาง...หนีหายไปไม่ติดต่อ หรือมาเยี่ยมเยียนลูกสาวอีกเลย นาย...ต้องรับภาระเลี้ยงดูลูกทั้งที่ไม่มีเงินแถมตกงานทำให้เครียดคิดมากมาตลอด)

ตำรวจ (นาย...คงเครียดที่ตกงาน ไม่มีเงินใช้จ่ายต้องขอเงินพี่สาวอยู่กินไปวันๆ แถมนาง...ภรรยาก็มาหนีหน้า ทิ้งลูกสาวฝาแฝดสองคนให้รับผิดชอบเลี้ยงดู)

(ไทยรัฐ 11/5/45) ฝรั่งนักธุรกิจยิงตัวตายเอง!...เครียดจัดปัญหาชีวิตชอลาตาย

บิดา (นาย...ตั้งบริษัททำธุรกิจเกี่ยวกับบาร์โค้ด ระยะเวลาผู้ตายมีอาการเครียดตลอดเวลา เนื่องจากมีปัญหาทั้งเรื่องธุรกิจกับปัญหาครอบครัวที่ระหองระแหงกับนาง...ภรรยาคนไทยซึ่งขณะนี้เดินทางไปติดต่อธุรกิจที่ประเทศออสเตรเลีย...)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 11 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และการเงิน การงาน

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
ความรัก ความสัมพันธ์ และการเงิน การงาน	9	3	1	-	13	6	1	-	-	7

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้หญิง ทั้งกรณีทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นและไม่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น ซึ่งก็ตอกย้ำอีกครั้งเช่นเดียวกับสาเหตุเรื่องการเงิน การงานอย่างเดียวว่า ผู้ชายเป็นผู้ที่แบกรับปัญหาหนักๆ มากกว่าผู้หญิง

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่า มีความแตกต่างจากกรณีทำอัตวินิบาตกรรมจากสาเหตุการเงิน การงานอย่างเดียว นั่นคือ เมื่อมีสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ด้วยแล้วผู้ชายจะถูกกระทำที่พหุอย่างลงมาก เช่น ฝรั่งนักธุรกิจ หม่อมทำงาน เป็นลูกจ้างอ่างเก็บน้ำ พันโทตำรวจ นักธุรกิจสวิส โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ชายจะถูกเรียกด้วยการระบุสถานภาพทางเพศและครอบครัวมากกว่า เช่น หม่อมใหญ่ หม่อมรินทศ หม่อมตงงาน หม่อมพ่อลูกอ่อน หม่อมปราจีน ผัวโหด พ่อ ส่วนผู้หญิงยังคงไม่มีความโดดเด่นที่จะสังเกตเห็นได้ชัดเจนว่าถูกกระทำเพราะยังมีการระบุสถานภาพความเป็นแม่และเมียอยู่เหมือนเดิม และไม่พบว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง หากมีแต่ผู้ตายไปเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น เมียนักบอลดัง

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

มีเพียงกรณีเดียวคือกรณีที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานานแล้ว หากแต่ต่อมามีความคับหน้ที่แตกต่างจากการสรุปในสำนวนของตำรวจในตอนแรก โดยบุคคลในข่าวของกรณีนี้หนังสือพิมพ์ได้กล่าวอ้างอิงถึงอัยการและคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ใช้ “ความรู้ทางอาชญวิทยา” มาแสดงเหตุผลว่าทำไมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงไม่ใช่การทำอัตวินิบาตกรรม ณ จุดนี้ ทำให้มองได้ว่าการสรุปข้อสันนิษฐานต่างๆ ของตำรวจในตอนแรก ต่อมาสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับหนังสือพิมพ์ที่จะนำเสนอความคับหน้ดังกล่าวหรือไม่ แต่เท่าที่ผู้วิจัยสังเกตจากข่าวอัตวินิบาตกรรมแล้ว กลับพบว่าภายในปี 2544-2545 มีการนำเสนอในลักษณะนี้เพียง 1 เหตุการณ์เท่านั้น ดังนี้

(เดลินิวส์ 9/9/45) กองปราบฯ พบพิรุณคดี พ.ต.ท.ยิงตัวดับ

ตำรวจ (มีความเห็นสรุปสำนวนว่าเป็นการฆ่าตัวตาย สาเหตุเกิดจากความเครียดในการทำงานและครอบครัว)

ยังไม่ปักใจเชื่อ

อัยการ (ทางอัยการมีความเห็นเชื่อว่าไม่ใช่เป็นการฆ่าตัวตายตามปกติธรรมดา เนื่องจากได้มีการตรวจสอบรายละเอียดของคดีแล้วพบข้อพิรุธมากมาย เช่นในเรื่องของวิถีกระสุนที่มีลักษณะจากซ้ายไปขวา จากหลังทะลุหน้า จากล่างขึ้นบน โดยตามปกติแล้วผู้ตายเป็นคนถนัดมือขวา แต่บาดแผลที่ยิงเป็นการยิงจากด้านซ้ายผิดไปจากธรรมชาติของคนทั่วไป รวมทั้งยังไม่มีเขม่าดินปืนที่มีมือซ้ายอีกด้วย ทั้งๆ ที่ในสำนวนการสอบสวนระบุว่าผู้ตายใช้มือข้างซ้ายยิง...ซึ่งขัดกับข้อเท็จจริงตามหลักวิชาการอย่างชัดเจน และอาวุธปืนที่ใช้ก่อเหตุก็เป็นอาวุธปืนของบุคคลอื่นไม่ใช่ของพ.ต.ท....ผู้ตาย)

คณะกรรมการการยุติธรรมและคณะตรวจสอบข้อเท็จจริงของผวจ.ตาก / แพทย์ (ระบุว่าบาดแผลของผู้ตายนั้นมีระยะยิงจากปากกระบอกปืนจนถึงจุดเข้าไม่น่าจะเกิน 6 นิ้ว ทำให้เชื่อว่าเป็นไปได้ไม่น้อยมากที่จะเป็นการฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ในเบื้องต้นหลังจากทางกองปราบปรามได้เข้าไปดำเนินการในส่วนหนึ่งแล้วพบสิ่งผิดปกติมากมาย เช่นในเรื่องของอาวุธปืนที่ใช้ก่อเหตุนั้นไม่มีใครยืนยันที่มาที่ไป กระทั่งมาพบอยู่กับพ.ต.ท....ใช้เป็นอาวุธสังหารตัวเอง ภายหลังจากเกิดเหตุแล้วพบว่าทรัพย์สินอีกหลายรายการ อาทิ เครื่องนอน อาวุธปืนขนาด .357 กระบอกที่ใช้ก่อเหตุ สร้อยคอทองคำ กระเป๋าเงินและเอกสารส่วนตัวของผู้ตายได้หายไปทั้งหมด)

9.2 สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก

ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ

มีจำนวนข่าวทั้งหมด 20 ชิ้น 19 เหตุการณ์

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพในประเด็นความเจ็บ

ป่วยทางกาย

(เดลินิวส์ 11/12/45) หนุ่มพิการระแวงเมีย ฝ่ายภรรยา!...ฟันลูกดับ ก่อน

ฆ่าตัวตายตาม

ตำรวจ (นาย...ผู้ตายเป็นคนพิการขาพิการ ไม่สามารถออกไปทำมาหากินได้ โดยปล่อยให้นาง...ภรรยา ไปรับจ้างเกี่ยวข้าวลำปาง เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวพร้อมกับปล่อยให้ลูกทั้งสองอยู่กับสามีสุดที่รัก ขณะที่นาง...ออกไปรับจ้างจะไปในานครั้งละไม่ต่ำกว่า 10 วัน ทำให้นาย...เริ่มระแวงภรรยาตนเองว่าไปมีชายอื่น...ส่วนสาเหตุคาดเดาว่าน่าจะมาจากเรื่องความหึง ที่ภรรยาออกไปทำงานเป็นเวลานาน ประกอบกับนาย...เป็นผู้พิการทางขา จึงทำให้คิดมากยิ่งขึ้น ลงมือก่อเหตุสยงดังกล่าว)

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต

(ไทยรัฐ 1/1/44) พยาบาลดับชีพ ดิ่งห่างสยองลาปี 2000...เกิดน้อยใจ
ผัว เพื่อนร่วมงาน อยู่ๆ สติขาดผึ่ง โตกระทึก 4 ชั้น หน้าคนนับพัน

สามี (นาง...ป่วยเป็นโรคเครียดจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล
สมเด็จพระยาเมื่อ 5 ปีก่อน ภายหลังจากอาการเริ่มทุเลาจึงกลับมาทำงานเป็นนาง
พยาบาลตามปกติ ต่อมา ผู้ตายนำเรื่องมาบอกให้ฟังว่า มีปัญหาทะเลาะกับเพื่อนร่วมงาน
ในสถานีนามัย ตนได้แต่ปลอบใจและเตือนไม่ให้เก็บมาคิดมาก เพราะเกรงว่าอาการ
เครียดจะกำเริบอีก แต่ผู้ตายไม่เชื่อฟังเสี่ยงไวยวายตลอดเวลา ด้วยความโกรธจึง
ประกาศจะไม่สนใจผู้ตายอีกต่อไป)

ตำรวจ (หลังจากที่ผู้ตายมีปัญหากับเพื่อนที่ทำงานและมีปากเสียงกับ
สามีทำให้อาการประสาทกำเริบ จึงคิดสั้น)

(ข่าวสด 28/6/45) “หมอมันสาว” ฆ่าตัว ดิ่งคนโหด ถูกปกกลอกนับ
ล้าน...ป่วยโรคซึมเศร้า มีแฟน 3 คน-ถูกทิ้งแถมตุนเงินไปซื้อ โท.ไปบอกพี่สาวก่อนเห็น-
ลาโลก!

แฟน (ที่ผ่านมาพบว่าผู้ตายเป็นโรคซึมเศร้าเนื่องจากก่อนที่จะมาคบหา
กับตนนั้น ผู้ตายเคยมีแฟนมาก่อนแล้ว 3 คน แต่ก็ไม่เคยสมหวังในความรักเลย นอกจากนี้
ยังถูกแฟนเก่าหลอกเอาเงินไปล้านกว่าบาท ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียด)

ตำรวจ (เกิดจากการที่ผู้ตายเป็นโรคซึมเศร้า คิดมากที่รักไม่สมหวัง)

- ตัวอย่างของความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพในประเด็นผลกระทบ
จากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ

(เดลินิวส์ 14/2/44) พ่อเข็ดคอก 2 ลูกน้อย ฆ่าตัวตาม...คลั่งยาบ้า ระวัง
เมียหนีไปมีซู้

ตำรวจ (นาย...คงมีความหึงหวงภรรยาที่ต้องออกไปเร่ขายของตาม
ตลาดสี่มุมเมืองกลับบ้านไม่ตรงเวลา หวาดระแวงกลัวภรรยาจะไปมีซู้ จึงไปซื้อยาบ้ามา
เสพอย่างหนักจนมีอาการคลุ้มคลั่ง คิวามีดทำครัวมาเข็ดคอกลูกทั้ง 2 เพื่อระบายแค้น...
ก่อนที่นาย...จะไปแขวนคอตายเพื่อหนีความผิดที่ตัวเองก่อขึ้น)

(ไทยรัฐ 21/4/44) ไฟช็อต-มีดกรีดฆ่าเมีย-ลูก...แล้วปืนตีก็จะฆ่าตัว ผัว
คลั่งยาบ้าอำมหิต

ผู้เห็นเหตุการณ์ (นาย...มักจะมีท่าทีแปลกๆ คล้ายคนเมายาบ้าแถมยัง
หวาดระแวงว่านาง...จะนอกใจ มักจะมีปากเสียงตบตีกันเป็นประจำ)

ตำรวจ (นาย...อาจจะเสพยาบ้าจนคลุ้มคลั่งบวกกับความหวาดระแวง
และความหึงหวง ใช้ไฟฟ้าช็อตนาง...ขณะนอนหลับอยู่กับด.ญ....แต่สองแม่ลูกไม่ตายทันที
จึงใช้มีดแทงและเชือดคอซ้ำ นาง...วิ่งหนีออกมาตายหน้าห้อง นาย...วิ่งอุ้มศพลูกสาว
ขึ้นไปบนดาดฟ้าและพยายามกระโดดตึกฆ่าตัวตาย)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และควมมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 12 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่อง
ความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ

สาเหตุของ การทำอัต วินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาต กรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น แล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศ ที่ สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศ ที่ สาม	
ความรัก ความ สัมพันธ์ และ สุขภาพ	4	7	-	2	13	6	1	-	-	7

จากตารางที่ 12 พบว่ามีเพศที่สาม 2 เหตุการณ์ เช่น
(ไทยรัฐ 5/5/44) ดาราทิฟฟานี ปาดคอฆ่าตัว...ติดโรค ซ้ำร้ายแฟนทั้ง
เพื่อน (ผู้ตายทำงานอยู่ในคณะทิฟฟานีโชว์ เมืองพัทยา ผู้ตายมีรูปร่าง
หน้าตาสะสวยจึงกลายเป็นดาวดวงเด่นถูกวางตัวให้เป็นนักแสดงนำต่อเนื่องมานานถึง 5
ปีเต็ม ภาระยะหลังผู้ตายมีปัญหาเรื่องสุขภาพ จึงไปตรวจสอบเช็กผลเลือดกับแพทย์ที่
รพ.เอกชนแห่งหนึ่ง ปรากฏว่าติดเชื้อโรคร้ายแรงทำให้มีอาการเครียดจัด ล่าสุดแฟนหนุ่มที่
คบหาอยู่กินกันฉันสามีภรรยาไปอีกคน ทำให้เสียใจมากยื่นหนังสือกลางงานชั่วคราว)

ตำรวจ (นาย...มีเจตนาฆ่าตัวตายเอง เพราะความเครียดเรื่องที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง และยังถูกแฟนหนุ่มทอดทิ้ง)

ผู้บังคับบัญชา (รู้จักเพื่อนๆ ผู้ตายว่ามีปัญหาเรื่องสุขภาพกับปัญหาแฟนหนุ่มเท่านั้นเรื่องอื่นๆ ไม่มี)

เหตุการณ์ข้างต้นถูกนำเสนอทั้งไทยรัฐและข่าวสด หากแต่ข่าวสดระบุสาเหตุเรื่องสุขภาพของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมอย่างเดียวโดยที่ท้ายข่าวได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับแฟนหนุ่มหลายๆ คน ดังที่ได้กล่าวแล้วในประเด็นเรื่องเพศในสาเหตุเรื่องสุขภาพอย่างเดียว ในขณะที่ไทยรัฐเลือกที่จะพาดหัวข่าวทั้ง 2 สาเหตุและลงรายละเอียดในการให้ข้อมูลของแหล่งข่าวทั้ง 2 สาเหตุเช่นกัน ซึ่งตรงนี้สะท้อนให้เห็นว่าเพศที่สามมักจะถูกเชื่อมโยงเข้าสู่สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ โดยจากผลการวิจัยเกี่ยวกับเพศที่สาม ซึ่งมีข่าวอยู่ทั้งหมด 8 ชิ้นนั้นพบว่าทุกชิ้นทุกเหตุการณ์เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ด้วยกันทั้งสิ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ในช่วงปี 2544-2545 รวมเวลา 2 ปี ถ้าปรากฏว่ามีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกระบุว่าเป็นเพศที่สามบนข่าวหน้า 1 และข่าวต่อ จะเกี่ยวกับปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ทั้งหมด ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณน้อยมากก็ตามแต่ก็สามารถสะท้อนให้เห็นว่า เหตุการณ์เหล่านั้นได้ช่วยตอกย้ำเรื่องความหมกมุ่น ความผิดปกติ การมีอารมณ์รุนแรงของกลุ่มดังกล่าวได้พอสมควร

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่ามีความแตกต่างระหว่างประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย ความเจ็บป่วยทางจิต กับผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพเช่นเดียวกับในสาเหตุเรื่องสุขภาพอย่างเดียว กล่าวคือ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ที่มีประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย ความเจ็บป่วยทางจิต ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกระบุอาชีพอย่างหลากหลาย หากแต่อาชีพที่ระบุมักจะถูกต่อท้ายด้วยสถานภาพทางเพศและวัยของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เช่น พยาบาลสาวใหญ่วัย 38 กระจัด หัวหน้าพยาบาลสาวใหญ่วัย 49 กระจัด หรือไม่กี่เรียกตามสถานภาพทางเพศและวัยโดยไม่ได้ระบุอาชีพเลย เช่น แม่เฒ่า สาวใหญ่วัย 48 ปี หญิงวัย 40 กระจัด เฒ่า 62 อย่างไรก็ตามมีจุดที่น่าสนใจต่อเนื่องเกี่ยวกับประเด็นเรื่องเพศที่สาม กล่าวคือ หนังสือพิมพ์เขียนความนำสรุปเหตุการณ์ในทำนองเสียดสี ประชดประชันผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีอาชีพเป็นนักแสดงนำของคณะทิฟฟานีโชว์ ดังนี้

สลด “นักแสดงนำ” สาวประเภท 2 ดาวเด่นคนสวยคณะทิฟฟานีโชว์ เมืองพัทยา เจอมรสุมชีวิตรุมเร้า พลาดท่าติดโรคร้ายแรงแถมแพนหุ่มที่ใช้ชีวิตคู่ผัวตัวเมียก็มาตีจาก สุดชอกช้ำระกำใจยึดห้องพักในคอนโด เป็นสุสานจบชีวิตบัดซบ ก่อนตายยังรักสวยรักงามแต่งองค์ทรงเครื่องเป็นตู้ทองเคลื่อนที่ ชดน้ำยาล้างห้องน้ำจนหมดขวดแต่ไม่ตายทันที กว่ามืดกรีดข้อมือตัดเส้นเลือดใหญ่ก็ยังไม่ตายอีกเลยใช้มีดเล่มเดียวกันจ้วงแทงท้องตัวเองเป็นรูพรุน-ปาดคอซ้ำ ปล่อยเลือดไหลหมดตัวตายสมใจ (ไทยรัฐ 5/5/44)

ส่วนสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ที่มีประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ พบว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่ได้ถูกระบุด้วยสถานะทางด้านอาชีพเลยเช่นเดียวกับสาเหตุเรื่องสุขภาพอย่างเดียวในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ แต่เรียกด้วยสถานภาพทางเพศและครอบครัว โดยขยายด้วยอาการคลุ้มคลั่งจากฤทธิ์ยาบ้า เช่น ฟอคลุ่มคลั่งยาบ้า ผัวคลั่งยาบ้าอำมหิต ผัวโหดคลั่ง ซึ่งจะเห็นว่าได้ตัดสินถึงผลกระทบจากยาบ้าไปเลยว่าเป็นคนโหดอำมหิต โดยไม่ค่อยเน้นให้เห็นถึงปัญหาเชิงวัฒนธรรมของเพศสภาพเท่าใดนักทั้งๆ ที่มีสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์รวมอยู่ด้วย ส่วนเรื่องความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่ปรากฏว่ามีประเด็นนี้เลย

กรณีนี้มีข่าวอยู่ 2 ชิ้นที่กล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมว่าเกิดจากความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย และ ความเจ็บป่วยทางจิต อันเป็นสาเหตุที่มากที่สุดของการทำอัตวินิบาตกรรม ในช่วงปี 2544-2545 ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยที่ข่าว 2 ชิ้นนั้นเป็นเพียงเหตุการณ์เดียวที่ได้เข้าใกล้ถึงสิ่งที่ในวงการจิตแพทย์ จิตวิทยาเกี่ยวข้องกับเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมว่า ผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมนั้นมักเกิดจากหลายๆ สาเหตุประกอบกันมากกว่าการที่จะสามารถระบุไปได้เลยว่าจะเกิดจากสาเหตุใดเพียงสาเหตุเดียว ณ จุดนี้สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไม่ค่อยให้ความสำคัญที่จะพยายามสืบค้นหาสาเหตุหลายๆ สาเหตุตามแนวทางของจิตแพทย์หรือจิตวิทยามากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้วยข้อจำกัดด้านเวลา ดังนั้นเมื่อตอบคำถามในเรื่อง “ทำไม” (why) ได้แล้วสัก 1 อย่าง หนังสือพิมพ์จึงได้นำเสนอไปเลย จึงทำให้พบจำนวนข่าวที่กล่าวถึงสาเหตุหลายๆ สาเหตุอย่างข่าวดังกล่าวเพียง 1 เหตุการณ์เท่านั้นตลอดเวลา 2 ปีโดยพบความสอดคล้องในประเด็นเรื่องสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเนื่อง

จากพบว่าผู้ตายเป็นหมอ ซึ่งเป็นอาชีพที่น่าจะมีปัญหาารุมเร้าหลายๆ ด้านจึงทำให้ถึงขนาดต้องทำอัตวินิบาตกรรม คือ

(เดลินิวส์ 20/4/45) หมอหนุ่มเครียดโดดเดี่ยว รพ. สยอง

ตำรวจ (เป็นคนเก็บกดไม่ค่อยสูงส่งกับใครเหมือนคนเป็นโรคซึมเศร้า นอกจากนี้ยังมีความเครียดเรื่องโรคประจำตัวที่เป็นโรคมะเร็งอย่างรุนแรง และแพ้แสงแดดตั้งแต่เด็ก ผิวหนังจะถูกแดดจัดไม่ได้ ประกอบกับคุณตา ที่ผู้ตายให้ความรักและเคารพมากเพิ่งเสียชีวิตเมื่อคืนที่ผ่านมา)

สำหรับประเด็นเรื่องความมีชื่อเสียงพบว่าหนังสือพิมพ์พยายามเปิดเผยถึงความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ทำอัตวินิบาตกรรมกับบุคคลที่ถูกกล่าวถึงอยู่ ณ ช่วงเวลานั้น คือ เผยฝ่ายหญิงนามสกุล “อินทร์ไต่โล” แต่ไม่ยอมบอกว่าเป็นญาติหรือใครของผู้ว่าหนองคายที่มีคดีเรื่องทุจริตนมเด็กหรือไม่ (ข่าวสด 22/12/45)

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเงื่อนงำอยู่ในประเด็นของการที่ยังไม่ปักใจเชื่อในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างข่าวอันแสดงให้เห็นถึงมุมมองที่แตกต่างกันของหนังสือพิมพ์ โดยหนังสือพิมพ์ข่าวสดรายงานเหตุการณ์ดังกล่าวต่างจากเดลินิวส์ กล่าวคือ เดลินิวส์ระบุถึงสาเหตุเรื่องสุขภาพเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ข่าวสดมีตำรวจเป็นผู้กล่าวถึงสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ตั้งข้อสงสัยตามหลักวิชาชีพเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ ดังนั้น ข่าวสดจึงใช้มุมมองของตำรวจมานำเสนอผ่านความมีเงื่อนงำของเหตุการณ์ซึ่งสอดคล้องกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ เพราะตำรวจสงสัยในตัวสามีซึ่งเป็นคู่กรณีว่าอาจเป็นผู้ลั่นกระสุน ในขณะที่เดลินิวส์นำเสนอคำพูดของสามีที่ระบุว่าสาเหตุเกิดมาจากเรื่องสุขภาพอย่างเดียวโดยไม่ได้นำเสนอ มุมมองของตำรวจเหมือนกับข่าวสด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า เมื่อเกี่ยวข้องกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์แล้วทำให้หนังสือพิมพ์มีประเด็นที่จะ “เล่น” เรื่องความมีเงื่อนงำต่อได้ ดังนี้

(ข่าวสด 22/12/45) อดีตสาวกาท่าฯ เครียดยิงผัวแล้วยิงตัวสามีทั้งคู่
 ตำรวจ (สาเหตุมาจากการที่นาง...มีความเครียดที่ตัวเองล้มป่วยเป็น
 อัมพาตช่วยตัวเองไม่ได้ จึงทำให้คิดมากกว่าตัวเองเป็นภาระให้กับครอบครัว และกลัวว่า
 สามีจะตีจากจึงตัดสินใจใช้อาวุธปืนยิงนาย...และยิงตัวเองในที่สุด)

ยังไม่ปักใจเชื่อ

ตำรวจ (แต่ตำรวจก็ยังไม่ปักใจเชื่อมากนัก เนื่องจากเป็นไปไม่ได้ที่คน
 ป่วยเป็นโรคอัมพาตจะไปจัดหาอาวุธปืนเพื่อก่อคดีนี้ปัญหา ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงทำการ
 เก็บรวบรวมเขม่าปืนของ 2 สามีภรรยาไปทำการตรวจพิสูจน์อย่างละเอียดอีกครั้ง ว่าใครเป็น
 ผู้ลั่นกระสุนกันแน่)

เดลินิวส์นำเสนอต่างจากข่าวสด

(เดลินิวส์ 22/12/45) เครียดจัดเมียยิงผัวรอดทั้งคู่
 สามี (นาง...เป็นคนลงมือยิงตนจนบาดเจ็บ ก่อนที่จะใช้อาวุธปืนยิงตัว
 เอง...ส่วนสาเหตุน่าจะมาจากนาง...เครียดที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ช่วงกลางมานานหลายปี
 พาไปรักษาที่ไหนก็ไม่หายต้องใช้ไม้ค้ำยันเป็นหลักสี่เหลี่ยมเวลาเดินไปไหนมาไหนแต่ก็
 ยากลำบาก)

9.3 สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสุขภาพ และ การเงิน

การงาน

มีจำนวนข่าว 13 ชิ้น 9 เหตุการณ์

- ตัวอย่างของสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย และ การเงิน
 การงาน

(ไทยรัฐ 9/8/44) ลูกแม่โคมเครียด ดิ่ง 15 ชั้น หนีหนีท่วม

ตำรวจ (ผู้ตายอาจเครียดเรื่องที่ถูกทวงหนี้ แต่ไม่มีเงินใช้คืน กอปรกับ
 อาจจะมีโรคเรื้อรังจากหลักฐานที่เป็นคนป่วยของ รพ.มหาราช เชียงใหม่ เลยหา
 ทางออกไม่ได้จึงโดดตึกฆ่าตัวตาย)

(ไทยรัฐ 2/9/45) เฒ่าเดินโผห้วยยิงตัวดับ

ภรรยาคนที่ 2 (มาช่วงหลังเริ่มตกอับเพราะผู้ตายหันมารับกินแทนเจ้ามือ
 ทำให้มีหนี้หลายแสนบาท สร้างความอึดอัดให้แก่ผู้ตาย ประกอบกับสุขภาพไม่ค่อยดียิ่ง
 ทำให้คิดมาก พอลงถึงบ้านก็พบว่านาย...ยิงตัวเองเสียชีวิต)

- ตัวอย่างของสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต และ การเงิน การงาน

(เดลินิวส์ 10/6/44) เมาะและไม่มีงาน ดาราผูกคอตาย...โรมอิสรา ตุ๊กตาทอง ตกอับสุด

ป้า (นาย...มาอาศัยอยู่กับตนโดยไม่มีงานทำ และไม่มีเงินใช้ ทำให้คิดมากได้แต่ดื่มเหล้าเมาทุกวัน จนกระทั่งมีอาการทางประสาทและเครียดต้องนำเข้ารับรักษาที่โรงพยาบาลศรีรัษฎาอยู่ 1 เดือน)

(เดลินิวส์ 28/11/45) สาวปตท.ป่วยหนัก โรคซึมเศร้า! ฆ่าตัวตายคาแก๊ง...ชดน้ำ-ยาฆ่าแมลง คัดเตอร์กรีดแขน เลือดไหลหมดตัว 3 วันจนเครื่องดับ

พี่สาว (เป็นคนเคร่งขรึมเก็บกดมาตั้งแต่สมัยเรียนจนมีอาการป่วยทางจิต ต้องไปให้จิตแพทย์ รพ.จุฬาลงกรณ์ รักษาตลอดหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งแพทย์ระบุว่าน.ส....เป็นโรคซึมเศร้า ระบุว่าที่ผู้ตายรักษาโรคซึมเศร้านั้น เคยบอกกับหมอบอกว่าเครียดเรื่องงาน และไม่อยากมีชีวิตอยู่อีกต่อไป)

ตำรวจ (คาดว่ามาจากอาการทางจิตที่เครียดจากงานและโรคซึมเศร้าที่ผู้ตายเป็นอยู่)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 13 จำแนกจำนวนข่าว (ขึ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องสุขภาพ และ การเงิน การงาน

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ขึ้น)										
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม					รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	ชาย		หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		
สุขภาพ และ การเงิน การงาน	4	6	-	-	10	3	-	-	-	3	

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้ชายในกรณีที่ไม่ได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น ในขณะที่ผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้หญิงในกรณีที่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมพบว่าผู้ชายมีการระบอบาชีพมากกว่าผู้หญิง เช่น รปภ.เดอะมอลล์ อดีตผจก.เงินทุน และมีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีชื่อเสียง เช่น อดีตดารา โดยทำายข่าวจะลงประวัติของอดีตดารานี้

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม

พบว่ามีกรณีที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม และถูกนำเสนอในประเด็นความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งในกรณีนี้มีเหตุการณ์ที่เป็นข่าวใหญ่ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ โดยลงข่าวต่อเนื่องกัน 3-4 วันบนหน้า 1 และข่าวต่อ คือ เหตุการณ์ที่อดีตนายแบงก์คนหนึ่งลงมือฆ่าบุคคลในครอบครัวถึง 8 ศพแล้วทำอัตวินิบาตกรรมตัวเอง อันมีสาเหตุมาจากเรื่องความเจ็บป่วยทางจิต และการเงิน หนี้สิน ซึ่งหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และข่าวสดได้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับการออกมาให้ความเห็นของจิตแพทย์ต่อกรณีที่เกิดขึ้น โดยในวงการด้านจิตเวชนั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจิตแพทย์ให้ความสำคัญกับสาเหตุเรื่อง “ความเจ็บป่วยทางจิต” มากกว่าสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน ซึ่งข่าวสดก็นำประเด็นนี้ขึ้นพาดหัวข่าวให้เห็นถึงความเห็นที่ขัดแย้งกัน ดังข้อความที่ว่า หมอชี้ป่วย-ไม่ใช่เจ็ง...อาการชัด “โรคซึมเศร้า” แบงก์ล้มหุ้นร่วงแค่เสริม (ข่าวสด 20/2/44) โดยลงรายละเอียดเกี่ยวกับการพูดถึง “โรคซึมเศร้า” ของจิตแพทย์ ซึ่งตรงนี้จะสะท้อนให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ก็พยายามจะให้ความรู้กับผู้อ่านในเชิงลึกถึงปัญหาเรื่องโรคซึมเศร้าที่กำลังเป็นอันตรายต่อสังคม ดังนี้

จิตแพทย์ (จากกรณีข่าวอดีตนายแบงก์ก่อคดีสังหารคนในครอบครัวแล้วฆ่าตัวตายตามรวม 8 ศพนั้น ทางกรมได้ระดมจิตแพทย์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งที่ประชุมเห็นตรงกันว่าผู้ที่ก่อคดีดังกล่าวป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ภาวะโรคดังกล่าวนี้เป็นภาวะที่คนจะไม่ทราบว่ามีอาการป่วยเพราะยังสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ แต่ที่จริงแล้วถือเป็นการป่วยที่สำคัญมากในทางจิตเวช ดังนั้น คนใกล้ชิดสมควรเข้าช่วยเหลือหากพบคนในครอบครัวมีอาการ เช่น นอนไม่หลับ นอนทั้งวัน สมองคิดอ่านช้า เฉื่อยชา เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ปวดศีรษะ ฯลฯ ติดต่อกันเกินสองสัปดาห์แล้วจะต้องนำผู้ป่วยไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยและรับการรักษาทันที เพราะหากปล่อยไว้อาจทำให้โรคพัฒนาไปในทางเลวร้ายกระทั่งคิดฆ่าตัวตายในที่สุด...โรคซึมเศร้าเกิดจากสารเคมีบางตัวที่ผิดปกติในสมองเกิดขึ้นได้ในคนทุกกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่จะพบในวัยหนุ่มสาว

ช่วงหนึ่ง และสูงอายุช่วงหนึ่ง อาการไม่ได้มีแต่ความรู้สึกอารมณ์เศร้า เหมือนอยู่ไปวันๆ เท่านั้น แต่ยังรวมอาการทางร่างกายหลายประการที่คนรอบข้างคาดไม่ถึงด้วย อาทิ ความต้องการทางเพศลดลง ปวดหลังเรื้อรัง ร้องไห้ง่าย รู้สึกอ่อนไหว จริงจังกับละครที่ได้ดู (ข่าวสด 20/2/44)

9.4 สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ ความผิดทางกฎหมาย

มีจำนวนข่าว 4 ชิ้น 3 เหตุการณ์ เช่น

(ข่าวสด 27/3/45) “แม่” ยัน ปมนศ.ฆ่าตัวก็ดกันรักทั้งโดนตร.ล่อไปจับ

มารดา (น่าจะมาจากความกดดันที่พ่อแม่ของน.ส....ก็ดกันไม่ให้ลูกของตนติดต่อกับลูกสาวของเขา และที่หนักไปกว่านั้นถึงกับมีการแจ้งความให้ดำเนินคดี ทำให้ลูกชายเกิดความเครียดและคิดมาก)

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และ ความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 14 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ ความผิดทางกฎหมาย

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)										
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม					รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	ชาย		หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		
ความรัก ความสัมพันธ์ และ ความผิดทางกฎหมาย	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	

จากตารางที่ 14 ไม่พบความแตกต่างในประเด็นเรื่องเพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และเนื่องจากสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายทำให้ไม่พบว่ามีลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมโดยทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมทันทีเช่นเดียวกับกรณีสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมพบว่าเป็นนักเรียน 2 เหตุการณ์ และอีกเหตุการณ์มีสถานภาพเป็นภรรยาอายุของเอเจนต์ย่ำแย่

ประเด็นเรื่องความมีเงื่อนงำของการทำอัตวินิบาตกรรม

ยังคงมีการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าผู้ตายจะทำอัตวินิบาตกรรม

9.5 สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และการเรียน

เนื่องจากมีข่าวเพียง 3 ชิ้น 3 เหตุการณ์ จึงจะยกตัวอย่างข่าวตามประเด็นที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้

ประเด็นเรื่องเพศ สถานะ และความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

ตารางที่ 15 จำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมของสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ และ การเรียน

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม	จำนวนข่าว (ชิ้น)									
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				รวม	เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม				รวม
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม		ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	
ความรัก ความสัมพันธ์ และ การเรียน	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 15 พบว่าไม่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นเช่นเดียวกับกรณีสาเหตุ
เรื่องการเรียนเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังไม่พบว่ามีผู้หญิงในกรณีนี้เลย

สำหรับสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมนั้นพบว่าถูกระบุด้วยความเป็น
นักเรียน นักศึกษาทั้งหมด ได้แก่ หนุ่มนักเรียนนอก นศ.มธ. นิสิตเกษตร และไม่พบว่ามีผู้ทำ
อัตวินิบาตกรรมมีชื่อเสียงหรือเกี่ยวข้องกับผู้มีชื่อเสียงแต่อย่างใด

ประเด็นเรื่องความมีเจื่อนำของการทำอัตวินิบาตกรรม

ความมีเจื่อนำออกมาในรูปของความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัต
วินิบาตกรรมว่าเกิดจากเหตุใดกันแน่ โดยผู้ที่ออกมาขัดแย้งการสันนิษฐานของตำรวจ คือ
ครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมโดยกล่าวหาว่า “ระบบไซดัส” ของมหาวิทยาลัยนำไปสู่
ความกดดันจนต้องทำอัตวินิบาตกรรมของนักศึกษา ในขณะที่อธิการบดีเป็นตัวแทนทาง
มหาวิทยาลัยที่ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วยโดยปฏิเสธว่าระบบไซดัสไม่น่าจะเป็นสาเหตุ
ที่แท้จริง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะมองได้ว่า หนังสือพิมพ์พยายามทำให้ประเด็นเรื่อง
“ระบบไซดัส” ถูกตั้งคำถามให้กับสังคม ทั้งนี้เพื่อเกิดความแตกต่างจากหนังสือพิมพ์อื่นก็
เป็นได้ เนื่องจากข่าวสดเล่นประเด็น “ระบบไซดัส” โดยมีการรายงานความคืบหน้าอยู่ 2-3
วัน ในขณะที่ไทยรัฐกล่าวสรุปจบภายใน 1 วันเลยว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม
เกิดจากความรัก ความสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว ดังนั้น ข่าวสดจึงอาจพยายามที่จะมีมุม
มองที่แตกต่างออกไปเมื่อเวลาที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกระบุว่าเป็นนักเรียน นักศึกษา โดย
แตกประเด็นออกจากปัญหาเรื่องการเรียน และ ความรัก ความสัมพันธ์ที่มักจะถูกนำมาใช้
เป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอยู่เสมอ ดังนี้

(ข่าวสด 18/8/45) ดิ่งคอนโดฯ 17 ชั้น นิสิตเกษตร ฆ่าตัว “คีนธรรม
ชาติ”...น้องใหม่ปี 1 วนศาสตร์ เผยอกหักเลยมุ่งปรีชาญา ใส่เครื่องแบบโดดละลิ่ว พร้อม
หนังสือที่ชื่นชอบ

ตำรวจ (ผู้ตายมีอุปนิสัยชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติเป็นชีวิต
จิตใจ ผู้ตายเคยชอบผู้หญิงคนหนึ่งถึงกับนำรูปผู้หญิงมาให้แม่ดู แต่ต่อมาเกิดอกหัก ซึ่ง
อาจเป็นเหตุให้เกิดความอ่อนไหวคล้อยตามหนังสือที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์ธรรม
ชาติ เรื่องการคืนสู่ธรรมชาติ ก่อนจะตัดสินใจลาโลกด้วยการกระโดดตึก โดยเขียนจด
หมายลาตายทิ้งไว้ และอาจเกิดความเครียดในเรื่องการเรียนหนักด้วย)

ขัดแย้งในสาเหตุ

(ข่าวสด 19/8/45) แฉไซตัส-รับน้องโหด ปมฆ่าตัว! นิสิตปี 1

ม.เกษตรฯ... พี่ชายร้ายจมน.ความในใจ ส่งเตือนภัยถึงทุกสถาบัน เผยก่อนตายเครียดหนัก
บ่นอยากลาออกให้พ้นๆ อธิการบดีได้วุ่น-ไม่น่าใช่

ไทยรัฐนำเสนอต่างจากข่าวสด

(ไทยรัฐ 18/8/45) หนุ่มม.เกษตรถูกสาวสลัดรักโดด

คอนโดฯ ตายร่วงละ

สรุปประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทย

จากการวิเคราะห์ประเด็นของข่าวที่ถูกหนังสือพิมพ์พูดถึงภายในปี 2544-2545 พบว่าสำหรับประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์มีปริมาณมากที่สุด โดยเป็นปริมาณที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุอื่นๆ นอกจากนี้ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ยังถูกนำไปกล่าวร่วมกับสาเหตุอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งโดยรวมแล้วมีปริมาณมากกว่าครึ่งหนึ่งของปริมาณข่าวที่พบทั้งหมด 478 ชิ้น และที่สำคัญไปกว่านั้นคือ เป็นความรัก ความสัมพันธ์ที่มีลักษณะที่ผู้ชายทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมถึง 1 ใน 3 ของข่าวอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด โดยผู้ที่ถูกทำร้ายคือ ผู้หญิงและเด็ก

ส่วนสาเหตุที่มีปริมาณรองๆ ลงมาโดยมีจำนวนไล่เลี่ยกันได้แก่ การเงิน การงาน สุขภาพ ส่วนการที่ยังไม่ระบุสาเหตุ ความผิดทางกฎหมายมีจำนวนถัดมาโดยมีปริมาณใกล้เคียงกับสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุคือ ความรัก ความสัมพันธ์ และ การเงิน การงาน ความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ ส่วนสาเหตุที่มีปริมาณไม่มากนัก ได้แก่ การเรียน สื่อมวลชน ลัทธิ ความเชื่อ และสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุคือ ความรัก ความสัมพันธ์ และ ความผิดทางกฎหมาย ความรัก ความสัมพันธ์ และการเรียน

สำหรับประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่แล้วผู้ชายจะทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้หญิง โดยเฉพาะกรณีทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมในสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ส่วนผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สามมักจะถูกระบุเกี่ยวข้องกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์

ด้านสถานะนั้น ผู้ชายมักจะถูกระบุอาชีพโดยเฉพาะสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน ในขณะที่ผู้หญิงกลับไม่ได้ถูกกล่าวถึงหน้าที่การงาน หากแต่ถูกอ้างอิงด้วยสถานภาพทางเพศและ

ครอบครัวยุคใหม่มากกว่าการถูกระบุอาชีพ ส่วนสาเหตุอื่นๆ อย่างสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต ประเด็นเรื่องสถานะมีจุดที่น่าสังเกตคือ ถ้าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีสถานะทางสังคมที่ดี เช่น แพทย์ นักวิจัย นักศึกษา จะถูกนำเสนอให้เห็นถึงภาพความสูญเสียของบุคคลากรอันจะเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป ในทางกลับกันถ้าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่มีสถานะทางสังคมที่น่าสนใจ หรือเป็นบุคคลที่มีอาชีพทั่วไป เช่น ไรฟ. ช่างซ่อมนาฬิกา หรือไม่ได้ระบุอาชีพจะถูกใช้ภาษาเรียกว่า “เพี้ยน” “สติแตก” “สติเฟื่อง” ส่วนสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายนั้น สถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะถูกเพ่งเล็งมากเพราะเป็นสถานะที่ต้องคอยจับกุมผู้กระทำความผิดแทนที่จะกลายเป็นผู้ทำความผิดเสียเอง ส่วนสาเหตุเรื่องการเรียนรู้ สื่อมวลชนนั้น สถานะที่ถูกหนังสือพิมพ์กล่าวถึงจะถูกเน้นด้วยวัย สภาพความเป็นนักเรียน นักศึกษาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมจนเห็นได้ชัดเจน ในขณะที่สาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นเรื่องผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ หนังสือพิมพ์ไม่ค่อยระบุอาชีพหากแต่ระบุสถานภาพทางเพศและครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่า

ด้านความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม พบว่า ถ้าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงมักจะได้รับกรนำเสนอ และยิ่งถ้าเป็นสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ รวมทั้งการที่ยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้ ข่าวนั้นก็ยิ่งถูกทำให้เป็นประเด็นต่อเนื่องหลายๆ วัน มีความพยายามที่จะเปิดเผยข้อมูลที่คาดว่ากำลังปกปิดสังคมให้ประชาชนรับรู้ ทำให้ข่าวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีชื่อเสียงหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงกลายเป็นประเด็นที่คนอยากรู้ อยากเห็น อยากให้หนังสือพิมพ์ช่วยเปิดโปง

สำหรับประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรม กล่าวโดยสรุปคือ ส่วนใหญ่แล้วจะพบอยู่ 2 ประเด็น ได้แก่ การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งเห็นได้ชัดเจนในกรณีที่ยังไม่มีการระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยหนังสือพิมพ์มักจะมุ่งประเด็นไปที่ว่าเหตุการณ์นั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือเป็นการฆาตกรรมอำพรางมากกว่ากัน และ ความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ที่มีผู้ที่ออกมากล่าวขัดแย้งกับสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกพาดหัวข่าวโดยผู้ที่กล่าวขัดแย้งที่น่าสนใจ ได้แก่ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ซึ่งมักจะพูดถึงเรื่องปัญหาทางสุขภาพคือ “ความเจ็บป่วยทางจิต” ว่าเป็นสาเหตุสำคัญของการทำอัตวินิบาตกรรมประกอบกับปัจจัยอื่นๆ ด้วย เช่น สิ่งเร้า อารมณ์ชั่ววูบ ซึ่งสาเหตุที่ถูกระบุและมักจะถูกขัดแย้งด้วยคำกล่าวของจิตแพทย์ นักจิตวิทยา คือ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ การเรียน และสื่อมวลชน

2. จำแนกประเภทของวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม

ประเด็นเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ ในช่วงปี 2544-2545 ได้สะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์หลักๆ เกี่ยวกับเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์ประกอบสร้างขึ้น ปรากฏการณ์ที่ถูกผลิตซ้ำและถ่ายทอดผ่านช่องทางของหนังสือพิมพ์จนนำไปสู่การสร้าง ความหมาย สร้างความเข้าใจและการรับรู้ความจริงเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมของสังคมนี้เอง ที่เรียกว่า “วาทกรรมเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรม” การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องการทำอัตวินิบาต กรรมเป็นการมองโครงสร้างของวาทกรรม เพื่อช่วยให้เห็นที่มาของการสร้างวาทกรรมนั้น การนำ เสนอบทวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกสื่อสารผ่านหนังสือพิมพ์ ได้แบ่งการ วิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ การจัดประเภทของวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ ผู้สร้าง- ผู้ถูกสร้างของแต่ละวาทกรรม และวิธีการสร้างวาทกรรมที่สื่อมวลชนใช้ โดยนำทั้ง 3 องค์ประกอบ มาพิจารณาแยกแยะในแต่ละวาทกรรม เสนอเป็นภาพรวมในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 16 สรุปการวิเคราะห์วาทกรรมที่สร้างความหมายเรื่องอัตวินิบาตกรรมในหนังสือพิมพ์ไทย

ประเภทของวาทกรรม	ผู้สร้าง – ผู้ถูกสร้าง		วิธีการสร้างวาทกรรม
1. วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันจิตแพทย์ - หนังสือพิมพ์ (ไม่ระบุแหล่งข่าว) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ผู้เห็นเหตุการณ์ / เพื่อนบ้าน - ผู้บังคับบัญชา - เพื่อนร่วมงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำร้าย/ฆ่าผู้หญิงและเด็ก 	<ul style="list-style-type: none"> - การผลิตซ้ำ - ทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว - ทำให้การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นเรื่องเล็ก ไม่น่าสนใจ - ใช้คุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศและผลกระทบ
2. วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ภาษา) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ผู้บังคับบัญชา / ลูกจ้าง - ผู้เห็นเหตุการณ์ - แฟน - เพื่อน - ลูกศิษย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นผู้ชาย 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสถานะทางด้านหน้าที่การงาน - ใช้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบและสะท้อนอารมณ์ - ตอกย้ำมายาคติ - ตอกย้ำภาพเหมารวม

ประเภทของวาทกรรม	ผู้สร้าง – ผู้ถูกสร้าง		วิธีการสร้างวาทกรรม
3. วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ภาษา) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ผู้เห็นเหตุการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คุณค่าทางด้านความแปลกและผลกระทบ - สร้างเส้นแบ่งคนปกติ / คนบ้า
4. วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ภาษา) - ผู้ชายที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม - ญาติของผู้ชาย - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - นักการเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นผู้หญิง 	<ul style="list-style-type: none"> - ตอกย้ำมายาคติ - ตอกย้ำภาพเหมารวม - สร้างเส้นแบ่งผู้หญิงดี / ไม่ดี
5. วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ไม่ระบุแหล่งข่าว) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - ภรรยาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ญาติของผู้ถูกทำร้ายโดยผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ผู้เห็นเหตุการณ์ / เพื่อนบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - อ้างอิงกรอบของกฎหมายและศีลธรรม - การผลิตซ้ำ - ลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว
6. วาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยา - เจ้าหน้าที่ตำรวจ / ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม / ผู้บังคับบัญชา / แฟน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมโดยเฉพาะที่เป็นนักเรียน นักศึกษา หรือเป็นเด็ก หรือใช้วิธีการทำอัตวินิบาตกรรมที่รุนแรงมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - การรื้อสร้างมายาคติ - ใช้คุณค่าทางด้านความขัดแย้งและความเด่น
7. วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรักความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นผู้ชาย - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - เพื่อน - ผู้เห็นเหตุการณ์ / เพื่อนบ้าน / เพื่อนข้างห้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม - ครอบครัวของผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คุณค่าทางด้านองค์ประกอบเรื่องเพศและความขัดแย้ง - ทำให้การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นเรื่องเล็ก ไม่น่าสนใจ - ทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว

ประเภทของวาทกรรม	ผู้สร้าง – ผู้ถูกสร้าง		วิธีการสร้างวาทกรรม
8. วาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การใช้อัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ไม่ระบุแหล่งข่าว) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ / แพทย์ / อัยการ / คณะกรรมการยุติธรรมและคณะตรวจสอบข้อเท็จจริง - ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม / เพื่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณค่าข่าวด้านความมีเงื่อนงำ - ครอบคลุมความรู้ทางอาชญวิทยา
9. วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ภาษา) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - มารดา / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีคนในครอบครัวเสพสารเสพติด - ผู้เห็นเหตุการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เสพสารเสพติด - คนในครอบครัวที่เสพสารเสพติดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบ สะเทือนอารมณ์ และบริบททางสังคม - สร้างเส้นแบ่งคนมีสติ / คนคลุ้มคลั่ง - ลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว
10. วาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ไม่ระบุแหล่งข่าว) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - ยา บิดา มารดาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันสื่อมวลชนที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบและบริบททางสังคม
11. วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ไม่ระบุแหล่งข่าว / ภาษา) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ - คู่กรณีของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม - ญาติพี่น้องของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกระบุว่าเป็นเพศที่สาม 	<ul style="list-style-type: none"> - ตอกย้ำมายาคติ - ตอกย้ำภาพเหมารวม - ลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว - การให้อารมณ์กับเหตุการณ์ทำนองเสียดสี ประชดประชัน
12. วาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์ (ภาษา) - บิดา มารดาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นนักเรียน - รมว.กระทรวงศึกษาธิการ - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูที่ถูกระบุว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งและบริบททางสังคม - การสร้างเส้นแบ่งครูที่ดี / ไม่ดี

1. วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนามาซึ่ง การทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้ถูกสร้างด้วยการผลิตซ้ำเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดของทุกวาทกรรมในข่าว อัตวินิบาตกรรมตลอดระยะเวลาในปี 2544-2545 ภายใต้สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่อง ความรัก ความสัมพันธ์ ในประเด็นความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุ ได้แก่ ความรัก ความสัมพันธ์ และ การเงิน การงาน ความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ โดยเป็นสาเหตุที่มีลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งมีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย และผู้ที่ถูกทำร้าย นั้นคือ ผู้หญิงและเด็ก

วาทกรรมนี้จึงครอบคลุมสาเหตุดังกล่าวซึ่งมีจำนวนข่าวเกือบถึง 1 ใน 3 ของข่าว อัตวินิบาตกรรมที่ถูกจำแนกด้วยสาเหตุต่างๆ ทั้งหมด 478 ชิ้น ซึ่งผู้ชายจะเป็นผู้ที่ทำความรุนแรง ต่อผู้หญิงและเด็กด้วยปริมาณข่าวที่สูงกว่าผู้หญิงอย่างมาก โดยสร้างความหมายว่า เหตุการณ์ การทำความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากเรื่องความหึงหวง การจ้องขมขืนที่ไม่สำเร็จ การถูก กีดกัน รักสามเส้า ออกหัก จะจบลงด้วยการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้กระทำความรุนแรง เช่น หม่อม จ้อยเมี้ยไธผล ยิงหัวลูกแล้วจ่อขมขืนตัวเอง (ไทยรัฐ 13/3/44) จ้อยไม่ได้ฝ้ายเมี้ยฆ่าตัวตาย (เดลินิวส์ 4/4/44) ลูกร้านปิ่นรักคุณ ฆ่าแฟน-ยิงตัว...สอง 2 ศพ ทำศิวิราช จม.แฉแค้น (ข่าวสด 25/4/44) หึงแม่ฆ่าจ้อยยิงพจน ฆ่าตัวตาม (ไทยรัฐ 17/6/44) รัตคอย่าเมี้ย แชนคอตาม...ฝ่ายหญิงแยกทาง ตามจ้อยไม่ยอมดี (ไทยรัฐ 10/8/44) ส.ต.ท.ตามตือรัก ระเบิดอก ฆ่า "บัณฑิตสาว" เลิกกันไป 6 เดือน หญิงรับหมั้นใหม่ ยังมาบังคับให้ถอน ยิงตัวตามแต่รอด (ไทยรัฐ 28/5/45) "ตม." หึงแฟนสาว ยิงดับก่อนยิงตัวตาม (เดลินิวส์ 10/5/45)

ผู้สร้างวาทกรรมนี้มีทั้งกลุ่มที่เป็นผู้มีอำนาจในสังคม ได้แก่ สถาบันจิตแพทย์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หนังสือพิมพ์ และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ได้แก่ ครอบครัว / ญาติของผู้ ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้เห็นเหตุการณ์ / เพื่อนบ้าน ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน

สถาบันจิตแพทย์สร้างวาทกรรมนี้โดยกล่าวให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาความรุนแรง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความหึงหวงที่เกิดขึ้นทั่วโลกนั้น โดยส่วนมากฝ่ายหญิงจะเป็นผู้ถูกกระทำจาก ฝ่ายชาย สาเหตุสำคัญคือ ฝ่ายชายไม่สามารถจัดการอารมณ์ของตัวเองได้ ซึ่งเป็นธรรมชาติที่เมื่อ เกิดความรักมากก็โกรธแค้นมาก เมื่อทำร้ายคนอื่นแล้วผู้กระทำมักฆ่าตัวตายตามเป็นเพราะมี ความรู้สึกอะไรหลายๆ อย่างเข้ามาด้วยกันในช่วงนั้นทำให้ต้องจบชีวิตตนเองในที่สุด วิธีการแก้

ปัญหาที่ดีที่สุดคือ ต้องแก้ที่ต้นเหตุด้วยการปลูกฝังความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ให้กับลูกตั้งแต่ยังเด็ก (เดลินิวส์ 7/11/45)

ส่วนผู้สร้างวาทกรรมอื่นๆ จะกล่าวถึงเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมโดยให้สาเหตุว่ามาจากปัญหาเพศไม่ว่าจะเป็นความหึงหวง การถูกกีดกัน การหย่าร้าง การรังแกข่มขืนดี รักสามเส้า ออกหัก จนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรมของผู้กระทำความรุนแรงในที่สุด

ผู้ถูกสร้างวาทกรรมซึ่งคือผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำร้าย/ฆ่าผู้หญิงและเด็กเป็นผู้ชายในปริมาณที่สูงมากเมื่อเทียบกับผู้หญิงดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และมีสถานะที่หลากหลายมากตั้งแต่ระดับหมอ วิศวกร ครู พระ นักธุรกิจ นักเรียน ไปจนถึงระดับคนงานก่อสร้าง จึงเป็นวาทกรรมที่สร้างคามหมายให้เห็นว่า การทำความรุนแรงต่อผู้อื่นเป็นธรรมชาติของผู้ชายไม่ว่าจะอยู่ในระดับใดของสังคม และตอกย้ำความหมายที่ว่า ผู้หญิงมักจะถูกเป็น “เหยื่อ” ของความรุนแรงดังกล่าว นอกจากนั้น วาทกรรมนี้ยังแสดงให้เห็นว่าผู้ที่แข็งแรงกว่าจะทำร้ายผู้ที่อ่อนแอกว่าด้วย กล่าวคือ นอกจากผู้ชายจะทำร้ายผู้หญิงแล้ว ผู้ชายยังทำร้ายลูก และผู้หญิงเองก็ทำร้ายลูกด้วย เช่น แม่คลั่งจับลูก 2 คน โยนตึก! โดดตามร่างแหเหล็ก...เหตุเดือดแค้นผัวชาวไต้หวัน อยู่กินนาน 6 ปี เพิ่งรู้เป็นเบอร์ 2 มีหน้าพามาเมียหลวงมาบอกเลิก (ไทยรัฐ 10/11/45) โดยสิ่งที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของความรุนแรงภายใต้การทำงานของวาทกรรมนี้คือ อารมณ์ชั่ววูบ ความโมโห การตีมสุราของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

2. วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต

วาทกรรมนี้ถูกนำเสนอในสัดส่วนถัดมาจากวาทกรรมชุดแรก โดยสร้างคามหมายว่า ปัญหาหนักๆ ในชีวิต เช่น การเป็นหนี้เป็นสิน การไม่มีเงินใช้ การมีปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ การงาน การเป็นโรคภัยเรื้อรังรักษาไม่หาย รวมทั้งการก่อความผิดทางกฎหมาย เป็นปัญหาของผู้ชายจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม ดังนั้น วาทกรรมดังกล่าวจึงครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องการเงิน การงาน เช่น

ผูกคอตายหนีหนี้ รร.100 ล. โดนยึด...ไร้ปัญญาใช้เงินให้ตระกูลดัง (เดลินิวส์ 2/7/44) เสียสิ่งคปร์เจ็งเชือดคอในไทย...บินมากู้เงินแต่หาไม่ได้ เครียดคลั่ง (ข่าวสด 5/2/44) หน่อม

เบียร์ธุรกิจเจิ้งชดยาพิช (เดลินิวส์ 9/5/44) ธุรกิจเบนซ์พัง เสียยิงตัวตาย!...คว่ำป็นลูกของสัน ชัด
เบรียงท้องทะเล (ไทยรัฐ 28/2/44) พิชเศรษฐกิจยิงขมับ 2 ศพ...อดีตเสียยิงเมียรักแล้วฆ่าตัว (เดลิ
นิวส์ 10/6/44) กองทุนหมู่บ้านละล้านทำปช.เครียดผูกคอตับ (เดลินิวส์ 16/7/44) สถาปนิกเครียด
ดึงห้างสยอง...ซัปปี้เอ็มขึ้นที่จอด แฉโดนฟ้องคดีอื้อ (ข่าวสด 7/7/45) เมาบ้าน “พตท.” สดต.คลัง
ฆ่าตัว...ทิ้งจม.แค้นถูกไล่ออก กลั่นแกล้ง (ข่าวสด 24/7/44)

รวมทั้งสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความผิดทางกฎหมาย เช่น
รถอ.แก๊งค์ไถยิงตัวต่อหน้าเมีย (ข่าวสด 21/9/45) อดีตสดท.ยิงตัวตายหนีคดีอื้อ! (เดลินิวส์
8/10/45) ด.ต.เอ็ม 16 ผูกคอตาย หนี “อาญา” (เดลินิวส์ 28/12/45) ตลอดจนสาเหตุของการทำอัต
วินิบาตกรรมเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย เช่น เสียเจ้าของร้านเสื้อระเบิดสมอง
ดับ...“ทรมาน” โรคร้าย! ตายดีกว่า (เดลินิวส์ 18/6/45) สามี่-“คันสนีย์” ชูชาติยิงตัวตาย...โรครุม-
ตาใกล้บอดเลยตัดสินใจลาโลก (ไทยรัฐ 20/10/45) เสียวิศวะดับ หนีโรคร้าย...พุ่งหลาวโหม่งโลก
ตายสยอง (ไทยรัฐ 13/12/45) พ่อมัดมือลูกเมีย เดินลงน้ำ ตายหนีโรคเอดส์...สภาพศพสุดสะเทือน
ใจ แม่กอดลูก 5 เดือนคาอก ทิ้งจดหมายสั่งเสียญาติ ห้ามแยกศพเผาเด็ดขาด (ไทยรัฐ 10/9/44)
นอกจากนั้น ยังรวมถึงสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุคือ สุขภาพ และการเงิน การงาน เช่น ธุรกิจล้ม
หนี้ฉิ้น นายแบงก์สติแตก วางยายิง 8 ศพ...ไม่เว้นลูกเมีย-แม่ยาย-น้องเมีย อดีตผจก.ธนาคาร
เครียดจนคลัง (เดลินิวส์ 19/2/44) หมอเครียดจัด ชดยาพิชฆ่าตัวตาย...โสด-ซี 7 เฟิงโดนคำสั่ง
ย้าย (เดลินิวส์ 17/12/45) ฝรั่งนักธุรกิจยิงตัวสยอง! ...เครียดจัดปัญหาชีวิตขอลาตาย (ไทยรัฐ
11/5/45) นอกจากนั้น สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ก็ทำงานครอบครัวมาทรมานนี้ด้วยการ
ถูกนำไปกล่าวถึงร่วมกับสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย
เช่น ตกงาน-เมียทิ้ง! ชดยาพิช กอดลูกตายด้วย...แผลรอดชีวิต 1 คน เขียนจดหมายลา! ฝากญาติ
ช่วยเหลือ (ไทยรัฐ 8/10/45)

ผู้สร้างวาทกรรมนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่พบ
ได้บ่อยในข่าวอัตวินิบาตกรรม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้
บังคับบัญชา ลูกจ้าง ผู้เห็นเหตุการณ์ แฟน เพื่อน ลูกศิษย์ รวมทั้งตัวหนังสือพิมพ์เอง

วาทกรรมนี้เป็นการตกย้ำภาพเหมารวมที่ว่า ปัญหาหนักๆ ในชีวิตมักจะเป็น
ปัญหาของผู้ชาย ดังนั้น เมื่อชีวิตต้องเผชิญเรื่องวาทกรรมๆ ก็อาจจะทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาต
กรรมได้ อันเป็นการเน้นให้เห็นถึงความอดทนที่มีการสิ้นสุดของผู้ชาย และยังช่วยสร้างความชอบ

ธรรมให้กับผู้ชายที่ทำร้ายบุคคลในครอบครัวแล้วทำอัตวินิบาตกรรมด้วยว่าเป็นการกระทำที่หมดหนทางแก้ไขปัญหาจริงๆ

3. วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

หนังสือพิมพ์มักนำเสนอว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ เนื่องจากเป็น “ธรรมดา” ของมนุษย์ที่ย่อมจะรักชีวิตของตัวเอง ดังนั้น เมื่อเกิดการทำร้ายตัวเองจึงเป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์มองว่ามันเป็นเหตุการณ์ของคนที่ไม่ปกติที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ การที่หนังสือพิมพ์มองเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมจากพื้นฐานที่ว่ามันเป็นความผิดปกติซึ่งถึงแม้จะเกิดขึ้นบ่อยครั้งแค่ไหนก็ยังคงเป็นความไม่ธรรมดาอยู่นั่นเองเพราะขัดกับสามัญสำนึกในความรักชีวิตของมนุษย์ จึงทำให้เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมยังคงถูกนำเสนอบนหน้าหนังสือพิมพ์อยู่ตลอดเวลา จึงอาจกล่าวได้ว่าวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนทำงานครอบคลุมทุกสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

นอกจากการมองเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมจากพื้นฐานที่ว่ามันเป็นความผิดปกติแล้ว วาทกรรมนี้ยังเป็นวาทกรรมที่มักจะได้รับขยายกว้างขึ้นด้วยเหตุการณ์ความคลุ้มคลั่งของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เพราะทำให้ภาพความชัดเจนของการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนนั้นมีความคมชัดยิ่งขึ้น ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องอยู่ในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตและผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ และสาเหตุเรื่องลัทธิ ความเชื่อ เช่น เขมรคั่งปืนเสาไฟฟ้า “สนามกอล์ฟ” (เดลินิวส์ 1/9/44) คลั่งโดดตีกโชคดีแค่ซาหัก (เดลินิวส์ 30/4/45) “หนุ่มยุ่นคลั่งลัทธิตั้งร.ร.หู...สวดมนต์โรยเกลือก่อนกระโดดลงมา (เดลินิวส์ 7/4/44)

วาทกรรมนี้ถูกสร้างขึ้นจากทั้งกลุ่มที่มีอำนาจและบุคคลทั่วไป คือ หนังสือพิมพ์และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ญาติ / ครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม รวมทั้งผู้เห็นเหตุการณ์ด้วย

จากการรวบรวมข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอภายใต้วาทกรรมนี้พบว่ามีส่วนซึ่งอยู่ในกลุ่มปริมาณเดียวกับอีก 2 วาทกรรมที่จะกล่าวถึงต่อไป

4. วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง

วาทกรรมนี้ถูกนำเสนอในสัดส่วนใกล้เคียงกับวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรม เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่กล่าวถึงข้างต้นและวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคมที่จะกล่าวถึงต่อไป โดยวาทกรรมนี้สร้างความหมายให้ผู้หญิงที่ทำอัตวินิบาตกรรมว่าถูกหลอกลวง ไม่รู้ทันผู้ชาย ไม่เข้มแข็ง ไร้เหตุผล ใช้แต่อารมณ์จนเกิดความเข้าใจผิดคิดไปเองต่างๆ นานา ทั้งนี้จะเห็นได้ชัดเจนที่สุดจากสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม เรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก เช่น

สาวน้อยใจผัวรปภ.จะกระโดดตึก เพิ่งรู้ตัวเองตกเป็นเมียน้อยรับสภาพไม่ได้แถมเมียหลวงก็พักอยู่พาร์ทเมนต์เดียวกันให้ซ้ำใจ (เดลินิวส์ 20/8/44)

สาวใหญ่ลูก 2 กลัวถูกผัวทิ้ง กระโดดสะพานกรุงเทพหวังฆ่าตัวตาย...แฉชีวิต รันทด ผัวทำงานเรือสินค้าต่างประเทศกำลังจะตีจาก ตัวเองทำใจไม่ได้เลยคิดสั้น (ไทยรัฐ 3/10/44)

หญิงน้อยใจแฟนทอดทิ้ง อ้างว่างเดียวตายคิดมากอาจมีหญิงอื่น กรอกยาพิษดับอนาค (เดลินิวส์ 26/11/44)

พ.ญ.น้อยใจสามีที่เป็นหมอมเหมือนกัน ยิงตัวตาย ระบุสาเหตุมาจากเมื่อวานอดีตแฟนสาวแต่ตอนหลังคบหากันเป็นแค่เพื่อน ส่งข้อความจากต่างประเทศมาให้ทางอีเมลเนื่องในวันแห่งความรัก คนตายไปเห็นเข้าเกิดน้อยใจคิดมาก (เดลินิวส์ 15/2/45)

สุดสยองสาวท้อง 3 เดือนดิ๊งตึกฆ่าตัวตาย เผยเหตุน้อยใจผัวตำรวจที่ขอเงินส่งไปให้ลูกเมียเก่า...ตร.สันนิษฐานคนน้อยใจที่สามีให้ความสำคัญกับเมียเก่ามากเกินไป (ข่าวสด 7/3/45)

เมียไทยน้อยใจผัวหนุ่มเมืองน้ำหอม ตัดสินใจพุ่งหัวลงตึกจากชั้น 20 คอนโดฯ หูกลางกรุงประชดดับสมใจ เหตุแค่ทะเลาะกันแล้วสามีหุนหันออกจากห้องไปสงบสติอารมณ์บ้านเพื่อน (เดลินิวส์ 28/7/45)

นอกจากวาทกรรมนี้จะครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์อย่างเดียวแล้วยังรวมถึงสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ของผู้หญิงที่มีความเจ็บป่วยทางจิตด้วย กล่าวคือ ผู้หญิงซึ่งเป็นผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนี้ถูกให้ความหมายว่ามักจะมีปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ควบคู่ไปกับอาการป่วยเป็นโรคจิตของตน เช่น “หมอมันสาว” ฆ่าตัว ดิงคอนโด ถูกปก ลอกนับล้าน...ป่วยโรคซึมเศร้า มีแฟน 3 คน-ถูกทิ้งแถมตุนเงินไปซื้อ โทร.ไปบอกพี่สาวก่อนเห็น-

ลาโลก! (ข่าวสด 28/6/45) อันยังเป็นการทำให้ช่วยเน้นย้ำหรือ “ปักป้าย” ให้กับผู้หญิงว่าโง่เขลา และอ่อนแอทางจิตใจ

แม้แต่สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องการเงิน การงาน ซึ่งน่าจะแสดงความเข้มแข็งให้กับผู้หญิง แต่กลับกลายเป็นสาเหตุที่ช่วยตอกย้ำให้เห็นถึงการเป็นผู้ถูกระทำของผู้หญิงอย่างเด่นชัดยิ่งขึ้น นั่นคือ ผู้หญิงที่มีปัญหาเรื่องการเงิน การงานมักจะถูกล้อลวงหรือตกเป็น “เหยื่อ” “สาวเคราะห์ร้าย” จนต้องทำอัตวินิบาตกรรม เช่น สาวอีสานคิดฆ่าตัวตายเดินให้รถชนเพื่อหนีช่องนรกหลังถูกนายหน้าหลอกไปขายช่อง “เจ๊เทพ” ที่สงขลา... บังคับให้รับแขก หากใครขัดขึ้นสั่งแมงดาให้ช้อมกระอักเลือด พอกิจการซบเซาเตรียมส่งเหยื่อไปขายต่อบนเรือชาวประมง สาวเคราะห์ร้ายกลัวติดโรคเอดส์ ตัดสินใจหนีไปตายเอาดาบหน้า แต่ไม่รู้จักหนทางไม่รู้จะหันไปพึ่งใครเลยกะฆ่าตัวตาย ตำรวจมาช่วยไว้ทัน (เดลินิวส์ 26/5/44) รวมทั้งยังเป็นผู้หญิงที่มีความคลุ้มคลั่งอันแสดงถึงความเจ็บป่วยทางจิตอีกด้วย เช่น สาวลูกครึ่งเผยชีวิต ต้องทำมาหากินตามบาร์อะโกโก้ หลังถูกหนุ่มข่มขืนจนท้องต้องไปแอบคลอดลูก... หอบทารกน้อยบ่ากหน้าไปหาเพื่อน หวังยืมเงินเดินทางกลับบ้านที่ต่างจังหวัดแต่เคราะห์ซ้ำกรรมซัดไม่พบเพื่อน ต้องอุ้มลูกน้อยไปนั่งขอทานข้างถนน ก่อนสิ้นหวังคลุ้มคลั่งหนัก อยากจะตายให้รถชน (เดลินิวส์ 29/10/44)

ผู้สร้างวาทกรรมนี้ ได้แก่ ผู้ชายที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ญาติของผู้ชาย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่พยายามออกมากล่าวถึง “เหตุผล” ที่แท้จริงอันตรงกันข้ามกับความเข้าใจของผู้หญิงที่ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม เช่น การได้แย่งของญาติของฝ่ายชายที่ระบุว่า ผู้หญิงหวาดระแวงเกินไป เพราะต้องเลี้ยงลูกอยู่ที่บ้าน ทำให้คิดไปต่าง ๆ นานาว่า สามีจะนอกใจ โดยสาเหตุที่แท้จริงคือ สามีมี่งานเข้ามามากทำให้ไม่ค่อยมีเวลาให้ครอบครัว แต่ฝ่ายผู้หญิงก็คิดมากเกินไป

หนังสือพิมพ์มีการสัมภาษณ์นักการเมืองที่ดูแลกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถึงวิธีการที่จะแก้ปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมอันเกิดจากความโง่เขลาและอ่อนแอของผู้หญิง ซึ่งคำตอบที่ได้กลับเป็นการที่ผู้หญิงต้องมีสติเตือนใจว่า “อย่าใจง่าย” หรือสะท้อนความนัยว่าจะได้ไม่ต้องถูกหลอกนั่นเอง คือ ให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายรักษาวลสงวนตัว ดูแลตัวเองจะได้ไม่ต้องตกอยู่ในสภาพที่โง่เขลาและอ่อนแอ

5. วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทาง อาญาและสังคม

วาทกรรมนี้ถูกผลิตซ้ำอย่างสม่ำเสมอโดยผ่านการให้สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความผิดทางกฎหมายและสาเหตุอื่นๆ ที่มีลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วยโดยเฉพาะสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน และสุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ ซึ่งมักจะบ่งบอกว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเกิดความสำนึกผิด หรือต้องการชดใช้หนี้กรรมของตัวเอง รวมทั้งต้องการหนีอาญา หนีคดี หนีความผิดในสิ่งที่ตัวได้ก่อเอาไว้ โดยวาทกรรมนี้ถูกนำเสนอในสัดส่วนเดียวกับวาทกรรม 2 ชุดก่อนหน้านี้นี้

ตัวอย่างข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ครอบคลุมวาทกรรมนี้ ซึ่งเป็นสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายที่มีปริมาณพอๆ กับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย คือ สตท.จ๋อชิงหัวหนีคดีจี๋ซิงบัตร์รูเดอที่เอ็ม!...ถูกล้อมตัดสินใจตายมีประวัติคกาจ-ฆ่าคน (ไทยรัฐ 8/10/45) อบต.ห้ามคนตีกัน ถูกกระทืบซัดปีกปีนยิงแหลก...คนกินลาบชวย โดนชายโครง น้องเจ้าของร้านหลังทะเล-ตาย ตำรวจล้อมจับ จ๋อชิงหัวหนีผิด (ไทยรัฐ 12/3/45) พ่อเครียดขึ้นศาล ฆ่าลูก-ฆ่าตัว!...กลัวแพคดี ชิงตายก่อน ฟังตัดสิน (ข่าวสด 9/7/45) จับอีก 2 แก๊งโจรตู้เซฟยิงตัวตายคาคุกแจมมือ (ข่าวสด 30/8/45)

ขอร่วมรักไม่ให้! เชือดสาวแล้วผูกคอตหนีผิด...คนงานก่อสร้างถูกสาวสมุห์บัญชีทิ้งหนีตามผจก. ตามพบอ่อนขอรำลึกความหลังผิดหวัง-ปาดคอ (ไทยรัฐ 21/6/44) พ่อปาดคอลูกชายตายสยอง! แค้นเมียมีผัวใหม่...เชือดคอตตัวเอง หวังตายหนีผิด หมอช่วย-รอด (ไทยรัฐ 10/2/45) พิษรักแรงเหิง ผัวโหดแค้นเมียปันใจให้ชายอื่นจับกรอกยาฆ่าแมลงตายสยองแล้วชดยาพิษดินพราดหวังตายตามหนีผิด (ไทยรัฐ 24/6/44) รองเจ้าวัดเหิง ลูกชองยิงสาว...หลังก่อเหตุกลัวความผิดระเบิดคอตตัวเองดับสยอง (ไทยรัฐ 26/2/45)

ส่วนสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน และสุขภาพในประเด็นเรื่องผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ เช่น ยิงลูกบ้านดับ ประธานอบต.ปืนโหด...จ๋อหัวโป่งตายตามหนีอาญา (เดลินิวส์ 9/10/45) หนุ่มกฟผ.ยิงดิน 3 ยัวะมายึดรถ...ไม่รอดจนมุมตำรวจ ระเบิดอกฆ่าตัวตาย หนีผิดหลังเหตุสยอง (เดลินิวส์ 2/1/45) หวดจับแบกรลุ่มตึง ซักบาลกับที่หน้า เหตุเสพยา

บ้างอม หลอน-ถูกตามฆ่า...หลังลงมือฆ่าเลือดในอกเสรีจนาย...คงจะหายคลัง เกิดสำนึกผิดกลัว
ความผิดที่ก่อขึ้นเลยคว้ายาฆ่าแมลงกิน (ไทยรัฐ 5/10/45)

การตอกย้ำอย่างสม่ำเสมอจนเป็นวาทกรรมในความหมายนี้ ทำให้ปัญหาอย่าง
เรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ยุติลงด้วยการทำอัตวินิบาตกรรมหลังจากที่มีการใช้
ความรุนแรงต่อผู้อื่นไปเรียบร้อยแล้วโดยมองข้ามต้นตอของปัญหาที่น่าสนใจอื่นๆ เพราะถูกสร้าง
ว่าทำอัตวินิบาตกรรมเพราะหนีการถูกลงโทษทางอาญาหรือสำนึกผิดแล้ว อันเป็นการจบลงของ
เหตุการณ์ฯ หนึ่งเท่านั้นมากกว่าที่จะให้ความสำคัญถึงโครงสร้างของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ
ระหว่างชายหญิงซึ่งจะช่วยชี้ให้เห็นถึงปัญหาความรุนแรงที่ฝังรากอยู่ในโครงสร้างสังคมไทย

วาทกรรมนี้ทำให้ผู้ถูกสร้างวาทกรรมตกเป็นผู้อยู่ใต้ “อำนาจ” ของเครื่องมือทาง
กฎหมายและกรอบด้านศีลธรรมเนื่องจากได้ผลิตซ้ำอยู่ตลอดเวลาว่าผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสมควร
เกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดของตน

6. วาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาต

กรรม

วาทกรรมนี้มีสัดส่วนในด้านปริมาณการนำเสนอถัดมาจากกลุ่มวาทกรรม 3 กลุ่ม
ก่อนหน้านี้ โดยมีผู้สร้างวาทกรรมที่กล่าวว่า โรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัต
วินิบาตกรรม ซึ่งครอบคลุมสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต สาเหตุเรื่องความ
รัก ความสัมพันธ์ สาเหตุเรื่องการเรียนรู้ สาเหตุเรื่องสื่อมวลชน และสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่ง
มีสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตเข้าไปร่วมด้วย

ผู้สร้างวาทกรรมนี้มีทั้งบุคคลจากสถาบันที่มีความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการทำ
อัตวินิบาตกรรมและบุคคลทั่วไป คือ สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยา และ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบ
ครว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้บังคับบัญชา แฟน

สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาสร้างวาทกรรมนี้ โดยครอบคลุมสาเหตุเรื่องสุขภาพ
ในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ สาเหตุเรื่องการเรียนรู้ สาเหตุ

เรื่องสื่อมวลชน และสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุ คือ สาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต และ การเงิน การงาน

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้บังคับบัญชา แฟน สร้างวาทกรรมนี้ โดยครอบคลุมสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุ ซึ่งมีสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

สถาบันจิตแพทย์สร้างวาทกรรมนี้โดยผ่านสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตด้วยการวิเคราะห์อาการของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์พาดหัวข่าวว่า แค่นี้ไม่มีตัวผมฟุตบอลทีมโปรดถึงกับต้องทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นการป่วยด้วยโรคทางจิตเวช ประกอบกับสาเหตุอื่นๆ ด้วย คือ เรื่องดังกล่าวอาจเกิดจากสิ่งที่กระตุ้นทางจิตใจทำให้ตัดสินใจที่ จะฆ่าตัวตายได้ โดยอาจจะเป็นเรื่องการเสียศักดิ์ศรีที่อาจจะไปสัญญากับเพื่อนไว้ หรืออาจเป็นโรคซึมเศร้า รวมทั้งอาจเกิดอาการคลังไคล้อย่างบ้าคลั่ง (เดลินิวส์ 19/7/44)

สำหรับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ สถาบันจิตแพทย์สร้างวาทกรรมนี้โดย รื้อสร้างมายาคติที่มักจะกล่าวหาผู้หญิงว่าชอบเรียกร้องความสนใจโดยตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมด้วยความประชด ความน้อยใจว่า ไม่ใช่เกิดจากสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพียงอย่างเดียวแน่นอน หากแต่มีสาเหตุอื่นๆ ประกอบกันอีก เช่น สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการทำร้ายตัวเอง บรรยากาศของวันสำคัญต่างๆ ที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่สามารถมีส่วนร่วมด้วยได้ และโดยเฉพาะ การเป็นโรคซึมเศร้าสะสม อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์จะเป็นช่องทางการนำเสนอการรื้อสร้างมายาคติในกรณีที่เหตุการณ์นั้นมีความรุนแรงในวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งเป็นทีสะเพื่อน อารมณ์แก่ผู้อ่านเท่านั้น จึงปรากฏการรื้อสร้างมายาคติเช่นนั้นนานๆ ครั้ง

เช่นเดียวกับสาเหตุเรื่องการเรียน สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาสร้างวาทกรรมด้วยการรื้อสร้างมายาคติที่มักจะมองผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษาโดยพุ่งไปที่สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ หรือ การเรียนเป็นอันดับต้นๆ ว่า สาเหตุดังกล่าวเพียงสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งไม่ได้เป็นจุดชี้ขาดถึงขนาดทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมได้หากแต่ น่าจะเกิดจากโรคทางจิตมากกว่า เช่น การตัดสินใจของนักศึกษาหญิงที่กระโดดตึกฆ่าตัวตายนี้ น่าจะเกิดจากโรคทางจิตส่วนตัว กระทำลงไปโดยไม่รู้ตัวบวกกับอารมณ์ที่อ่อนไหวในช่วงวัยรุ่น และมีปัญหาทางอื่น จึง

แก้ปัญหาด้วยการจากโลกไปเพราะแคววิชาเรียนไม่ได้เป็นจุดชี้ขาด ถึงขนาดทำให้ตัดสินใจกระโดด ตีกำแพงตัวตายได้ (ไทยรัฐ 15/9/45)

ส่วนสาเหตุเรื่องสื่อมวลชน สถาบันจิตแพทย์สร้างวาทกรรมนี้ด้วยการรื้อสร้าง มายาคติที่มักจะมองว่าเด็กๆ มีความซุกซนที่จะเลียนแบบสื่อมวลชนหรือหมกมุ่นในการเล่นเกมส์จน ทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมว่า อาจมีสาเหตุจากปัญหาทางจิตใจด้วย เช่น ในกรณีน้อง...อาจ ไม่ใช่พฤติกรรมเลียนแบบภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ทั้งหมด อาจมีปัญหาข้างในจิตใจ หรือมี ปัจจัยแวดล้อมภายนอกตัวเด็กมาประกอบด้วยที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีปัญหา แล้ว พยายามหนีทางออกแก้ปัญหาด้วยตัวเอง (เดลินิวส์ 20/8/44) เช่นเดียวกับสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุคือ สาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต และ การเงิน การงาน ที่สถาบันจิต แพทย์กล่าวขัดแย้งกับความเชื่อที่มักจะมองว่านักธุรกิจทำอัตวินิบาตกรรมเพราะสาเหตุเรื่อง การ เงิน การงาน เช่น หมอซีป่วย-ไม่ใช่เจ๊...อาการชัด “โรคซึมเศร้า” แบนกัล้มหุ้นร่วงแค่เสริม (ข่าวสด 20/2/44)

วาทกรรมนี้จึงเป็นความพยายามจากสถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาที่จะสร้างความ หมายถึง การทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคลหนึ่งๆ ย่อมประกอบไปด้วยหลายๆ สาเหตุ โดยเฉพาะมี สาเหตุจากโรคทางจิตหรือซึมเศร้าด้วย ซึ่งต่างจากที่หนังสือพิมพ์มักจะสรุปโดยมีเพียงแค่สาเหตุใด สาเหตุหนึ่งเท่านั้น โดยมีสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตอยู่ในสัดส่วนที่ไม่มาก นึก

อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนี้เป็นผู้ที่มีสถานะเป็นบุคคลที่ หนังสือพิมพ์และสังคมให้ความสำคัญ เช่น นักเรียน นักศึกษา เด็ก เพราะเป็นเยาวชนที่ประเทศ ต้องพึ่งพาในอนาคต ดังนั้น เมื่อบุคคลเหล่านี้ทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์จึงพยายามเป็นช่องทาง การนำเสนอที่รอบด้านโดยให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาต กรรมออกมาแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมจะมีสถานะข้าง ต้นแล้ว การทำอัตวินิบาตกรรมที่ใช้วิธีการนำสะพริงกั้ว เช่น กระโดดลงบ่อจระเข้ หรือมีการทำ ร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วยมากถึง 8 ศพ ผู้สร้างวาทกรรมอย่างสถาบันจิตแพทย์จึงจำเป็นต้องออกมากล่าว วาทกรรมนี้เพราะสังคมกำลังให้ความสนใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ส่วนผู้สร้างวาทกรรมที่นอกเหนือจากสถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยา ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้บังคับบัญชา แฟน ไม่ได้สร้างวาทกรรมนี้ด้วยวิธีการเดียวกับสถาบันจิตแพทย์ หากแต่เป็นผู้ที่ออกมากล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเท่านั้นว่า มีสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตร่วมอยู่ด้วยกับสาเหตุอื่นๆ ซึ่งเหตุผลที่สามารถจัดเข้าไปอยู่ในกลุ่มวาทกรรมเดียวกันได้ ก็เพราะคำกล่าวของบุคคลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า การทำอัตวินิบาตกรรมของคนใดคนหนึ่งควรจะต้องมีสาเหตุเรื่องความเจ็บป่วยทางจิตร่วมอยู่ด้วยกับสาเหตุอื่นๆ ซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมอย่างสถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาต้องการสื่อความหมาย

7. วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง

วาทกรรมนี้ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักที่ไม่ได้มีการทำร้าย / ฆ่าผู้อื่นด้วย ซึ่งสร้างความหมายว่า ผู้หญิงเป็นต้นเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ชายอันเกิดจากความเหิงหวงที่ผู้ชายมีต่อผู้หญิง ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากความสวดยของผู้หญิง แม้กระทั่งความเหิงหวงของผู้หญิงที่มีต่อผู้ชาย รวมทั้งการที่ผู้หญิงทิ้งหรือหนีไปแต่งงานหรือมีแฟนใหม่ การขอแยกทาง การไม่ยอมคืนดีของผู้หญิง ตลอดจนการถูกกีดกันในความรักของญาติของผู้หญิง เช่น “หนุ่มไต้” ทำตายกลุ้มเมียทิ้ง (เดลินิวส์ 10/6/44) หนุ่มถูกเมียทิ้งดิ่งตึก ลาโลก (เดลินิวส์ 31/10/44) หนุ่มอาภัพเผาตัวตาย สังเวยรักขม...สาวที่ชอบเข้าวิวาห์กับชายอื่น (เดลินิวส์ 15/4/45) อินละคร! “ปึกมาร” ซ่อง 3 ฆ่าตัวตาย... แนวเรื่องตรงชีวิตจริง ถูกพ่อแม่สาวกีดกันรัก คู่แข่งยกมาสู่ขอตำตา ยิ่งอกคางจอโทรทัศน์ (ไทยรัฐ 23/6/45)

นอกจากวาทกรรมนี้จะครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ที่ถูกระบุด้วยสาเหตุเดียวแล้ว ยังรวมไปถึงสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ที่ถูกระบุร่วมกับสาเหตุอื่นๆ ด้วย เช่น การเงิน การงาน โดยพฤติกรรมของผู้หญิงที่ว่าคือ การทิ้งผู้ชายผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไป การไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย ดังตัวอย่างคือ ตกงาน-เมียทิ้ง! ซดยาพิษ กอดลูกตายด้วย (ไทยรัฐ 8/10/45) อุ้มลูก-แย่งปิ่นตร.ฆ่าตัวบนโรงพัก...คั่งเมียหนี .38 จ่อขมับ ลั่นโกสยอง (ข่าวสด 4/2/45) วีดสวรรค์ล้ม จ่อขมับฆ่าตัวประชดเมีย (ไทยรัฐ 4/12/44)

ผู้สร้างวาทกรรมนี้ได้แก่ ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นผู้ชาย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว /ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เพื่อน ผู้เห็นเหตุการณ์ / เพื่อนบ้าน / เพื่อนข้างห้อง ส่วนผู้ถูกสร้างวาทกรรม คือ ผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ครอบครัวของผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

อย่างไรก็ตาม วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิงถูกต้องจากผู้ถูกสร้างวาทกรรม โดยที่ผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมได้กล่าวปฏิเสธหรือให้ “เหตุผล” เกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวเองซึ่งถูกผู้สร้างวาทกรรมกล่าวหา เช่น ให้เหตุผลว่าที่ตนหนีผู้ชายซึ่งทำอัตวินิบาตกรรมไปเพราะว่าถูกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมทำร้าย ให้เหตุผลการขอแยกทางกับผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่าอยู่ด้วยกันต่อไปก็ไม่มีอะไรดีขึ้นเนื่องจากผู้ชายไม่ทำมาหากิน ส่วนครอบครัวของผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมได้กล่าวโต้แย้งเกี่ยวกับการกีดกันผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

8. วาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้ที่ถูกนำเสนอครอบคลุมเกือบทุกสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยเฉพาะกรณีการที่ยังไม่ระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม (แต่มีปริมาณใกล้เคียงกับวาทกรรมชุดก่อนหน้านี้) เพราะในเมื่อยังไม่สามารถระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมได้ หนังสือพิมพ์ในฐานะช่องทางการนำเสนอจึงถูกผู้สร้างวาทกรรมมุ่งเน้นไปที่ความสงสัยในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือการฆาตกรรมกันแน่ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุบางประเภทที่ไม่ได้มีการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งอาจเป็นเพราะว่าจำนวนข่าวที่ผู้วิจัยค้นพบจากผลการศึกษามีปริมาณน้อยเกินไปโดยเฉพาะสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีมากกว่า 1 สาเหตุ เช่น ความรัก ความสัมพันธ์ และการเรียน อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตคือวาทกรรมนี้ไม่ได้ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมาย ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าสาเหตุดังกล่าวน่าจะมีน้ำหนักที่มีเหตุผลเพียงพอที่จะทำให้เชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม อันเป็นความเชื่อตามกรอบกฎหมายและศีลธรรมดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวข้างต้นแล้ว

วาทกรรมนี้ได้สร้างความหมายว่า เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่เกิดขึ้นอาจไม่ใช่เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ได้ แม้ว่าจะมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกล่าวว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ตาม โดยจะมีผู้ที่สร้างวาทกรรมออกมามากกว่าว่าจะยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็น

การทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งการที่ยังไม่ปักใจเชื่อ นั้นเกิดจากความคิดที่ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเป็นการฆาตกรรมก็ได้ โดยจะยิ่งเข้มขันขึ้นเมื่อผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักในสังคม

ผู้สร้างวาทกรรมเหล่านี้มีทั้งกลุ่มที่มีอำนาจในสังคมและบุคคลทั่วไป ได้แก่ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ แพทย์ อัยการ คณะกรรมการการยุติธรรมและคณะตรวจสอบข้อเท็จจริง ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เพื่อน เช่น เชือดดับโหด เมียสาวเสีย!...คดีแฝงปมปริศนา ผัวยืนยันฆ่าตัวตาย แต่แผลเกินเชื่อ! (ไทยรัฐ 19/6/45) อาัยดศพจนท.วัง ไม่เชื่อยิงตัวตาย...นิติเวชพบรอยฟกช้ำน่าสงสัย (เดลินิวส์ 22/8/45) นร.ผูกคอตายในห้องน้ำครู...ร.โสธร พ่อแม่ไวฆาตกรรม (ข่าวสด 11/10/45) แฉเพื่อนเป็นเหตุ “ใจ” ยิงตัวตายเอง...พ่อไม่เชื่อ ตร.พร้อมอาัยดศพ ไชปริศนา (เดลินิวส์ 23/2/45)

9. วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก และสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุคือ ความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ เช่น นศ.สาวติดยาบ้า พ่ออายุ กรอกพิษฆ่าทั้งบ้าน (ไทยรัฐ 21/3/44) พ่อยิงลูกทาสยาบ้า ทำใจไม่ได้ แขนงคอตายตาม (เดลินิวส์ 6/6/44) พ่อเชือดคอ 2 ลูกน้อย ฆ่าตัวตาม...คลั่งยาบ้า ระวังเมียหนีไปมีคู่ (เดลินิวส์ 14/2/44)

วาทกรรมนี้สร้างความหมายว่า สารเสพติดมีฤทธิ์ทำให้เกิดความอันตรายถึงขนาดทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมได้และครอบคลุมไปถึงผลกระทบทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวจากการเสพสารเสพติด ถึงแม้ว่าวาทกรรมนี้จะมีปริมาณไม่มากนัก หากแต่ยังคงได้รับการผลิตซ้ำทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด โดยกลุ่มผู้สร้างวาทกรรมเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่พบเสมอๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้เห็นเหตุการณ์ รวมทั้งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีคนในครอบครัวเสพสารเสพติดด้วย

10. วาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้มีสัดส่วนปริมาณการนำเสนออยู่ในกลุ่มอันดับสุดท้าย โดยเป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสื่อมวลชน เช่น สลด 9 ขวบผูกคอตายเลียน “ทิว” ดับคาหน้าจอ-แม่ช็อก...ด.ญ.ดูละครจักรๆ วงศ์ๆ เล่นชนห้อยคอแขวนชื่อ คราวเคราะห์เก้าอี้เลื่อน เผยนิสัยชอบเล่นเพลงๆ (ข่าวสด 19/8/44) เลียนแบบละครแขวนคอ ดช.วัย 11 ดับสลด...เรื่องขมื่นกับปุ่น เผยก่อนนี้เคยทำแต่เชือกฟางขาด เป็นเด็กบ้านแตก ย่าดูแลกินข้าววัด (ไทยรัฐ 12/5/44) เล่นรัสเซียรูเล็ตต์ จ๋อยยิงหัว ตายหน้าห้องไอซียู...ไปดูเพื่อนรถชน เมาคึกประลองเจ้าของปืนแผ่น (ไทยรัฐ 5/7/44)

วาทกรรมนี้สร้างความหมายว่า การเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนมีความอันตรายถึงขั้นทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตด้วยเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมนี้มีผู้สร้างคือ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

มีผู้ถูกสร้างวาทกรรมที่น่าสนใจนอกเหนือจากผู้ทำอัตวินิบาตกรรมคือ สถาบันสื่อมวลชนที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ ซึ่งสถาบันสื่อเหล่านี้มักจะถูกกล่าวโทษว่ามีอิทธิพลในด้านที่ไม่ดีต่อผู้รับสื่อโดยเฉพาะผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเด็กซึ่งถือว่าเป็นเยาวชนของชาติที่จะเป็นกำลังสำคัญต่อไป

11. วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้สร้างความหมายว่า เมื่อบุคคลที่ถูกระบุว่า เป็นเพศที่สามมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตถึงขนาดทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม ปัญหาของคนกลุ่มนี้มักจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นเกี่ยวกับประเด็นเรื่องปัญหาเพศ โดยวาทกรรมนี้ถูกนำเสนอในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ซึ่งผู้ถูกสร้างวาทกรรมคือ ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกระบุว่า เป็นเพศที่สาม และผู้สร้างวาทกรรมคือ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ คู่กรณีและญาติพี่น้องของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เช่น “ทอม” บอกเลิก “ดี” ดิง 17 ชั้นสยอง...นศ.สาวสถาบันดัง ประชดรัก-คาที่ (ข่าวสด 5/8/44) น้อยใจ “ดี” ทอมดิงตึก 9 ชั้น-โคมา...ตำรวจพบจดหมายมีเนื้อหาตัดพ้อดี พยายามตีตัวออกห่าง หันไปคบผู้ชาย (ข่าวสด 11/11/44) เกย์รักโหดจ๋อยยิงหนุ่มแล้วฆ่าตัว (ข่าวสด 9/9/45) รวมทั้งถูกนำเสนอในสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุด้วย คือ ความรัก ความสัมพันธ์ และ สุขภาพ

เช่น ญาติขวางทางรัก! 2 สาวไปทอม-ดี้ มัดมือโดดสะพาน...เขียนจดหมาย ถ้าได้เกิดใหม่ ขออวยวะครบ (ไทยรัฐ 12/5/45) ตลอดจนสาเหตุเรื่องสุขภาพอย่างเดียว คือ สาวทิฟฟานีไซร์ฆ่าตัวพิสดาร...ชดยาพิษเชือดคอฆ่าหนีโรคภัย (ข่าวสด 4/5/44)

ข้อสังเกตของการทำงานของวาทกรรมนี้ คือ จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเพศที่สามที่พบว่า ชาวทุกชั้นทุกเหตุการณ์หนังสือพิมพ์จะกล่าวในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เสมอ ตลอดระยะเวลาปี 2544-2545 ที่ผู้วิจัยศึกษา ถึงแม้ว่าจะมีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สามปริมาณน้อยมากก็ตามแต่ก็สามารถสะท้อนให้เห็นว่า เหตุการณ์เหล่านั้นได้ช่วยตอกย้ำมายาคติและภาพเหมารวมเรื่องความหมกมุ่น ความผิดปกติ การมีอารมณ์รุนแรงของกลุ่มดังกล่าวได้พอสมควร

วาทกรรมนี้ยังได้ผลิตข้อความหมายที่ว่าเพศตามธรรมชาติมีแค่ 2 เพศเท่านั้น ดังความนำที่ว่า เนื่องจากสาวดีเริ่มตีตัวออกห่างเพราะเริ่มรู้รสชาติโลกใหม่ที่มีคนชอบพอเป็นชายจริงๆ (เดลินิวส์ 13/5/45) แฟนสาวดีร่วมสถาบันคิดดีจากหันไปชอบอกอุ่นผู้ชายทั้งแท่ง (ไทยรัฐ 12/11/44) อันเป็นการให้ความชอบธรรมว่าเพศสรีระของผู้ชายยังคงต้องคู่กับเพศสรีระของผู้หญิงโดยตามธรรมชาติ

12. วาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้ทำงานอยู่ภายใต้สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยผู้ทำอัตวินิบาตกรรมคือนักเรียน อันมีสาเหตุมาจากการกระทำของครูไม่ว่าจะเป็นการทำโทษ การดูดำดูขาว การประจานพฤติกรรมของนักเรียน การใช้ถ้อยคำที่รุนแรง การเตะลงโทษนักเรียน รวมไปถึงการตบหน้านักเรียน เช่น ครูตบหน้าสั่งสอน นร.อายุ! ชดยาพิษฆ่าตัวตาย...โทษฐานชอบคุยเล่นเวลาเรียนหนังสือ พ่อแม่แห่โงศพมาขอความเป็นธรรม (เดลินิวส์ 30/6/44) 3 นร.หญิงถูกครูด่า มั่วผู้ชาย กรอกยานอนหลับ...พุดประจานหน้าเสาธง ขาดเรียนทำเสียมเสีย ทั้งที่ไปสารทจีนกับแม่ ยากออกฤทธิ์ฟุบคาห้อง (ไทยรัฐ 30/8/45)

ผู้สร้างวาทกรรมคือ บิดา มารดาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นนักเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้สร้างวาทกรรมชุดนี้มีกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจจากรัฐในการดูแลเกี่ยวกับระบบการศึกษาด้วย วาทกรรมนี้สร้างความหมายว่า

ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาจะถูกจับตามองจากสังคมมากขึ้นและความประพฤติก่อเหตุของครูอันเป็นเหตุให้มีผู้กล่าวว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของนักเรียนนั้นสมควรที่จะต้องถูกตรวจสอบถึงที่มาที่ไปของเหตุการณ์ด้วย โดยมีหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นสื่อที่ดีในการติดตามเรื่องราวที่เกิดขึ้นเพราะถึงแม้ว่าเหตุการณ์จะมีสัดส่วนที่ไม่มากนัก หากแต่ทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมของนักเรียนอันมีสาเหตุมาจากความประพฤติก่อเหตุของครูแล้ว เหตุการณ์นั้นจะถูกทำให้เป็น “ประเด็น” ต่อเนื่อง เพราะมีการรายงานข่าวมากกว่า 1 วันเพื่อตรวจสอบเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งบางกรณีหนังสือพิมพ์นำเสนอต่อเนื่องถึง 5 วัน

ผู้ถูกสร้างวาทกรรมนี้ คือ ครูที่ถูกระบุว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม ได้ออกมาปฏิเสธว่าตนไม่ได้มีพฤติกรรมตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่คิดว่าการกระทำของตนจะถึงขั้นทำให้นักเรียนต้องทำอัตวินิบาตกรรม เช่น ครูคิดว่าการชู้เกี่ยวกับเรื่องทัศน์บนอาจทำให้เด็กเกิดความกลัว แต่ก็ไม่น่าจะถึงขั้นฆ่าตัวตาย น่าจะมีสาเหตุอื่นอีกแน่ ซึ่งหากรู้อย่างนี้ไม่มีครูที่ไหนกล้าทำหรือทำ เดียวนี้บรรดาครูพากันขยาดหมดแล้ว (เดลินิวส์ 1/7/44) รวมทั้งการกล่าวถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นผู้ที่มีความเกเรอย่างไรบ้าง ตลอดจนการให้เหตุผลในการทำโทษนักเรียนของตน เช่น คำกล่าวของครูคนหนึ่งที่เป็นผู้ถูกสร้างวาทกรรมนี้ที่ว่า ไม่คิดจะประจานลูกศิษย์ เพียงแต่ระหว่างที่ตักเตือนอาจใช้คำพูดรุนแรงและไม่เหมาะสมจนมีเด็กนักเรียนคนอื่นได้ยิน แต่ที่นำไปเพราะเป็นห่วงลูกศิษย์ที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม และห่วงลูกศิษย์จะเสียอนาคต (ไทยรัฐ 2/9/45)

หนังสือพิมพ์มีการสัมภาษณ์บุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนต้นสังกัด เลขาธิการสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) อธิบดีกรมสามัญศึกษา โดยบุคคลเหล่านี้เป็นตัวแทนฝ่ายโรงเรียนที่กล่าวแสดงความขอโทษและเสียใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเป็นผู้ที่เข้าใจครูผู้ถูกกล่าวหา เช่น คำกล่าวของอธิบดีกรมสามัญศึกษาที่ว่า ครูก็ไม่ได้มีเจตนาที่จะทำให้เด็กเกิดความเจ็บช้ำน้ำใจ หรือคาดว่าจะส่งผลให้เด็กคิดฆ่าตัวตาย (ไทยรัฐ 1/7/44)

แม้ว่าหนังสือพิมพ์จะเปิดพื้นที่ให้ผู้ถูกสร้างวาทกรรมนี้ออกมากล่าวชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งความพยายามที่จะนำเสนอข่าวโดยให้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อระบบการศึกษาไทยแสดงความเห็นด้วย แต่หนังสือพิมพ์มักจะเอนเอียงโดยตำหนิครูผู้เป็นสาเหตุของการทำ

อัตวินิบาตกรรมของนักเรียนตามกระแสของผู้สร้างวาทกรรมไปแล้ว เช่น การเรียกครูว่า “ยอด แสบ” “เลือดร้อน”

3. วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม

จากการจำแนกประเภทของวาทกรรมได้ทั้งหมด 12 ประเภทนั้น พบว่าในแต่ละวาทกรรมจะมีผู้สร้างและผู้ถูกสร้างวาทกรรมนั้นๆ โดยมีหนังสือพิมพ์เป็นช่องทางในการนำเสนอวาทกรรม อย่างไรก็ตาม มีบางวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างวาทกรรมด้วย ซึ่งสามารถสรุปถึงวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรมได้ดังต่อไปนี้

1. กรอบการทำงานด้านข่าว (News value, news quality)

หนังสือพิมพ์ใช้กรอบเรื่องคุณค่าข่าวสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม เนื่องมาจากคุณค่าข่าวเป็นสิ่งที่รองรับทำให้ข่าวอัตวินิบาตกรรมมีองค์ประกอบครบถ้วน ดังนี้

- องค์ประกอบเรื่องเพศ

คุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศถูกนำมาใช้มากที่สุดในการสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม นั่นคือ วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมและวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง

หนังสือพิมพ์สร้างวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมด้วยการใช้คุณค่าข่าวดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงเรื่องความหึงหวง การรังแกคนอื่นที่ไม่สำเร็จ การถูกกีดกัน รักสามเส้า ออกหักอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาวเป็นสำคัญซึ่งนำไปสู่การทำร้ายผู้หญิงและเด็กโดยจบลงด้วยการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ทำความรุนแรง เช่น 73 หึง 57 จีบเมีย ฆ่า-ยิงตัว (ไทยรัฐ 9/3/44) กลัวเมียนอกใจ ฆ่าลูก-แขวนคอตาม...ฝ่ายหญิงหอบบุตรหนี ไปตามกลับมาอยู่ด้วย (เดลินิวส์ 22/10/45)

ส่วนวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิงถูกสร้างโดยใช้คุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศมารองรับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงอันนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ชาย เช่น

หนุ่มอาภัพเผาตัวตาย สั่งเวयरักขม...สาวที่ชอบเข้าวิวาห์กับชายอื่น (เดลินิวส์ 15/4/45)
 หนุ่มม.เกษตรถูกสาวสลัดรักโดดคอนโดฯ ตายว่างละ (ไทยรัฐ 18/8/45) ถูกสาวหักอก นศ.รามดิ้ง
 ตึก...ลิวจากชั้น 10 ดับจม.ให้เพื่อนบวช (ไทยรัฐ 30/12/45) แพ้พิชรัก เด็กราม โดดตึก! (เดลินิวส์
 22/8/44) พิชรักต่างวัย อาจารย์อหักษศิษย์ หมอยิงหมอ...แก้ปัญหา “รักกุด” ขอตายคู่ เผยปิ้งสาว
 ตั้งแต่เป็นนศ. (เดลินิวส์ 2/3/44)

- ความแปลก

คุณค่าข่าวด้านความแปลกถูกนำมาใช้มากที่สุดในการสร้างวาทกรรมการทำอัต
 วิบัติกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน ด้วยการนำภาษาบรรยายวิธีการทำอัตวิบัติกรรมว่า พิลึก
 พิสดาร ประหลาด หรือการทำอัตวิบัติกรรมที่ใช้วิธีการต่างๆ กันในเหตุการณ์เดียวกัน ซึ่ง
 สะท้อนถึงสิ่งที่คนปกติจะไม่ปฏิบัติกัน และตอกย้ำให้เห็นถึง “ความเบี่ยงเบน” ของผู้ทำอัตวิบัติ
 กรรมยิ่งขึ้น เช่น

มัจจุราชเบือนหน้าหนีหนุ่มฆ่าตัวตายสุดพิสดาร เปิบประตูขนาด 1 นิ้วนับร้อยตัว
 จนเต็มท้องหวังให้ทีมล่าไส้ตาย แต่นอนรอความตายมาเยือนอยู่หลายชม.ก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้นแถม
 ไม่ปวดท้องเลย จึงเปลี่ยนวิธีโดดเสาโทรศัพท์สูง 50 เมตร หวังให้คอหัก-กระดูกแตกและตะปูที่ม
 ัซ้า แต่สุดท้ายจะเหลือเชื่อไม่ตาย ! แคกระดูกสันหลังหักอาจต้องเป็นอัมพาตไปตลอดชีวิต (เดลินิวส์
 7/9/44)

ใจเด็ดใช้ไซริวจี๊ดยาดูดสารพิษที่มีส่วนผสมไฮยาโนซีน็ดเข้าเส้นเลือด ปลิดชีพ
 ด้วยวิธีการฆ่าตัวตายแบบพิสดาร (เดลินิวส์ 3/2/44)

สาวใหญ่อยากตายไม่ถึงฆาต เคยกลั้นใจตายก็แล้ว จะกระโดดตกลงมาตายก็
 แล้ว ถึงขนาดกระโดดลงแม่น้ำเจ้าพระยายังไม่ยอมตาย (ไทยรัฐ 3/10/44)

บ๊วกตำรวจง!หนุ่มใหญ่ฆ่าตัวตายอย่างทรมานสุดพิสดาร กระโดดลงในเครื่องบด
 พลาสติก จนร่างกายถูกไม่แหลกเหลว เสียชีวิตตอนอดสยดสยอง อาจเป็นรายแรกของโลกที่ใช้วิธีนี้
 (เดลินิวส์ 4/1/45)

ถ้าวิธีการนั้นๆ เป็นวิธีการที่ต่างออกไปจากปกติมากๆ หนังสือพิมพ์จะมีการราย
 งานในเชิงลึกถึงความเป็นมาของวิธีการนั้นๆ อย่างละเอียด เช่น

“ฮ่องกง” ต้นกำเนิดฆ่ารมควัน...แฉเผ่าถ่านฆ่าตัววิยอดฮิตคนจีน ระบาดทั่วเอ
 เซีย...เผยวิธีฆ่าตัวพิลึก-พิสดารนี้เป็นวิยอดนิยมในหมู่คนจีนแถบเอเชีย มีจุดกำเนิดมาจากเกาะ
 ฮ่องกง และติดอันดับวิธีฆ่าตัวตายสุดฮิต ก่อนลามไปประเทศต่างๆ ที่เป็นแหล่งของชาวจีน ทั้ง

ได้หวั่น จีนแผ่นดินใหญ่ และไชน่าทาวน์ สหรัฐ เมื่อ 3 เดือนก่อนที่ฮ่องกงเกิดเหตุลักษณะนี้ 2 คดี
 ซ้อน มีผู้เสียชีวิตถึง 5 คน (ข่าวสด4/7/45)

ช่างกลอัจฉริยะ กิโยติน บั่นคอดับสยอง...เมมาเพี้ยนญาติส่งศรีธัญญา กำเริบหนัก
 ฆ่าตัวตายพิสดาร...สำหรับการฆ่าตัวตายในลักษณะนี้ไม่เคยปรากฏมาก่อน และเครื่องกิโยตินที่
 ใช้จับชีวิตเครื่องนี้ทำขึ้นมาด้วยฝีมือที่ประณีต นับว่าเป็นผู้มีฝีมือทางการช่างชนิดหาตัวจับยากคน
 หนึ่ง ส่วนประวัติของเครื่องกิโยตินนั้น ประเทศฝรั่งเศสเป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นโดยดัดแปลงมาจากเครื่อง
 ประหารชีวิตของชาวโรมัน สาเหตุเนื่องมาจากในค.ศ.1792 ยุคปฏิวัติของฝรั่งเศสมีนักโทษประหาร
 จำนวนมากทำให้เพชรฆาตอ่อนล้าในการลงดาบ เจ้าเครื่องกิโยตินนี้ได้บั่นศีรษะมนุษย์ไปมาก
 มาย รวมไปถึงเชื้อพระวงศ์ของประเทศฝรั่งเศสอีกหลายพระองค์ที่ตกเป็นเหยื่อของเจ้าเครื่อง
 ประหารชีวิตชนิดนี้ (เดลินิวส์ 11/4/45)

- ผลกระทบ

คุณค่าข่าวด้านผลกระทบถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมในหลาย ๆ ประเภท
 ได้แก่ วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาต
 กรรม วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต วาทกรรมการทำอัต
 วินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัต
 วินิบาตกรรมและวาทกรรมการเดินทางแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัต
 วินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ใช้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบสร้างวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิง
 และเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมโดยความพยายามแสดงให้เห็นถึง
 ผลกระทบของสาเหตุของความรุนแรงภายใต้ปัญหาเพศ ซึ่งได้แก่ อารมณ์ชั่ววูบ ความโมโห การ
 ดื่มสุราของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เช่น “สาวเมิน” หนุ่มเศร้าตายดีกว่า...ไอ้หนุ่มกินเหล้ายอมใจจน
 เมมาแล้วใช้ปืนจี้จับตัวบังคับให้รับรัก (เดลินิวส์ 14/3/44) คดีแม่ฆ่าล้างครว...หัวหน้าพรรคชาติไทย
 สุดสลัดใจ ยกเป็นคดีเตือนใจผู้หญิง ซึ่งเกิดจากความเครียดชั่วแค้นเป็นเรื่องที่แก้ไขลำบาก (ไทยรัฐ
 11/11/45)

ส่วนวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตถูกสร้าง
 โดยการนำคุณค่าข่าวด้านผลกระทบจากระบบเศรษฐกิจที่ตกต่ำจนเป็นปัญหาในระดับประเทศอัน
 เป็นการตอกย้ำให้เห็นภาพความกดดันต่อการเผชิญภาวะวิกฤตดังกล่าวของผู้ชายที่ทำอัตวินิบาต

กรรมดังในกรณีสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน โดยใช้ภาษาว่า พิษเศรษฐกิจฟองสบู่แตก โดนพิษเศรษฐกิจเล่นงาน เช่นพิษเศรษฐกิจ พิษเศรษฐกิจตกสะเก็ด เช่น เสียเจ้าของธุรกิจบริษัทตัวแทนจำหน่ายเบนซ์และรถจักรยานยนต์เจอปิษเศรษฐกิจเล่นงานจนคิดไม่ตก ตัดสินใจว่าเป็นปลิดชีพฆ่าตัวตายสยอง (ไทยรัฐ 28/2/44) นักธุรกิจใหญ่เจอปิษเศรษฐกิจฟองสบู่แตกทำเอาลุ่มจมเป็นหนี้สินมหาศาล...ญาติพี่น้องเพื่อนฝูงต่างเสียใจที่นักธุรกิจที่ดีคนหนึ่งต้องโดนพิษเศรษฐกิจเล่นงานจนต้องฆ่าตัวตาย (ไทยรัฐ 2/7/44)

ด้านวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนถูกสร้างโดยการให้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบโดยสะท้อนให้เห็นว่าฤทธิ์จากยาเสพติดนั้นนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้อย่างไร เช่น พ่อทมิฬคลั่งยา เชือดลูก! 5 ขวบเย็นคามือ...ปลุกลูกๆ ขึ้นมาฆ่า! ลูกสาวคนโต 9 ขวบ รอดพ้นมือแม่จรรยา ตัวเองต่อคิวสุดท้าย ผูกคอห่มดฤทธิ์บ้า (ไทยรัฐ 14/2/44) เช่นเดียวกับวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์ให้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบมาตอกย้ำให้เห็นถึงภาพความสูญเสียของมหันตภัยจากสารเสพติด โดยเฉพาะทำให้เกิดการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น อันนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น ผัวโหดคลั่งอาละวาดใช้ไฟฟ้าช็อตทารุณเมียกับลูกจนแขนไหม้เกรียม ยังไม่หนำใจใช้มีดกรีดหน้ายับแถมกะชวกท้องเมียสาวใส่ทะเลักวิ่งหนีออกมาตายหน้าห้อง ส่วนลูกสาววัย 2 ขวบ ตกเป็นเหยื่ออารมณ์เดือดถูกเชือดคอหวิดขาดดับอนาถอุ้มศพขึ้นไปทิ้งบนดาดฟ้า ก่อนปีนกำแพงที่พังกสูง 5 ชั้น พยายามจะฆ่าตัวตาย ตำรวจยกกำลังไปเกลี้ยกล่อมยึดเยื่อร่วม 5 ชั่วโมง สันนิษฐานกินยาบ้าจนคลั่งก่อกบฏโหดสุดอำมหิต (ไทยรัฐ 21/4/44)

ส่วนวาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมถูกสร้างด้วยการให้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบที่ตอกย้ำให้เห็นถึงบทเรียน อุทาหรณ์ของการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม เช่น อุทาหรณ์สอนใจผู้ปกครองพึงระวัง! เด็กหญิงวัย 9 ขวบพฤติกรรมเลียนแบบภาพยนตร์ อยากลองวิธีการผูกคอตายด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ระหว่างอยู่บ้านตามลำพัง (เดลินิวส์ 20/8/44) บทเรียนจากการเล่นทำทนายมฤตยูของกลุ่มวัยรุ่น (ไทยรัฐ 5/7/44)

- สะเทือนอารมณ์

คุณค่าข่าวด้านความสะเทือนอารมณ์ถูกนำมาใช้สร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตและวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

การใช้คุณค่าข่าวด้านความสะเทือนอารมณ์ในการสร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตช่วยแสดงให้เห็นภาพความน่าสงสารของผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรมเพราะหมดความอดทนกับปัญหาหนักๆที่กำลังประสบอยู่ผ่านการสร้างอารมณ์สะเทือนใจให้กับผู้อ่านโดยใช้ภาษาคำว่า “สลดใจ” “สุดสะเทือนใจ” เช่น เผยเหตุสลดใจ...หนุ่มวิศวกรไฟฟ้าจบจากจุฬาฯ เกิดเครียดตกงาน แกรมน้อยใจเมียรักทำงานกลับบ้านดึกตื่น บางวันถึงเช้า เลยเขียนบรรยายลงไดอารี่ระทม แล้วใช้เชือกรัดคอลูกชายดับอนาคาค่าห้องพัก (เดลินิวส์ 25/7/44) สุดสะเทือนใจผัวเครียดเมียหนีทิ้งให้เลี้ยงดูลูกน้อย 3 ชีวิต แกรมโดนมรสุมกระหน่ำตกงานไม่มีเงินเลี้ยงลูก อาศัยแม่กับน้องสาวประทังชีวิต ก่อคดีสลดหนีชีวิตลำเค็ญ จับลูกกรอกยาพิษตายล้างครว 4 ศพ (ไทยรัฐ 21/8/44)

ส่วนวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมสร้างความสะเทือนใจให้กับผู้อ่านในการแสดงให้เห็นภาพผลกระทบของสารเสพติดโดยเฉพาะการที่ได้ถูกทำร้ายจากผู้เสพสารเสพติดผ่านการใช้ภาษาว่า “สลดใจ” เช่น พ่อทาสยาบ้าก่อคดีสลดใจ อาละวาดระหว่างเมียเดินทางไปประกอบอาชีพค้าขาย จับลูกชายกับลูกสาวเชือดคอกอย่างบ้าคลั่ง แล้วผูกคอตายหนีความบัดซบที่สุด (ไทยรัฐ 14/2/44)

- ความขัดแย้ง

คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง วาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรมและวาทกรรมพฤติกรรมของคู่มี่ส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง หนังสือพิมพ์ใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งระหว่างผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรมและผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม เช่นการที่ผู้หญิงคนหนึ่งกล่าวว่าที่ตนหนีผู้ชายซึ่งทำอัตวินิบาตกรรมไปเพราะว่าถูกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมทำร้าย คือ “โดน

สามี่ซ็อม กล่าวหาว่ามีซ็ู เพราะเชื่อคำพูดคนอื่นแถมยังเอาน้ำมันรดตนจะจุดไฟเผา จึงหนีไปอยู่บ้านญาติ” (ไทยรัฐ 8/12/45)

เช่นเดียวกับวาทกรรมพฤติกรรมของครุมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์ใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งในการสร้างวาทกรรมด้วยการเปิดพื้นที่ให้ผู้ถูกสร้างวาทกรรมคือ ครูที่ถูกระบุว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมออกมาแสดงผลของตน

ส่วนวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม ถูกสร้างโดยใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งผ่านประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรมในส่วนของความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

- ความมีเงื่อนไข

คุณค่าข่าวด้านความมีเงื่อนไขถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมด้วยการใช้ภาษาพาดหัวข่าวโดยที่ในเนื้อหาข่าวไม่ได้มีแหล่งข่าวใดที่ระบุว่า มีการที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมเลย เช่น ดิ่งนรกจากแมนชั่น เชือด"เจ้าโลก" ตายเปลือยสยอง...สภาพร่างเหล็กแขน-ขาหัก หนุ่มคลั่งหรือถูกฆาตกรรม (เดลินิวส์ 15/1/44) และหนังสือพิมพ์ใช้มุมมองของการรายงานข่าวจากมุมมองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งใช้กรอบความรู้ทางอาชญาวิทยามาพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือการฆาตกรรม โดยการกล่าวถึงสภาพศพที่มีบาดแผลเกินเชื่อว่าจะเป็นการทำอัตวินิบาตกรรม หลักฐานในที่เกิดเหตุที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม หรือความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมจริงๆ หรือไม่

- ความเด่น

ความเด่นของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นคุณค่าข่าวที่หนังสือพิมพ์ใช้สร้างวาทกรรมได้เช่นกัน โดยพิจารณาได้จากกรณีที่ผู้ถูกสร้างวาทกรรมซึ่งเป็นผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะตามคุณค่าข่าวด้านความเด่น ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม ที่ผู้ถูกสร้างวาทกรรมมีความเด่นในสถานะที่เป็นนักเรียน นักศึกษา เด็ก ดังนั้น จึงถูกหนังสือพิมพ์ใช้คุณค่าข่าวดังกล่าวจุดให้เป็น “ประเด็น” ขึ้นมาในการที่จะเข้าไปค้นหาสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างรอบด้าน อันเป็นที่มาของวาทกรรมดัง

กล่าว โดยท้ายข่าวหนังสือพิมพ์จะเน้นถึงความเด่นของสถานะของนักเรียน นักศึกษาด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกรณีนักศึกษาทำอัตวินิบาตกรรม คือ เกี่ยวกับกรณีนักศึกษาฆ่าตัวตายที่ปัจจุบันดูจะกลายเป็นแฟชั่นนั้น เรื่องนี้บรรดานักจิตวิทยาได้เคยออกมากาะตุ๋นเตือนและชี้ให้เห็นถึงจุดที่เป็นต้นเหตุของปัญหามาตลอด แต่สถานการณ์ก็ยังไม่ดีขึ้นเท่าใดนัก โดยตัวเลขล่าสุดประเทศไทยมีคนฆ่าตัวตายถึงปีละกว่า 7,000 คน หรือเฉลี่ยวันละประมาณ 20 คน และมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี ซึ่งในจำนวนนี้มีเยาวชนอนาคตของชาติที่เรียนดี รวมอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก...อนึ่งเมื่อต้นปี 45 ที่ผ่านมามีนักเรียน-นักศึกษา ฆ่าตัวตายมาแล้วหลายราย โดยเริ่มจาก...จนกระทั่งมาถึงรายล่าสุด น.ส....(เดลินิวส์ 15/9/45)

2. บริบททางสังคม

บริบททางสังคมเป็นสิ่งที่ถูกใช้ในการสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมด้วย ได้แก่ วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม

ในการสร้างวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์ได้นำบริบททางสังคมเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดในสังคมไทยในขณะนั้นเข้ามาเชื่อมโยงในการรายงานข่าวด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยเพราะพบว่าข่าวอัตวินิบาตกรรมถูกนำเสนอในหัวข้อข่าวเกี่ยวกับการวิสามัญพ่อค้ายาบ้า เช่น หนุ่มยาบ้าแค้น โดนสลัดรักไร้เยื่อใย ฆ่าโหดสาวราชภัฏ...เสนอถ่ายทอดสดวันยิงเป้า ชมขวัญพ่อค้ายานรกให้กลัว (เดลินิวส์ 18/11/44)

สำหรับวาทกรรมกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมนั้น หนังสือพิมพ์ซึ่งนอกจากจะเป็นช่องทางการนำเสนอแล้วยังเป็นผู้สร้างวาทกรรมด้วยการพาดหัวข่าวที่ไม่ได้อ้างอิงคำพูดจากแหล่งข่าวใดเพราะหนังสือพิมพ์เลือกที่จะมีมุมมองในการตัดสินสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมไปแล้วว่ามาจากความหมกมุ่นในการเล่นเกมนของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ด้วยการใช้บริบททางสังคม ณ เวลานั้นว่า มีการเล่นเกมของวัยรุ่นแล้วทำให้ถึงขนาดเสียชีวิตที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่า เมื่อเกิดการเสียชีวิตของเด็กที่มีพฤติกรรมชอบเล่นเกมต่างๆ ทำให้หนังสือพิมพ์มุ่งประเด็นไปที่ผลกระทบของการเล่นเกมนี้ๆ ก่อนประเด็นอื่นๆ ถึงแม้ว่าจะมีการระบุว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถค้นหาสาเหตุของการเสียชีวิตได้ก็ตาม ดังข้อความที่สะท้อนอยู่ในส่วนพาดหัวข่าวที่ว่า สลดต.ญ.12 ผูกคอ เขี่ย “เกม”

เครียด-เล่นไม่ชนะ...ก่อนตายเพิ่งแพ้อีกหน ใช้เชือกห้อยกับชื่อบ้าน เขียนจม.ลาตายถึงแม่ สั่งวันเผาศพเสร็จสรรพ ตร.ยัง “งง” ชนวนมรณะ (ข่าวสด 27/5/45)

ส่วนวาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์สร้างวาทกรรมนี้โดยใช้บริบททางสังคมซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กำลังให้ความสำคัญการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู จึงถูกสังคมจับตามอง โดยมีหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ตรวจสอบ

3. การผลิตซ้ำ

อันที่จริงแล้วหนังสือพิมพ์ใช้การผลิตซ้ำในการสร้างวาทกรรมทุกวาทกรรมเนื่องจากทุกวาทกรรมถูกนำเสนอมากกว่า 1 ครั้ง แต่การผลิตซ้ำถูกเน้นในวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมมากที่สุดเนื่องจากถูกนำเสนอในสัดส่วนที่มากที่สุด และวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคมเพราะถูกผลิตซ้ำจนเกิดความหมายที่เห็นได้ชัดเจนว่าผู้ทำความผิดใช้การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออก

4. การตอกย้ำมายาคติ / การตอกย้ำภาพเหมารวม

หนังสือพิมพ์ใช้การตอกย้ำมายาคติ / ภาพเหมารวมในการสร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์สร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตด้วยการกำหนดสถานะทางด้านหน้าที่การงานของผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรม โดยเฉพาะสาเหตุเรื่องการเงิน การงานที่หนังสือพิมพ์มีการระบุอาชีพให้ผู้ชายซึ่งเป็นนักธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย ส่วนสาเหตุเรื่องความผิดทางกฎหมายถึงแม้ว่าจะเรียกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสถานภาพของการทำผิดตามกฎหมาย เช่น โจรตีนแมว แต่ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่ระบุว่าผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรมมีอาชีพเป็นตำรวจ

ส่วนวาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง
เองถูกสร้างด้วยการตอกย้ำมายาคติ / ภาพเหมารวมที่ว่า ผู้หญิงมักจะถูกลอกลวง อ่อนแอ ไม่มี
เหตุผล เอาอารมณ์เป็นที่ตั้งจนเกิดความเข้าใจผิดคิดไปเองต่างๆ นานาโดยการใช้ภาษาเรียกผู้
หญิงทำอัตวินิบาตกรรมว่า “เหยื่อ” “สาวเคราะห์ร้าย”

วาทกรรมเพศที่เปี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาต
กรรมถูกสร้างด้วยการตอกย้ำมายาคติและภาพเหมารวมที่ว่า บุคคลที่ถูกระบุว่าเป็นเพศที่สามมัก
จะหมกมุ่นกับปัญหาเพศ มีอารมณ์รุนแรงโดยหนังสือพิมพ์ใช้วิธีการเขียนความน่าสยพเหตุการณ์
โดยให้อารมณ์ในทำนองเสียดสีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สามอันแสดงให้ถึงการประชด
ประชันต่อกลุ่มดังกล่าว เช่น สาวประเภท 2 ดาวเด่นคนสวยคณะทิฟฟานีเจอมรสุมชีวิตรุมเร้า
พลาดทำติดโรคร้ายแรงแถมแฟนหนุ่มที่ใช้ชีวิตคู่ผู้ตัวเมียก็มาตีจาก สุดซอกซำระกำใจยึดห้องพัก
ในคอนโด เป็นสุสานจบชีวิตบัดซบ ก่อนตายยังรักสวยรักงามแต่งองค์ทรงเครื่องเป็นตู้ทองเคลื่อน
ที่ ชดน้ำยาล้างห้องน้ำจนหมดขวดแต่ไม่ตายทันใจ คว้ามืดกริดข้อมือตัดเส้นเลือดใหญ่ก็ยังไม่ตาย
อีกเลยใช้มีดเล่มเดียวกันจ้วงแทงท้องตัวเองเป็นรูพรุน-ปาดคอซ้ำ ปล่อยเลือดไหลหมดตัวตายสม
ใจ (ไทยรัฐ 5/5/44)

แม้ว่าวาทกรรมเพศที่เปี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัต
วินิบาตกรรมจะครอบคลุมสาเหตุเรื่องสุขภาพด้วย หากแต่หนังสือพิมพ์กลับเป็นผู้สร้างวาทกรรมนี้
ด้วยการให้รายละเอียดทำข่าวที่ไม่มีการระบุแหล่งข่าวว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สาม
นั้นได้เชื่อมโยงไปสู่ประเด็นเกี่ยวกับความรัก ความสัมพันธ์ได้อย่างไรทั้งๆ ที่พาดหัวข่าวด้วยสาเหตุ
เรื่องสุขภาพ คือ นาย...นั้นเป็นสาวประเภทสอง...นอกจากนี้นาย...ยังมีแฟนหนุ่มหลายคนมาติด
พัน ล้วนแต่หน้าตาดีทุกคน ชายหนุ่มส่วนใหญ่จะทำงานอยู่บาร์เกย์ แต่มาพบว่านาย...เริ่มป่วย
เป็นโรคร้าย จึงตีตัวออกห่างไปหมดปล่อยให้ตาย...เผชิญชะตากรรมตามลำพัง จนกระทั่งเครียด
ต้องฆ่าตัวตายเพื่อหนีโรคร้ายไปในที่สุด (ข่าวสด 4/5/44)

5. การสร้างเส้นแบ่ง

หนังสือพิมพ์ใช้การสร้างเส้นแบ่งในการสร้างวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็น
พฤติกรรมเปี่ยงเบน วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง
วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมพฤติกรรมของครุมี
ส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนถูกหนังสือพิมพ์สร้างโดยการสร้างเส้นแบ่งคนปกติ / คนบ้า ด้วยการใช้ภาษา เช่น คำว่า “เพี้ยน” “สติแตก” “สติเฟื่อง” “บ้ากำเริบ” บรรยายผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อให้สมจริงว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เพี้ยนดังโรงพัก 4 ชั้นหน้าแถวตร.ลพบุรี (ข่าวสด 28/8/45) อย่างไรก็ตาม การสร้างเส้นแบ่งคนปกติ / คนบ้านั้น มักจะถูกใช้กับผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ไม่ค่อยมีสถานะทางสังคมสูงมากนัก กล่าวคือ ไม่ใช่หมอ นักเรียน นักศึกษา นักวิจัยที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ

ส่วนวาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง หนังสือพิมพ์สร้างเส้นแบ่งผู้หญิงดี / ไม่ดี โดยการแสดงจุดยืนของตนด้วยการเรียกผู้ถูกสร้างวาทกรรมที่เป็นผู้หญิงโดยเฉพาะถ้าผู้นั้นได้ทำร้าย/ฆ่าลูกของตัวเองอันเนื่องมาจากปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ว่าเป็น “แม่ทมิฬ” “แม่ใจยักษ์” สำหรับวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์สร้างเส้นแบ่งคนมีสติ / คนคลุ้มคลั่ง เพื่อแสดงให้เห็นภาพผลกระทบจากสารเสพติดได้ชัดเจนว่าก่อให้เกิดความคลุ้มคลั่งอย่างไรบ้าง เช่น พ่อคลั่งยาบ้าคว้ามืดทำควัวเชือดคอ 2 ลูกน้อย...ระแวงเมียเล่นซู้ระบายแค้นกับลูก ซื้อยาบ้ามาเสพจนเพี้ยนฉวยโอกาสลูกเข้านอนจับปาดคออย่างโหดเหี้ยม ลูกสาวคนโตวัย 9 ขวบถูกปาดคอจนหลอกลมขาด แต่ยังแข็งใจป็นหน้าต่างหนีตายมาได้สำเร็จ แต่ลูกชายคนเล็กหนีไม่ทันเป็นศพถูกฆ่าตายอย่างอนาถ ส่วนพ่อคลั่งซิงผูกคอตาย (เดลินิวส์ 14/2/44)

และหนังสือพิมพ์ใช้การสร้างเส้นแบ่งครูดี / ไม่ดีในการสร้างวาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมโดยการใช้คำเรียกครูผู้ถูกสร้างวาทกรรมว่า “ยอดแสบ” เช่นเดียวกับผู้สร้างวาทกรรมอื่นๆ ที่ใช้วิธีการสร้างเส้นแบ่งระหว่างครูที่ดีและไม่ดีมาตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยการตั้งกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เช่นคำกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาที่ว่า การกล่าวหาเด็กในลักษณะประจาน โดยที่ไม่รู้ข้อเท็จจริง เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง หากครูพูดจริงก็ถือว่าเป็นคำพูดที่รุนแรง และไม่ถูกต้อง เป็นสิ่งที่กระทบกระเทือนใจเด็กซึ่งไม่ได้เกิดผลดีใดๆ เรื่องนี้ผู้บริหารสถานศึกษา และต้นสังกัดคือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ต้องเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง หากครูทำผิดจริง ก็ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป (ไทยรัฐ 30/8/45)

6. การอ้างอิงกรอบของศีลธรรมและกฎหมาย

หนังสือพิมพ์อ้างอิงกรอบของศีลธรรมและกฎหมายในการสร้างวาทกรรมการทำ
 อภิวัตินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม นอกจากนี้หนังสือพิมพ์จะเป็น
 ช่องทางให้บุคคลอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ญาติของผู้ถูกทำร้ายโดยผู้ทำอภิวัตินิบาตกรรม ผู้เห็น
 เหตุการณ์เป็นผู้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยสรุปในตอนท้ายว่า ผู้ทำความผิดนั้นได้เกิดสำนึก
 ผิดหรือหนีความผิดด้วยการทำอภิวัตินิบาตกรรมแล้ว หนังสือพิมพ์ได้กล่าวถึงเหตุการณ์โดยระบุลง
 ไปเลยว่า ผู้ทำอภิวัตินิบาตกรรมที่มีความผิดนั้นทำอภิวัตินิบาตกรรมเพราะหนีความผิดหรือสำนึกใน
 ความผิด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ได้ตัดสินใจถึงความผิดนั้นๆ ของผู้ทำอภิวัตินิบาตกรรมว่ามีน้ำ
 หนักเพียงพอแล้วภายใต้กรอบด้านศีลธรรมและกฎหมายเช่นเดียวกับผู้สร้างวาทกรรมอื่นๆ โดย
 พิจารณาได้จากภาษาพูดหัวข่าวหรือความนำ ตลอดจนการกล่าวโดยไม่มีภาระระบุแหล่งข่าว

7. การทำให้เป็นเรื่องเล็กไม่น่าสนใจ / การทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว

วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอภิ
 วัตินิบาตกรรมถูกทำงานโดยผ่านการทำให้เรื่องของความรุนแรงดังกล่าวเป็นเรื่องในครอบครัวหรือ
 เป็นเรื่องส่วนตัวของคนสองคนที่มีปัญหาในชีวิตคู่ เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นจึงเป็นปัญหาส่วน
 บุคคลที่ย่อมจะเกิดขึ้นได้เสมอไม่ว่าจะเป็นใครหรือมีสถานะใดก็ตาม โดยท้ายที่สุดแล้วการทำอภิ
 วัตินิบาตกรรมของผู้ที่ทำความรุนแรงนั้นถูกทำให้เป็นเรื่องเล็ก ไม่น่าสนใจเพราะเป็นปัญหาเรื่อง
 ความสัมพันธ์ของคนรักที่ตกลงกันไม่ได้ เช่นเดียวกับวาทกรรมผู้ชายทำอภิวัตินิบาตกรรมด้วยสาเหตุ
 เรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง เพราะวาทกรรมดังกล่าวถูกทำให้เป็นเรื่อง
 ส่วนตัว เป็นความขัดแย้งส่วนบุคคล เป็นปัญหาครอบครัว ที่บุคคลภายนอกไม่ควรเข้าไปเกี่ยว
 ข้อง ดังนั้น เมื่อเกิดการทำอภิวัตินิบาตกรรมจึงเป็นเรื่องของคนในครอบครัวนั้นๆ หรือเป็นเรื่องส่วน
 บุคคลระหว่างชายหญิงคู่นั้นเพราะเกิดจากปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกันอันเป็นการชี้นำ
 จำกัดให้ผู้ที่อยู่ภายนอกไม่สามารถล่วงล้ำเข้าไปสู่ปัญหาความสัมพันธ์นั้นได้

8. การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว

หนังสือพิมพ์ใช้การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียวในการสร้างวาท
 กรรมการทำอภิวัตินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคมโดยอ้างอิงจาก
 กรอบของกฎหมายและศีลธรรมเพียงอย่างเดียวว่าผู้ทำความผิดนั้นตัดสินใจทำอภิวัตินิบาตกรรม
 เพราะต้องการหนีความผิดหรือสำนึกผิดโดยไม่ได้ดูถึงสาเหตุอื่นๆ ในเชิงลึกเลย

วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์ใช้การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียวในการสร้างวาทกรรมนี้โดยมุ่งเน้นให้เห็นถึงอันตราย / มหันตภัยจากสารเสพติดว่าก่อให้เกิดปัญหาอย่างไร โดยมองข้ามประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจไป เช่น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม

วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์เป็นผู้สร้างวาทกรรมนี้ด้วยการให้รายละเอียดทำข่าวที่ไม่มีกระบวนการแห่งข่าวว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สามนั้นได้เชื่อมโยงไปสู่ประเด็นเกี่ยวกับความรัก ความสัมพันธ์ ได้อย่างไรต่างๆ ที่พาดหัวข่าวด้วยสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย ซึ่งเป็นความพยายามที่จะลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว แทนที่จะทำหน้าที่สืบค้นหาสาเหตุการทำอัตวินิบาตกรรมให้ลึกซึ้งกว่านี้

9. การรื้อสร้างมายาคติ

หนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นผู้ใช้ในการสร้างวาทกรรมโดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการนำเสนอให้ผู้สร้างวาทกรรมรื้อสร้างมายาคติ ซึ่งปรากฏการรื้อสร้างมายาคตินานๆ ครั้งในวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ตัวแทนจากสถาบันจิตแพทย์กล่าวว่า น่าจะเกิดจากอาการซึมเศร้าที่ผู้ตายมีสะสมอยู่ก่อนแล้ว เชื่อว่าไม่ใช่การเรียกร้องความสนใจ แต่เป็นการตั้งใจฆ่าตัวตาย เพราะลักษณะพวกเรียกร้องความสนใจจะไม่ยอมให้ตัวเองบาดเจ็บจริงๆ (เดลินิวส์ 12/8/45) ทั้งนี้เป็นเพราะเหตุการณ์ดังกล่าวถูกหนังสือพิมพ์พาดหัวข่าวว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งเป็นผู้หญิงนั้นต้องการประชดประชัน เรียกร้องความสนใจจากการมีปัญหาภายในครอบครัว

กระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวอัตวินิบาตกรรมในหนังสือพิมพ์ไทยตลอดปี 2544-2545 รวมระยะเวลา 2 ปี ผู้วิจัยสามารถจำแนกประเภทของวาทกรรมออกได้ 12 ประเภทดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยได้วิเคราะห์วิธีการสร้างวาทกรรมนั้นๆ ควบคู่ไปด้วยในแต่ละวาทกรรม อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์วิธีการสร้างวาทกรรมจากเนื้อหาข่าวอัตวินิบาตกรรมเพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถสะท้อนที่มาของวาทกรรมดังกล่าวได้อย่างลึกซึ้งเพียงพอที่จะกล่าวสรุปในผลการวิจัยเรื่องวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์หนังสือ

พิมพ์ในฐานะที่เป็นช่องทางให้ผู้สร้างวาทกรรมต่างๆ ออกมาถว้ถึงเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเป็นผู้สร้างวาทกรรมบางวาทกรรมของหนังสือพิมพ์เองด้วยเพื่อพิจารณาหากระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยให้ได้อย่างแน่ชัดยิ่งขึ้น

หลักในการตัดสินใจคัดเลือกข่าว

เนื่องจากวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนํามาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมมีสัดส่วนในการนำเสนอมากที่สุด ดังนั้น จึงสมควรที่จะต้องทราบที่มาของการตัดสินใจคัดเลือกข่าวดังกล่าว ซึ่งหนังสือพิมพ์มองว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นปกติในสังคมอยู่แล้ว หากแต่ที่หนังสือพิมพ์เลือกนำเสนอก็เนื่องจากว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีองค์ประกอบของความเป็นข่าว อีกทั้งเป็นเหตุการณ์ที่มีน้ำหนักของการก่ออาชญากรรมอีกด้วย อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์อ้างว่าบางเหตุการณ์ของวาทกรรมดังกล่าวสามารถถูกนำเสนอเป็นข่าวเล็กๆ ก็ได้ ดังคำสัมภาษณ์ของหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ ดังนี้

“ข่าวฆ่าตัวตายเพราะความหึงหวงมีปริมาณมาก หนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นผู้กำหนดให้เหตุการณ์มันเกิดขึ้นแต่เรามีหน้าที่รายงาน จริงๆ น่าจะมีนักสังคมวิทยาวินิจฉัยว่าทำไมถึงแล้วต้องฆ่ากัน แต่ที่เลือกนำเสนอขึ้นหนังสือพิมพ์ก็จะมีเหตุผลเรื่ององค์ประกอบของข่าว ทุกข่าวที่ลงมีเหตุผลเสมอ” (ฐากร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

“ข่าวการฆ่าคนอื่นแล้วฆ่าตัวตายตาม หนังสือพิมพ์มองในเรื่องของน้ำหนักการก่ออาชญากรรมที่รุนแรงมากกว่ากรณีที่ฆ่าตัวตายเพียงคนเดียว อย่างไรก็ตาม ความน่าสนใจของเนื้อหาจะอยู่ที่ประเด็นของข่าวว่าใช้ความรุนแรงมากน้อยขนาดไหน และคนที่ฆ่าตัวตายนั้นมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน โดยจะมาเทียบชั่งน้ำหนักกัน ทำให้การฆ่าคนอื่นตายแล้วฆ่าตัวเองตายอาจเป็นข่าวเล็กๆ ก็ได้ เพราะการฆ่าตัวตายเองอาจมีน้ำหนักในแง่ของประเด็นดังกล่าวมากกว่า” (ฐเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

จากคำกล่าวข้างต้นจึงเป็นเหตุผลว่า ทำไมวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนํามาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมนั้นถึงถูกทำงานอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ กล่าวโดยสรุปก็คือ เป็นเหตุการณ์ที่มีน้ำหนักของการก่ออาชญากรรมและเป็นเหตุการณ์ที่มักเกิดขึ้นอยู่แล้วในสังคมแห่งความเป็นจริง หนังสือพิมพ์เพียงแคหยิบเหตุการณ์นั้นขึ้นมารายงานตามข้อเท็จจริงบนพื้นฐานขององค์ประกอบของความเป็นข่าวเท่านั้นเอง

ใช้หลักคุณค่าข่าวเรื่องความผิดปกติ ความแปลก

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วจากวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งหนังสือพิมพ์มักนำเสนอว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ เนื่องจากเป็นธรรมดาของมนุษย์ที่ย่อมจะรักชีวิตของตัวเอง ถึงแม้ว่าการทำอัตวินิบาตกรรมจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเท่าใดก็ตาม มันก็ยังคงเป็นความไม่ธรรมดาเสมอ ทั้งนี้ พิจารณาได้จากกรณีที่หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมมาอย่างต่อเนื่องและจากผลการวิจัยเกี่ยวกับปริมาณข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอบนหน้าหนังสือพิมพ์ไทยที่พบว่า เฉลี่ยแล้วทุกๆ 4-5 วัน ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะพบข่าวอัตวินิบาตกรรม 1 ชิ้นตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของบรรณาธิการฝ่ายบริหารหนังสือพิมพ์ข่าวสด ที่ว่า

“ปกติเรื่องการฆ่าตัวตายเป็นเรื่องที่คนไม่ค่อยทำกันอยู่แล้ว คนที่ทำก็จะมีปัญหาชีวิต จิตใจ ฯลฯ ทำที่ไรก็เกิดความสะเทือนใจ เป็นเรื่องของคนด้วยกัน ปกติหนังสือพิมพ์จะเป็นเรื่องของคนที่อ่านเรื่องของคนด้วยกัน เมื่อมันมีเหตุที่ผิดปกติไปจากธรรมดา เป็นเหตุสะเทือนใจ ซึ่งก็เกือบครบองค์ประกอบของการเป็นข่าว โดยจะมีน้ำหนักมากน้อยขนาดไหน จะเป็นข่าวใหญ่ ข่าวเล็ก ก็ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของความเป็นข่าวในแง่อื่นๆ ของมันด้วย เช่น เป็นโรคภัยรักษาไม่หาย ยิงตัวตายไปคนเดียว เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ แต่ว่ามันอาจจะไม่เป็นปกติที่เจอบ่อย แต่ถ้าไม่ได้ตายคนเดียว มีลูก 3 คน ฆ่าลูก 3 คน เมียด้วยเพราะจะห่วงกังวล หรือคิดมากหรืออะไรเราก็ไม่รู้ว่าถ้าตัวไม่อยู่แล้วลูกเมียจะลำบากสู้ให้สิ้นลำบากไปด้วยกันดีกว่า ก็ไม่ปกติ ไม่ธรรมดาแน่ๆ เป็นเรื่องที่ต้องเข้าไปหาเหตุแน่ๆ ว่าทำไม” (ฐากร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้แล้วช่วยตอกย้ำให้เห็นถึงความผิดปกติของเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่สำคัญคือ วิธีการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีความแปลก เช่น การใช้กิโยตินสับคอตัวเอง การรมควันฆ่าตัวตาย ดังที่ผู้วิจัยพบในการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งประเด็นนี้ตรงกับคำกล่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดเช่นกันคือ

“รายละเอียดบางอันในเนื้อหาข่าวถ้าไม่จำเป็นเราก็ข้ามไป แต่ถ้ามันเป็นหัวใจสำคัญของข่าวบางอันก็ข้ามไม่ได้ ไม่ได้หมายความว่าเราตั้งใจขายความสยดสยอง แล้วแต่ว่าวันนั้นอะไร มันคือประเด็นหลักของเหตุการณ์นั้น อย่างข่าวเรื่องการประหารตัวเองโดยใช้กิโยติน ทุกหนังสือพิมพ์จะลงภาพข่าวและรายละเอียดของวิธีการเพราะมีคนเยอะมากที่ไม่รู้จักกิโยตินว่าเป็นเครื่องมือประหารของประเทศฝรั่งเศส ไม่ทราบว่ามีหน้าตาอย่างไร นึกภาพไม่ออก บอกยิงตัวตายนึก

ออก เขามีเดแทงตัวเองนี่ออก แต่ยังไงก็ไม่ได้อธิบายหรือลงภาพหัวที่กระเด็นหลุนๆ” (ฐาณูร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

ใช้วิธีการสืบสวนที่มา / สาเหตุเพื่อสะท้อนปัญหาสังคม

นอกจากหนังสือพิมพ์จะนำเสนอเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมด้วยมุมมองบนพื้นฐานที่เห็นถึงความผิดปกติของพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความเบี่ยงเบนแล้ว ยังพยายามเข้าไปสืบค้นหาที่มาของความผิดปกตินั้นด้วย ซึ่งจากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับพบว่า ต่างก็ให้ความสำคัญกับสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเสมอ ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการที่จะสะท้อนปัญหาอันเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมนั้นๆ เช่นคำกล่าวของผู้สื่อข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ว่า

“หนังสือพิมพ์นำเสนอให้เป็นมุมมองเพื่อที่จะสะท้อนให้สังคมเห็นว่าการฆ่าตัวตายนี้มีเหตุผลใด และนำรวมไปถึงการวิเคราะห์ว่าการฆ่าตัวตายได้ส่งผลอะไรบ้าง มีผลกระทบในเรื่องใดบ้าง ในเรื่องของสังคม ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือไม่ มีปัจจัยอะไรบ้าง” (ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

เช่นเดียวกับคำกล่าวของบรรณาธิการฝ่ายบริหารหนังสือพิมพ์ข่าวสดและหัวหน้าฝ่ายข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังนี้

“เป็นเรื่องที่ต้องเข้าไปหาเหตุแน่ๆ ว่าทำไม อย่างน้อยก็เพื่อช่วยกัน คือมองว่าเป็นปัญหาของสังคม ซึ่งควรจะมีการหาสาเหตุให้ชัดว่ามาจากปัจจัยอะไรบ้าง และจะหาทางช่วยกันระงับหรือบรรเทาปัจจัยดังกล่าวอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดเหตุเช่นนี้ได้อีก หรืออย่างน้อยก็เป็นอุทาหรณ์เตือนใจ” (ฐาณูร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

“แนวทางในการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมอย่างหนึ่งที่สำคัญคือ ประเด็นการฆ่าตัวตายนั้นมาจากปมเหตุใด” (พีรชัย กองเสน, **สัมภาษณ์**, 26 มีนาคม 2547)

กล่าวโดยสรุป หนังสือพิมพ์มองเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นปัญหาของสังคมและต้องการสะท้อนปัญหาดังกล่าวออกมาให้เห็นเพื่อหาปัจจัยที่ทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรม เพื่อนำไปสู่การช่วยระงับบรรเทาสาเหตุดังกล่าว เช่น ปัญหาเรื่องสารเสพติดสะท้อนให้เห็น

ถึงอันตรายที่มีต่อสังคมที่สมควรได้รับการพิจารณาแก้ไขซึ่งสอดคล้องกับวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมนั่นเอง ดังนี้

“มันเป็นช่วงยุค ช่วงสมัย การฆ่าตัวตายในแต่ละกรณีจะมีจุดที่น่าสนใจคือเรื่องของการนำสมัยของสังคม หรือแนวร่วมของสังคมนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร เช่น การฆ่าตัวตายที่เกิดจากการเมายา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาเรื่องยาเสพติดมีความรุนแรงสูง ติดยาบ้าแล้วจึงตัดตัวเอง ฆ่าตัวประกัน แล้วก็หนีไปฆ่าตัวเอง ซึ่งเกิดจากฤทธิ์ยา นี่คือนิยาม พอข่าวนำเสนออีกก็จะสะท้อนออกมาทันทีว่าในสังคมนั้นเกิดอะไรขึ้น” (ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

จากคำสัมภาษณ์ จะเห็นว่า หนังสือพิมพ์ได้นำบริบททางสังคมในขณะนั้นเข้ามาเชื่อมโยงในการรายงานข่าวด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย ซึ่งก็เป็นหนึ่งในวิธีการสร้างวาทกรรมเรื่องการใช้คุณค่าข่าวเช่นเดียวกับที่ผู้วิจัยพบในการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอในหัวข้อข่าวเดียวกับการวิสามัญพ้อคำยาบ้า

ใช้หลักคุณค่าข่าวเรื่องความเด่นของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

นอกจากหนังสือพิมพ์จะให้ความสำคัญในเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมแล้ว ยังมีองค์ประกอบของความเป็นข่าวอื่นๆ เข้ามาร่วมด้วยเพื่อให้การนำเสนอมีน้ำหนักตามที่หนังสือพิมพ์ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ความสะท้อนอารมณ์ ความแปลก ความเด่น องค์ประกอบเรื่องเพศ ผลกระทบ อันจะนำมาซึ่งองค์ประกอบของความน่าสนใจในการนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมนั่นเอง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเป็นข่าวของเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมเอาไว้ว่า

“1. ประกอบด้วยเรื่องของอาชีพ หน้าที่การงาน ของผู้ฆ่าตัวตาย 2. บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการที่เป็นข่าว 3. สถานที่ ที่เกิดเหตุ 4. ความน่าสนใจเรื่องวิธีการฆ่าตัวตาย” (ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

จะเห็นได้ว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญ โดยเฉพาะสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นใครซึ่งจะนำมาซึ่งการชุกการทำอัตวินิบาตกรรมขึ้นเป็น “ประเด็น” ในสังคม โดยสะท้อนจากคำกล่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเองว่า

“ถ้าเป็นสาวฉันทนากระโดดตีตายเพราะอกหัก แฟนทิ้ง เหล่านี้อาจจะเป็นประเด็นที่น้อยลง แต่ถ้าเป็นนักศึกษา อย่างเอแบค ธรรมศาสตร์ จุฬาฯ อยู่ในช่วงวัยเรียน แล้วเกิดความผิดหวังจะน่าสนใจกว่า” (ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

ส่วนหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ก็ให้ความสำคัญกับบุคคลที่ทำอัตวินิบาตกรรมเช่นกัน โดยพิจารณาว่าเป็นคนดังในสังคมหรือไม่ อีกทั้งยังมีมุมมองต่อเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมว่า กลุ่มที่เสี่ยงต่อเหตุการณ์นี้คือบรรดาลูกหลานคนไทยที่ขาดความอบอุ่นหรือผิดหวังกับชีวิต โดยเน้นต้นตอของปัญหาไปที่ค่านิยมของตะวันตก และ สังคมวัตถุนิยม ดังนี้

“สังคมไทยเป็นสังคมที่อบอุ่น พ่อแม่ ผู้ปกครองคอยให้ความดูแลต่อบรรดาลูกหลานจนเติบโตใหญ่ แต่หากบรรดาลูกหลานขาดความอบอุ่นหรือผิดหวังกับชีวิต อาจคิดสั้นฆ่าตัวตาย โดยเฉพาะปัจจุบันนี้เป็นยุคไฮเทค คนไทยรับวัฒนธรรมค่านิยมผิดๆ มาจากชาติตะวันตก ทำให้สภาพจิตใจของแต่ละคนเปลี่ยนไป ที่สำคัญหันไปหาวัตถุนิยม อาจทำให้ผิดพลาดเกิดขึ้นกับชีวิต ในที่สุดก็หาทางออกสุดท้าย ด้วยการตัดสินใจฆ่าตัวตาย” (พีรชัย กองเสน, **สัมภาษณ์**, 26 มีนาคม 2547)

จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่อยู่ในสถานะที่สังคมให้ความสำคัญ เช่น กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน จะเป็นกลุ่มคนที่มักถูกนำเสนอในข่าวอัตวินิบาตกรรมด้วยความต้องการของหนังสือพิมพ์ที่จะสะท้อนปัญหาสังคมในขณะนั้น เช่น เรื่องการเรียน ความรัก ความสัมพันธ์

ใช้หลักความสมดุล (Balance)

เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่มีความรุนแรงมากๆ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น ด้วย หนังสือพิมพ์จะพยายามนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมนั้นด้วยความรอบด้านและมีแง่มุมอื่นๆ ให้สังคมหันมาพิจารณาช่วยกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างที่ปรากฏในการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องราวทรมานโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของหนังสือพิมพ์ข่าวสด ที่ว่า

“หลาย ๆ กรณีที่เป็นเรื่องใหญ่ ขึ้นหน้าหนึ่ง เป็นการฆ่าตัวตายที่พิเศษ หรือประหลาด ส่วนหนึ่งที่หนังสือพิมพ์พยายามทำก็คือว่า ให้นักสังคมวิทยาหรือนักจิตวิทยาพูดด้วยว่า

เหตุการณ์ดังกล่าวเคยมีตัวอย่างมาหรือไม่ ในทางจิตวิทยามีตำรา มีองค์ความรู้ด้านวิชาการที่พอจะอธิบายได้หรือไม่ เช่นเดียวกับเรื่องสังคมวิทยา หนึ่งคือถ้าหาทัน มีเวลา หรือถ้าเหตุการณ์นั้นใหญ่มากเสียจนต้องทำให้เห็น หนังสือพิมพ์มีหน้าที่นำเสนอให้ครบถ้วนรอบด้านที่สุด การฆ่าตัวตายที่เกิดขึ้นไม่ใช่เรื่องการตายธรรมดา มันต้องมีที่มาที่ไปว่าทำไมคนเราถึงตัดสินใจได้อย่างนั้น โดยเฉพาะกรณีแปลกๆ เช่น ฆ่าตัวตายหมู่ ฆ่าคนอื่นด้วยไม่ใช่ฆ่าตัวเองคนเดียว อย่างชาวแม่คั้ง พ่อคลั่ง แต่ไม่ใช่การฆ่าคนอื่นแล้วฆ่าตัวตายหนีความผิด เราหวังว่าข่าวที่บอกความรู้อื่นๆ ให้ข้อวิเคราะห์ หรือให้แนวทางวิชาการไปด้วยน่าจะทำให้คนอ่านแล้วคิดอะไรขึ้นมาบ้าง อย่างน้อยก็นอกจากดูเหตุการณ์อย่างเดียว แต่อ่านแล้วจะเชื่อมโยงหมดเลยหรือไม่ หนังสือพิมพ์คงไม่ได้เก่งขนาดนั้น เพราะถ้าทำได้คงเก่งกว่าพระพุทธเจ้า พระเยซู“ (ฐาภุร นุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

เช่นเดียวกับวาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์มีการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจจากรัฐให้ดูแลเกี่ยวกับระบบการศึกษาซึ่งเป็นแหล่งข่าวที่แตกต่างจากกลุ่มวาทกรรมอื่นๆ อย่างชัดเจน อันแสดงถึงความพยายามที่จะนำเสนอข่าวอย่างรอบด้านนั่นเอง

“เคยมีกรณีเด็กถูกครูตีแล้วน้อยใจผูกคอตาย นอกจากคุยกับผู้ปกครองแล้วหนังสือพิมพ์ยังไปคุยกับครูใหญ่ ผู้บริหารการศึกษา นักจิตวิทยา คือทำเท่าที่พยายามทำได้ บุคคลในข่าวจะหลากหลายขึ้น” (ฐาภุร นุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

ใช้กรอบทางกฎหมายและสังคม

กรณีเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมเพราะหนีความผิด สำนึกผิด หนังสือพิมพ์จะมองไปถึงความผิดดังกล่าวว่ามีน้ำหนักแค่ไหน ถึงขนาดที่ทำให้ต้องทำอัตวินิบาตกรรมหรือไม่ ดังนั้น เมื่อหนังสือพิมพ์ได้กล่าวถึงการทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งว่าเกิดจากการหนีความผิดหรือหนีหนีกรรมต่างๆ ย่อมแสดงว่าความผิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมนั้นๆ มีน้ำหนักเพียงพอแล้วนั่นเอง

“กรณีที่ผู้ฆ่าตัวตายกระทำความผิด หนังสือพิมพ์มองว่ามันเป็นปัญหา เพราะเราก็รู้สึกได้ว่าความผิดนั้นถึงขั้นที่ต้องตายหรือไม่ คนที่จะฆ่าตัวตายได้ต้องไม่ปกติธรรมดา ไม่มีหนังสือพิมพ์ใดที่สนุกจะนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายหรือคนตาย ถึงไม่ใช่ญาติพี่น้องเรา เราก็รู้สึก

อะไรที่เราพยายามทำไม่ให้เกิดเรื่องซ้ำก็พยายามจะทำ แต่พยายามแล้วก็ไม่ได้หมายความว่า จะต้องประสบความสำเร็จ” (ฐาฑูร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

จากคำกล่าวข้างต้นหนังสือพิมพ์พยายามจะสื่อสารว่าไม่ต้องการให้เหตุการณ์ที่มีความรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่นต้องเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า อีกทั้งยังช่วยเน้นย้ำให้เห็นว่า คนที่จะทำอัตวินิบาตกรรมได้นั้นย่อมต้องไม่มีความปกติธรรมดาอยู่ในตัวเอง ซึ่งอาจจะเป็นความกดดันด้วยเหตุผลต่างๆ กันไป และหนึ่งในความกดดันที่สำคัญอันหนึ่งซึ่งอยู่ภายใต้กรอบทางกฎหมายและศีลธรรมของสังคมไทยคือ ผู้ที่กระทำความผิดย่อมจะหนีไม่พ้นโทษทั้งทางกฎหมายและสังคม ซึ่งเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมก็เป็นตัวสะท้อนถึงจุดจบของการทำความผิดดังกล่าวโดยผ่านช่องทางการนำเสนอจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนในวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคมที่ให้ความหมายว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเลือกที่จะจบชีวิตตนเองเพราะความผิดที่ตนได้ก่อเอาไว้

ผลกระทบต่อการเลียนแบบ

จากวาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมโดยที่สื่อมวลชนไม่ได้รวมถึงสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยดังที่ผู้วิจัยพบในการวิเคราะห์เนื้อหา นั้น จากการสัมภาษณ์ในกระบวนการผลิตวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งคำถามในประเด็นเรื่องการนำเสนอข่าวการทำอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ว่ามีส่วนทำให้เกิดการเลียนแบบตามมาของผู้ที่กำลังประสบปัญหาในชีวิตหรือไม่ เพราะก็ถือว่าเกี่ยวข้องกับ การเลียนแบบสื่อเช่นกัน ซึ่งจากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ พบว่า มีทั้งเห็นด้วยและยังคงแบ่งรับแบ่งสู้ กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐแสดงความเห็นว่าเป็นกรณีที่สามารถเกิดขึ้นได้จริงๆ เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังนี้

“เป็นกรณีที่น่าสนใจเพราะจะเกิดเป็นแพ้นั้น เช่น ช่วงจะเอ็นทรานซ์ ช่วงก่อนสอบปลายภาค เมื่อมีการนำเสนอการทำอัตวินิบาตกรรม 1 เหตุการณ์แล้วจะมีเหตุการณ์ที่ 2 เหตุการณ์ที่ 3 ตามมาซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเหตุการณ์แรกถูกนำเสนอผ่านสื่อแล้วก็มีคนเข้าไปให้การช่วยเหลือ เช่น นักสังคมวิทยา นักจิตวิทยา เมื่อมีการโอบอุ้ม คนอื่นๆ ก็อยากจะมีบ้าง จึงเกิดเป็นแพ้นั้นเลียนแบบโดยอาจจะต้องการเรียกร้องความสนใจ จึงเกิดเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์แรกโดยที่มีปัญหาล้ำๆ กัน เช่น พ่อแม่ไม่สนใจ การเรียนตกต่ำ ครูบาอาจารย์ไม่รัก เพราะเมื่อมาเห็นเหตุการณ์ในหนังสือพิมพ์ เขาก็จะวิเคราะห์ว่าถ้าทำอย่างนั้นบ้างอาจจะได้รับความสนใจดู

แลเช่นกัน การที่สื่อนำเสนอข่าวก็เพื่อที่จะหาแนวทางป้องกัน นั่นคือเจตนาของสื่อ แต่บางทีอาจนำเสนอไปแล้วพวกที่เลียนแบบไม่ได้มองว่านักจิตวิทยาบอกว่าย่างไร แต่จะหาทางหรือวิธีการเข้าถึงนักจิตวิทยาก็เลยใช้วิธีการอย่างนี้เลียนแบบ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้หนังสือพิมพ์ก็จะนำเสนอข่าวอย่างระมัดระวังขึ้นคือ จะเตือนสติว่าการฆ่าตัวตายมันไม่ดียังไงบ้าง จนเหตุการณ์เลียนแบบค่อยๆ หายไป” (ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

“ต้องยอมรับว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตาย ซึ่งทางสื่อมวลชนพยายามเสนอข่าวด้วยความเป็นจริง ตรงไปตรงมา แต่บางครั้งก็อาจมีพฤติกรรมเลียนแบบ การเสนอข่าวของสื่อเรื่องการฆ่าตัวตาย บางครั้งสื่อได้เสนอไปตามความเป็นจริง ไม่ได้นั่งเทียนเขียนข่าว แต่เมื่อมีการฆ่าตัวตายแปลกๆ พิสดารขึ้นมา ก็อาจทำให้สังคมมองว่าเกิดการเลียนแบบ” (พิรัช กองเสน, **สัมภาษณ์**, 26 มีนาคม 2547)

ในทางตรงกันข้าม หนังสือพิมพ์ข่าวสดยังคงแบ่งรับแบ่งสู้ว่า การเสนอข่าวการทำอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์มีทั้งความเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้เกิดการเลียนแบบ ดังนี้

“ทั้งเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้ เหมือนกับข่าวข่มขืน ระเบิด มันเป็นตัวร้ายแค่ไหน มันไม่เคยมีผลวิจัย มันมีแต่ข้อวิจารณ์ มันเป็นความเห็น ซึ่งมันอาจจะเป็นไปได้ ไม่ได้บอกว่ามันเป็นไปไม่ได้ อาจจะมีส่วน แต่เราก็ไม่รู้ว่าจริงๆ ถ้ามันมีส่วนมันจะทำไร ถ้ามันจะมีผล จะมีผลด้านไหนบ้าง ยังไม่เคยมีใครทำวิจัยเรื่องนี้จริงๆ มาก่อน ถ้าทำก็ดี จะได้ทราบ” (ฐากร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

จากคำสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวแบบตรงๆ ชัดเจนเหมือนกับการนำเสนอผลกระทบของสื่ออื่นๆ ที่ทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรม เพราะจากผลการวิจัยในการวิเคราะห์เนื้อหาไม่พบว่ามีข้อความใดของหนังสือพิมพ์ที่กล่าวว่า มีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเพราะได้เลียนแบบจากข่าวในหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์จะใช้วิธีการอื่นๆ ที่เห็นว่าช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการเลียนแบบซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้อ่านต้องตีความเอาเองว่าหนังสือพิมพ์ต้องการจะสื่ออะไรดังที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกล่าวข้างต้นว่าจะพยายามเตือนสติผู้อ่าน

แบบแผนของการรายงานข่าว

ข่าวอัตวินิบาตกรรมมีรูปแบบในการรายงานข่าวที่มีลักษณะเฉพาะจนผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ส่วนใหญ่แล้วมักเริ่มจากพาดหัวข่าว ความนำ ต่อด้วยการรับแจ้งความของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม การบรรยายสถานที่เกิดเหตุ การบรรยายสภาพศพ หลักฐานในที่เกิดเหตุ การสอบสวนพยานต่างๆ การสันนิษฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และอาจจบลงด้วยการส่งศพให้สถาบันนิติเวชต่อไป หรือถ้าเป็นกรณีที่ยังไม่มีคนเสียชีวิต จะมีการบรรยายเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์อาศัยกรอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้ไปดูเหตุการณ์แล้วทำบันทึกประจำวันเป็นการเดินเรื่องของเนื้อหาข่าวอัตวินิบาตกรรม ทั้งนี้เป็นเพราะหนังสือพิมพ์กล่าวว่า การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นเป็นบันทึกราชการที่สามารถตรวจสอบได้ มีการยืนยันชัดเจนทั้งหลักฐาน ที่อยู่ และตัวบุคคล ทำให้การรายงานข่าวมีความน่าเชื่อถือและทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่ามีหลักฐานซึ่งไม่ใช่สิ่งหนังสือพิมพ์เขียนขึ้นมาเอง และการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเสียชีวิต เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจตามกฎหมายที่จะเป็นผู้กล่าวว่าการเสียชีวิตของบุคคลนั้นเกิดจากอะไรโดยมีหน้าที่สืบค้นว่าการเสียชีวิตนั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือการฆาตกรรมซึ่งอาจต้องทำงานร่วมกับแพทย์ผู้ชันสูตรศพ เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานด้วย ดังคำกล่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดต่อไปนี้

“คงต้องขึ้นกับตำรวจ หมอ เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานเป็นหลัก ให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ชี้ หนังสือพิมพ์เขียนข่าวตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ตำรวจบอกว่าจะไม่ปักใจว่าฆ่าตัวตายหรือฆาตกรรม หนังสือพิมพ์ก็มีหน้าที่เขียนว่าไม่แน่ใจว่าฆ่าตัวตายหรือฆาตกรรม ดังเช่นคำว่า “ตายปริศนา” ซึ่งก็คือ ยังไม่รู้สาเหตุที่แน่ชัด หนังสือพิมพ์รายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ณ เวลานั้น ก็ต้องเสนอไปตามนั้น หนังสือพิมพ์ไม่มีหน้าที่ตั้งข้อเท็จจริงขึ้นมาเอง หนังสือพิมพ์มีหน้าที่รายงานข้อเท็จจริงตามที่มันเป็น”

“ตำรวจรายงานเหตุการณ์ตรงนั้น ถ้าไม่มีตำรวจพูด ถามว่าคุณจะเชื่อหรือไม่ที่อยู่ๆ หนังสือพิมพ์บอกว่าคุณนี่ฆ่าตัวตาย มันเป็นบันทึกราชการที่สามารถตรวจสอบได้ มีการยืนยันชัดเจน ยืนยันหลักฐาน ที่อยู่ และตัวบุคคล นี่เป็นหลักการเบื้องต้นของการรายงานข่าว ไม่ใช่หนังสือพิมพ์รายงานโดยคิดขึ้นมาเอง ข่าวมีที่มาที่ไป ตำรวจมีหน้าที่ไปหามาว่าเป็นอย่างไร อาจไปหามาจากญาติ คนรู้จัก คนข้างห้อง ใครก็ได้ แต่ที่หนังสือพิมพ์ต้องอ้างตำรวจก่อนเพราะว่า เมื่อมีเหตุตามกฎหมายเขาบังคับให้ตำรวจไปดู ถ้าอีกหน่อยตามกฎหมายบอกให้แพทย์เป็นผู้ชันสูตรข่าวก็ต้องขึ้นต้นด้วยแพทย์” (ฐากร บุญปาน, **สัมภาษณ์**, 19 เมษายน 2547)

นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังกล่าวถึงประโยชน์จากการบรรยายสภาพศพ และหลักฐานในที่เกิดเหตุว่า เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านหนังสือพิมพ์สามารถตรวจสอบผู้เสียชีวิตในข่าว นั้นๆ ได้ว่าเป็นบุคคลที่เป็นญาติ พี่น้องของเขาหรือไม่ ทั้งนี้จะเห็นได้ชัดเจนในกรณีของข่าวอั ตวิบัติกรรมที่ยังไม่สามารถระบุสาเหตุของการทำอัตวิบัติกรรมโดยที่ไม่ทราบว่ามีผู้เสียชีวิตเป็น ใคร ดังนี้

“สมมติว่าศพตกลงมาก็จะบรรยายรายละเอียดว่า ศพใส่เสื้อสีนั้น สีนี้ ในกรณีที่ไม ่รู้ชื่อจริง นามสกุลจริง ก็บรรยายให้หมดว่าอยู่ห้องไหน ข้าวของเครื่องใช้เป็นอย่างไ ร เพื่อนำ เสนอกับคนอ่านหรือคนใกล้เคียงอ่าน แล้วจะได้สงสัยว่าเป็นญาติเขาหรือไม่ เพื่อที่จะสามารถไป ติดต่อตรวจสอบต่อไปได้ เพราะในเนื้อหาของข่าวจะบอกไว้หมดว่า ถ้าจะไปดูศพจะไปหาได้ที่ ไหน” (ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์, **สัมภาษณ์**, 22 พฤษภาคม 2547)

จากกระบวนการผลิตวาทกรรมในข่าวอัตวิบัติกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย สรุป ได้ว่า หนังสือพิมพ์มีกรอบการทำงานด้านข่าวในการรายงานข่าวอัตวิบัติกรรม ไม่ว่าจะเป็นการ ตัดสินใจคัดเลือกข่าว การใช้หลักคุณค่าข่าวต่างๆ เช่น เรื่องความผิดปกติ ความแปลก รวมทั้งให้ ความสำคัญกับการสืบสวนที่มาของสาเหตุของการทำอัตวิบัติกรรม โดยอ้างว่าเพื่อสะท้อน ปัญหาของสังคม ซึ่งกลุ่มคนที่มักถูกนำเสนอด้วยความต้องการของหนังสือพิมพ์ที่จะสะท้อน ปัญหาสังคมคือ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน ตลอดจนมีความพยายามที่จะนำเสนอข่าวอั ตวิบัติกรรมอย่างรอบด้านตามหลักความสมดุล (Balance) โดยเฉพาะเหตุการณ์การทำอั ตวิบัติกรรมที่มีความรุนแรงมากๆ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น นอกจากหนังสือพิมพ์จะมีกรอบการ ทำงานด้านข่าวแล้วยังใช้กรอบทางกฎหมายและสังคมในกรณีที่เหตุการณ์การทำอัตวิบัติกรรม เพราะหนีความผิด สำนึกผิดด้วย รวมทั้งมีความคิดเห็นต่อกรณีการเลียนแบบของผู้ที่กำลังประสบ ปัญหาในชีวิตโดยอ่านจากข่าวอัตวิบัติกรรมที่ถูกนำเสนออย่างแตกต่างกันไป และยอมรับว่า การรายงานข่าวอัตวิบัติกรรมมีแบบแผนในการรายงานข่าวโดยอ้างถึงระบบทางกฎหมายใน สังคมและความเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลของผู้อ่าน

บทที่ 5

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย ผู้วิจัยได้ตั้งปัญหานำวิจัยไว้ 3 ข้อคือ ข่าวอัตวินิบาตกรรมในหนังสือพิมพ์ไทยประกอบด้วยประเด็นข่าวอะไรบ้าง ข่าวอัตวินิบาตกรรมถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยวาทกรรมประเภทใดบ้าง และหนังสือพิมพ์ไทยใช้วิธีการใดในการสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม โดยพิจารณาจากข่าวอัตวินิบาตกรรมที่นำเสนอบนหน้า 1 และหน้าข่าวต่อ ตั้งแต่ปี 2544 - 2545 รวมระยะเวลา 2 ปี

จากผลการวิจัยพบว่า ข่าวอัตวินิบาตกรรมประกอบไปด้วยประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และประเด็นเรื่องความมีเงินนํ้าของการทำอัตวินิบาตกรรม อันนำไปสู่การวิเคราะห์หาวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมซึ่งพบว่ามีอยู่ทั้งหมด 12 ประเภทโดยแต่ละประเภทของวาทกรรมจะมีผู้สร้างและผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนั้นๆ ผ่านวิธีการสร้างวาทกรรมต่างๆ กันโดยอาศัยกรอบการทำงานด้านข่าวของหนังสือพิมพ์ ตลอดจนกรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงในบทที่ 4 สามารถนำมาอภิปรายตามปัญหานำวิจัย ดังนี้

1. ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวอัตวินิบาตกรรมพบว่า ประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมถูกจำแนกออกได้เป็น 3 ประเด็นคือ ประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม และประเด็นเรื่องความมีเงินนํ้าของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยที่ประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ซึ่งนอกจากจะถูกนำเสนอด้วยสาเหตุเพียงอย่างเดียวแล้วยังถูกนำไปกล่าวร่วมกับสาเหตุอื่นอีกด้วย ได้แก่ การเงิน การงาน สุขภาพ ความผิดทางกฎหมาย และการเรียน สะท้อนให้เห็นว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็น

สิ่งที่ถูกสื่อสารมากที่สุดในประเทศไทยต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรม โดยเป็นการสื่อสารภายใต้ระบบของวาทกรรมต่างๆ รวม 11 วาทกรรม จากทั้งหมด 12 วาทกรรมซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป และที่สำคัญไปกว่านี้คือ สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดนั้น เป็นลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วยในสัดส่วนเกือบถึง 1 ใน 3 ของชาวอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์มุ่งเน้นการนำเสนอการทำความรุนแรงต่อผู้อื่นมากกว่าการทำความรุนแรงต่อตัวเองเพียงคนเดียว

ส่วนสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอื่นๆ ที่มีปริมาณรองๆ ลงมาโดยมีจำนวนไล่เลี่ยกัน ได้แก่ การเงิน การงาน สุขภาพ สะท้อนได้ว่าหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเรื่องใหญ่ๆ ในชีวิตอย่างเรื่องการเงิน การงาน สุขภาพน้อยกว่าสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์มาก เพราะมีปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน

สาเหตุเรื่องการเรียน สื่อมวลชน ลัทธิ ความเชื่อ มีปริมาณข่าวจำนวนไม่มากนัก โดยเฉพาะสาเหตุเรื่องการเรียน และสื่อมวลชน ซึ่งน่าจะเป็นสาเหตุที่สะท้อนถึงปัญหาสังคมได้ดี แต่กลับถูกนำเสนอด้วยความถี่ไม่มาก ทั้งๆ ที่หนังสือพิมพ์กล่าวอยู่เสมอว่าตนมีหน้าที่รายงานข่าวเพื่อสะท้อนปัญหาสังคม

จากสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ที่ถูกหนังสือพิมพ์นำเสนอมากที่สุดจนกลายเป็นสาเหตุที่อยู่ภายใต้วาทกรรมต่างๆ ถึง 11 วาทกรรมนั้น เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าสาเหตุดังกล่าวเป็นความหมายของเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่รุนแรงกว่าสาเหตุอื่นๆ ที่อยู่ภายใต้จำนวนวาทกรรมน้อยกว่า ดังนั้น สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ย่อมเกิดการสถาปนาจนกลายเป็นความจริงได้เมื่อเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมถูกกล่าวถึง ซึ่งสอดคล้องกับที่สุกัญญา ตรีทิเพนทร์ (2544:2-3) กล่าวว่า สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ในการเสนอข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้สาธารณชนรับทราบโดยหน้าที่ดังกล่าวก่อให้เกิดอำนาจและอิทธิพลอย่างมากในการสร้างความคิด ทศนคติ ความเชื่อให้เป็นที่ยอมรับและเชื่ออย่างฝังแน่นจนกลายเป็นการสร้างภาพความจริงในสังคม แต่มิใช่เป็นการเสนอข้อเท็จจริงให้กับสังคม โดยวิธีการสร้างภาพความเป็นจริงทางสังคมนั้น สื่อมวลชนกระทำผ่านการเสนอภาพ เรื่องราวตอกย้ำความคิดความเชื่อให้กับคนในสังคมให้เชื่อตามสิ่งที่นำเสนอจนเกิดการยอมรับว่ามันคือเรื่องจริง

ในขณะที่เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมถูกนำเสนอในประเด็นสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์บนหน้าหนังสือพิมพ์ด้วยปริมาณมากอย่างต่อเนื่องจนสามารถกลายเป็นภาพความเป็นจริงในสังคม หากแต่ในเวทีสังคมระดับโลกอย่างองค์การอนามัยโลก ตลอดจนระดับประเทศอย่างกรมสุขภาพจิตกลับรายงานว่า สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นสาเหตุหลักคือ ปัญหาโรคซึมเศร้า โรคจิตเภท การติดสารเสพติด รวมทั้งปัญหาการติดเชื้อเอชไอวี (ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1,บรรณานุกรม,2546) จะเห็นได้ว่า เป็นการสวนทางกันระหว่างความจริงของสื่อกับความจริงของหน่วยงานในสังคม ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ชาวอัตวินิบาตกรรมมิได้ถูกรายงานเพียงเฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่เป็นข่าวที่ถูกสร้างจากทัศนคติของผู้รายงานด้วย(ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ,2531:108 อ้างถึงในสุกัญญา ตริทิเพนทร์, 2544:17) เนื่องจากหนังสือพิมพ์ย่อมมีเหตุผลเบื้องหลังในการเลือกนำเสนอในประเด็นสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์มากกว่าสาเหตุที่ถูกหน่วยงานในสังคมกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุหลักของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยเหตุผลเบื้องหลังที่ว่านี้อาจเป็นทัศนคติ มุมมอง กรอบความคิดต่างๆ ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

สำหรับประเด็นเรื่องเพศ สถานะและความมีชื่อเสียงของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งถ้ามองในเชิงเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงพบว่า ส่วนใหญ่แล้วผู้ชายจะทำอัตวินิบาตกรรมมากกว่าผู้หญิงในเกือบทุกสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมโดยเฉพาะกรณีทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมในสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ อันสะท้อนภาพที่ว่าปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตทั้งผู้ถูกทำร้ายและผู้กระทำความรุนแรง ซึ่งการนำเสนอสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์อย่างซ้ำแล้วซ้ำเล่านี้ไม่ได้ช่วยให้สังคมมองเห็นทางแก้ไขปัญหาได้เพราะถูกมองว่าเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล เป็นเรื่องส่วนตัวของครอบครัวนั้นๆ โดยเป็นภาพความจริงที่เกิดจากการนำเสนอของหนังสือพิมพ์อันแตกต่างจากความจริงในแวดวงทางจิตเวชที่กล่าวว่า อันตรายที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของโรคซึมเศร้านอกจากการทำอัตวินิบาตกรรม คือ การฆ่าผู้อื่น (Homicide) ซึ่งผู้นั้นมักจะเป็นบุคคลที่ผู้ป่วยรัก เช่น บุตร สามีหรือภรรยา ผู้ป่วยมักจะเป็นโรคซึมเศร้ารุนแรง หรือมีอาการทางจิตร่วมด้วย ผู้ป่วยจะมีความคิด หลงผิดว่า ถ้าตนตายไป บุคคลที่รักที่มีชีวิตอยู่จะลำบาก จึงสมควรตายไปพร้อมกับตนเพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์ลำบากด้วยกัน (ประเวช ตันติพิวัฒน์สกุล, รายการโทรทัศน์ ชุด “ทำไมต้องฆ่าตัวตาย”) จะเห็นได้ว่าผู้ที่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรมนั้นมักจะเป็นโรคซึมเศร้าหรือมีอาการทางจิตร่วมอยู่ด้วย หากแต่จากการศึกษาชาวอัต

วินิบัติกรรมกลับพบว่ามีชาวเพียง 5 ขึ้นเท่านั้นจากจำนวนชาว 181 ขึ้นที่ระบุว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นเป็นผู้ที่มีความเจ็บป่วยทางจิต

ถ้ามองในเชิงเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้หญิง พบว่า ผู้หญิงถูกนำเสนอในสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์มากที่สุด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์ได้สร้างภาพความเป็นจริงให้เห็นว่า เมื่อผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมมักเกิดขึ้นเพราะปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาผู้พยายามทำอัตวินิบาตกรรมในประเทศไทยที่ไม่เสียชีวิตว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุน้อย สาเหตุกระตุ้นที่สำคัญคือ ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยเมื่อสัมภาษณ์ในรายละเอียดพบว่าผู้พยายามทำอัตวินิบาตกรรมที่ไม่เกิดอันตรายรุนแรง มักจะไม่มีอาการเจ็บป่วยทางจิตเวชและทำร้ายตนเองขณะโกรธเคือง ด้วยอารมณ์ชั่ววูบ มากกว่าจะกระทำเพราะความสิ้นหวังในชีวิต (อ้างถึงในประเวศ ดันติพิวัฒน์สกุล และ สุรสิงห์ วิศรุตรัตน์, 2542:7) เช่นเดียวกับคำกล่าวของนายแพทย์ประเวศ ดันติพิวัฒน์สกุล ที่ว่า กลุ่มคนที่คิดทำอัตวินิบาตกรรมแต่ทำไม่สำเร็จ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงที่อายุน้อย และมักทำด้วยสาเหตุการประชดเป็นหลัก (ไทยรัฐ 2 มีนาคม 2544) จะเห็นได้ว่า ในกรณีผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์นำเสนอได้สอดคล้องกับความจริงที่แวดวงจิตเวชนำเสนอ อันสะท้อนให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์มองผู้หญิงที่ทำอัตวินิบาตกรรมด้วยกรอบเดียวกับส่วนอื่นๆ ของสังคม

ส่วนผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สามซึ่งมักจะถูกระบุให้เกี่ยวข้องกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์นั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ของเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับประเด็นกลุ่มรักเพศเดียวกันว่า ชาวเกี่ยวกับกลุ่มรักเพศเดียวกัน มักถูกนำเสนอด้วยแง่มุมของเรื่องเพศสัมพันธ์มากกว่าในแง่มุมอื่นๆ อันเป็นการตอกย้ำและขีดวงจำกัดให้แก่อุบัติการณ์รักเพศเดียวกันว่ามีกิจกรรมหลักหรือวัตถุประสงค์เพียงเพื่อความเพลิดเพลินใจทางเพศหรือเพศเชิงกามารมณ์เท่านั้น (วิลาสินี พิพิธกุล และ กิตติ กันภัย, 2546:51) ดังนั้น เมื่อกลุ่มคนรักเพศเดียวกันประสบปัญหาในชีวิตถึงขั้นทำอัตวินิบาตกรรมจึงถูกเหมารวมเข้ากับเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ได้ไม่ยากนัก

ส่วนปัญหาอื่นๆ ในชีวิตอย่างสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน ความผิดทางกฎหมาย และสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกายเป็นสาเหตุที่ผู้ชายกระทำเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะสาเหตุเรื่องการเงิน การงานที่บ่งบอกนัยยะสำคัญว่าเป็นปัญหาของผู้ชายมากกว่าผู้

หญิงนั้นตอบย้าว่าผู้ชายมีเหตุมีผลเพียงพอที่จะการทำอัตวินิบาตกรรมเพราะต้องเผชิญความกดดันและความรับผิดชอบในชีวิต

ด้านสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งผู้ชายมักจะถูกระบุอาชีพโดยเฉพาะสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน ในขณะที่ผู้หญิงกลับไม่ได้ถูกกล่าวถึงหน้าที่การงาน หากแต่ถูกอ้างอิงด้วยสถานภาพทางเพศและครอบครัวมากกว่า เช่น นาง แม่ เมีย ยาย ทั้งๆ ที่ในปัจจุบันมีผู้หญิงจำนวนมากมายที่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพเช่นเดียวกับผู้ชาย และผู้หญิงยังถูกใช้คำเรียกแทนที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ถูกระทำด้วย เช่น เหลือ สวเคราะห์ร้าย สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงในข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ประสบปัญหาในชีวิตคือผู้หญิงที่มีภาพความเป็นแม่และเมียมากกว่าผู้หญิงที่มีหน้าที่การงานต้องรับผิดชอบและเป็นผู้หญิงที่ถูกกระทำจากผู้อื่นจนต้องทำร้ายตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับภาพสะท้อนของสตรีในหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์ที่มักจะเป็นภาพติดลบ คือ การเป็นเหยื่อต่างๆ เป็นผู้อ่อนแอ ไร้เวลา (กาญจนา แก้วเทพ และ วิลาสินี พิพิธกุล, 2539: 78)

ส่วนสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต สถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมส่งผลต่อการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์อันเป็นการแบ่งแยกเรื่องความเจ็บป่วยออกจากความบ้า กล่าวคือ ถ้าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมมีสถานะทางสังคมที่ดี เช่น แพทย์ นักวิจัย นักศึกษา จะถูกนำเสนอให้เห็นถึงภาพความเจ็บป่วย ในทางกลับกันถ้าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมไม่มีสถานะทางสังคมที่น่าสนใจหรือเป็นบุคคลที่มีอาชีพต่างๆ ไปหรือไม่ได้ถูกระบุอาชีพจะถูกรับอย่างง่ายๆ ว่าผิดปกติ ผ่านการใช้ภาษาเรียกว่า “เพี้ยน” “สติแตก” “สติเฟื่อง” “คลั่ง” สิ่งเหล่านี้เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า การทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตมีเงื่อนไขด้านสถานะเป็นตัวกำหนดให้เห็นว่าความเจ็บป่วยกับความบ้าแตกต่างกัน ซึ่งการกระทำเช่นนี้ของหนังสือพิมพ์เป็นการเลือกหยิบยกปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ที่มีความเจ็บป่วยทางจิตตามกระแสสังคมที่มักจะเห็นว่าบุคคลที่มีสถานะที่สมควรเป็นกำลังของชาติต่อไปต้องถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงในกรณีทีบุคคลเหล่านั้นประสบปัญหาเพื่อที่จะได้ช่วยกันหาทางแก้ไขป้องกันต่อไป เช่นเดียวกับสาเหตุเรื่องการเงิน สาเหตุเรื่องสื่อมวลชน ที่สถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกหนังสือพิมพ์กล่าวเน้นด้วยวัย สภาพความเป็นนักเรียน นักศึกษาจนเห็นได้อย่างชัดเจน

ในทางตรงกันข้ามกับสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพที่หนังสือพิมพ์ไม่ค่อยระบุอาชีพหากแต่ระบุสถานภาพทางเพศและครอบครัว

ครวัของผู้อั้วตวันึบาศกรรณมากกว่า เพราะต้งการสะทอนให้เห่นภาพควมร่นแรงในครอบครวัที่ มีต้นตอมาจากปัญหารื่องการเสพยาเสพติด

ด้านควมมีชื่อเสียงของผู้อั้วตวันึบาศกรรณ พบว่า ถ้าผู้อั้วตวันึบาศกรรณเป็น บุคคลที่มีชื่อเสียงหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงมักจะได้รับกรนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับหลัก การพิจารณาคัดเลือกเหตุการณ์เพื่อตัดสินว่าเหตุการณ์ใดมีคุณค่าข่าวพอที่จะรายงานเหตุการณ์ นั้นไปสู่อารณชนผู้อ่านได้ ดังคากล่าวที่ว่า “ชื่อดังมักเป็นข่าว” (Names always make news) (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539: 49-52) และยิ่งถ้าเป็นสาเหตุรื่องควมรัก ควมสัมพันธ์ รวมทั้งการที่ ยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้ ขาวนั้นก็ยิ่งถูกทำให้เป็นประเด็นต้งเนื่องหลายๆ วัน มีควมพยายาม ที่จะเปิดเผยข้อมูลทีคาดว่ากำลังปกปิดสังคมิให้ประชาชนรับรู้ ทำให้ขาวของผู้อั้วตวันึบาศกรรณ ที่มีชื่อเสียงหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงกลายเป็นประเด็นที่คนอยากรู้ อยากรเห่น อยากรให้ หนังสือพิมพ์ช่วยเปิดโปง ดังนั้น จากตัวเลขขั้วตวักรรณทำอั้วตวันึบาศกรรณเฉลี่ยแสนละ 7.7 คน ซึ่ง หมายถึงว่า มีผู้อั้วตวันึบาศกรรณวันละ 14 คนนั้น (ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1, บรรณารักร, 2546) จำเป็นต้งถูกหนังสือพิมพ์เลือกนำเสนอเฉพาะบางเหตุการณ์ ซึ่งคุณค่าขาว รื่องควมมีชื่อเสียงเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการนำเสนอนั้นเอง

สำหรับประเด็นรื่องควมมีเงื่อนงำของการทำอั้วตวันึบาศกรรณ ที่ส่วนใหญ่แล้ว พบอยู่ 2 ประเด็น ได้แก่ การที่ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอั้วตวันึบาศกรรณ ซึ่ง เห่นได้ชัดเจนในกรณีที่ยังไม่มีการระบุสาเหตุของการทำอั้วตวันึบาศกรรณ สะทอนให้เห่นถึงการใช้ คุณค่าขาวด้านควมมีเงื่อนงำ (Suspense) โดยหนังสือพิมพ์มักจะมุ่งประเด็นไปที่ว่าเหตุการณ์ นั้นเป็นการทำอั้วตวันึบาศกรรณหรือเป็นการฆาตกรรณอำพรางมากกว่ากัน ซึ่งเป็นการตอบสนอง ควมสนใจและกระหายใคร่รู้ของคนทั่วไป

ควมขัดแย้งในสาเหตุของการทำอั้วตวันึบาศกรรณเป็นอีกลักษณะหนึ่งของกรใช้ คุณค่าขาวด้านควมมีเงื่อนงำ รวมทั้งคุณค่าขาวด้านควมขัดแย้ง (Conflict) ด้วย เนื่องจากมีผู้อั้ว ออกมากล่าวขัดแย้งในรื่องสาเหตุของการทำอั้วตวันึบาศกรรณที่ถูกพาดหัวขาว ซึ่งผู้อั้วที่กล่าวขัดแย้ง ที่น่าสนใจ ได้แก่ สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยา โดยมักจะพุดถึงรื่อง “ควมเจ็บป่วยทางจิต” ว่าเป็น สาเหตุสำคัญของการทำอั้วตวันึบาศกรรณ ซึ่งสาเหตุที่ถูกระบุและมักจะถูกขัดแย้งด้วยคากล่าวของ จิตแพทย์ นักจิตวิทยาคือ สาเหตุรื่องควมรัก ควมสัมพันธ์ การเรียน และสื่อมวลชน ซึ่งการออก มากล่าวขัดแย้งนี้เป็นควมพยายามของแวดวงจิตเวชที่ต้งการสื่อสารให้คนในสังคมทราบว่าการ ทำอั้วตวันึบาศกรรณของมนุษย์นั้นไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากสาเหตุใดสาเหตุเดียวตามที่หนังสือพิมพ์

มักจะสรุปสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมไปแล้ว เช่นเดียวกับคำกล่าวของนายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม (อ้างถึงในมติชนรายวัน 22 มกราคม 2543) ที่ว่า

“การฆ่าตัวตายในแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน โดยทั่วไปเรามักจะคิดว่า สาเหตุคือ เหตุการณ์ภายนอกที่เราเห็น เช่น เรียนตก ออกหัก มีปัญหาเรื่องการเงิน มีปัญหาสุขภาพ และเรา เข้าใจว่านั่นคือสาเหตุการฆ่าตัวตาย แต่จริงๆ นั่นเป็นเพียงเหตุการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นในชีวิตของ เขา แต่สาเหตุที่คนจะมองไม่เห็นคือ ขบวนการที่เกิดขึ้นภายในใจ ที่เราไม่มีโอกาสจะทำความเข้าใจได้ เราพบว่าคนที่มีโอกาสฆ่าตัวตายคือคนที่มีความรู้สึกสิ้นหวัง มองไม่เห็นทางออกของปัญหา และเป็นสภาวะจิตใจที่เขาเลือกที่จะจบชีวิตของตัวเองลง”

“สังคมมักจะชอบหาผลสรุปโยงเรื่องโน้นเรื่องนี้ เช่น จากจดหมายฆ่าตัวตาย หรือ จากคำพูดของญาติ 2-3 ประโยค แล้วก็สรุปว่ามันคือสาเหตุของการฆ่าตัวตาย อยากจะย้ำว่า ไม่มี คนฆ่าตัวตายคนไหนฆ่าตัวตายเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งเพียงเหตุเดียว แต่จะเป็นเรื่องหลายๆ ด้านรุม ทับซ้ำซ้อน และกดดันคนๆ นั้นจนอยู่ในสภาวะทางจิตใจที่สับสน และรู้สึกทรมานที่จะมีชีวิตอยู่ ดัง นั้น อย่าโยงว่าคนฆ่าตัวตายเพราะสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง เช่น ออกหัก น้อยใจ เพราะจริงๆ มันซับซ้อน กว่านั้นมาก”

2. ประเภทของวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม

จากผลการวิจัยประเด็นของข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ถูกหนังสือพิมพ์พุดถึงภายในปี 2544-2545 ซึ่งพบว่าประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ถูกนำเสนอในปริมาณที่มากที่สุด โดยเป็นปริมาณที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุอื่นๆ รวมทั้ง ยังเป็นสาเหตุที่ถูกนำไปกล่าวร่วมกับสาเหตุอื่นๆ อีกด้วยนั้น สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ถูกสื่อสารมากที่สุดในข่าวอัตวินิบาตกรรม อันเป็นการสร้างความจริงได้ว่า ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำอัตวินิบาตกรรม โดยสาเหตุเรื่อง ความรัก ความสัมพันธ์นี้ได้ทำงานภายใต้ระบบของวาทกรรมต่างๆ ถึง 11 วาทกรรม จากทั้งหมด 12 วาทกรรมที่พบในข่าวอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด จากการที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับสาเหตุ เรื่องความรัก ความสัมพันธ์จากการผลิตซ้ำมาเสมอ จึงน่าจะมีนัยยะสำคัญบางประการที่ ต้องการสื่อสารไปยังผู้อ่าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องแจกแจงสาเหตุดังกล่าวที่ถูกนำไปกล่าวถึง ในแต่ละวาทกรรมว่ามีลักษณะอย่างไร ซึ่งจะนำเสนอเรียงตามสัดส่วนจากมากไปน้อย ดังนี้

วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ การเงิน การงาน สุขภาพ ด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น ซึ่งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นที่พบมากที่สุดคือ ผู้ชาย โดยที่ผู้ถูกทำร้าย/ฆ่าคือ ผู้หญิงและเด็ก

วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมทั้ง 2 ลักษณะคือ ทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองคนเดียว และ ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย โดยที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้หญิง

วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ การเงิน การงาน สุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ ความผิดทางกฎหมาย การเรียน ด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองคนเดียว โดยที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ชาย

วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกล่วงโทษทางอาญาและสังคม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น ซึ่งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นที่พบมากที่สุดคือ ผู้ชาย โดยที่ผู้ถูกทำร้าย/ฆ่าคือ ผู้หญิงและเด็ก

วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ในกรณีนี้สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ เข้าไปร่วมกับสาเหตุการเงิน การงาน ความผิดทางกฎหมายและสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมทั้ง 2 ลักษณะคือ ทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองคนเดียว และ ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย โดยที่ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นผู้ชาย

วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย โดยผ่านวิธีการทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ การเงิน การงาน ความผิดทางกฎหมาย สุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ

วาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักรวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต ความเจ็บป่วยทางกาย

วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกาย โดยผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกระบุว่าเป็นเพศที่สาม

วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ โดยประกอบไปด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมทั้ง 2 ลักษณะคือ ทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองคนเดียว และ ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย

วาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม เป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ในแต่ละวาทกรรมจะถูกสร้างความหมายโดยผู้สร้างวาทกรรมต่างๆ ซึ่งวาทกรรมแต่ละชุดนั้นอาจจะบดบังความหมายที่ไม่ได้ถูกกล่าวถึง โดยสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าสิ่งที่

ถูกสื่อสารนั้นเป็นสิ่งที่สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว รวมทั้งวาทกรรมแต่ละชุดยังมีอำนาจในการสร้างความหมายต่อประเด็นการทำอัตวินิบาตกรรมอีกด้วย ดังที่ผู้วิจัยจะอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกหนังสือพิมพ์นำไปผลิตซ้ำอยู่เสมอภายใต้วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งสะท้อนได้ว่า นอกจากการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกพูดถึงในหนังสือพิมพ์ไทยคือปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์แล้ว ยังเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กด้วย โดยสิ่งที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของความรุนแรงภายใต้ปัญหาความรัก ความสัมพันธ์นี้คือ อารมณ์ชั่ววูบ ความโมโห การดื่มสุราของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม

จะเห็นได้ว่า วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นช่องทางนำเสนอในการกล่าวถึงแง่มุมเชิงสังคมวัฒนธรรมเรื่องเพศสภาพเลย ทั้งๆ ที่วาทกรรมนี้สะท้อนให้เห็นถึงความรุนแรงในครอบครัวและชีวิตคู่ซึ่งแสดงถึงการใช้อำนาจ การครอบงำ และความไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ นอกจากนั้น ยังแสดงให้เห็นถึงค่านิยมเพศสภาพของสังคมไทยที่มองว่า การสมรสคือการยินยอมมอบอำนาจและชีวิตให้แก่ฝ่ายที่เหนือกว่าในระบบความสัมพันธ์นั้น ตลอดจนหนังสือพิมพ์ยังไม่เป็นช่องทางในการนำเสนอถึงแง่มุมเรื่องของอำนาจในสังคมที่ผู้ที่แข็งแรงกว่ามักจะเป็นกระทำผู้ที่อ่อนแอกว่า กล่าวคือ นอกจากผู้ชายจะทำร้ายผู้หญิงแล้ว ผู้ชายยังทำร้ายเด็ก หรือผู้หญิงก็ทำร้ายเด็กด้วยเช่นกัน ดังแสดงให้เห็นจากการที่พ่อ แม่ทำร้ายลูกตัวเอง

วาทกรรมนี้ถูกจำกัดอยู่ในวงจรของเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงเท่านั้น คือ เริ่มต้นจากการทำความรุนแรงต่อผู้อื่นก่อนแล้วสิ้นสุดลงด้วยการทำความรุนแรงต่อตัวเองตามมา โดยนำเสนอเรื่องราวตามกรอบความคิดของผู้สร้างวาทกรรมซึ่งมักเชื่อมโยงสาเหตุของเหตุการณ์ด้วยปัญหาที่ถูกสังคมพูดถึงซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างเรื่องปัญหาครอบครัว การจัดการด้านอารมณ์ การดื่มสุรา ซึ่งเป็นเรื่องที่เมื่อพูดถึงแล้วอาจเกิดการวางเฉย ไม่สนใจเพราะถือว่าเป็นเรื่องของคนในครอบครัวนั้นๆ ที่ควรต้องดูแลกันเอง ดังนั้น วาทกรรมนี้จึงมีการสื่อสารแบบมิติเดียว และจำกัดขอบเขตมากที่สุดเนื่องจากถูกนำเสนอในปริมาณมากและต่อเนื่องโดยผลิตความหมายในรูปแบบเดิมๆ ตลอดมา

2. วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกกล่าวในวาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเองเป็นอันดับถัดมา โดยวาทกรรมนี้สร้างความหมายให้ผู้หญิงที่ทำอัตวินิบาตกรรมว่าถูกหลอกหลวง ไม่รู้ทันผู้ชาย ไม่เข้มแข็ง ไร้เหตุผล ใช้แต่อารมณ์จนเกิดความเข้าใจผิดคิดไปเองต่างๆ นานา โดยมีผู้สร้างวาทกรรมคือ ผู้ชายที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ญาติของผู้ชาย เจ้าหน้าที่ตำรวจ และนักการเมือง นอกจากนี้วาทกรรมนี้จะครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์อย่างเดียวยังรวมไปถึงสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ของผู้หญิงที่มีความเจ็บป่วยทางจิตด้วย กล่าวคือ ผู้หญิงซึ่งเป็นผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนี้ถูกให้ความหมายว่ามักจะมีปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ควบคู่ไปกับอาการป่วยเป็นโรคจิตของตน แม้แต่สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องการเงิน การงาน ซึ่งน่าจะแสดงความเข้มแข็งให้กับผู้หญิง ก็เป็นสาเหตุที่ช่วยตอกย้ำให้เห็นถึงการเป็นผู้ถูกกระทำของผู้หญิงอย่างเด่นชัดยิ่งขึ้น นั่นคือ ผู้หญิงที่มีปัญหาเรื่องชีวิต การงานมักจะถูกหลอกหลวงหรือตกเป็น “เหยื่อ” “สาวเคราะห์ร้าย” จนต้องทำอัตวินิบาตกรรม รวมทั้งยังเป็นผู้หญิงที่มีอาการคลุ้มคลั่งอันแสดงถึงความเจ็บป่วยทางจิตอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงในวาทกรรมนี้ถูกผูกติดกับปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ควบคู่กับปัญหาทางจิต แม้กระทั่งขณะกำลังเผชิญปัญหาการเงิน การงานอยู่ก็ตาม ดังนั้น จึงอาจเกิดความเข้าใจได้ว่า ความโง่เขลาและอ่อนแอของผู้หญิงวนเวียนอยู่ในเรื่องเชิงคู่สาว การถูกหลอกเป็นสำคัญ โดยมีผู้สร้างวาทกรรมอย่างนักการเมืองที่ระบุว่า ผู้หญิงต้อง “อย่าใจง่าย” อันเป็นวิธีการที่สะท้อนให้ผู้หญิงในสังคมต้องมีการป้องกันตัวเองเพื่อจะได้ไม่ตกอยู่ในสภาพที่โง่เขลาและอ่อนแอ โดยที่หนังสือพิมพ์ไม่ได้มีแง่มุมอื่นๆ ในการนำเสนอเพื่อทำความเข้าใจถึงปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้หญิงให้ลึกซึ้งกว่านี้ ทั้งๆ ที่มีข้อถกเถียงที่ว่าพฤติกรรมต่างๆ ของผู้หญิงเกิดขึ้นเนื่องจากการขัดเกลากทางสังคมให้ผู้หญิงเป็นเช่นนั้น ดังแนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ (Gender) ที่ว่า เมื่อคนเราลืมตามาดูโลก ธรรมชาติได้กำหนดให้แต่ละคนมีอวัยวะสืบพันธุ์ และรูปลักษณะของร่างกายเป็น “เพศผู้” (Male) หรือ “เพศเมีย” (Female) อย่างไรก็ดี ความแตกต่างทางชีววิทยานี้ นักวิชาการเรียกว่า “เพศสรีระ” (Sex) อย่างไรก็ตาม ในกรณีของมนุษย์นั้นสังคมไม่ปล่อยให้ฮอร์โมนเพศได้ทำงานไปตามครรลองของธรรมชาติ แต่ได้เข้ามาขยายความแตกต่างระหว่างเพศด้วยการบวกรวมการหล่อหลอมทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะด้วยการอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝังค่านิยม หรือการเสนอภาพแม่แบบทางพฤติกรรม ด้วยประการฉะนี้ เมื่อผ่านกระบวนการหล่อ

หลอมมาถึงจุดหนึ่ง ทารกเพศผู้จึงเติบโตมาเป็นมนุษย์ “เพศชาย” (Male) และทารกเพศเมียก็กลายเป็นมนุษย์ “เพศหญิง” (Female) ซึ่งทั้งสองเพศมักถูกกำหนดและคาดหวังให้มีทัศนคติ พฤติกรรมและบทบาทที่แตกต่างกันอย่างเป็นระบบที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ กล่าวได้ว่า เพศสรีระ ที่แตกต่างกันมาแต่กำเนิดค่อยๆ ถูกสวมทับด้วยความแตกต่างอีกประเภทหนึ่งซึ่งเกิดจากปัจจัยทางสังคม นั่นคือ “เพศสภาพ” (Gender) (อ้างถึงในอวยชัย สังสนา, 2544: 22)

3. วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง

วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เนื่องจากสร้างความหมายว่าผู้หญิงเป็นต้นเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นความหึงหวงที่ผู้ชายมีต่อผู้หญิง ความหึงหวงที่ผู้หญิงมีต่อผู้ชาย การที่ผู้หญิงทิ้งหรือหนีไปแต่งงานหรือมีแฟนใหม่ การขอแยกทาง การไม่ยอมคืนดีของผู้หญิง ตลอดจนการถูกกีดกันในความรักของญาติของผู้หญิง แม้กระทั่งการที่ผู้หญิงไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย โดยมีผู้สร้างวาทกรรมคือ ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นผู้ชาย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม เพื่อน ผู้เห็นเหตุการณ์ และผู้ถูกสร้างวาทกรรม คือ ผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม ครอบครัวของผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม โดยที่วาทกรรมนี้ไม่ได้เน้นให้เห็นถึงการป้องกันปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมเท่าใดนักเพราะผู้สร้างและผู้ถูกสร้างของวาทกรรมต่างมุ่งแสดงเหตุผลของตนเองมากกว่า

4. วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกกล่าวในวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม รวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต ด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่น ซึ่งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นที่พบมากที่สุดคือ ผู้ชาย โดยที่ผู้ถูกทำร้าย/ฆ่าคือ ผู้หญิงและเด็ก โดยจะเห็นได้ว่าสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ในวาทกรรมนี้ได้ซ้อนทับกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ในวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

นอกจากสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์แล้ว ยังมีสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความผิดทางกฎหมายและสาเหตุอื่นๆ ที่มีลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งได้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย คือ สาเหตุเรื่องการเงิน การงาน และสุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ

เนื่องจากวาทกรรมนี้บ่งบอกว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเกิดความสำนึกผิด หรือต้องการชดใช้หนี้กรรมของตัวเอง รวมทั้งต้องการหนีอาญา หนีคดี หนีความผิดในสิ่งที่ตัวได้ก่อเอาไว้จึงก่อให้เกิดความหมายว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม โดยมีผู้สร้างวาทกรรมคือ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ญาติของผู้ถูกทำร้ายโดยผู้ทำอัตวินิบาตกรรมหรือผู้เห็นเหตุการณ์ และผู้ถูกสร้างวาทกรรมที่ช่วยให้เห็นภาพการทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็น “ทางออก” ของการถูกลงโทษได้ดีที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะเป็นผู้ที่ไม่น่าจะเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง

เมื่อการทำอัตวินิบาตกรรมถูกมองว่าเป็นทางออกดังกล่าว จึงทำให้ปัญหาเรื่องความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศจบลงด้วยการทำอัตวินิบาตกรรมเพราะผู้ทำอัตวินิบาตกรรมได้หนีการถูกลงโทษทางอาญาหรือสำนึกผิดด้วยกรอบทางศีลธรรมแล้ว โดยที่มองข้ามต้นตอของปัญหาที่สำคัญอย่างเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายหญิงที่จะช่วยชี้ให้เห็นถึงปัญหาความรุนแรงที่ฝังรากอยู่ในโครงสร้างของสังคมไทยไป วาทกรรมนี้จึงทำงานโดยครอบงำความคิดของผู้อ่านให้อยู่กับกรอบทางด้านกฎหมายและศีลธรรมด้วยการชี้ให้เห็นถึงภาพความผิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งถูกเรียกอย่างที่ดีดลื่นไปแล้วว่าเป็นคนชั่ว คนเลว และตอกย้ำให้รับรู้ว่าการทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคลเหล่านี้เป็นทางออกทางหนึ่งที่ถูกนำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน โดยที่ไม่ได้ช่วยแก้ไขในตัวปัญหาเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมอีกเช่นเดิม

จะเห็นได้ว่า วาทกรรมนี้ทำให้ผู้ถูกสร้างวาทกรรมตกเป็นผู้อยู่ใต้ “อำนาจ” ของเครื่องมือทางกฎหมายและกรอบด้านศีลธรรมเนื่องจากได้ผลิตซ้ำอยู่ตลอดเวลาว่าผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสมควรเกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดของตน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ถูกสร้างวาทกรรมตกเป็นผู้กระทำ (Subject) ของผลของการปฏิบัติการแห่งอำนาจ ซึ่งนอกจากตกอยู่ภายใต้อำนาจที่มีรูปแบบชัดเจนอย่างกฎหมายแล้ว ยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของการสร้างจิตสำนึกให้กับตนเอง โดยเห็นได้ชัดเจนจากการรู้สึกสำนึกผิดของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่สะท้อนจากจด

หมายลาตายซึ่งหนังสือพิมพ์เลือกลงรายละเอียดนำเสนอ อันเป็นความรู้สึกที่ไม่ได้มีใครมาบังคับหรือครอบงำ หากแต่ตัวผู้สำนึกผิดเป็นผู้เลือกเองเนื่องจากตกอยู่ภายใต้กรอบทางด้านศีลธรรมของสังคมไทยที่สร้างความจริง ความเชื่อให้กับผู้คนในสังคมว่าการทำความผิดเป็นสิ่งไม่ดีอย่างไรบ้าง อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกสำนึกผิดนี้ บางครั้งไม่ใช่คำพูดของตัวผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเอง หากแต่เป็นผู้สร้างวาทกรรม ซึ่งรวมถึงตัวหนังสือพิมพ์ที่กล่าวหาว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเกิดความสำนึกผิดโดยใช้มุมมองของผู้สร้างวาทกรรมหรือตัวหนังสือพิมพ์เอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ทุกส่วนของสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นผู้สร้างหรือผู้ถูกสร้างวาทกรรมตกอยู่ใต้ปฏิบัติการแห่งอำนาจของกรอบด้านศีลธรรมในเรื่องการกระทำผิด โดยวิธีการที่ถูกนำมาใช้เป็นทางออกซึ่งความสำนึกผิดของการกระทำผิดคือ การทำอัตวินิบาตกรรมนั่นเอง

จากการที่ผู้สร้างวาทกรรมและผู้ถูกสร้างวาทกรรมตกเป็นผู้กระทำ (Subject) ของผลของการปฏิบัติการแห่งอำนาจข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Michel Foucault เกี่ยวกับความหมาย “ผู้กระทำ” (Subject) ที่ว่า มีทั้งส่วนที่ต้องยอมจำนนต่อบุคคลอื่นโดยการถูกควบคุมและต้องฟังฟัง และอีกส่วนหนึ่งสามารถสร้างอัตลักษณ์ให้ตัวเองได้โดยอาศัยจิตสำนึกและความรู้เกี่ยวกับตัวเอง (self-knowledge) และจากคำกล่าวของ Foucault ที่ว่า การวิเคราะห์อำนาจไม่ควรไปให้ความสำคัญกับเรื่องของความตั้งใจหรือการตัดสินใจในการใช้อำนาจ ซึ่งที่สุดก็หลีกเลี่ยงไม่พ้นในเรื่องของการตั้งคำถามว่า ใครมีอำนาจ แล้วเขามีจุดมุ่งหมายอย่างไร แต่สิ่งที่ควรจะสนใจก็คือ “ผู้กระทำ” (subject) ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากผลของการปฏิบัติการแห่งอำนาจนั้น (อ้างถึงในจุมพฏ คำสอน, 2539:47-48) ด้วยการวิเคราะห์อำนาจตามแนวคิดของ Foucault นี้เองที่ทำให้สามารถเข้าใจถึงที่มาของวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคมได้ลึกซึ้งชัดเจนยิ่งขึ้น

5. วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต

ถึงแม้ว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์จะไม่ได้จัดว่าเป็นปัญหาหนักในชีวิตเนื่องจากเป็นเรื่องของความรู้สึกและอารมณ์มากกว่าเรื่องของเหตุผล หากแต่สาเหตุดังกล่าวถูกนำไปกล่าวร่วมกับกับสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกายและความผิดทางกฎหมายเป็นจำนวนไม่น้อย ดังนั้น สาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์จึงได้รับความชอบธรรมไปด้วยที่จะถูกกล่าวถึงในวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิต อย่างไรก็ตาม วาทกรรมนี้มีสัดส่วนของสาเหตุของการทำอัต

วินิบัติกรรมเรื่องการเงิน การงาน สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางกายและความผิดทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญ

วาทกรรมนี้มีผู้สร้างวาทกรรมซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การทำอัตวินิบัติกรรมที่พบได้บ่อยในข่าวอัตวินิบัติกรรม เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบัติกรรม ผู้เห็นเหตุการณ์ โดยสร้างความหมายว่า ปัญหาหนักๆ ในชีวิต เช่น การเป็นหนี้ เป็นสิน การไม่มีเงินใช้ การมีปัญหาเกี่ยวกับอาชีพการงาน การเป็นโรคร้ายเรื้อรังรักษาไม่หาย รวมทั้งการก่อความผิดทางกฎหมาย เป็นปัญหาของผู้ชายจนนำไปสู่การทำอัตวินิบัติกรรม ซึ่งวาทกรรมนี้ทำให้เห็นภาพความกดดันของผู้ชายที่ทำอัตวินิบัติกรรมจนสามารถช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับผู้ชายที่ทำร้ายบุคคลในครอบครัวแล้วทำอัตวินิบัติกรรมได้ว่าเป็นการกระทำที่หมดหนทางแก้ไขปัญหาจริงๆ จนในที่สุดอาจจะละเลยประเด็นเรื่องความรุนแรงที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิงและเด็กไป รวมทั้งละเลยประเด็นเรื่องสังคมบริโภคนิยมที่นำมาซึ่งการทำอัตวินิบัติกรรมของผู้ชายในวาทกรรมนี้

6. วาทกรรมการทำอัตวินิบัติกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สาเหตุของการทำอัตวินิบัติกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของเกือบทุกสาเหตุของการทำอัตวินิบัติกรรมที่ถูกกล่าวถึงในข่าวอัตวินิบัติกรรมผ่านวาทกรรมการทำอัตวินิบัติกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งมีผู้สร้างวาทกรรมต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยจะทวีความชัดเจนในความเบี่ยงเบนของพฤติกรรมดังกล่าวด้วยสาเหตุของการทำอัตวินิบัติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต ผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ ลัทธิ ความเชื่อ ซึ่งก่อให้เกิดความจริงที่ว่า การทำอัตวินิบัติกรรมไม่ใช่เรื่องปกติธรรมดา

วาทกรรมการทำอัตวินิบัติกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนถูกรองรับด้วยองค์ความรู้ทางสังคมวิทยา เกี่ยวกับแนวคิดเรื่อง พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior) โดยมีการระบุว่า การทำอัตวินิบัติกรรมส่วนหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน จ้านง อติวัฒน์สิทธิ์และคณะ (2532:167-170) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมเบี่ยงเบนว่า การเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่กลุ่มหรือสังคมเห็นว่าผิดไปจากบรรทัดฐานที่คนทั่วไปยึดถือปฏิบัติ และก่อให้เกิดการต่อต้าน หรือลงโทษผู้กระทำผิด การเบี่ยงเบนที่เห็นชัดที่สุด ได้แก่ อาชญากรรมหรือการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา การทำอัตวินิบัติกรรมเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่ง ดังนั้น คนที่ทำอัต

วินิบัติกรรมจึงนับว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนสามารถแบ่งประเภทออกได้ดังนี้

1. การกระทำเบี่ยงเบน (Deviant acts) ประกอบด้วย
 - 1.1 อาชญากรรม (Crimes)
 - 1.2 การเบี่ยงเบนทางเพศ (Sexual deviance)
 - 1.3 การทำอัตวินิบาตกรรม (Suicide)
2. นิสัยเบี่ยงเบน (Deviant Habits)
3. การเบี่ยงเบนทางจิต (Deviant Psychology)
4. วัฒนธรรมเบี่ยงเบน (Deviant Culture)

จะเห็นได้ว่า การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนถูกสถาปนาให้กลายเป็นความจริงด้วยความรู้ทางสังคมวิทยา อันเป็นภาคปฏิบัติกรรมของวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์รับเข้ามาใช้ในการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมจนกลายเป็นวาทกรรมที่มีอำนาจสร้างความเข้าใจความเชื่อได้ว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยอยู่บนพื้นฐานขององค์ความรู้ซึ่งเป็นอำนาจที่ Foucault กล่าวว่า ไม่ใช่อำนาจในรูปแบบที่ดิบและหยาบกร้านอย่างการใช้กำลังบีบบังคับแต่เป็นอำนาจในรูปแบบที่ได้รับการขัดเกลาชักฟอกจนชาวสะอาด (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2543) ดังนั้น วาทกรรมนี้จึงดำรงอยู่ในสังคมภายใต้อำนาจความรู้ดังกล่าวโดยมีหนังสือพิมพ์ร่วมสร้างวาทกรรมในฐานะช่องทางกรนำเสนอน อันทำให้ผู้อ่านมองไม่เห็นถึงอำนาจและอันตรายของวาทกรรมนี้ที่จะทำให้การทำอัตวินิบาตกรรมถูกจัดอยู่ในความเป็นอื่น (The Other) ที่แปลกแยกออกไปจากพฤติกรรมส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งอาจนำมาสู่การการวางเฉย ไม่สนใจของคนในสังคมเพราะไม่มีใครอยากสัมพันธ์กับกลุ่มของความเป็นอื่น (The Other) โดยไม่ได้อยู่ในวิสัยที่เป็นความรับผิดชอบของตน ที่ผู้วิจัยกล่าวเช่นนี้ก็เพราะว่า เราจะเห็นได้ชัดเจนว่ากลุ่มคนที่ทำงานด้านสังคมวิทยา จิตวิทยา สุขภาพจิตต่างตระหนักถึงปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมเพราะเกี่ยวข้องกับอาชีพการงานความรับผิดชอบของตน ดังนั้น คนในสังคมส่วนอื่นๆ ที่ไม่ได้ทำงานตรงจุดนี้จึงแทบไม่ได้แสดงออกในการตระหนักถึงปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากอำนาจของวาทกรรมที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงข้างต้นก็ได้

7. วาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นหนึ่งในหลายๆ สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่อยู่ในวาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาต

กรรมซึ่งเป็นวาทกรรมที่สะท้อนให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ใช้มุมมองของการรายงานข่าวจากมุมมองของการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจนแทบจะเรียกได้ว่าเป็นแบบแผนปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม วาทกรรมนี้ทำงานสอดคล้องกับกรณีการที่ยังไม่ระบุสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมได้อย่างชัดเจนที่สุด โดยสร้างความหมายว่า เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่เกิดขึ้นอาจไม่ใช่เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ได้ แม้ว่าจะมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกล่าวว่า เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ตาม ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ข่าวอัตวินิบาตกรรมจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของข่าวสืบสวนสอบสวนอันเป็นรูปแบบของข่าวอาชญากรรมที่มักต้องสืบค้นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือการฆาตกรรมซึ่งเป็นหน้าที่พื้นฐานที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่าการสืบค้นหาสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเสียอีก

มีกรอบความรู้ทางด้านอาชญาวิทยาเกี่ยวกับการสืบสวนคดีว่ากรณีใดเป็นการฆาตกรรมหรือการทำอัตวินิบาตกรรม⁵ ซึ่งผู้มีอำนาจชอบธรรมในการกล่าวถึงกรอบความรู้นี้คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ แพทย์ ซึ่งกรอบความรู้นี้เองที่เป็นอำนาจในภาคปฏิบัติการของวาทกรรมที่สร้างความหมายว่า เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่เกิดขึ้นอาจไม่ใช่เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ได้ แม้ว่าจะมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกล่าวว่า เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ตามซึ่งการที่ยังไม่ปักใจเชื่อ นั่นคือความคิดที่ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเป็นการฆาตกรรม ดังนั้น ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งเป็นผู้ถูกสร้างในวาทกรรมนี้จึงถูกลดทอนลงเป็นเพียงวัตถุหรือสิ่งที่ถูกศึกษา เพื่อตอบสนองของความอยากรู้ตามกรอบความรู้ทางด้านอาชญาวิทยา โดยมีหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นสื่อที่ดีในการตอบสนองความอยากรู้ของผู้สร้างวาทกรรมอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ แพทย์ ซึ่งส่งผ่านไปยังความอยากรู้ของผู้อ่านด้วย ซึ่งบางครั้งกว่าจะสามารถสรุปได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือไม่ นั้นได้กินระยะเวลาหลายวัน โดยเป็นช่วงเวลาที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนอ่านเรื่องราวอาชญากรรมสักหนึ่งเรื่องอยู่เท่านั้น โดยจะยิ่งเข้มข้นขึ้นเมื่อผู้ถูกสร้างวาทกรรมเป็นผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักในสังคม ดังนั้น วาทกรรมนี้จึงทำให้การทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกตระหนักรู้ว่าเป็นปัญหาสังคมลดความสำคัญลงไปมาก เพราะถูกเน้นด้วยสาเหตุของการเสียชีวิตมากกว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

⁵ ดูภาคผนวก

จากที่ผู้วิจัยกล่าวว่า ผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งเป็นผู้ถูกสร้างในวาทกรรมนี้ถูกลดทอนลงเป็นเพียงวัตถุหรือสิ่งที่ถูกศึกษา เพื่อตอบสนองของความอยากรู้ตามกรอบความรู้ทางด้านอาชญาวิทยานั้น สอดคล้องกับ คำกล่าวของ Foucault ที่ว่า

“ความรู้มีความสำคัญสูงสุด แม้แต่มนุษย์เองก็สามารถถูกลดทอนลงเป็นเพียงวัตถุหรือสิ่งที่ถูกศึกษา เพื่อตอบสนองของความอยากรู้ของความรู้ได้” (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสิน โอฟาร์, อ้างแล้ว)

8. วาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักรวมทั้งสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ สุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต ความเจ็บป่วยทางกาย อย่างไรก็ตาม นอกจากสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์แล้ว วาทกรรมนี้ยังครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิต การเรียน สื่อมวลชน และสาเหตุที่มีมากกว่า 1 สาเหตุซึ่งมีสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตเข้าไปร่วมด้วย ได้แก่ การเงิน การงาน

วาทกรรมนี้มีผู้สร้างวาทกรรมที่กล่าวว่า โรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมที่กล่าวว่าผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมสำเร็จป่วยเป็นโรคทางจิตเวชชนิดใดชนิดหนึ่งหรือมากกว่า โดยเป็นโรคซึมเศร้าประมาณร้อยละ 30-64 เป็นโรคจิตเภท (Schizophrenia) ประมาณร้อยละ 10 ซึ่งส่วนใหญ่มักกระทำในช่วงที่มีอาการซึมเศร้าร่วมด้วย เป็นโรคติดสารเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่งประมาณร้อยละ 15 ซึ่งมักจะพบในผู้ที่มีโรคซึมเศร้าร่วมด้วยเช่นกัน และมีเหตุการณ์ความเครียดในชีวิตเป็นปัจจัยกระตุ้นนำมาก่อนการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น การสูญเสีย หรือพลัดพรากจากคนรัก ปัญหาการงาน การเงิน และกฎหมาย นอกจากนั้น การใช้หรือติดสารเสพติดยังมีความเกี่ยวข้องกับการทำอัตวินิบาตกรรมโดยเฉพาะในผู้ป่วยที่มีปัญหาบุคลิกภาพ (Personality Disorder) ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 15 (ศิริลักษณ์ ศุภปิติพร, 2544:357-360)

ผู้สร้างวาทกรรมนี้ได้แก่ สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว /ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้บังคับบัญชา แพน โดยสถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาสร้างวาท

กรรมนี้โดยการรื้อสร้างมายาคติที่มักจะกล่าวหาผู้หญิงว่าชอบเรียกร้องความสนใจโดยตัดสินใจทำ
 อัตวินิบาตกรรมด้วยความประชิด ความน้อยใจว่า ไม่ใช่เกิดจากสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์
 เพียงอย่างเดียวแน่นอน หากแต่มีสาเหตุอื่นๆ ประกอบกันอีกโดยเฉพาะโรคซึมเศร้าสะสม เช่น
 เดียวกับสาเหตุเรื่องการเรียน สถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยา สร้างวาทกรรมด้วยการรื้อสร้างมายาคติ
 ที่มักจะมองผู้ทำอัตวินิบาตกรรมซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษาโดยพุ่งไปที่สาเหตุเรื่องความรัก ความ
 สัมพันธ์ หรือ การเรียนเป็นอันดับต้นๆ ว่า สาเหตุดังกล่าวเพียงสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งไม่ได้เป็นจุดชี้
 ขาดถึงขนาดทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมน่าจะเกิดจากโรคทางจิตส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับคำ
 กล่าวของนายแพทย์ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล (รายการโทรทัศน์ ชุด “ปัญหาฆ่าตัวตายในวัยรุ่น ”)
 ที่ว่า

“ข่าวที่ออกมาเมื่อไปเทียบกับข้อมูลที่เราได้มาไม่เคยตรงกันเลย เช่น ข่าวพาดหัว
 ว่า เรียนตกฆ่าตัวตาย เมื่อทำการเก็บข้อมูลย้อนหลังพบว่า เป็นอาการป่วยทางจิตที่เรียกว่าโรคจิต
 เภท ผลการเรียนที่ตกลงไม่ใช่สาเหตุหลัก แต่เป็นเพราะว่าเขาเริ่มป่วย และได้รับการรักษาไม่
 สม่าเสมอ ข้อเสียของการเสนอข่าวที่วิเคราะห์กันง่าย ๆ ว่าเป็นเพราะเรียนตก ออกหักก็เลยฆ่าตัว
 ตายจะกลายเป็นการสร้างความเข้าใจให้กับสังคม ให้คนทั่วไปว่าเหตุผลง่าย ๆ อย่างนี้คนก็ฆ่าตัว
 ตายกันแล้ว กระทบกับผู้รับข่าวคือรู้สึกหดหู่ว่าสังคมสมัยใหม่เป็นอะไรกัน โดยไม่ได้ช่วยป้องกัน
 อะไรเลย“

ส่วนสาเหตุเรื่องสื่อมวลชน สถาบันจิตแพทย์สร้างวาทกรรมนี้ด้วยการรื้อสร้าง
 มายาคติที่มักจะมองว่าเด็กๆ มีความซุกซนที่จะเลียนแบบสื่อมวลชนหรือหมกมุ่นในการเล่นเกมส์จน
 ทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมว่า อาจมีปัญหาด้านสุขภาพจิต วาทกรรมนี้จึงเป็นความพยายาม
 ของสถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาที่จะสร้างความหมายว่า การทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคลหนึ่งๆ
 ย่อมประกอบไปด้วยหลายๆ สาเหตุ โดยเฉพาะมีสาเหตุจากโรคทางจิตหรือซึมเศร้าด้วย ซึ่งต่าง
 จากที่หนังสือพิมพ์มักจะสรุปโดยมีเพียงแค่สาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเท่านั้น โดยมีสาเหตุเรื่องสุขภาพ
 ในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตอยู่ในสัดส่วนที่ไม่มากนัก

อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนี้กลับเป็นผู้ที่มักจะมีสถานะเป็นบุคคลที่
 หนังสือพิมพ์และสังคมให้ความสำคัญ เช่น นักเรียน นักศึกษา เด็ก เพราะเป็นเยาวชนที่ประเทศ
 ต้องพึ่งพาในอนาคต ดังนั้น เมื่อบุคคลเหล่านี้ทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์จึงพยายามเป็นช่อง
 ทางการนำเสนอที่รอบด้านโดยให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาต

กรรมออกมาแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากผู้ทำอัตวินิบาตกรรมจะมีสถานะข้างต้นแล้ว การทำอัตวินิบาตกรรมที่ใช้วิธีการนำสะพานปลิว เช่น กระโดดลงบ่อจะเข้ หรือมีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วยมากถึง 8 ศพ ผู้สร้างวาทกรรมอย่างสถาบันจิตแพทย์จำเป็นต้องออกมากล่าววาทกรรมนี้เพราะสังคมกำลังให้ความสนใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จากปรากฏการณ์ข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์บางฉบับแสดงความเข้าใจและมีส่วนร่วมหรือสร้าง (deconstruct) มายาคติที่ฝังอยู่ในเพศสภาพ ชนชั้น อายุของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ถึงแม้ว่าการก่อสร้างเช่นนี้จะปรากฏอย่างมีเงื่อนไขในด้านตัวผู้ถูกสร้างวาทกรรมและความรุนแรงของวิธีการทำอัตวินิบาตกรรม ตลอดจนปรากฏเพียงนานๆ ครั้งก็ตาม

ส่วนผู้สร้างวาทกรรมอื่นๆ ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัว / ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้บังคับบัญชา แฟน ไม่ได้สร้างวาทกรรมนี้ด้วยวิธีการเดียวกับสถาบันจิตแพทย์ หากแต่เป็นผู้ที่ออกมากล่าวถึงสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเท่านั้นว่า มีสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นความเจ็บป่วยทางจิตร่วมอยู่ด้วยกับสาเหตุอื่นๆ ซึ่งเหตุผลที่สามารถจัดเข้าไปอยู่ในกลุ่มวาทกรรมเดียวกันได้ ก็เพราะคำกล่าวของบุคคลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า การทำอัตวินิบาตกรรมของคนใดคนหนึ่งควรจะต้องมีสาเหตุเรื่องความเจ็บป่วยทางจิตร่วมอยู่ด้วยกับสาเหตุอื่นๆ ซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้สร้างวาทกรรมอย่างสถาบันจิตแพทย์ / จิตวิทยาต้องการสื่อความหมาย

9. วาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้มีความหมายว่าเมื่อบุคคลที่ถูกระบุว่า เป็นเพศที่สามมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตถึงขนาดทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรม ปัญหาของคนกลุ่มนี้มักจะหลีกเลี่ยงกับประเด็นเรื่องปัญหาเพศ ผู้สร้างวาทกรรมนี้คือ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ คู่กรณีและญาติพี่น้องของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ถึงแม้ว่าจะมีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเพศที่สามปริมาณน้อยมากก็ตามแต่ก็สามารถสะท้อนให้เห็นว่า เหตุการณ์เหล่านั้นได้ช่วยตอกย้ำมายาคติและภาพเหมารวมเรื่องความหมกมุ่น ความผิดปกติ การมีอารมณ์รุนแรงของกลุ่มดังกล่าวได้พอสมควร สอดคล้องผลการวิจัยการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ของเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับประเด็นกลุ่มรักเพศเดียวกันว่า ข่าวเกี่ยวกับกลุ่มรักเพศเดียวกัน มักถูกนำเสนอด้วยแง่มุมของเรื่องเพศสัมพันธ์มากกว่าในแง่มุมอื่นๆ อันเป็นการตอกย้ำและชี้นำจำกัดให้แก่กลุ่มคนรักเพศเดียวกันว่ามีกิจกรรมหลักหรือวัตถุประสงค์เพียงเพื่อความเพลิดเพลินทางเพศหรือเพศเชิงกามารมณ์เท่านั้น (วิลาสินี พิพิธกุล

,2546:51) ดังนั้น เมื่อกลุ่มคนรักเพศเดียวกันประสบปัญหาในชีวิตถึงขั้นทำอัตวินิบาตกรรมจึงถูกเหมารวมเข้ากับเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ได้ไม่ยากนัก

10. วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

นอกจากสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์แล้ว วาทกรรมนี้ยังครอบคลุมสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่ส่งผลต่อสุขภาพเพียงอย่างเดียว โดยสร้างความหมายว่า สารเสพติดมีฤทธิ์ทำให้เกิดอันตรายถึงขนาดทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมได้และครอบคลุมไปถึงผลกระทบทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวจากการเสพสารเสพติด โดยกลุ่มผู้สร้างวาทกรรมเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่พบเสมอๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ญาติของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ผู้เห็นเหตุการณ์ รวมทั้งผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีคนในครอบครัวเสพยาเสพติดด้วย ส่วนผู้ถูกสร้างของวาทกรรมนี้เป็นผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มักได้รับการตัดสินว่าเป็นคนเลว คนอ้ามhit จากฤทธิ์ของสารเสพติด ดังนั้น วาทกรรมนี้จึงทำงานโดยครอบงำความคิดของผู้อ่านให้เข้าใจได้ว่าฤทธิ์ของสารเสพติดทำให้เกิดการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม ทั้งๆ ที่มีปัญหาเชิงวัฒนธรรมเพศสภาพเนื่องจากมีสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างคนรักเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงทางเพศรวมอยู่ด้วย แต่ไม่ได้ถูกเน้นให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าวเท่าใดนัก อีกทั้งหนังสือพิมพ์ยังไม่ได้เป็นช่องทางการนำเสนอให้เห็นถึง “อำนาจ” ที่ผู้ที่แข็งแรงกว่ามักกระทำ ความรุนแรงต่อผู้ที่อ่อนแอกว่า

11. วาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมนี้เป็นวาทกรรมสุดท้ายที่สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกทำงานภายใต้วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด 12 วาทกรรม โดยเป็นสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยผู้ทำอัตวินิบาตกรรมคือนักเรียน อันมีสาเหตุมาจากการกระทำของครูไม่ว่าจะเป็นการทำโทษ การดูด่าว่ากล่าว การประจานพฤติกรรมของนักเรียน การใช้ถ้อยคำที่รุนแรง การเตะลงโทษนักเรียน รวมไปถึงการตบหน้านักเรียน ผู้สร้างวาทกรรมคือ บิดา มารดาของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นนักเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนผู้ถูกสร้างวาทกรรมคือ ครูที่ถูกระบุว่าสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรม วาทกรรมนี้สร้างความหมายว่า ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาจะถูกจับตามองจากสังคมมากขึ้นและความประพฤติของครูอันเป็นเหตุให้มีผู้กล่าวว่ามีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมนั้นสมควรที่จะต้องถูกตรวจสอบถึงที่มาที่ไปของเหตุการณ์ด้วย โดยผู้ถูกสร้างวาทกรรมได้ออกมาปฏิเสธว่าตนไม่ได้มีพฤติกรรมตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่คิดว่ากากระทำของตนจะ

ถึงขั้นทำให้นักเรียนต้องทำอัตวินิบาตกรรม รวมทั้งการกล่าวถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นผู้ที่มีความเกะอย่างไบบ้าง ตลอดจนการให้เหตุผลในการทำโทษนักเรียนของตน

จากความหมายของวาทกรรมจะเห็นได้ว่า ในการวิเคราะห์วาทกรรมไม่สามารถวิเคราะห์ไปที่ตัวบท (Text) อย่างเดียว แต่ต้องศึกษาถึงบริบทของการสื่อสาร (Context) ด้วย ซึ่งบริบทของวาทกรรมนี้คือ บริบททางสังคมที่กำลังพูดถึงนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู จึงถูกสังคมจับตามอง โดยมีสื่อทำหน้าที่ตรวจสอบซึ่งมักจะคล้อยตามกระแสของสังคมในขณะนั้นเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมด้วย

จากการศึกษาวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมทั้งหมด โดยอภิปรายไล่ตามสัดส่วนของวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ซึ่งพบว่าสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ทำงานภายใต้วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนามาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมมากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำอัตวินิบาตกรรม อีกทั้งยังเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กด้วย ถึงแม้ว่าจะมีการต่อรองความหมายของวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรมอยู่บ้าง แต่ก็ยังไม่สามารถหรือสร้างความหมาย ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำอัตวินิบาตกรรมลงได้เลย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าตัววาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรมก็ยอมรับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ว่ามีส่วนทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรม หากแต่มุ่งเน้นว่าการทำอัตวินิบาตกรรมต้องมีสาเหตุเรื่อง “ความเจ็บป่วยทางจิต” ด้วย ซึ่งสาเหตุดังกล่าวถูกนำเสนอในสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์จนไม่สามารถสถาปนาเป็นความจริงในข่าวอัตวินิบาตกรรมได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกซ่อนทับกันด้วยมุมมองที่หลากหลาย แต่ก็ยังเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรมอันเป็นสิ่งที่น่าศึกษาว่า ถ้าปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญของการทำอัตวินิบาตกรรมแล้ว สังคมจะช่วยกันแก้ไขอย่างไร เพราะว่าประเด็นดังกล่าวยังถูกครอบงำด้วยระบบความคิดในสังคมที่ว่า ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นเรื่องส่วนตัว ไม่สมควรที่บุคคลภายนอกจะเข้าไปเกี่ยวข้องซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากข่าวอัตวินิบาตกรรมที่ไม่ได้มีการกล่าวถึงเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายหญิง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ที่แข็ง

แรงกว่ากับผู้ที่อ่อนแอกว่า ทั้งๆ ที่นำเสนอข่าวอัศวินบาตกรรมที่มีความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กมาเป็นอันดับหนึ่ง

ส่วนวาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นเพียงวาทกรรมเดียวที่ไม่ได้ครอบคลุมสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ในข่าวอัศวินบาตกรรม โดยเป็นวาทกรรมที่ครอบคลุมสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องสื่อมวลชนอย่างเดียว ซึ่งสร้างความหมายว่า การเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนมีความอันตรายถึงขั้นทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตด้วยเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรม อันสะท้อนถึงผลกระทบของสื่อที่มีต่อผู้รับสาร โดยมีผู้สร้างวาทกรรมคือ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัวของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม มีผู้ถูกสร้างวาทกรรมที่น่าสนใจนอกเหนือจากผู้ทำอัตวินิบาตกรรมคือ สถาบันสื่อมวลชนที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ ซึ่งสถาบันสื่อเหล่านี้มักจะถูกกล่าวโทษว่ามีอิทธิพลในด้านที่ไม่ดีต่อผู้รับสื่อโดยเฉพาะผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นเด็กซึ่งถือว่าเป็นเยาวชนของชาติที่จะเป็นกำลังสำคัญต่อไป

จากผลการวิจัยในการวิเคราะห์เนื้อหาไม่พบว่า มีข้อความใดของหนังสือพิมพ์ที่กล่าวว่ามีผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเพราะได้เลียนแบบจากข่าวในหนังสือพิมพ์ ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรมที่กล่าวว่า การนำเสนอข่าวมีส่วนซึ่งทำให้เกิดการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างต่อเนื่องในชุมชน โดยมีการทำอัตวินิบาตกรรมเพิ่มสูงขึ้นภายหลังการนำเสนอข่าว และพื้นที่ที่มีการนำเสนอข่าวเข้มข้นกว่าจะได้รับผลกระทบมากกว่าซึ่งได้รับการยืนยันจากการศึกษาในหลายพื้นที่ เชื่อว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นเพราะรายงานข่าวการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นการนำเสนอแบบอย่างของการแก้ปัญหาด้วยการทำอัตวินิบาตกรรมว่าเป็นสิ่งที่ทำกันได้ ผู้ที่มีแนวโน้มอยู่แล้วหรือผู้ที่มีปัญหาล้ำคลั่งกันกับผู้ทำอัตวินิบาตกรรมจึงลดความยุ่งใจลง โดยเฉพาะหากผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเป็นบุคคลที่เป็นที่ชื่นชอบจะส่งผลได้มาก (อ้างถึงในประเวช ตันติพิวัฒนสกุล และสุรสิงห์ วิศรุตรัตน์, 2542:14)

ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่าการเสนอข่าวอัศวินบาตกรรมของหนังสือพิมพ์สมควร มีแนวทางอย่างไร เพราะอย่างไรก็ตามก็ยังคงต้องมีการนำเสนอข่าวอัศวินบาตกรรมบนหน้าหนังสือพิมพ์ต่อไป ซึ่งมีผู้กล่าวถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวอัศวินบาตกรรมที่น่าจะเป็นประโยชน์ โดยกล่าวว่า ลักษณะของข่าวที่พบว่าทำให้เกิดการเลียนแบบทำอัตวินิบาตกรรม คือ

- บรรยายวิธีการที่ใช้ในการทำอัตวินิบาตกรรม
 - อธิบายสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมไว้อย่างง่าย ๆ ว่าเป็นเพราะความเครียด ทั้งที่ในความจริงมักมีหลายสาเหตุประกอบกัน เช่น รายงานข่าวว่าสอบได้คะแนนไม่ดีจึงทำอัตวินิบาตกรรม
 - ไม่นำเสนอปัญหาสุขภาพจิตที่มีอยู่แล้วของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม
 - ไม่นำเสนอผลตามมาของการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น กรณีทำอัตวินิบาตกรรมไม่สำเร็จ และเกิดความพิการ เป็นอัมพาต สมอพิการ หรือผลกระทบต่อครอบครัวที่อยู่เบื้องหลัง
 - ไม่นำเสนอวิธีการรักษาที่มีประสิทธิภาพ แต่แนะนำวิธีการที่ง่ายเกินจริงหรือไม่เหมาะสมกับปัญหาที่ซับซ้อนอันเป็นสาเหตุที่แท้จริงของการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น เพียงแนะนำว่าให้สังคมนำใจต่อกัน
 - นำเสนอ “รางวัล” ที่ได้จากการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น การเป็นที่รู้จัก
- การนำเสนอข่าวที่ดีควรเลี่ยงการนำเสนอภาพของผู้ตกอยู่ในสภาพท้อแท้สิ้นหวัง หรือลงรายละเอียดของการทำอัตวินิบาตกรรมและไม่ควรเสนอข่าวเพื่อความตื่นเต้นเร้าใจ ข่าวที่ดีจะเป็นการให้การศึกษาระดับสูงและสร้างความตระหนักแก่ประชาชน ควรพิจารณาเสนอประสบการณ์ของผู้เคยมีความคิดทำร้ายตนเองและผ่านพ้นวิกฤตของชีวิตมาได้ด้วยดีเป็นแบบอย่าง เพื่อเป็นกำลังใจกับผู้ที่กำลังรู้สึกท้อแท้ในชีวิต (อ้างอิงในประเวศ ต้นติพิวัฒนสกุล และ สุรสิงห์ วิศวรัตน์, อ้างแล้ว)

3. วิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรม

จากการจำแนกประเภทของวาทกรรมได้ทั้งหมด 12 ประเภทนั้น พบว่าในแต่ละวาทกรรมจะมีผู้สร้างและผู้ถูกสร้างวาทกรรมนั้นๆ โดยมีหนังสือพิมพ์เป็นช่องทางนำเสนอวาทกรรม อย่างไรก็ตาม มีบางวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในสร้างวาทกรรมด้วย ซึ่งสามารถสรุปถึงวิธีการที่หนังสือพิมพ์ใช้ในการสร้างวาทกรรมตามกรอบความคิดดังต่อไปนี้

1. กรอบการทำงานด้านข่าว (News value, news quality)

หนังสือพิมพ์ใช้กรอบเรื่องคุณค่าข่าวสร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม เนื่องจากคุณค่าข่าวเป็นสิ่งทรงรับทำให้ข่าวอัตวินิบาตกรรมมีองค์ประกอบครบถ้วน ดังนี้

- องค์ประกอบเรื่องเพศ

คุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศถูกนำมาใช้มากที่สุดในการสร้างวาทกรรมข่าวอัตวิบาตกรรม โดยเฉพาะวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวิบาตกรรมซึ่งเป็นวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์มองว่าอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมอีกทั้งเป็นเหตุการณ์ที่มีน้ำหนักของการก่ออาชญากรรม จึงนำมาซึ่งการเป็นช่องทางการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ในการทำงานของวาทกรรมนี้ภายใต้คุณค่าข่าวที่ขายได้อย่างองค์ประกอบเรื่องเพศ

นอกจากนั้น ยังรวมถึงวาทกรรมผู้ชายทำอัตวิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิงที่หนังสือพิมพ์สร้างวาทกรรมด้วยการใช้คุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศ

จากการที่หนังสือพิมพ์สร้างวาทกรรมด้วยการใช้คุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศซึ่งมักจะขายได้อยู่เสมอนั้น สะท้อนให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอในสิ่งที่เป็นความหวือหวา สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านเพราะเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงในสังคมเป็นสิ่งที่มักจะถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันถึงเสมอ ทั้งๆ ที่การหยิบยกครั้งนี้อยู่ในเรื่องราวของเหตุการณ์การทำอัตวิบาตกรรมซึ่งเป็นความสูญเสียที่สังคมส่วนอื่นๆ เช่น กรมสุขภาพจิต กำลังช่วยกันป้องกันให้มีจำนวนลดน้อยลงให้มากที่สุด หากแต่หนังสือพิมพ์กลับยังไม่ได้แสดงให้เห็นถึงตัวปัญหาการทำอัตวิบาตกรรมได้ชัดเจนเท่ากับเรื่องราวความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ถูกนำเสนอค่อนข้างมาก

- ความแปลก

คุณค่าข่าวด้านความแปลกถูกนำมาใช้มากที่สุดในการสร้างวาทกรรมการทำอัตวิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยการใช้ภาษาบรรยายวิธีการทำอัตวิบาตกรรมว่าพิลึกพิล็ด ประหลาด ซึ่งสะท้อนถึงสิ่งที่คนปกติจะไม่ปฏิบัติกัน และตอกย้ำให้เห็นถึง “ความเบี่ยงเบน” ของผู้ทำอัตวิบาตกรรมยิ่งขึ้น

การใช้คุณค่าข่าวด้านความแปลกของหนังสือพิมพ์จึงเป็นการสร้างให้การทำอัตวิบาตกรรมมีความแปลกแยกจากส่วนอื่นๆ ของสังคมมากยิ่งขึ้น ทำให้ระยะห่างระหว่างคนที่ทำ

อัตวินิบาตกรรมและผู้อ่านเกิดช่องว่างมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การร่วมมือกันในการแก้ปัญหาการทำ
 อัตวินิบาตกรรมยากยิ่งขึ้นไปด้วย

- ผลกระทบ

คุณค่าข่าวด้านผลกระทบถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมในหลาย ๆ ประเภท
 หนังสือพิมพ์ใช้สร้างวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำ
 อัตวินิบาตกรรมโดยความพยายามแสดงให้เห็นถึงผลกระทบของสาเหตุของความรุนแรงภายใต้
 ปัญหาความรัก ความสัมพันธ์ ซึ่งได้แก่ อารมณ์ชั่ววูบ ความโมโห การดื่มสุราของผู้ทำอัตวินิบาต
 กรรม

วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตถูกสร้างโดย
 การใช้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบด้วยการแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากระบบเศรษฐกิจที่ตกต่ำจน
 เป็นปัญหาในระดับประเทศอันเป็นการช่วยตอกย้ำภาพความกดดันต่อการเผชิญภาวะวิกฤตดัง
 กล่าวของผู้ชายได้ดี

วาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนถูกสร้างโดยการใช้คุณ
 ค่าข่าวด้านผลกระทบโดยผ่านสาเหตุเรื่องสุขภาพในประเด็นเรื่องผลกระทบจากฤทธิ์ของสารเสพ
 ติดที่ส่งผลต่อสุขภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าฤทธิ์จากยาเสพติดนั้นนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้
 อย่างไร เช่นเดียวกับวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมที่ใช้คุณ
 ค่าข่าวด้านผลกระทบแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากสารเสพติดว่าทำให้กลายเป็นคนโหด คน
 อามหิตอันนำไปสู่การทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม

วาทกรรมการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัต
 วินิบาตกรรมถูกสร้างด้วยการใช้คุณค่าข่าวด้านผลกระทบที่ตอกย้ำให้เห็นถึงบทเรียน อุทาหรณ์
 ของการเลียนแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรม

จะเห็นได้ว่าคุณค่าข่าวด้านผลกระทบถูกหนังสือพิมพ์นำมาใช้สร้างวาทกรรมที่
 หลากหลาย แต่คุณค่าข่าวดังกล่าวยังไม่เคยถูกนำมาใช้สร้างวาทกรรมที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบ
 จากความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ทั้ง ๆ ที่หนังสือพิมพ์ใช้คุณค่าข่าวนี้
 สร้างวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาต

กรรมซึ่งเป็นวาทกรรมที่ถูกนำเสนอในสัดส่วนที่มากที่สุด รวมทั้งยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมการเปลี่ยนแปลงและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมได้อย่างครอบคลุมไปถึงผลกระทบจากสื่อหนังสือพิมพ์เองดังเช่นประเด็นที่ว่าการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามมาของผู้ที่กำลังประสบปัญหาในชีวิต ตลอดจนยังไม่ได้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากสังคมบริโภคนิยมในกรณีที่ผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะสาเหตุเรื่องการเงิน การงาน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณค่าข่าวด้านผลกระทบยังไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงเพราะหนังสือพิมพ์ได้มองข้ามประเด็นที่ผู้วิจัยกล่าวถึงไป

- สะเทือนอารมณ์

คุณค่าข่าวด้านความสะเทือนอารมณ์ถูกนำมาใช้สร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตและวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม

การใช้คุณค่าข่าวด้านความสะเทือนอารมณ์ในการสร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตนั้นช่วยแสดงให้เห็นถึงภาพความกดดันของผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรมเพราะหมดความอดทนกับปัญหาหนักๆ ที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งจะช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับผู้ชายที่ทำร้ายบุคคลในครอบครัวแล้วทำอัตวินิบาตกรรมได้ว่าเป็นการกระทำที่หมดหนทางแก้ไขปัญหาจริงๆ ผ่านการสร้างอารมณ์สะเทือนใจให้กับผู้อ่านซึ่งอาจจะเกิดความเห็นใจในตัวผู้ชายที่ทำอัตวินิบาตกรรมได้ในที่สุดโดยที่อาจจะละเลยประเด็นเรื่องความรุนแรงที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิงและเด็กไป เช่นเดียวกับการใช้คุณค่าข่าวด้านความสะเทือนอารมณ์ในการสร้างวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมที่สร้างความสะเทือนใจให้กับผู้อ่านในการแสดงให้เห็นภาพผลกระทบของสารเสพติดโดยเฉพาะการที่เด็กถูกทำร้ายจากผู้เสพสารเสพติด ซึ่งการใช้ความสะเทือนอารมณ์ในการสร้างวาทกรรมนี้อาจนำมาซึ่งความรู้สึกหดหู่ไปกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น โดยที่ยังไม่สามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือสังคมส่วนอื่นๆ หันมาตระหนักถึงปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมได้โดยตรง

- ความขัดแย้ง

คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิงด้วยความพยายามของหนังสือพิมพ์ในการสืบค้นเหตุการณ์ว่าผู้หญิงที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาต

กรรมนั้นมีเหตุผลในฝ่ายของตนหรือไม่ อย่างไร เช่นเดียวกับวาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมที่หนังสือพิมพ์ใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งในการสร้างวาทกรรมด้วยการเปิดพื้นที่ให้ผู้ถูกสร้างวาทกรรมคือ ครูที่ถูกระบุว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมออกมาแสดงเหตุผลของตน และวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรมถูกสร้างโดยใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งผ่านประเด็นเรื่องความมีเงื่อนไขของการทำอัตวินิบาตกรรมในส่วนของความขัดแย้งในสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

จะเห็นได้ว่าคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง สอดคล้องกับคุณลักษณะของข่าวที่ดีที่หนังสือพิมพ์ต้องใช้หลักความสมดุล (Balance) ในการนำเสนอ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหนังสือพิมพ์จะใช้หลักความสมดุล (Balance) ด้วยความพยายามนำเสนอข่าวอย่างรอบด้าน แต่หนังสือพิมพ์ก็มักจะมี “จุดยืน” ว่าเห็นด้วยกับฝ่ายใด ดังกรณีวาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมข้างต้นที่หนังสือพิมพ์ได้ตำหนิครูผู้เป็นสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมของนักเรียนตามกระแสของผู้สร้างวาทกรรมไปแล้ว เช่น การเรียกครูว่า “ยอดแสบ” “เล็ดร่อน” นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังมีเงื่อนไขในการใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งและหลักความสมดุล (Balance) ในการสร้างวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม เนื่องจากวาทกรรมนี้จะมีผู้สร้างวาทกรรมอย่างสถาบันจิตแพทย์และจิตวิทยาเป็นผู้มีอำนาจในการสร้างวาทกรรมผ่านช่องทางการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภายใต้เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่มีวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมที่รุนแรงเท่านั้น ตลอดจนการใช้คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งในการสร้างวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิงยังไม่สามารถช่วยเน้นให้เห็นตัวปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมให้เห็นได้เด่นชัด เนื่องจากปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ถูกเน้นให้เห็นชัดเจนว่าเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลซึ่งถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวที่คนอื่นไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้อง อันจะทำให้ปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมยังคงไม่ได้รับการแก้ไขและไม่สามารถเข้าถึงตัวปัญหาได้มากยิ่งขึ้น

- ความมีเงื่อนไข

คุณค่าข่าวด้านความมีเงื่อนไขถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมความสงสัยในเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมด้วยการแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่เกิดขึ้นอาจไม่ใช่เป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ได้ แม้ว่าจะมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกล่าวว่าเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมก็ตาม ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความสนใจใคร่รู้ของผู้อ่านนั่นเองโดยหนังสือพิมพ์ใช้มุมมองของการรายงานข่าวจากมุมมองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยหนังสือพิมพ์ให้เหตุ

ผลว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจตามกฎหมายที่จะเป็นผู้กล่าวว่าการเสียชีวิตของบุคคลนั้นๆ เกิดจากอะไรโดยมีหน้าที่สืบค้นว่าการเสียชีวิตนั้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมหรือการถูกฆาตกรรมซึ่งอาจต้องทำงานร่วมกับแพทย์ผู้ชันสูตรศพ เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน

อย่างไรก็ตาม การใช้คุณค่าข่าวด้านความมีเงื่อนไขในการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมซึ่งทำให้เกิดการมุ่งความสนใจไปที่สาเหตุของการเสียชีวิตมากกว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม (ถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมจริงๆ) ดังนั้น กว่าที่เหตุการณ์จะคลี่คลายจึงต้องใช้เวลาหลายวันในการนำเสนอข่าวซึ่งส่งผลให้เหตุการณ์นั้นถูกจดจำในเรื่องความมีเงื่อนไขในการเสียชีวิตมากกว่าสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกกล่าวถึงอันเป็นการทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกกับการติดตามข่าว และทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสุขภาพจิต ลดความสนใจต่อประเด็นปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมลงไปได้เพราะต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสรุปได้เสียก่อนว่าการเสียชีวิตเกิดจากอะไร

- ความเด่น

ผู้ถูกสร้างวาทกรรมซึ่งเป็นผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่มีคุณลักษณะตามคุณค่าข่าวด้านความเด่น เห็นได้ชัดเจนในวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม ที่ผู้ถูกสร้างวาทกรรมมีความเด่นในสถานะที่เป็นนักเรียน นักศึกษา เด็ก สะท้อนให้เห็นว่าสถานะของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมส่งผลต่อการนำเสนอข่าวอย่างรอบด้านของหนังสือพิมพ์ ซึ่งอาจทำให้สถานะอื่นๆ ที่ไม่ได้รับความสำคัญในสังคมถูกละเลยในการเอาใจใส่เข้าไปช่วยกันดูแล

กล่าวโดยสรุปสำหรับกรอบการทำงานด้านข่าว นั้น หนังสือพิมพ์สามารถนำมาใช้สร้างวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมได้อย่างตลอดเวลาโดยหน้าที่สร้างวาทกรรมให้เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าบนหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งคุณค่าข่าวด้านองค์ประกอบเรื่องเพศถูกนำมาใช้ในการสร้างวาทกรรมอย่างต่อเนื่องมากที่สุดเนื่องจากเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย หรือเพศเดียวกัน เป็นสิ่งที่มักจะขายได้และมักได้รับความสนใจจากผู้อ่าน อย่างไรก็ตาม การใช้คุณค่าข่าวดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอยังคงไม่ได้ช่วยในการแก้ปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมได้เท่าที่ควร

2. บริบททางสังคม

บริบททางสังคมเป็นสิ่งที่ถูกใช้ในการสร้างวาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมโดยหนังสือพิมพ์ได้นำบริบททางสังคมเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด

ติดในสังคมไทยในขณะนั้นเข้ามาเชื่อมโยงในการรายงานข่าวด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย เพราะพบว่าข่าวอัตวินิบาตกรรมถูกนำเสนอในหัวข้อข่าวเดียวกับการวิสามัญพ้อค้ายาบ้า อันทำให้วาทกรรมดังกล่าวทำงานได้อย่างสอดคล้องสมจริงกับบรรยากาศที่สังคมกำลังตระหนักถึงผลกระทบจากสารเสพติด เช่นเดียวกับวาทกรรมการเล่นแบบและความหมกมุ่นในสื่อมวลชนนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งหนังสือพิมพ์นอกจากจะเป็นช่องทางการนำเสนอแล้วยังเป็นผู้สร้างวาทกรรมด้วยการพาดหัวข่าวที่ไม่ได้อ้างอิงคำพูดจากแหล่งข่าวใดเพราะหนังสือพิมพ์เลือกที่จะมีมุมมองในการตัดสินสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมไปแล้วว่ามาจากความหมกมุ่นในการเล่นเกมนของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม ด้วยการใช้บริบททางสังคม ณ เวลานั้นว่า มีการเล่นเกมของวัยรุ่นแล้วทำให้ถึงขนาดเสียชีวิตที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่า เมื่อเกิดการเสียชีวิตของเด็กที่มีพฤติกรรมชอบเล่นเกมต่างๆ ทำให้หนังสือพิมพ์มุ่งประเด็นไปที่ผลกระทบของการเล่นเกมนั้นๆ ก่อนประเด็นอื่นๆ ถึงแม้ว่าจะมีการระบุว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถค้นหาสาเหตุของการเสียชีวิตได้ก็ตาม และวาทกรรมพฤติกรรมของครูมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมอยู่ในบริบททางสังคมที่กำลังพูดถึงนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู จึงถูกสังคมจับตามอง โดยมีหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ตรวจสอบซึ่งมักจะคล้อยตามกระแสของสังคมในขณะนั้นเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมด้วย

จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ใช้บริบททางสังคมให้เป็นประโยชน์ในการสร้างวาทกรรม ทั้งนี้เพราะดึงดูความสนใจจากผู้อ่านได้ง่ายขึ้น และยังสามารถใช้บริบททางสังคมมาช่วยสนับสนุน “จุดยืน” ของหนังสือพิมพ์ให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้นด้วย

3. การผลิตซ้ำ

หนังสือพิมพ์ใช้การผลิตซ้ำในการสร้างวาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมและวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกล่วงโทษทางอาญาและสังคม จนทำให้เกิดวงจรของเหตุการณ์ที่มีความรุนแรง นั่นคือ เมื่อเกิดการทำความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กแล้ว ผู้กระทำความรุนแรงจะทำอัตวินิบาตกรรมตาม และผู้ที่ก่อความผิดทางกฎหมายจะมีทางออกด้วยการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งทำให้เหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมกลายเป็นเรื่องปกติภายใต้วงจรดังกล่าว อันนำมาสู่การเพิกเฉยต่อลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรมที่มีการทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นด้วย

4. การตอกย้ำมายาคติ / การตอกย้ำภาพเหมารวม

วาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมเพราะประสบปัญหาหนักในชีวิตถูกสร้างด้วยการตอกย้ำมายาคติ / ภาพเหมารวมที่ว่า ปัญหาหนักๆ ในชีวิตมักจะเป็นปัญหาของผู้ชาย ดังนั้นเมื่อชีวิตต้องเผชิญเรื่องราวหนักๆ ก็อาจจะทำให้ตัดสินใจทำอัตวินิบาตกรรมได้โดยการกำหนดสถานะหน้าที่การงานให้ผู้ชาย ส่วนวาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเองถูกสร้างด้วยการตอกย้ำมายาคติ / ภาพเหมารวมที่ว่า ผู้หญิงมักจะถูกหลอกลวง อ่อนแอ ไม่มีเหตุผล เอาอารมณ์เป็นที่ตั้งจนเกิดความเข้าใจผิดคิดไปเองต่าง ๆ นานา โดยการใช้ภาษาเรียกผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมว่า “เหยื่อ” “สาวเคราะห์ร้าย” และวาทกรรมเพศที่เบี่ยงเบนมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศจนนำไปสู่การทำอัตวินิบาตกรรมถูกสร้างด้วยการตอกย้ำมายาคติ และภาพเหมารวมที่ว่า บุคคลที่ถูกระบุว่า เป็นเพศที่สามมักจะหมกมุ่นกับปัญหาเพศ มีอารมณ์รุนแรงโดยการให้อารมณ์กับเหตุการณ์ทำนองเสียดสี ประชด ประชัน

การตอกย้ำมายาคติและภาพเหมารวมนี้ทำให้สังคมรับความหมายนี้ไว้โดยไม่ได้ตั้งคำถามอะไรเลยเพราะคิดว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อง “ปกติ” ของคนกลุ่มนั้นๆ อยู่แล้ว จึงไม่คิดที่จะช่วยกันแก้ไขเปลี่ยนแปลง

5. การสร้างเส้นแบ่ง

หนังสือพิมพ์ใช้การสร้างเส้นแบ่งในการสร้างวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยแบ่งคนปกติ / คนบ้า หนังสือพิมพ์ใช้ภาษา เช่น คำว่า “เพี้ยน” “สติแตก” “สติเฟื่อง” “บ้ากำเริบ” บรรยายผู้ทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อทำให้สมจริงว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติซึ่งมักจะถูกใช้กับผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่ไม่ค่อยมีสถานะทางสังคมสูงมากนัก กล่าวคือไม่ใช่หมอ นักเรียน นักศึกษา นักวิจัยที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ อันสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขทางชนชั้นด้วย

วาทกรรมผู้หญิงทำอัตวินิบาตกรรมเพราะความโง่เขลาและอ่อนแอของตัวเอง หนังสือพิมพ์สร้างเส้นแบ่งผู้หญิงดี / ไม่ดี โดยการแสดงจุดยืนของตนด้วยการเรียกผู้ถูกสร้างวาทกรรมที่เป็นผู้หญิงโดยเฉพาะถ้าผู้นั้นได้ทำร้าย/ฆ่าลูกของตัวเองอันเนื่องมาจากปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ว่าเป็น “แม่ทมิฬ” “แม่ใจยักษ์”

วาทกรรมผลกระทบจากสารเสพติดนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรม หนังสือพิมพ์สร้างเส้นแบ่งคนมีสติ / คนคลุ้มคลั่ง เพื่อแสดงให้เห็นภาพผลกระทบจากสารเสพติดได้ชัดเจนว่าก่อให้เกิดความคลุ้มคลั่งอย่างไรบ้าง และหนังสือพิมพ์ใช้การสร้างเส้นแบ่งครูดิ / ไม่ดีในการสร้างวาทกรรมพฤติกรรมของครูดิมีส่วนทำให้นักเรียนทำอัตวินิบาตกรรมโดยการใช้อำนาจเรียกครูผู้ถูกสร้างวาทกรรมไปแล้วว่า “ยอดแสบ” อันเป็นการแสดงถึงจุดยืนของตนแล้วว่าอยู่ฝ่ายใด

การสร้างเส้นแบ่งคนปกติ / คนบ้า คนมีสติ / คนคลุ้มคลั่งข้างต้นนำมาซึ่งความแปลกแยกระหว่างผู้ทำอัตวินิบาตกรรมและสังคมในส่วนอื่นๆ มากยิ่งขึ้นเพราะทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมแตกต่างจากตน เป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้อยู่ในจำพวกเดียวกันกับตน ดังนั้น ปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคลเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่อยู่ห่างไกลจากตนออกไปอีก แทนที่จะตระหนักร่วมกันว่าเป็นปัญหาของ “คน” ด้วยกัน ส่วนการสร้างเส้นแบ่งผู้หญิงดี / ไม่ดี ครูดี / ไม่ดี เป็นการตอกย้ำให้สังคมเลื่อมกว่าตนจะอยู่ฝ่ายไหนโดยที่ยังไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมได้อย่างจริงจัง

6. การอ้างอิงกรอบของศีลธรรมและกฎหมาย

หนังสือพิมพ์อ้างอิงกรอบของศีลธรรมและกฎหมายในการสร้างวาทกรรมการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกของการถูกลงโทษทางอาญาและสังคม โดยการกล่าวโดยไม่มีภาระบุญแห่งข่าวในส่วนพาดหัวข่าว ความน่าเชื่อถือที่เกิดขึ้นเป็นการทำอัตวินิบาตกรรมเพราะหนีความผิดหรือสำนึกในความผิด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ได้ตัดสินใจถึงความผิดนั้นๆ ของผู้ทำอัตวินิบาตกรรมว่านี่น่าหนักเพียงพอแล้วภายใต้กรอบด้านศีลธรรมและกฎหมายเช่นเดียวกับผู้สร้างวาทกรรมอื่นๆ ในสังคม ซึ่งการอ้างอิงโดยใช้กรอบของศีลธรรมและกฎหมายนี้ทำให้ช่วยส่งเสริมให้การทำอัตวินิบาตกรรมเป็น “ทางออก” ในการแก้ปัญหาต่อความผิดที่ได้ก่อมากยิ่งขึ้นโดยเป็นการตัดปัญหามากกว่าการช่วยกันแก้ไขปัญหา

7. การทำให้เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่น่าสนใจ / การทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว

วาทกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กอันเกิดจากปัญหาเพศนำมาซึ่งการทำอัตวินิบาตกรรมถูกสร้างโดยการทำให้การทำอัตวินิบาตกรรมเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่น่าสนใจ เช่นเดียวกับวาทกรรมผู้ชายทำอัตวินิบาตกรรมด้วยสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เพราะพฤติกรรมของผู้หญิง เพราะวาทกรรมดังกล่าวถูกทำให้เป็นเรื่องส่วนตัว เป็นความขัดแย้งส่วนบุคคล เป็นปัญหาครอบครัว ที่บุคคลภายนอกไม่สมควรเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนั้น เมื่อเกิดการทำอัตวินิบาตกรรมจึงเป็น

เรื่องของคนในครอบครัวนั้นๆ หรือเป็นเรื่องส่วนบุคคลระหว่างชายหญิงคู่นั้นเพราะเกิดจากปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกันอันเป็นการขีดวงจำกัดให้ผู้ที่อยู่ภายนอกไม่สามารถล่วงล้ำเข้าไปสู่ปัญหาความสัมพันธ์นั้นได้ ซึ่งในที่สุดแล้วปัญหาเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมก็จะไม่ได้รับการแก้ไขและพุดถึง

8. การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียว

การลดรูปเหลือการอธิบายด้วยเหตุผลเดียวเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์มากที่สุดที่มักจะสรุปสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมว่าเกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากเป็นวิธีการที่สะดวก ง่ายและรวดเร็วโดยอาศัยระบบความคิดในสังคมมาเป็นเกราะป้องกันและช่วยสนับสนุนให้ผู้อ่านหลงเชื่อตามสิ่งที่หนังสือพิมพ์ต้องการสื่อสาร

9. การรื้อสร้างมายาคติ

หนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นผู้ใช้ในการสร้างวาทกรรมโดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการนำเสนอให้ผู้สร้างวาทกรรมหรือสร้างมายาคติในวาทกรรมโรคทางจิตหรือซึมเศร้าเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งถึงแม้ว่าจะปรากฏการรื้อสร้างมายาคตินานๆ ครั้น ก็ถือได้ว่าหนังสือพิมพ์ได้เปิดพื้นที่ในการมีส่วนร่วมหรือสร้างมายาคติต่างๆ อันแสดงให้เห็นถึงความพยายามนำเสนอข่าวอย่างรอบด้านนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อหนังสือพิมพ์

จากการศึกษาเรื่องวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งพบว่า หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างมากโดยเป็นส่วนที่ทำให้เกิดวาทกรรมต่างๆ ถึง 12 วาทกรรม ซึ่งสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ได้ทำงานภายใต้ระบบของวาทกรรมต่างๆ ถึง 11 วาทกรรม จนสามารถสร้างภาพความเป็นจริงได้ว่าปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำอัตวินิบาตกรรม แต่ปัญหาเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ยังคงถูกครอบงำด้วยระบบความคิดในสังคมว่าเป็นเรื่องส่วนตัว ไม่สมควรที่บุคคลภายนอกจะเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนั้น การรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์จึงทำได้แค่เพียงการรายงานเหตุการณ์ให้ผู้อ่านรับทราบ แต่ยังไม่สามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือส่วน

อื่นๆ ของสังคมหันมาช่วยกันตระหนักว่าปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นสิ่งที่ต้องร่วมมือกันในการแก้ไข ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรลดปริมาณการนำเสนอในสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ลงบ้าง และควรนำเสนอสาเหตุการทำอัตวินิบาตกรรมหลายๆ สาเหตุ รวมทั้งลดการบรรยายวิธีการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างละเอียดด้วย นอกจากนี้ ไม่ควรใช้ภาษาเรียกผู้ทำอัตวินิบาตกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างจากคนปกติทั่วไป เช่น บ้า คลั่ง เพี้ยน ฯ เนื่องจากทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณไม่ใช่กลุ่มคนเดียวกับผู้ทำอัตวินิบาตกรรม อันจะส่งผลให้การแก้ปัญหการทำอัตวินิบาตกรรมถูกเข้าถึงได้ยากยิ่งขึ้น ซึ่งหนังสือพิมพ์สามารถเสนอให้เห็นได้ว่าผู้ทำอัตวินิบาตกรรมก็เป็น “คน” เช่นเดียวกับคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยหลีกเลี่ยงการใช้คำเรียกที่แสดงถึงความแตกต่างดังกล่าวได้

ข้อเสนอแนะต่อสังคม / ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า หนังสือพิมพ์มุ่งนำเสนอในประเด็นเรื่องสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ ในปริมาณที่มากที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างกรมสุขภาพจิต จึงสามารถเห็นถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่หน่วยงานกำลังนำเสนอกับสิ่งที่หนังสือพิมพ์กำลังนำเสนอ ซึ่งเป็นข้อพิสูจน์ได้อย่างหนึ่งว่าอุปสรรคและปัญหาในการแก้ปัญหारेื่องการทำอัตวินิบาตกรรมในส่วนของบรรดาจิตแพทย์ จิตวิทยา นักสังคมวิทยา เกิดจากการที่ไม่มีความร่วมมือกับหนังสือพิมพ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมอย่างจริงจัง เพราะไม่สามารถทำให้ปัญหาเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมถูกนำเสนอด้านสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกันได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมจึงควรหันมาให้ความสำคัญและกระตุ้นให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมโดยต้องทำให้หนังสือพิมพ์เชื่อว่าการทำอัตวินิบาตกรรมไม่ใช่เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเพียงอย่างเดียวหรือเกิดจากสาเหตุง่าย ๆ ชาญช่วยอย่างเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ที่หนังสือพิมพ์มักจะสรุปภายในวันเดียว รวมทั้งต้องตรวจสอบการนำเสนอข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์อย่างสม่ำเสมอด้วยว่าถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นหรือไม่เพราะหน่วยงานดังกล่าวต้องเก็บข้อมูลการทำอัตวินิบาตกรรมของคนในสังคมไทยอยู่แล้ว พร้อมทั้งมีการแจ้งเตือนไปยังหนังสือพิมพ์ด้วยว่าได้ลงข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริงอย่างไร อีกทั้งควรมีการสนับสนุนในการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมต่อหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะวิธีการรายงานข่าวอัตวินิบาตกรรมที่จะช่วยลดและป้องกันการทำอัตวินิบาตกรรมได้

จากผลการวิจัยนี้ ผู้รับสารสามารถรู้เท่าทันวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ได้ว่า ข่าวอัตวินิบาตกรรมถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยความหมายที่หลากหลายและถูกให้นำหนักไปที่ประเด็นเรื่องความรัก ความสัมพันธ์เป็นสำคัญ แต่ก็ยังเป็นเพียงลักษณะเฉพาะชุดหนึ่งที่ถูกลือสารเท่านั้น เพราะในสังคมแห่งความจริงยังมีแง่มุมอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรม ดังนั้น จึงไม่ควรที่จะมองว่าการทำอัตวินิบาตกรรมเป็นปัญหาส่วนบุคคลที่ไม่สมควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว หากแต่ทุกคนสามารถช่วยกันป้องกันปัญหาการทำอัตวินิบาตกรรมได้

ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดเรื่องวาทกรรมในการศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงยังมีส่วนอื่นๆ ที่แนวคิดดังกล่าวไม่ได้ครอบคลุมไปถึง เช่น เรื่องการเลียนแบบจากข่าวอัตวินิบาตกรรมของผู้ที่กำลังประสบปัญหาในชีวิต นอกจากนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเพียงในระดับของความหมาย ความเข้าใจต่อประเด็นเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรมที่ถูกนำเสนอในข่าวของหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นเพียงการศึกษาในด้านเอกสารเป็นสำคัญ หากแต่ยังไม่ได้ศึกษาลงไปในระดับที่ลึกกว่านี้ เช่น มายาคติ อุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์ต่อประเด็นเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรม ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปน่าจะศึกษาได้ว่าข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยได้สะท้อนมายาคติหรืออุดมการณ์อะไรบ้าง

ข้อจำกัดของงานวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาวาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรม ดังนั้น จึงยังไม่ได้พิจารณาในส่วนอื่นๆ ของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับประเด็นเรื่องการทำอัตวินิบาตกรรม เช่น บทบรรณาธิการ บทความ ซึ่งอาจจะมีวาทกรรมที่หลากหลายมากกว่าการศึกษาเฉพาะส่วนของข่าวเพียงอย่างเดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา แก้วเทพ. ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เอดิชั่นเพรสโปรดักส์, 2544.
- กาญจนา แก้วเทพ และ วิลาสินี พิพิธกุล. การสำรวจสถานการณ์แห่งองค์ความรู้เรื่อง “สตรีกับสื่อมวลชนในประเทศไทย พ.ศ.2520-2535”. รายงานผลการวิจัย คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- คุณากร มุ่งดี. ปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- จุมพฏ คำสนอง. วรรณกรรม อำนาจ และความบ้า: บทวิเคราะห์ทางการเมืองว่าด้วยเรื่องอำนาจกับวรรณกรรมของคุณสุวรรณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ชูเกียรติ บุญเรืองฤทธิ์. ผู้สื่อข่าวอาชญากรรมหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2547.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา, 2543.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. สื่อวิทยา, โครงสร้างนิยม, หลังโครงสร้างนิยม, กับการศึกษารัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา, 2545.
- ฐากร บุญปาน. บรรณาธิการฝ่ายบริหารหนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์, 19 เมษายน 2547.
- ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน. (ผู้ดำเนินรายการ). ปัญหาฆ่าตัวตายในวัยรุ่น. รายการโทรทัศน์ออกอากาศทางสถานีช่อง UBC 7. 2 ตุลาคม 2544.
- ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน. (ผู้ดำเนินรายการ). ทำไมต้องฆ่าตัวตาย. รายการโทรทัศน์ออกอากาศทางสถานีช่อง UBC 7. 20 สิงหาคม 2545.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. การวิเคราะห์ซบเจก (Subject) ทฤษฎีที่ใช้ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจของมิเชล ฟูโก. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ธัญญาลักษณ์ ไรทิตเสถียร. การเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพระหว่างเยาวชนผู้มีประวัติและไม่ มีประวัติพยายามฆ่าตัวตาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- เถียรชัย งามทิพย์วัฒนา และ สุชีรา ภัทรายุตวรรัตน. ความคิดเห็นต่อปัญหาการฆ่าตัวตายในสังคมไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 44 (ตุลาคม-ธันวาคม 2542): 329-343.
- นیرา พรเดชวงศ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพยายามฆ่าตัวตายของผู้ป่วยโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- บุญรักษ์ บุญณะเขตมาลา. การไต่เต้าทางจิต วัฒนธรรมร่วมในสื่อมวลชน. ระหว่างกระจกกับตะเกียง กุศโลบายสื่อศึกษา แผนกผู้ศตวรรษที่ 21 บทเรียนจากยุคเศรษฐกิจฟองสบู่จรดยุคปฏิรูปการเมือง, กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2542.
- ประทีป มากมิตร. การศึกษาอัตวินิบาตกรรมในแง่ที่เป็นปัญหาทางจริยธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประเวศ ตันติพิวัฒน์สกุล และ สุรสิงห์ วิศรุตรัตน์. การฆ่าตัวตาย การสอบสวนหาสาเหตุและการป้องกัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: IDENTITY GROUP, 2542.
- พีรชัย กองเสน. หัวหน้าฝ่ายข่าวอาชญากรรมหนังสือพิมพ์เดลินิวส์. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2547.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2537.
- ระวัง! ข่าวฆ่าตัวตาย ดาบสองคม. มติชนรายวัน (22 มกราคม 2543): 3.
- วิลาสินี พิพิธกุล และ กิตติ กัญภัย. เพศและการสื่อสารในสังคมไทย. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2546.
- ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ศิริพร จีรวัดน์กุล. สุขภาพจิตสตรี. รื้อสร้างองค์ความรู้ผู้หญิงกับสุขภาพ, 419-447. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เจนเดอร์เพรส, 2542.
- ศิริลักษณ์ ศุภปิติพร. อัตวินิบาตกรรมหรือการฆ่าตัวตาย. เวชศาสตร์ร่วมสมัย 2544, 356-361. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2544.
- สมภาพ เรื่องตระกูล. โรคซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2543.
- สมาคมสมาชิกริตันส์แห่งประเทศไทย. สื่อกับการฆ่าตัวตาย. หมอชาวบ้าน (สิงหาคม 2545): 6-8.
- ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1, บรรณานิกการ. รายงานการสัมมนาเรื่องแนวทางการเสนอข่าวเชิงป้องกันการฆ่าตัวตาย. กรุงเทพมหานคร: วงศ์กมล โปรดักชั่น, 2541.

ส่วนส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต 1, บรรณาธิการ. รายงานการสัมมนาเรื่องการจัด
สัปดาห์ป้องกันการฆ่าตัวตาย. กรุงเทพมหานคร: วงศ์กมล โปรดักชั่น, 2546.

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. งานหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง, 2539.

สุกัญญา ตริทิเพนทร์. วาทกรรมการสร้างความจริงเชิงรัฐศาสตร์กับนิติศาสตร์ของหนังสือพิมพ์ไทย
ในคดีปกปิดทรัพย์สินของทักษิณ ชินวัตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสาร
สารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

อวยชัย สังสนา. วาทกรรมการสื่อความหมายของนิวัต กองเพียร นั้ดคอลัมภ์ในหนังสือพิมพ์ราย
วันและนิตยสารรายสัปดาห์ “มติชน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสาร
สนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชั้น) ตามสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____

เดือน _____

ปี _____

รหัส กำกับหัว ข่าว	สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม										
	ความรัก ความ สัมพันธ์	การเงิน การงาน	สุขภาพ			ความผิดทาง กฎหมาย	การเรียน	สื่อมวลชน	ลัทธิ ความเชื่อ	มากกว่า 1 สาเหตุ (ระบุ)	ยังไม่ระบุ สาเหตุ
			ความเจ็บ ป่วยทาง กาย	ความเจ็บ ป่วยทาง จิต	ผลกระทบจากฤทธิ์ ของสารเสพติดที่ส่ง ผลต่อสุขภาพ						
รวม จำนวน ข่าว (ชั้น)											

ตารางลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชั้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____

เดือน _____

ปี _____

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม _____

รหัสกำกับหัว ข่าว	จำนวนข่าว (ชั้น)							
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม			
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม
รวม								

ตารางลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชิ้น) ตามสถานะด้วยเพศและลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____

เดือน _____

ปี _____

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม _____

รหัสกำกับ หัวข้อ	จำนวนข่าว (ชิ้น)											
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม						เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม					
	ชาย		หญิง		เพศที่สาม		ชาย		หญิง		เพศที่สาม	
	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ
รวม												

ตัวอย่างการลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชั้น) ตามสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____ ไทยรัฐ _____

เดือน _____ มกราคม _____

ปี _____ 2544 _____

รหัส กำกับหัว ข่าว	สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม										
	ความรัก ความ สัมพันธ์	การเงิน การงาน	สุขภาพ			ความผิดทาง กฎหมาย	การเรียน	สื่อมวลชน	ลัทธิ ความเชื่อ	มากกว่า 1 สาเหตุ (ระบุ)	ยังไม่ระบุ สาเหตุ
			ความเจ็บ ป่วยทาง กาย	ความเจ็บ ป่วยทาง จิต	ผลกระทบจากฤทธิ์ ของสารเสพติดที่ส่ง ผลต่อสุขภาพ						
1.										/ (ความรัก ความสัมพันธ์ และ ความเจ็บ ป่วยทางจิต)	
2.	/										
3. (A)(B)		/									
4. (ท)	/										
5. (ทA) (ทB)(ทC)	/										
6.						/					

ตัวอย่างการลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชั้น) ตามสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____ ไทยรัฐ _____

เดือน _____ มกราคม _____ (ต่อ)

ปี _____ 2544 _____

รหัส กำกับหัว ข่าว	สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม										
	ความรัก ความ สัมพันธ์	การเงิน การงาน	สุขภาพ			ความผิดทาง กฎหมาย	การเรียน	สื่อมวลชน	ลัทธิ ความเชื่อ	มากกว่า 1 สาเหตุ (ระบุ)	ยังไม่ระบุ สาเหตุ
			ความเจ็บ ป่วยทาง กาย	ความเจ็บ ป่วยทาง จิต	ผลกระทบจากฤทธิ์ ของสารเสพติดที่ส่ง ผลต่อสุขภาพ						
7. (ท)	/										
8.	/										
9. (ท)	/										
10.	/										
รวม จำนวน ข่าว (ชั้น)	7	1				1				1	

ตัวอย่างการลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชั้น) ตามเพศด้วยลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____ ไทยรัฐ _____

เดือน _____ มกราคม _____

ปี _____ 2544 _____

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม _____ ความรัก ความสัมพันธ์ _____

รหัสกำกับหัว ข่าว	จำนวนข่าว (ชั้น)							
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม				เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม			
	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม	ชาย	หญิง	ชาย + หญิง	เพศที่สาม
2.	/							
4. (ท)					/			
5. (ทA)(ทB) (ท C)		/						
7. (ท)			/					
8.					/			
9. (ท)	/							
10.			/					
รวม	2	1	2		2			

ตัวอย่างการลงรหัสบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ของการจำแนกจำนวนข่าว (ชั้น) ตามสถานะด้วยเพศและลักษณะการทำอัตวินิบาตกรรม

หนังสือพิมพ์ _____ ไทยรัฐ _____

เดือน _____ มกราคม _____

ปี _____ 2544 _____

สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรม _____ ความรัก ความสัมพันธ์ _____

รหัส กำกับหัว ข่าว	จำนวนข่าว (ชั้น)											
	เพศของผู้ทำอัตวินิบาตกรรม						เพศของผู้ทำร้าย/ฆ่าผู้อื่นแล้วทำอัตวินิบาตกรรม					
	ชาย		หญิง		เพศที่สาม		ชาย		หญิง		เพศที่สาม	
	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ	ระบุอาชีพ	ไม่ระบุอาชีพ
2.	นายดาบ											
4. (ท)							วัยรุ่น/ชาย					
5. (ทA)(ท B)(ทC)				สาวใหญ่ วัย 35 ปี								
7. (ท)	ทหารพราน		นศ.สาว									
8.							สตท.					
9. (ท)	จยย.รับจ้าง											
10.	อส.ทพ.		นศ.สาว									
รวม	4	-	2	1	-	-	1	1	-	-	-	-

ความรู้ทางด้านอาชญาวิทยาเกี่ยวกับการสืบสวนคดีว่ากรณีใดเป็นการฆาตกรรมหรือการทำอัตวินิบาตกรรม

การสืบสวนคดีฆาตกรรม เป็นความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดระหว่างงานของนักอาชญาวิทยาและการตรวจสอบทางการแพทย์ โดยทางทฤษฎีแล้ว นักอาชญาวิทยาถูกจำกัดขอบเขตอยู่เพียงการติดตามแกะรอยฆาตกรเท่านั้น ขณะที่แพทย์จะต้องเป็นผู้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตาย และทำการชันสูตรพลิกศพด้วย แต่ทางปฏิบัติ ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้ประโยชน์อย่างยิ่งจากแพทย์ ก็ต่อเมื่อแพทย์นั้นได้มีความสนใจเกี่ยวกับคดี และให้สาระรายละเอียดดังกล่าว อย่างที่จะไม่ใช่เป็นรายงานทางการแพทย์อาชีพออย่างเดียว ฝ่ายตำรวจหรือผู้เป็นนักอาชญาวิทยาที่ดี ก็จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับนิติเวช (Forensic Medicine) ด้วย นั่นก็คือ การผสมผสานระหว่างงานวิทยาการตำรวจ (Police Science) และนิติเวชเข้าด้วยกัน ในการทำงานด้านปฏิบัติ เราพบว่าเป็นการยากที่จะแยกว่า กรณีใดเป็นฆาตกรรม หรือ อัตวินิบาตกรรม แต่จากความสามารถและความร่วมมือกันระหว่างแพทย์และนักอาชญาวิทยาที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี จะสามารถคลี่คลายได้ ทั้งนี้ โดยที่ต่างฝ่ายจะต้องมีความเข้าใจถึงปัญหาของซึ่งกันและกันด้วย

ดัชนีทั่วไปของอัตวินิบาตกรรม

1. อัตวินิบาตกรรม เคยเกิดขึ้นในครอบครัวมาก่อน
2. มีการขู่ว่าจะฆ่าตัวตาย (ซึ่งที่จริงอาจเป็นฆาตกรรมก็ได้)
3. จดหมายลาตาย บุคคลที่มีแรงกดดันจนรู้สึกว่ายากฆ่าตัวตายอย่างลึกซึ้ง ก็อาจเขียนจดหมายลาตายทิ้งไว้ และจากลายมือ สามารถนำไปพิสูจน์ได้
4. เหตุการณ์แวดล้อมในการกระทำ อาจปรากฏว่า อาวุธที่ฆาตกรใช้ทำร้ายถูกใส่อยู่ในอุ้งมือของคนตาย ซึ่งทำให้ดูเหมือนเป็นการฆ่าตัวตายมากกว่า

เหตุแห่งการตาย (พิจารณาจากทฤษฎีพื้นฐานเฉพาะด้าน)

1. โดยการยิง (Shooting)

การศึกษาถึงสภาพศพจากการถูกยิงด้วยอาวุธปืน จำเป็นต้องศึกษา 2 ด้าน คือ ทางเข้าและทางออกของวิถีกระสุน ซึ่งอาจกล่าวไว้เป็นกฎเกณฑ์ได้เลยว่า ในบาดแผลกระสุนปืน ขนาดทางเข้าเล็กกว่า หรือเท่ากับ ขนาดของลูกกระสุน แต่จะไม่ใหญ่กว่าขนาดกระสุนปืน ส่วนบาดแผลทางออก มีขนาดใหญ่กว่า หรือเท่ากับขนาดกระสุน แต่จะไม่เล็กกว่า ถ้าจะพูดง่ายๆ ก็คือ ทางเข้าเล็ก ทางออกใหญ่ ทั้งนี้มีข้อยกเว้นในเรื่องขนาดของบาดแผลทางเข้าอยู่ประการหนึ่ง คือ

ในการยิงในระยะกระชั้นชิดมาก ไม่ไกลกว่า 5 เซนติเมตร หรือที่เรียกว่า ยิงเผาชนหรือยิงจ่อ ผิวหนังทางเข้า จะฉีกขาดออกเป็นหลายแฉก ซึ่งเป็นกรณีจ่อยิงศีรษะ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากแรงดันของแก๊ส แต่ถ้าเป็นบริเวณหน้าอก อาจมองดูเหมือนยิงมาจากระยะไกล

ในการที่จะกล่าวถึงว่า การตายที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการฆาตกรรมหรืออุบัติเหตุกรรม อาจต้องพิจารณาสืบต่อไปนี้ด้วยคือ

- คนเราโดยปกติ ไม่สามารถยิงตัวเองได้ในระยะไกลเกินกว่าประมาณ 20 นิ้ว เนื่องจากไกลเกินเอื้อมของตน
- ในการยิงตัวตาย มักจ่อปากกระบอกปืนตรงส่วนที่เป็นผิวหนังของตนเองโดยตรง หรืออย่างน้อยที่สุด ก็จ่อใกล้ตัวมากเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากจะให้ได้ผล (ตาย) แน่นนอน
- บาดแผลทางเข้าของวิถีกระสุนในกรณีฆ่าตัวตายนั้น จะต้องใหญ่กว่าลูกกระสุนเสมอในกรณีจ่อยิง
- เส้นผมหรือเส้นขนโดยรอบบริเวณรูของแผลปรากฏการถูกเผา เมื่อมีการยิงใกล้ตัวหรือยิงจ่อ
- ผิวหนังรอบบริเวณรูของแผลถูกเผาไหม้และปรากฏเป็นสีน้ำตาลแดง หรือสีเทาแดงเมื่อมีการจ่อยิงเช่นกัน
- ผิวหนังโดยรอบบริเวณรูของแผล จะถูกปกคลุมด้วยดินปืนที่ยังไม่ได้มีการเผาไหม้ และถ้าเป็นการยิงจากระยะทางต่ำกว่า 8 นิ้ว จะปรากฏพบผงสีดำๆ ที่เลอะอยู่ได้ (แต่ถ้ามีการใช้ดินปืนที่มีส่วนผสมจากดินควันน้อย (smokeless powder) ก็จะมีสีดำที่เลอะอยู่นั้นน้อยไปด้วย)

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นทั้ง 6 ประการนี้ จะไม่สามารถปรากฏขึ้นได้ ถ้ายิงจากระยะไกล แม้ว่าอาจมีผงดินปืนที่ยังไม่ถูกเผาไหม้ปรากฏอยู่ได้บ้างก็ตาม

สำหรับการทำงานของตำรวจ ไม่ควรรีบด่วนสรุปว่า เป็นผลจากการกระทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคลนั้น จำเป็นที่ต้องให้ความสนใจ และตรวจหาร่องรอยลายนิ้วมือ รอยเท้า การต่อสู้ ฯลฯ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการมุ่งคดียุติธรรมมากกว่า ถ้ามีหลายบาดแผลเกิดขึ้น ก็ไม่น่าเชื่อว่า จะฆ่าตัวตายเอง แต่อย่างไรก็ดี มันมีความเป็นไปได้ไม่น้อยเลยว่า คนเราอาจยิงตัวเองหลายครั้งก่อนที่จะตาย กรณีเช่นนี้ ก็เป็นอัตวินิบาตกรรมได้

2. โดยการใช้อัระเบิด (Explosive)

การฆ่าตัวตาย อาจใช้ดินระเบิดที่ทำด้วยไนโตรกลีเซอริน (dynamite) หรือวัตถุระเบิดอย่างอื่น ซึ่งอาจพบได้ในหมู่ผู้ทำงานเหมืองแร่ หรือคนงานสร้างทาง ฯลฯ แต่การใช้น้ำไฟไว้เต็มลำกล้องปืนลูกซอง แล้วยิงกระสุนเปล่าออกไป จะให้ผลทำนองเดียวกับการถูระเบิดอื่น นั่นคือ ถ้าวางระเบิดใส่หัวตัวเอง หัว หรือส่วนหัวของตนจะหลุดขาดออกไป หรือถ้ากรอระเบิดใส่ปาก ส่วนของลำคอทั้งหมด และทรวงอก จะถูกปะทะ และมีลักษณะถูกทำลายมาก

3. โดยการผูกคอตาย (Hanging)

การฆ่าตัวตายด้วยวิธีการผูกคอตายจะเป็นสิ่งที่ยากที่สุดทีเดียว เพราะอาจใช้เชือกแบบใดก็ได้ หรือเศษผ้า เข็มขัด ผ้าพันแผล ผ้าเช็ดหน้าตอกัน สายไฟ ฯลฯ สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อผูกคอก็คือ ทำให้เส้นโลหิตใหญ่ที่จะไปเลี้ยงสมองถูกกด และตัดเส้นทางไหลเวียนสู่สมอง ทำให้หมดสติได้ และผลยิ่งร้ายแรงต่อไปอีก เมื่อเลือดที่อยู่ในสมองจะไหลกลับสู่หัวใจไม่สะดวก การรัดคอกนี้ ไม่จำเป็นต้องรัดแน่นก็อาจถึงแก่ความตายได้ เนื่องจากเลือดหยุดหมุนเวียน ขณะสิ้นสติอยู่นั้นเอง ดังนั้น ไม่จำเป็นว่าบุคคลที่ผูกคอตายจะต้องทำให้ตัวพ้นจากพื้นเสมอไป อาจพบศพในสภาพนั่ง นอน หรือยืนก็ได้เหมือนกัน

คดีของการตายจากการผูกคอก ไม่ว่าจะผูกเอง หรือโดยผู้อื่นจะช่วยผูกให้ก็ตาม จะพบว่า มีร่องรอยของเชือก หรือวัตถุที่ใช้ผูกอยู่รอบลำคอ และจะต้องมีรอยตรงจุดที่เป็นปมเงื่อนด้วย ซึ่งเงื่อนปมนี้เอง เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการพิจารณาประกอบได้ว่า น่าจะเป็นการฆ่าตัวตาย หรือเป็นการที่บุคคลอื่นทำให้ถึงแก่ความตาย คือ ถ้าปรากฏเงื่อนปมด้านหลังของลำคอ (ด้านหลังของส่วนที่เป็นใบหน้า) ก็น่าจะเป็นการฆาตกรรม เพราะผู้จะฆ่าตัวตายเอง น่าจะมีความสะดวกกว่าที่จะผูกปมไว้ด้านหน้าของตน และมักพบว่า จะอยู่ตรงบริเวณต้นคอเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะทำให้ศพมีสภาพใบหน้าขาวซีด แต่ถ้าทำปมด้านข้าง ด้านใดก็ตาม ใบหน้าจะเป็นสีแดง เนื่องจากเส้นเลือดใหญ่ทั้งดำและแดงถูกกดอยู่ด้านนั้นข้างเดียว แต่ทั้งนี้ ก็ยังมีคดีที่น่าสงสัยว่าจะเป็นการฆาตกรรมอยู่ไม่น้อยเหมือนกันที่ใบหน้าศพขาวซีดและขณะเดียวกันก็มีปมอยู่ทางด้านข้าง (สันดี สุขวัจน์, 2545)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว สุนีย์รัตน์ ลิ้มปณวิวิธ เกิดเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2520 กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542 ผู้เขียนได้เข้าศึกษาต่อคณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวารสารสนเทศ ในปีการศึกษา 2544 และสำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย